

DARIUSZ SIECZKOWSKI

Słoweńsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów

publikacja darmowa (CC-BY-ND)
wydanie trzecie
Oświęcim 2018

OD AUTORA

Język słoweński to jeden z najłatwiejszych języków do nauki dla Polaków. Język bardzo bogaty w słownictwo, bardzo ładnie brzmiący i melodyjny. Jednak jest to również jeden z tych języków, których nauka nie przydaje się w życiu do niczego.

Słoweńsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów pisałem w czasie moich studiów języków słowiańskich, kiedy byłem pasjonatem oraz wiązałem z tymi językami swoją przyszłość zawodową. Możliwości tworzenia słowników były wtedy znacznie mniejsze, przez co po latach postanowiłem poprawić i uzupełnić słownik tworzony w tamtych czasach.

Nowe wydanie różni się od poprzedniego układem stron, opracowałem również kilkadziesiąt dodatkowych tematów, a niektóre obszerne tematy podzieliłem na mniejsze. Skupiłem się przede wszystkim na opracowaniu tematów dotyczących człowieka i życia codziennego, które są najczęściej przerabiane podczas zajęć.

Słownictwo pochodzi głównie z internetowego *Słownika literackiego języka słoweńskiego*, ponadto korzystałem z internetowych słoweńskich portali informacyjnych. Słownik zawiera około 15 tysięcy słów i wyrażen pogrupowanych w ponad 140 tematach. Staralem się zebrać podstawowe słownictwo, ale może się zdarzyć, iż w opracowaniach zabraknie jakiegoś elementarnego słowa, a pojawi się słownictwo specjalistyczne. Nie uwzględniłem słownictwa potocznego.

Nie jest to praca doskonała, ale należy pamiętać, że słownik powstał bez żadnego wsparcia finansowego, merytorycznego i technicznego. Stworzenie większego słownika wymagałoby co najmniej kilkumiesięcznego pobytu w Słowenii, dostępu do literatury specjalistycznej oraz możliwości skupienia się tylko na tym projekcie - to praca na lata, dla osoby spoza placówek naukowych i środowiska akademickiego niemożliwa do zrealizowania. Z powodu braku czasu zrezygnowałem z podawania przykładów zdań. Słownik nie przeszedł przez korektę, więc na pewno pojawią się w nim błędy.

Słoweńsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów przyda się wszystkim uczącym się języka słoweńskiego jako publikacja uzupełniająca dla nielicznych polskich i słoweńskich publikacji, a przede wszystkim dla studentów pierwszego roku słowenistyki chcących powtórzyć słownictwo przed egzaminami.

Słownik jest darmowy, można go rozpowszechniać w niezmienionej formie bez mojej wiedzy i zgody. Proszę nie używać tego słownika w wyszukiwarkach dwujęzycznych - jest to słownik tematyczny, a takie publikacje rządzą się swoimi prawami i pokazywane tłumaczenia często będą błędne.

Dariusz Sieczkowski

SPIS TREŚCI

1. ŻYCIE CODZIENNE	
1.1 Od kołyski do grobu	6
1.2 Rodzina	9
1.3 Dom i mieszkanie	12
1.4 Codzienna rutyna	14
1.5 Szkoła	16
1.6 Studia	17
1.7 Życie towarzyskie	18
1.8 Problemy	20
1.9 Dane osobowe	22
2. CZŁOWIEK	
2.1 Części ciała	23
2.2 Wygląd zewnętrzny	24
2.3 Charakter	26
2.4 Inteligencja	28
2.5 Emocje i uczucia	29
2.6 Nałogi	33
2.7 Erotyka	35
2.8 Sen	36
3. ZDROWIE	
3.1 Zdrowie - pojęcia ogólne	37
3.2 Choroba	37
3.3 Służba zdrowia	39
3.4 Podstawowe pojęcia specjalistyczne	40
3.5 Urazy	44
3.6 Leczenie	45
3.7 U dentysty	47
4. CZAS WOLNY	
4.1 Ogród	48
4.2 Wędkarstwo	48
4.3 Myślistwo	49
4.4 Magia	49
4.5 Ezoteryka	50
4.6 Konkurs	50
4.7 Hazard	51
4.8 Rozrywka	51
4.9 Majsterkowanie	52
4.10 Jeździectwo	52
4.11 Zwierzęta domowe	53
4.12 Fotografia	54
5. PODRÓŻ	
5.1 Podróż - pojęcia ogólne	55
5.2 Podróż pociągiem	56
5.3 Podróż drogą powietrzną	57
5.4 Podróż drogą wodną	58
5.5 Podróż samochodem	59
5.6 Komunikacja miejska	61
5.7 Nocleg	62
5.8 Kemping	63
5.9 Granica	63
5.10 Nad wodą	64
5.11 W górach	65

6. KULTURA

6.1 Film	66
6.2 Teatr	67
6.3 Muzyka	68
6.4 Taniec	69
6.5 Sztuka	70
6.6 Malarstwo	71
6.7 Literatura	71

7. SPOŁECZEŃSTWO

7.1 Społeczeństwo	73
7.2 Polityka	75
7.3 Środki masowego przekazu	80
7.4 Religia	82
7.5 Historia	84
7.6 Miasto	85
7.7 Wieś	86

8. BEZPIECZEŃSTWO

8.1 Prawo - podstawowe pojęcia	88
8.2 Przestępczość	89
8.3 Sąd	94
8.4 Więzienie	97
8.5 Wojsko	98
8.6 Broń	99
8.7 Broń	100
8.8 Służby specjalne	101
8.9 Katastrofy	101
8.10 Klęski żywiołowe	105

9. NAUKA

9.1 Nauka - pojęcia ogólne	108
9.2 Astronomia	109
9.3 Fizyka	110
9.4 Optyka	111
9.5 Chemia	112
9.6 Matematyka	113
9.7 Filozofia	115
9.8 Językoznawstwo	116
9.9 Genetyka	117
9.10 Geografia	118
9.11 Geologia	118

10. TECHNIKA

10.1 Budownictwo	119
10.2 Komputer	119
10.3 Internet	120
10.4 Oprogramowanie	120
10.5 Przemysł	121
10.6 Elektrotechnika	122
10.7 Energetyka	123
10.8 Samochód	124

11. BIZNES

11.1 Pieniądze	125
11.2 Bankowość	127
11.3 Gospodarka	128
11.4 Podatki	129
11.5 Giełda	130
11.6 Handel	130
11.7 Przedsiębiorstwo	132
11.8 Praca	133
11.9 Administracja publiczna	137
11.10 Ubezpieczenia	138

12. HANDEL I USŁUGI

12.1 Zakupy	139
12.2 Jedzenie	141
12.3 Napoje	144
12.4 Owoce i warzywa	145
12.5 Odzież	146
12.6 Obuwie	148
12.7 Artykuły biurowe i papiernicze	149
12.8 Drogeria	150
12.9 Artykuły AGD	151
12.10 Artykuły RTV	151
12.11 Poczta	152
12.12 Usługi telekomunikacyjne	153

13. SPORT

13.1 Dyscypliny sportowe	154
13.2 Rywalizacja	154
13.3 Piłka nożna	156
13.4 Hokej na lodzie	156
13.5 Lekkoatletyka	157
13.6 Skoki narciarskie	157
13.7 Tenis	158
13.8 Koszykówka	158
13.9 Boks	159

14. PRZYRODA

14.1 Krajobraz	160
14.2 Pogoda	161
14.3 Fauna	162
14.4 Flora	167
14.5 Ekologia	168
14.6 Materiały i minerały	169
14.7 Pierwiastki	169

15. ŚWIAT WOKÓŁ NAS

15.1 Czas	170
15.2 Przestrzeń	171
15.3 Ruch	172
15.4 Dźwięk	172
15.5 Kształt	173
15.6 Zmysły	173
15.7 Kolory	174
15.8 Światło	175
15.9 Prawda i kłamstwo	175

16. DODATKI

16.1 Państwa	176
16.2 Miasta	177
16.3 Narody	178
16.4 Podstawowa słoweńska frazeologia	179
16.5 Przysłowia	186

1. ŻYCIE CODZIENNE

1.1 OD KOŁYSKI DO GROBU

CIAŻA I PORÓD

babica - położna	prezgodnji porod - przedwczesny poród
bodoča mamica - przyszła mama	prípravljati se na porod - przygotowywać się do porodu
carski rez - cesarskie cięcie	roditi (se) - rodzić (się)' urodzić (się)
izbrati otroku ime - wybrać imię dla dziecka	rojstni list - akt urodzenia
izvenmaternična nosečnost - ciąża pozamaciczna	rojstvo - urodzenie; narodziny
nosečnost je potekala normalno - ciąża przebiegała normalnie	spermij - plemnik
porod je potekal v redu - poród przebiegł bez komplikacji	umetna oploditev - sztuczne zapłodnienie
porodnišnica - szpital położniczy	visoka nosečnost - zaawansowana ciąża
	zanositi - zająć w ciążę

DZIECIŃSTWO

avtomobilček - samochodzik	očetovski dopust - urlop ojcowski
brati otrokom pravljice - czytać dzieciom bajki	otročka domišljija - dziecięca wyobraźnia
brezskrbno otroštvo - wczesne dzieciństwo	otroški voziček - wózek dziecięcy
crkljati otroke - rozpieszczać dzieci	otroški vrtec - dziecko chodzi do przedszkola
cucelj - smoczek	otroško igrišče - plac zabaw
dojenje - karmienie piersią	peskovnik - piaskownica
dojiti - karmić piersią	plenica - pielucha; pieluszka
duda - smoczek	poigradjkati se - pobawić się
grizalo - gryzak	poigrati se - pobawić się
igrača - zabawka	punčka - dziewczynka
igrati se na dvorišču - bawić się na dworze	scrkljan otrok - rozpieszczone dziecko
jasli - żłobek	skrb za otroke - opieka nad dziećmi
mama treh otrok - mama trojga dzieci	tepež s pasom - lanie pasem
materinstvo - macierzyństwo	uspavanka - kołysanka
mati doji otroka - matka karmi dziecko (<i>piersią</i>)	varuška - niania
mati poje otroku uspavanko - mama śpiewa dziecku kołysankę	vrtiljak - karuzela
menjanje pleničk - przewijanie	vzgajati - wychowywać
nesrečno otroštvo - nieszczeńliwe dzieciństwo	vzgoja - wychowanie
nezaželen otrok - niechciane dziecko	zgodnje otroštvo - wczesne dzieciństwo
nositi plenice - nosić pieluszki	zibelka - kołyska

MŁODOŚĆ

budaliti se - wygłupiać się	odraščati brez staršev - dorastać bez rodziców
hoteti spremeniti svet - chcieć zmienić świat	prevelika pričakovanja - zbyt duże oczekiwania
mlada generacija - młode pokolenie	revija za mladino - czasopismo dla młodzieży
mladina - młodzież	šolska mladina - młodzież szkolna
mladost hitro mine - młodość szybko (prze)mija	v mladosti je veliko potoval - w młodości dużo podróżował
mladost je prežvela na deželi - młodość przeżyła na wsi	vrstnica - rówieśniczka
mladostni ideali - młodzieńcze ideały	vrstnik - rówieśnik
načrti za prihodnost - plany na przyszłość	vzeli so mi vso mladost - zabrali mi całą młodość
najstnik - nastolatek	zaletavščina - wybryk; wygłup
odraščajoči otroci - dorastające dzieci	zgodnja mladost - wczesna młodość
odraščanje - dorastanie	

ŻYCIE DOROSŁE

bil sem star 50 let - miałem 50 lat
dolgočasno življenje - nudne życie
menopavza - menopauza
mlad po duhu - młody duchem
moški srednje starosti - mężczyzna w średnim wieku
neizsanjane sanje - niezrealizowane marzenie
odločati o svojem življenju - decydować o swoim życiu
odrasel - dorosły
odraslost - dorosłość
odseliti se od staršev - wyprowadzić się od rodziców
polno živeti svoje življenje - czerpać z życia pełnymi garściami
samostojnost - samodzielność
sanje so se razblinile - marzenia się rozwiały

sanje so se uresničili - marzenia się spełniły
smisel življenja - sens życia
svet odraslih - świat dorosłych
teenager - nastolatek
urediti si življenje - ułożyć sobie życie
uresničiti se kot človek - spełnić się jako człowiek
večna mladost - wieczna młodość
zapravljati čas - marnować czas
zastaviti si cilj - wyznaczyć sobie cel
zrel - dojrzały
zrela leta - dojrzałe lata
zrelost - dojrzałość
živi in pusti živeti - żyj i daj żyć
življenje ni pravljica - życie to nie bajka
življenjska pot - droga życia
životariti - wegetować

STAROŚĆ

bati se starosti - bać się starości
dolgoživost - długowieczność
dom za ostarele - dom spokojnej starości
dom za starejše občane - dom spokojnej starości
dom za upokojenca - dom emeryta
hitro se stara - szybko się starzeje
mirna starost - spokojna starość
nagubana koža - pomarszczona skóra
osiveti - osiwieć, posiwieć
pokojnina - emerytura
postarati se - postarzyć się (z *wyglądu*); zestarzeć się (*wiek*)
prestar - za stary
prezgodnje staranje - przedwczesne starzenie się
star - stary
starati (se) - starzeć (się)

starec - starzec
starica - staruszka
starost - starość
starost ni radost - starość nie radość
univerza za tretje življenjsko obdobje - uniwersytet trzeciego wieku
upočasniti proces staranja - spowolnić proces starzenia się
upokojenec - emeryt
upokojenka - emerytka
vsi se staramo - wszyscy się starzejemy
zelo se postarati - bardzo się postarzyć
znaki prezgodnjega staranja - oznaki przedwczesnego starzenia się
življenjske izkušnje - doświadczenie życiowe

ŚMIERĆ

čas žalovanja je minil - czas żałoby minął
dan žalovanja - dzień żałoby
igrati se s smrtjo - igrać ze śmiercią
klinična smrt - śmierć kliniczna
kondolirati - składać/złożyć kondolencje
ljudje se rojevajo in umirajo - ludzie się rodzą i umierają
minuta molka - minuta ciszy
minuta tišine - minuta ciszy
molitev - modlitwa
mrlič - trup; martwy; denat
mrliški list - akt zgonu
mrtvašnica - kostnica
naravna smrt - naturalna śmierć
narodno žalovanje - żałoba narodowa
nekateri se smrti bojijo - niektórzy boją się śmierci
nesmrtnost - nieśmiertelność
nositi črnino - nosić żałobę
objokovati - oplakiwać
oblast je razglasila žalovanje - władze ogłosiły

żałobę
očeta smo pokopali pred desetimi dnevi - dziesięć dni temu pochowaliśmy ojca
od rojstva do smrti - od narodzin do śmierci
od zibelke do groba - od kołyski do grobu
oditi za vedno - odejść na zawsze
osmrtnica - nekrolog
ostala je vdova - została wdową
ovdoveti - owdowieć
pogrebina - zasilek pogrzebowy
poljub smrti - pocałunek śmierci
posmrtnica - nekrolog
pustiti nekoga umreti - pozwolić komuś umrzeć
rodili smo se, da bi umrli - urodziliśmy się po to, żebyśmy umarli
skrivnost je nesel s seboj v grob - tajemnicę zabrał ze sobą do grobu
slamnati vdovec - słomiany wdowiec
smrt - śmierć
smrten - śmiertelny

ŚMIERĆ - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

smrtnica - śmiertelniczka
smrtnik - śmiertelnik
smrtovnica - akt zgonu
umirati - umierać
umirati za rakom - umierać na raka
umreti - umrzeć
umreti v bolnici - umrzeć w szpitalu
umreti v spanju - umrzeć we śnie
umrl je naravne smrti - zmarł śmiercią naturalną
upepelitev - kremacja
upepeliti - skremować
upepelitven - kremacyjny
vdova - wdowa
vdovec - wdowiec

vdovski - wdowi
večno zaspati - zasnąć na wieki
vsi bomo umrli - wszyscy kiedyś umrzemy
vsi so že pomrli - wszyscy już umarli
vzrok smrti - przyczyna śmierci
z eno nogo je že v grobu - jedną nogą jest już w grobie
zbudil se je v mrtvašnici - obudził się w kostnicy
zdravnik je ugotovil smrt - lekarz stwierdził zgon
žalna maša - msza żałobna
žalovanje - żałoba
žara - urna
živi mrtvec - żywy trup

CMENTARZ

družinski grob - grobowiec rodzinny
epitaf - epitafium
grob - grób
grobar koplje grobove - grabarz kopie groby
grobnica - mogiła; grobowiec
kopati grob - kopać grób
masovna grobnica - masowa mogiła

počivati na pokopališču - spoczywać na cmentarzu
pokopališče - cmentarz
pokopališčen - cmentarny; dotyczący cmentarza
pokopališka uprava - zarząd cmentarza
pokopališki - cmentarny; dotyczący cmentarza
rodbinska grobnica - grobowiec rodzinny

POGRZEB

dostojen pokop - godny pogrzeb
krsta - trumna
lesena krsta - drewniana trumna
pogreb - pogrzeb
pogreb na državne stroške - pogrzeb na koszt państwa
pogrebci se počasi razhajajo - żałobnicy powoli się rozchodzą
pogrebec - żałobnik
pogrebni govor - mowa pogrzebowa
pogrebni zavod - zakład pogrzebowy
pogrebniška služba - zakład pogrzebowy

pogrebno podjetje - zakład pogrzebowy
pogrebščina - stypa
pokop - pogrzeb
pokopati - pochować
pokopati v vojaškimi častmi - pochować z honorami wojskowymi
położyć venec na grob - złożyć wieniec na grobie
poskrbeti za pogreb - zająć się pogrzebem
priiti na pogrebščino - przyjść na stypę
spustiti krsto v grob - spuścić trumnę do grobu
venec - wieniec

SPADEK

allografska oporoka - testament allograficzny
davek na dediščino - podatek spadkowy
dedič - spadkobierca; dziedzic
dediščinska tožba - powództwo spadkowe
dedna nevrednost - niezgodność dziedziczenia
dedna sposobnost - zdolność do dziedziczenia
dedni delež - część spadku; udział w spadku
dedno pravo - prawo spadkowe
dedovanje - dziedziczenie
dedovati po oporoki - dziedziczyć według testamentu
delitev zapuščine - podział spadku
dobiti dediščino - dostać spadek
določiti dediča z oporoko - wskazać spadkobiercę w testamencie
holografska oporoka - testament holograficzny

(*własnoręczny*)
izvršitelj oporoke - wykonawca testamentu
napraviti oporoko - sporządzić testament
notarska oporoka - testament notarialny
nujni delež - udział obowiązkowy; zachówek
odpoved dediščini - odrzucenie spadku
oporočitelj - testator
oporočna sposobnost - zdolność testowania
oporočni sklad - trust spadkowy
oporoka - testament
ovreči testament - odrzucić testament
poslednja volja - ostatnia wola; testament
pravica do dediščine - prawo do spadku
preklic oporoke - odwołanie testamentu
premoženje - majątek

SPADEK - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY**razdedičiti** - wydziedziczyć**razdeliti zapuščino** - podzielić spadek**razpoložljivi delež** - rozrządzalna część**sprejem dediščini** - przyjęcie spadku**volilo** - zapis**volilojemnik** - zapisobiorca**zadnja volja** - ostatnia wola; testament**zakoniti dedič** - prawny spadkobierca**zapustnik** - spadkodawca**zapuščina** - spadek**zapuščinski postopek** - postępowanie spadkowe**1.2 RODZINA****RODZINA - POJĘCIA OGÓLNE****biti iz dobre družine** - pochodzić/być z dobrego domu**družina** - rodzina**družina brez otrok** - bezdzietna rodzina**družinica** - rodzinna**družinska idila** - sielanka rodzinna**družinski** - rodzinny**družinski album** - album rodzinny**družinski prijatelj** - przyjaciel rodziny**družinski spomin** - pamiątka rodzinna**družinsko srečanje** - rodzinne spotkanie**družinsko življenje** - życie rodzinne**kakršna mati, taka hči** - jaka matka, taka córka**najpomembnejša stvar v življenju** - najważniejsza

rzecz w życiu

nepopolna družina - niepełna rodzina**pokeklo** - pochodzenie**potomec** - potomek**prednik** - przodek**rodovnik** - rodowód**skrben oče** - troskliwy ojciec**skrbna mati** - troskliwa matka**skrbništvo** - kuratela; opieka**šestčlanska družina** - sześciuosobowa rodzina**ustvariti si družino** - założyć rodzinę**v krogu družine** - w gronie rodzinnym**zanemarjati družino** - zaniedbywać rodzinę**CZŁONKOWIE RODZINY****babica** - babcia**bližnji sorodnik** - bliski krewny**boter** - ojciec chrzestny**botra** - matka chrzestna**brat** - brat**bratec** - braciszek**bratje in sestre** - rodzeństwo**bratranec** - kuzyn**član družine** - członek rodziny**daljni sorodnik** - daleki krewny**dedek** - dziadek**dvojček** - bliźniak**edinec** - jedynak**edinka** - jedynaczka**enojajčna dvojčka** - bliźnięta jednojajowe**hčerka** - córka**krščenec** - chrześniak**krščenka** - chrześniaczka**lastni oče** - ojciec biologiczny**mama** - mama**mamica** - mama; mamusia**mati** - mama, matka**mlada mati** - młoda matka**mlajša sestra** - młodsza siostra**nečak** - siostrzeniec**nečakinja** - siostrzenica**oče** - ojciec**očka** - tata**pastorek** - pasierb**pastorka** - pasierbica**polbrat** - brat przyrodni**polsestra** - siostra przyrodnia**prababica** - prababcia**praded** - pradziadek**praprababica** - praprababcia**prapraded** - prapradziadek**prava sestra** - siostra biologiczna**pravnik** - prawnik**pravnikinja** - prawnuczka**sestra** - siostra**sestrična** - kuzynka**siamska dvojčka** - bliźnięta syjamskie**snaha** - synowa**sorodnik** - krewny**sorodstvo** - krewni**stara mama** - babcia**starejša sestra** - starsza siostra**starejši brat** - starszy brat**stari oče** - dziadek**stari starši** - dziadkowie**starši** - rodzice**stric** - stryj**svak** - szwagier**svakinja** - szwagierka**tast** - teść**tašča** - teściowa**teta** - ciotka; ciocia**tetka** - ciotka

RODZINA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

trojček - trojaczek
ujec - wujek
ujna - wujenka
vnuk - wnuk

vnukec - wnuczek
vnukinja - wnuczka
zet - zięć

ADOPCJA

adopcija - adopcja
adoptirana hči - adoptowana córka
adoptiranje - adopcja
adoptirati - adoptować
dati otroka v posvojitev - oddać dziecko do adopcji
dečji dom - dom dziecka
najdenček - znajda (*chłopiec*)
najdenka - znajda (*dziewczyna*)
oddati v posvojitev - oddać do adopcji

odločiti se za adoptiranje otroka - zdecydować się na adopcję dziecka
posvojitelj - ojciec adopcyjny
posvojiteljica - matka adopcyjna
posvojitev - adopcja
posvojiti - adoptować
rejnik - rodzic zastępczy
rejniška družina - rodzina zastępcza
sirota - sierota

PRZED ŚLUBEM

dekliščina - wieczór panieński
dota - posag
fantovščina - wieczór kawalerski
izbranec njenega srca - wybranek jej serca
izbranka - wybranka
predporočna pogodba - intercyza; umowa przedmałżeńska

pričakovanja - oczekiwania
razveljaviti zaroko - zerwać zaręczyny
zaročenec - narzeczony
zaročenka - narzeczona
zaročiti se - zaręczyć się
zaročni prstan - pierścionek zaręczynowy
zaroka - zaręczyny

ŚLUB

cerkvena poroka - ślub kościelny
civilna poroka - ślub cywilny
kraljevska poroka - ślub królewski
matičar - urzędnik udzielający ślubu
matičarka - urzędniczka udzielająca ślubu
mladoporocenca - młoda para, nowożeńcy
možitev - zamążpójście
možiti se - wychodzić za mąż
nevesta - panna młoda
omožiti se - wyjść za mąż
oženiti se - ożenić się
poročiti - 1. poślubić 2. udzielić ślubu
poročiti se - wziąć ślub
poročiti se pri devetnajstih - wyjść za mąż w wieku dziewiętnastu lat
poročna dvorana - sala ślubów
poročna noč - noc poślubna

poročna obleka - suknia ślubna
poročni dan - dzień ślubu
poročni obred - ceremonia ślubna
poročni potovanje - podróż poślubna
poročni prstan - obrączka
poročno darilo - prezent ślubny
povabilo na poroko - zaproszenie na ślub
pravljicna poroka - ślub jak z bajki
priča - świadek
reči si >>da<< - powiedzieć sobie "tak"
skleniti zakon - zawrzeć małżeństwo
sprejem za 600 ljudi - przyjęcie dla 600 osób
stopiti pred oltar - stanąć przed ołtarzem
zaobljubiti si zvestobo - przysiąc sobie wierność
ženin - pan młody
ženitev - żeniaczka

MAŁŻEŃSTWO

bila mu je dobra žena - była dla niego dobrą żoną
biserna poroka - diamentowe gody
koruzništvo - konkubinacj
medeni tedni - miesiąc miodowy
mož - mąż
obletnica poroke - rocznica ślubu
ostal ji zvest celo življenje - pozostał jej wierny przez całe życie
partnerska zveza - związek partnerski
priležništvo - konkubinacj
skupna prihodnost - wspólna przyszłość
srebrna poroka - srebrne gody
težave zakona - problemy małżeńskie

uspešen zakon - udane małżeństwo
v dobrem in slabem - na dobre i złe
v zdravju in bolezn - w zdrowiu i chorobie
z možem sva bila idealen par - z mężem tworzyliśmy idealną parę
zakonec - małżonek (*mężczyzna*); małżonka (*kobieta*)
zakonska zveza - związek małżeński
zlata poroka - złote gody
zvestoba - wierność
žena - żona
živeti v priležništvu - żyć w konkubinacie
življenjska sopotnica - towarzysz życia
življenjski sopotnik - towarzysz życia

ROZWÓD

dobivati preživnino - otrzymywać alimenty
ločenec - rozwodnik
ločenka - rozwódka
ločitev - rozwód
ločiti se - rozwodzić się; rozwieść się
ločitveni papirji - papiery rozwodowe
ločitveni postopek - postępowanie rozwodowe
najpogostejši razlog za ločitev - najczęstsza przyczyna rozwodów
našla si je drugega - znalazła sobie innego
nezvestoba - niewierność
plačevati preživnino - płacić alimenty
po dveh letih zakona sta se ločila - rozwiedli się po dwóch latach małżeństwa
podpisati ločitvene papirje - podpisać dokumenty rozwodowe
prešušten mož - cudzołożonik
prešuštna žena - cudzołożniczka
prešuštvo - cudzołośćwo
prešuštvo - cudzołośćwo
prešuštvo - cudzołośćwo

prevara - zdrada
prevarati - zdradzić
preživnina - alimenty
razlog za ločitev - przyczyna rozwodu
razmerje - romans
razpad zakona - rozpad małżeństwa
razveza - rozwód
razveza veliko stane - rozwód dużo kosztuje
razveza zakonske zveze - rozwiązanie małżeństwa
skrbništvo za otroke - opieka nad dziećmi
skupno premoženje - wspólny majątek
spoznal je mlajšo žensko - poznał młodszą kobietę
varati - zdradzać
videvati otroka - widywać dziecko
vse gre na pol - wszystko dzielimy na pół
vse pustiti in oditi - zostawić wszystko i odejść
zahtevak za ločitev - pozew rozwodowy
zakonolom - cudzołośćwo
zakonolomstvo - cudzołośćwo

1.3 DOM I MIESZKANIE

DOM I MIESZKANIE - POJĘCIA OGÓLNE

balkon - balkon
balkonček - balkonik
deložacija - eksmisja
deložirati - eksmitować
dimnik - komin
doseliti se - wprowadzić się
dvigalo - winda
dvojček - bliźniak (*rodzaj domu*)
dvor - podwórk; podwórze
dvorišče - podwórk; podwórze
enodružinska hiša - dom jednorodzinny
garaža - garaż
hiša - dom
hišen - domowy; dotyczący domu
hišica - domek
hiška - domek
izseliti se - wyprowadzić się
izvršiti deložacijo - przeprowadzić eksmisję
jašek za dvigalo - szyb windy
jašek za smeti - zsyf
kap - rynna
klet - piwnica
lastnik hiše - właściciel domu
majhno stanovanje - małe mieszkanie
menjava stanovanja - zamiana mieszkania
nadstropen - piętrowy
nadstropje - piętro
najemniški trg - rynek wynajmu mieszkań
najemniško stanovanje - wynajęte mieszkanie
najemodajalec - wynajmujący
najet - wynajęty

najeti - wynająć
naselje - osiedle
nepremičninska agencija - agencja nieruchomości
odselitev - wyprowadzka
odseliti se - wyprowadzić się
prenova kopalnice - remont łazienki
preseliti se v novo stanovanje - przeprowadzić się do nowego mieszkania
prisilna izselitev - eksmisja
sostanovalec - współlokator
sostanovalka - współlokatorka
stanovanje - mieszkanie
stanovanje v bloku - mieszkanie w bloku
stanovanjska hiša - dom mieszkalny
stanovanjski blok - blok mieszkalny
stanovati v prvem nadstropju - mieszkać na pierwszym piętrze
streha - dach
strelovod - piorunochron
strešen - dachowy
strešica - daszek
strma streha - spadzisty dach
terasa - taras
vila - willa
vselitev - wprowadzka
vseliti se - wprowadzić się
začasno stanovati pri prijatelju - tymczasowo mieszkać u przyjaciela
zgradba - budynek
žleb - rynna

WNĘTRZE DOMU I MIESZKANIA

centralna kurjava - centralne ogrzewanie
hodnik - korytarz
izstopna vrata - drzwi wyjściowe
ključ od stanovanja - klucz do mieszkania
ključavnica - zamek
ključavnična luknja - dziurka od klucza
ključek - kluczyk
kljuka - klamka
lampa - lampa
lestenec - żyrandol
likalnik - żelazko
mednastropje - półpiętro
metla - miotła
mop - mop
obešalnik - wieszak
obrisati si čevlje na predpražniku - wytrzeć buty o wycieraczkę
odkleniti s ključem - otworzyć kluczem
okno - okno
otročka soba - pokój dziecięcy
peljati se z dvigalom - jechać windą
podstreha - poddasze

podstrešna soba - pokój na poddaszu
postelja - łóżko
prag - próg
predpražnik - wycieraczka
predsoba - przedpokój
preproga - dywan
pritisniti na kljuko - pociągnąć za klamkę
pritičen - parterowy
pritičje - parter
radiator - kaloryfer
smetišnica - szufelka
soba ima dvoje vrat - pokój ma dwoje drzwi
soba ima tri okna - pokój ma trzy okna
sobica - pokoik
spalnica - sypialnia
spustiti v stanovanje - wpuścić do mieszkania
stena - ściana
stopiti v dvigalo - wejść do windy
stopnice - schody
stopnišče - klatka schodowa
šop ključev - pęk kluczy
temen hodnik - ciemny korytarz

WNĘTRZE DOMU I MIESZKANIA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

tolkač - kołatka
tolkalo - kołatka
vaza - waza
vrata - drzwi

MEBLE

divan - tapczan
divanček - tapczanik
fotelj - fotel
foteljček - fotelik
gugalnik - fotel na biegunach
kanape - kanapa
kavč - tapczan
kredenca - kredens
miza - stół
mizica - stolik
montirati polico - zamontować półkę
ob steni je stala miza - przy ścianie stał stół
obesiti ogledalo na steno - powiesić lustro na ścianie
omara - szafa

KUCHNIA

čolniček - sosjerka
hladilnik - chłodziarka
krpa za posodo - ściereka do naczyń
kuhinja - kuchnia
kuhinjska kredenca - kredens kuchenny
kuhinjska napa - okap kuchenny
kuhinjsko pohištvó - meble kuchenne
lonec - 1. gar, gamek 2. doniczka
mešalnik - mikser
mikrovalovna pečica - kuchenka mikrofalowa; mikrofalówka
mlinček - młynek
opekač - opiekacz

NACZYNIA

cedilo - sito; sitko; durszlak
čajnik - dzbanek do herbaty
globoki krožnik - głęboki talerz
jušna žlica - łyżka stołowa
kozarica - słój
krožniček - 1. spodek 2. talerzyk
krožnik - talerz
kupa - puchar; kielich
lijak - lejek
lupilnik - skrobaczka do ziemniaków
mesarica - tasak
nož - nóż
pekač - blacha do pieczenia; brytfanna
plitvi krožnik - płytki talerz
porcelanast krožnik - porcelanowy talerz
posoda - naczynie

vtakniti ključ v ključavnico - włożyć klucz do zamka
zapah - zasuwka
zložljiva vrata - drzwi harmonijkowe
žaluzija - żaluzja

omarica - szafka
otomana - otomana
pisalna miza - biurko
pohištvó - meble
polica - półka
primakniti stol k mizi - przysunąć krzesło do stołu
regal - regał
sesti na divan - usiąść na tapczanie
spraviti obleko v omaro - włożyć ubranie do szafy
stol - krzesło
stolček - krzeselko
usesti se na stol - usiąść na krześle
usnjen fotelj - skórzany fotel
vrtljivi stol - krzesło obrotowe
vstati s stola - wstać z krzesła

pečica - piekarnik
pekač - piekarnik
pladenj - taca
pomivalni stroj - zmywarka
ponev - patelnia
prt - obrus
prtiček - serwetka
serveta - serwetka
sladkornica - cukiernica; cukierniczka
sokovnik - sokowirówka
solnica - solniczka
toaster - toster
zamrzovalnik - zamrażalka

posodje - naczynia
pribor - sztucce
ribežen - tarka
ročka - imbryk
skleda - misa; półmisek
skleda za juho - waza do zupy
skleda za sadje - misa na owoce
skleda za solato - misa sałatkowa
skodelica za čaj - filiżanka do herbaty
šalica - filiżanka
vilica - widelec
vrč - dzban; dzbanek
zajemalka - tarka
žlica - łyżka
žlička - łyżeczka

ŁAZIENKA

bide - bidet
brisača - ręcznik kąpielowy
goba - gąbka
kabina za prhanje - kabina prysznicowa
kad - wanna
kopalnica - łazienka
kopalnica z bidejem - łazienka z bidetem
mešalna baterija - bateria (*kranu*)
mešalna pipa - kurek (*kranu*)
ogledalo - lustro
pipa - kran

pralni stroj - pralka
prha - prysznic
sanitarni voz - węzeł sanitarny
splakovalnik - spluczka
spužva - gąbka
stranišče - toaleta; ubikacja
straniščna školjka - muszla klozetowa
toaletni papir - papier toaletowy
voda iz pipe - woda z kranu
WC školjka - muszla klozetowa

1.4 CODZIENNA RUTYNA**PODSTAWOWE CZYNNOŚCI**

brati - czytać
dajati - dawać
dati - dać
dati sinu denar za kino - dać synowi pieniądze na kino
dejavnost - czynność
fotografirati - fotografować; sfotografować
gledati film - oglądać film
gledati se v ogledalu - oglądać się w lustrze
gledati skozi okno - patrzeć przez okno
hoditi - chodzić
hoditi ob berglah - chodzić o kulach
hoditi peš v službo - chodzić pieszo do pracy
hoditi sem ter tja po sobi - chodzić tu i tam po pokoju
hoditi v cerkev - chodzić do kościoła
hoditi v šolo - chodzić do szkoły
igrati - grać
igrati se - bawić się
iskati - szukać
iti - iść
iti iz sobe - wyjść z pokoju
iti k frizerju - iść do fryzjera
iti na delo - iść do pracy
izključiti - wyłączyć
izpiti - wypić
izpolniti obljubo - spełnić obietnicę
izpolnjevati svoje obveznosti - wypełniać swoje obowiązki
izposoditi - wypożyczyć
jahati na konju - jechać konno; jeździć konno
jesti - jeść
kuhati - gotować
kupovati - kupować
lagati - kłamać
načrt - plan
načrtovati - planować
narediti kosilo - przyrządzić obiad
natrpan urnik - napięty harmonogram
nazaj dati - oddać
neprijetno presenečenje - niemiła niespodzianka

obisk - wizyta; odwiedziny
obiskati - odwiedzić
obiskavati - odwiedzać
obljubiti - obiecać
obveznost - obowiązek
odhajati - odchodzić; wychodzić; odjeżdżać
odločiti se - nie mógł się zdecydować
odpirati - otwierać
odpreti - otworzyć
odvaditi se - odzwyczaić się
oprati avtomobil - umyć samochód
opravljati dejavnosti - wykonywać czynności
pazljivo poslušati - uważnie słuchać
peljati psa na sprehod - wyprowadzać psa na spacer
peti - śpiewać
piti - pić
plačati položnice - zapłacić rachunki
plačevati - 1. płacić 2. spłacać
plavati - pływać
plesati - tańczyć
po načrtu - zgodnie z planem
pogovarjati se - rozmawiać
pogovarjati se po telefonu - rozmawiać przez telefon
pohajkovati - łązić; wałęsać się; szwędzać się
pomagati - pomagać
posanjariti - pomarzyć (sobie)
poslati - wysłać
poslušati - słuchać
poslušati samo z enim ušesom - słuchać jednym uchem
posoditi - pożyczyć
potrkati na vrata - zapukać do drzwi
prebrati - przeczytać
pregledati - przejrzeć
prihajati - przychodzić; przyjeżdżać
prosti čas - czas wolny
razgledati se - rozejrzeć się
sedeči življenjski slog - siedzący tryb życia
skuhati - ugotować
sleči se - rozebrać się

PODSTAWOWE CZYNNOSCI - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

slovesno obljubiti - uroczyście obiecać
smučati - jeździć na nartach
spiti - wypić
sprehajati psa - wyprowadzać psa
sprehajati se ob jezeru - spacerować nad jeziorem
sprehod - spacer
sprehod po trgovinah - spacer po sklepach
sprehoditi se - pospacerować
stikati po omarah - grzebać po szafach
striči - strzyć
šivati - szyć
tako kot vsakič - tak jak zawsze
uči se kuhati - uczy się gotować
vabiti - zapraszać

vadijo vsak dan - codziennie ćwiczą
vaditi - ćwiczyć
vrniti - zwrócić, oddać
vrniti denar - oddać pieniądze
vrniti se domov - wrócić do domu
vrniti se v sobo po ključ - wrócić do pokoju po klucz
vsakodnevna rutina - codzienna rutyna
zahvaliti se - podziękować
zapirati - zamykać
zapreti - zamknąć
zasanjariti - zamarzyć (sobie)
zbirati - zbierać
zna zelo dobro kuhati - potrafi bardzo dobrze gotować

HIGIENA OSOBISTA

česati - czesać
česati lase - czesać włosy
grgrati - płukać gardło
higiena - higiena
izplakniti - wypłukać
mama češe hčerko - mama czesze córkę
načela higiene - zasady higieny
noče si umivati zob - nie chce myć zębów
očistiti si zobe - umyć zęby
oprati - 1. umyć 2. wyprać
oprati lase - umyć włosy
osebna higiena - higiena osobista
počesati (se) - uczesać (się)

pogledati se je v ogledalu - obejrzeć się w lustrze
skrbeti za higieno - dbać o higienę
stuširati se - wziąć prysznic
umazati - pobrudzić
umiti - umyć
umivati - myć
umivati se z milom - myć się mydłem
umivati se z mrzlo vodo - myć się zimną wodą
vsako jutro se dolgo češe - każdego ranka długo się czesze
z vodo si izplakniti obraz - opłukać twarz wodą
zobna pasta - pasta do zębów
zobna ščetka - szczoteczka do zębów

PORZĄDKI

Avgijev hlev - stajnia Augiasza
brisati prah - ścierać kurze
izlikati - wyprasować
izpiranje pod tekočo vodo - płukanie pod bieżącą wodą
izpirati perilo - płukać pranie
izpirati z mlačno vodo - płukać letnią wodą
izplakovati - płukać
izplakovati perilo - płukać pranie
izsušiti - wysuszyć
kot v hlevu - jak w chlewie
likati - prasować
madež - plama
metla - miotła
nabira se umazanija - zbiera się brud
nečistoča - brud; zabrudzenie
nered - bałagan; nieporządek
nikoli ne pospravi za seboj - nigdy po sobie nie posprząta
oplakniti - opłukać
ožemati gobo - wyżywać gąbkę
ožemati perilo - wyżywać pranie
pere in lika - pierze i prasuje
počistiti umazanijo - wyczyścić brud
pomiti in pobrisati posodo - umyć i wytrzeć

naczynia
pomiti okna - umyć okna
pomiti skodelice - umyć szklanki
pomiti z vročo vodo - umyć pod gorącą wodą
pomivati posodo - zmywać naczynia
posesati - poodkurzać
pospraviti - posprzątać
pospravljati - sprzątać
prah - kurz; kurze
prati - prać
prati v pralnem stroju - prać w pralce
prezračiti sobo - przewietrzyć pokój
redoljuben - lubiący porządek
sesati - odkurzać
sesati s sesalnikom - odkurzać odkurzaczem
sesati sobo dvakrat na teden - odkurzać pokój dwa razy w tygodniu
sredstvo za čiščenje madežev - odplamiacz
sušiti - suszyć
svinjarija - chlew
umazan - brudny
umazanija - brud
zamaščen - tłusty; zatłuszczony
zamazati - ubrudzić; pobrudzić
zlikati - wyprasować

ODPOCZYNEK:

brezdelje - bezczynność
izčrpan - wyczerpany
lenariti - leniuchować
lenarjenje - leniuchowanie
ležati - leżeć
mirovanje v postelji - odpoczynek w łóżku
napolniti si baterije - naładować akumulatory

(*odpocząć*)
odpočivati - odpoczywać
počitek - odpoczynek
počivati - odpoczywać
sanjariti - śnić; marzyć
sedeti - siedzieć
zgruditi se od utrujenosti - paść ze zmęczenia

1.5 SZKOŁA

abiturient - abiturient
akademija - akademія
bil sem med najboljšimi učenci - należałem do najlepszych uczniów
biti vprašan pred razredom - być odpytywanym przed klasą
črtani zvezek - zeszyt w linię
karirasti zvezek - zeszyt w kratkę
danes imamo šest ur pouka - dzisiaj mamy sześć lekcji
dijak - uczeń (*szkoły średniej*)
dijak je letel iz šole - uczeń wyleciał ze szkoły
dijak tretjega razreda - uczeń trzeciej klasy
dijakinja - uczennica (*szkoły średniej*)
dijaška knjižica - dzienniczek ucznia
dijaški dom - internat
dnevnik - dziennik
dobiti oceno - dostać ocenę
fotokopiranje iz učbenikov - kopiowanie z podręczników
gimnazija - liceum
hoditi v peti razred - chodzić do piątej klasy
hoditi v gimnazijo - chodzić do liceum
izključiti iz šole - wyrzucić ze szkoły
krožek - koło zainteresowań
literarni krožek - kółko literackie
marljiva dijakinja - pilna uczennica
matematični učbenik - podręcznik do matematyki
matura - matura
maturant - maturzystka
maturantka - maturzystka
maturantski - maturalny
maturantski ples - studniówka
maturirati - zdawać maturę
mednarodna izmenjava - wymiana międzynarodowa
narediti domače naloge - odrobić zadania domowe
naučiti - nauczyć
negativna ocena - ocena negatywna
obiskovati šolo - uczęszczać do szkoły; chodzić do szkoły
ocena - ocena
opraviti maturo - zdać maturę
osnovna šola - szkoła podstawowa
srednja šola - szkoła średnia
zasebna šola - szkoła prywatna
otroci obiskujejo šolo - dzieci chodzą do szkoły
pisati na tablo - pisać na tablicy
počitnice - wakacje; ferie

pojdi v klop in se nauči - usiądź do ławki i naucz się
poletne počitnice - wakacje
poučevati na osnovni šoli - uczyć w szkole podstawowej
pouk - zajęcia
pouk se začne septembra - zajęcia zaczną się we wrześniu
pouka prost dan - dzień wolny od zajęć
predsednik razreda - przewodniczący klasy
pridobiti poklic - zdobyć zawód
pridobivanje znanja - zdobywanie wiedzy
priprava na maturo - przygotowanie do matury
pripravljati se za pouk - przygotowywać się do zajęć
ravnatelj - dyrektor
ravnateljeva pisarna - gabinet dyrektora
razred - klasa
razred je šel na izlet - klasa pojechała na wycieczkę
razreden - klasowy
razredna ura - godzina wychowawcza
razrednica - dziennik klasowy
razredničarka - wychowawczyni klasy
razrednik - wychowawca klasy
skoraj vsak dan zamuja šolo - niemal codziennie spóźnia się do szkoły
slab učenec - słaby uczeń
splošna gimnazija - liceum ogólnokształcące
spomini na osnovno šolo - wspomnienia ze szkoły podstawowej
spominjati se dijaških let - wspominać szkolne lata
stanovati v dijaškim domu - mieszkać w internacie
stopiti v razred - wejść do klasy
stroga učiteljica - surowa nauczycielka
strokovni izpit - egzamin zawodowy
šolar - uczeń (*szkoły podstawowej*)
šolarica - uczennica (*szkoły podstawowej*)
šolarske dolžnosti - obowiązki uczniów
šolska klop - ławka szkolna
šolska knjižnica - biblioteka szkolna
šolska mladina - młodzież szkolna
šolska obveznost - obowiązek szkolny
šolska ura - godzina lekcyjna
šolske potrebščine - artykuły szkolne
šolski - szkolny
šolski zvonec - dzwonek szkolny
šolsko leto - rok szkolny
špricati šolo - wagarować
tabla - tablica

SZKOŁA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

učbenik - podręcznik	učiti zgodovino - uczyć historii
učbenik za peti razred - podręcznik dla piątej klasy	urnik - plan lekcji
učenec - uczeń	v razredu je deset učenk - w klasie jest dziesięć uczennic
učenec moti pouk - uczeń przeszkadza w prowadzeniu lekcji	v šoli jim dobro gre - w szkole dobrze im idzie
učenka - uczennica	v šoli se tega še niso učili - w szkole jeszcze tego nie uczyli
učitelj - nauczyciel	vzoren dijak - wzorowy uczeń
učitelj je postavil vprašanje - nauczyciel zadał pytanie	zaključni izpit - egzamin końcowy
učiteljica - nauczycielka	zapisek - notatka
učiti se po zapiskih - uczyć się z notatek	zimske počitnice - ferie zimowe
učiti se za ocene - uczyć się dla ocen	zrelostni izpit - egzamin dojrzałości
učiti se za šolo - uczyć się do szkoły	

1.6 STUDIA

biti oproščen šolnine - być zwolnionym z czesnego	predavati - wykladać
bruc - student pierwszego roku	prijaviti se k izpitu - przygotowywać się do egzaminu
brucka - studentka pierwszego roku	prodekan - prodziekan
častni doktorat - doktorat honoris causa	profesor ga je vrgel pri izpitu - profesor wyrzucił go z egzaminu
dekan - dziekan	rektor - rektor
dekanat - dziekanat	rektorat - rektorat
dekanatska pisarna - gabinet dziekana	rektorski - rektorski
diplomirati iz mednarodnih odnosov - ukończyć stosunki międzynarodowe	rok za izpit - termin egzaminacyjny
dobivati štipendijo - otrzymywać stypendium	semester - semestr
doktorat - doktorat	sklad za štipendije - fundusz stypendialny
doktorski naslov - tytuł doktora	sprejemni izpit - egzamin wstępny
dopolnilni izpit - egzamin wyrównawczy	šolnina - czesne
faks - 1. wydział 2. studia	štipendija - stypendium
fakulteta - wydział	štipendije za nadarjene - stypendia dla uzdolnionych
fakulteta za arhitekturo - wydział architektury	štipendijski - stypendialny
fakulteta za strojništvo - wydział budowy maszyn	študent - student
filozofska fakulteta - wydział filologii	študent drugega letnika - student drugiego roku
indeks - indeks	študentka - studentka
izpit - egzamin	študentski - studencki
izpraševalec - egzaminator	študentski dom - dom studencki
kolokvij - kolokwium	študentsko naselje - osiedle studenckie
kolokvirati - napisać kolokwium	študentsko življenje - życie studenckie
končal je fakulteto - ukończył studia	študij - studia
končati študij - ukończyć studia	študij v Nemčiji - studia w Niemczech
lahko študira vsakdo - każdy może studiować	študijski program - program studiów
letnik - rok	študijsko leto - rok akademicki
nadaljevati študij - kontynuować studia	študirati - studiować
nadarjena študentka - uzdolniona studentka	študirati ob delu - studiować i pracować
napraviti izpit - zdać egzamin	učiti se za izpit - uczyć się na egzamin
narediti izpit - zdać egzamin	univerza - uniwersytet
opraviti izpit - poprawić egzamin	univerziteten - uniwersytecki
obesiti študij na klin - rzucić studia	univerzitetna knjižnica - biblioteka uniwersytecka
obvezna predavanja - obowiązkowe wykłady	ustni izpit - egzamin ustny
pasti pri izpitu - nie zdać egzaminu	vpis - wpis
pismeni izpit - egzamin pisemny	vpisal se je na višjo tehnično - zapisał się na politechnikę
poletni semester - semestr letni	vpisnina - wpisowe
popravni izpit - egzamin poprawkowy	zaprošiti za štipendijo - złożyć wniosek o stypendium
pravna fakulteta - wydział prawa	zimski semester - semestr zimowy
predavanja in vaje - wykłady i ćwiczenia	
predavanje - wykład	
predavatelj - wykładowca	

1.7 ŻYCIE TOWARZYSKIE

ŻYCIE TOWARZYSKIE - POJĘCIA OGÓLNE

družaben - towarzyski
družabno življenje - życie towarzyskie
družba - towarzystwo
ignoriranje - ignorowanie
ignorirati - ignorować
imeti malo miru - mieć trochę spokoju
imeti zelo veliko prijateljev - mieć bardzo dużo przyjaciół
izogibaj se njegove družbe - unikaj jego towarzystwa
ni preveč družaben - nie jest zbyt towarzyski
odkloniti vabilo - odrzucić zaproszenie
odnosi s sosedomi - stosunki z sąsiadami
popolnoma ignorirati koga - całkowicie kogoś

ignorować
povabilo - zaproszenie
povabiti - zaprosić
pozabila je, da jo čakajo - zapomniała, że na nią czekają
sosed - sąsiad
soseda - sąsiadka
stopiti v stik - skontaktować się
videva jo vsak dan - widuje ją codziennie
videvati (se) - widywać (się)
zabava - zabawa; rozrywka
zabavati - zabawiać
zahajati v družbo - bywać w towarzystwie

SPOTKANIE

dobrodošel gost - mile widziany gość
dogodek - wydarzenie
gost - gość
imeti goste - mieć gości
izpiti na zdravje - wypić na zdrowie
nakupovanje daril - kupowanie prezentów
obisk - odwiedziny; wizyta
obiskati - odwiedzić
obiskavati - odwiedzać
obiskavati prijatelje - odwiedzać przyjaciół

obiskovalec - odwiedzający
obiskovati - odwiedzać
on je pri njih stalen gost - jest u nich stałym gościem
pričakovati goste - oczekiwać gości
prišli so vsi povabljeni - przyszli wszyscy zaproszeni
rojstnodnevno darilo - prezent urodzinowy
sestane - spotkanie
sestane je bil preložen - spotkanie zostało przełożone
sprejemati goste - przyjmować gości

ZNAJOMOŚĆ

bila sta dobra znanca - byli dobrymi znajomymi (oni dwaj)
biti komu prijatelj - być czyimś przyjacielem
ena od sosed - jedna z sąsiadek
imel je polno prijateljev - miał mnóstwo przyjaciół
nerazdružljivi - nierozłączni
neznanka - nieznajoma
njihove poti so šle narazen - ich drogi się rozeszły
poznati kot slab denar - znać jak własną kieszeń
poznati kot svoj žep - znać jak własną kieszeń
poznati na videz - znać z widzenia
predstavil mu je svojo znanko - przedstawił mu swoją znajomą
prijatelj - przyjaciel
prijatelj v dobrem ali slabem - przyjaciel na dobre i

na złe
prijateljica - przyjaciółka
prijateljiti se - przyjaźnić się
prijateljski - przyjacielski
prijateljstvo - przyjaźń
sorodna duša - bratnia dusza
spoznati koga s kom - (za)poznać kogoś z kimś
sprijateljevati se - zaprzyjaźniać się
sprijateljiti se - zaprzyjaźnić się
sprijateljiti se s sosedi - zaprzyjaźnić się z sąsiadami
sreča je prijatelja - spotkał przyjaciela
stari znanec - stary znajomy
znanec - znajomy
znanka - znajoma

SAMOTNOŚĆ

eremitaža - pustelnia
ljudomrznik - mizantrop; odludek
mizantrop - mizantrop
odmaknjenec - odludek
odtujenost - alienacja
osamljenost - samotność
puščavnica - pustelniczka
puščavnik - pustelnik
samota - samotność

samotar - samotnik
samotariti - prowadzić samotne życie
samotarka - samotniczka
samotarski - samotny
samotarstvo - samotność (styl życia)
samotnež - samotnik
zapreti se med štiri stene - zamknąć się w czterech ścianach

IMPREZA

darilo - prezent
dati darilo - dać prezent
dobiti darilo - dostać prezent
dobrodošlica - powitanie; przywitanie
dolgčas - nuda
dolgočasiti (se) - nudzić (się)
glasna družba - głośne towarzystwo
iti na ples - iść na bal
kraljica plesa - królowa balu
na zabavi je srečal zanimive ljudi - na zabawie spotkał ciekawych ludzi
naužiti se - dobrze się zabawić
nepoklicanec - nieproszony gość
nepovabljen gost - nieproszony gość
piknik - piknik
ples - 1. taniec 2. bal
poskrbeti za zabavo - postarać się o zabawę
pospremiti goste do vrat - odprowadzić gości do drzwi

praznovati začetek novega leta - świętować początek nowego roku
preganjati dolgčas - zabijać nudę
prijetno zabavo vam želim - życzę wam dobrej zabawy
salonski lev - lew salonów
seznam gostov - lista gości
spoznati zanimive ljudi - poznać ciekawych ludzi
sprejeti vabilo - przyjąć zaproszenie
vabilo - zaproszenie
vabiti - zapraszać
za družbo in zabavo - do towarzystwa i zabawy
zabavati družbo - zabawiać towarzystwo
zahvaliti se za povabilo - podziękować za zaproszenie
žur - impreza
žurati - imprezować
žurerka - imprezowiczka

ROZMOWA

babje čenče - babskie plotki
brez ovinkarjenja - bez owijania w bawełnę
čenča - 1. plotka 2. plotkarz 3. plotkara
čenčast - plotkarski; dotyczący plotki
čenčasta baba - plotkara
čenčav - plotkarski; lubiący plotkować
čenčura - plotkara
črniti - oczerniać
čvek - pogaduszki
dialog - dialog
govorica - plotka
izmišljotina - wymysł
klevetati - obgadywać
kočljivo vprašanje - drażliwa kwestia
kramljati - gawędzić
molčati - milczeć
molk - milczenie
obrekovati - obgadywać
odkašljati se - odchrząknąć

odkrito se pogovoriti - otwarcie porozmawiać
opravljati - zniesławiać; oczerniać
opravljivec - plotkara; plotkarka
pogovarjati se - rozmawiać
pogovarjati se odkrito - rozmawiać otwarcie
pogovoriti na štiri oči - porozmawiać w cztery oczy
poklepetati - pogadać; pogawędzić
pripovedovati trače - opowiadać plotki
prisluhnniti pogovoru - przysłuchiwać się rozmowie
raznašati čenče - rozpowiadać plotki
sogovornik - rozmówca
trač - plotka
trositi laži in čenče - rozpowiadać kłamstwa i plotki
vprašati naravnost - zapytać wprost
zasukati pogovor na druge stvari - skierować rozmowę na inne tematy
zgovoren - rozmowny
žlobudrati - bredzić; bełkotać; trajkotać

1.8 PROBLEMY

PROBLEM

biti na dnu - być na dnie
biti v slepi ulici - znajdować się w ślepej uliczce
brezihoden položaj - sytuacja bez wyjścia
brezup - beznadzieja
brezupen - beznadziejny
brezupno - beznadziejnie
depresija - depresja
depresiven - depresyjny
desperaten - desperacki
doživljati krizo - przechodzić kryzys
govoriti o svojih težavah - mówić o swoich kłopotach
grenki spomini - gorzkie wspomnienia
hladen tuš - zimny prysznic
izgubiti stik s stvarnostjo - stracić kontakt z rzeczywistością
kriza - kryzys
metati polena pod noge - rzucać kłody pod nogi
motiti se je človeško - mylić się jest rzeczą ludzką
najhujša nočna mora - najgorszy koszmar
nebogljen - bezradny
neresljiv problem - problem nie do rozwiązania
neuspeh - niepowodzenie
obupen položaj - beznadziejna sytuacja; beznadziejne położenie
poglobiti se v problem - zagłębić się w problem
pomanjkanje denarja - brak pieniędzy

posledica - konsekwencja
povzročati težave - sprawiać problemy
preden bo prepozno - zanim będzie za późno
predvideti posledice - przewidzieć konsekwencje
prehodne težave - przejściowe problemy
preživljati krizo - przeżywać kryzys
priti z dežja pod kap - wpaść z deszczu pod rynnę
problem - problem
problematičen - problematyczny
problemček - problemik
problemski - problemowy
slaba novica - zła wiadomość
težava - kłopot; problem
težave se kopičijo - problemy się piętrzą
težave v službi - problemy w pracy
težki trenutki - ciężkie chwile
trpeti v samoti - cierpieć w samotności
turbolentno obdobje - burzliwy okres
usoda je želela drugače - los chciał inaczej
vdati se v usodo - pogodzić się z losem
vzpon in padec - wzlot i upadek
vzrok - przyczyna
zahtevati pojasnilo od koga - domagać się od kogoś wyjaśnień
znova je zapadel v krizo - znowu popadł w kryzys
žebelj v krsto - gwóźdź do trumny
življenjske težave - życiowe problemy

KONFLIKT

delati scene - robić sceny
dilema - dylemat
dogovor - porozumienie
družinski prepiri - rodzinne kłótnie
gordijski vozal - węzeł gordyjski
hud prepir - karczemna awantura
imeti svoje mnenje - mieć swoje zdanie
kompromis - kompromis
kregati se - 1. kłócić się 2. krzyczeć (na kogo)
napeto ozračje - napięta atmosfera
nehajte se prepirati - przestańcie się kłócić
nesporazum - nieporozumienie
nesporazumek - drobne nieporozumienie
nikoli se ne prepirata - nigdy się nie kłóć (*oni dwaj*)
oblatiti - oczernić; zbrukać; zniesławić
opravičevati se - przepraszać
ostre besede - ostre słowa

pojasnilo - wyjaśnienie
pojasnitev - wyjaśnienie
pojasniti - wyjaśnić
pojasnjevati - wyjaśniać
povzdigniti glas - podnieść głos
prepir - kłótnia
prepir s sosedi - kłótnia z sąsiadami
prepirati se - kłócić się
prepirček - sprzeczka
prepirljivec - kłótlivy mężczyzna
prepirljivka - kłótliva kobieta
prililiti olja (bencin) na ogenj - dolać oliwy do ognia
prisluhni obema stranema - wysłuchać obu stron
spreti - skłócić
spreti se - posprzeczać się; pokłócić się
vnel se je prepir - wywiązała się kłótnia
zakopati bojno sekuro - zakopać topór wojenny

POMOC

denarna pomoč - pomoc pieniężna
nasvet - rada; porada
navetovati - poradzić; doradzić
njenega sveta ni poslušal - nie posłuchał jej rady
obljubiti pomoč - obiecać pomoc
pameten svet - mądra rada
pomagaj mi rešiti ta problem - pomóż mi rozwiązać ten problem
pomagati - pomagać
pomagati z denarjem - pomagać finansowo
pomoč - pomoc

pomoči - pomoc
posvetovalnica - poradnia
posvetovati se - poradzić się
potrebovati pomoč - potrzebować pomocy
prihiteti na pomoč - pospieszyć z pomocą
priprošnja - wstawiennictwo
svet - rada
svetovalec - doradca
svetovati - radzić; poradzić; doradzić
zahvaliti se za pomoč - podziękować za pomoc

NADZIEJA

izgubil je vsako upanje - stracił wszelką nadzieję
nikoli ni prezgodaj - nigdy nie jest za późno
nima nobenega upanja - nie ma żadnej nadziei
prihajajo boljši časi - nadchodzą lepsze czasy
razžira ga brezup - zżera go beznadzieja

upanje - nadzieja
vprašati za svet - pytać o radę
zanj ni več upanja - nie ma dla niego nadziei
žarek upanja - promyk nadziei

ROZWIĄZANIE

čas celi rane - czas goi rany
imeti rezervni načrt - mieć plan B
iti naprej (przen.) - iść do przodu
izboljšati svoj položaj - poprawić swoją sytuację
ni bilo druge izbire - nie było innego wyboru
nov začetek - nowy początek
odločitev - decyzja
pametna odločitev - mądra decyzja
reševati težave - rozwiązywać problemy
rešitev - 1. ratunek 2. rozwiązanie
rešiti problem - rozwiązać problem

rešiti se iz težav - wybrnąć z kłopotów
sprememba na boljše - zmiana na lepsze
sprememba na slabše - zmiana na gorsze
vse se je dobro končalo - wszystko dobrze się skończyło
začeti pri sebi - zacząć od siebie
zavihati rokave - zakasać rękawy
življenje gre naprej - życie toczy się dalej
življenje se vrača v normalne tirnice - życie wraca na utarte tory

1.9 DANE OSOBOWE

biti brez stalnega bivališča - nie mieć bez stałego miejsca zamieszkania

biti slovenske narodnosti - być słoweńskiej narodowości

bivališče - miejsce zamieszkania

članska izkaznica - legitymacja członkowska

črkuj svoje ime - przeliteruj swoje imię

datum rojstva - data urodzenia

dekliški priimek - nazwisko panieńskie

državljanstvo - obywatelstwo

ima nepopolno srednjo izobrazbo - ma niepełne wykształcenie średnie

ime - 1. imię 2. nazwisko

ime ulice - nazwa ulicy

imenovati se - nazywać się

izdati izkaznico - wydać dowód/legitymację

izgubljena izkaznica - zgubiony dowód; zgubiona legitymacja

izkaznica - legitymacja; dowód

izobrazba - wykształcenie

kako ti je ime? - jak masz na imię?

kraj bivanja - miejsce pobytu

kraj rojstva - miejsce urodzenia

narodnost - narodowość

naslov - adres

ni hotel povedati imena - nie chciał podać imienia

ni se mogel spomniti njenega imena - nie mógł sobie przypomnieć jej imienia

nižja izobrazba - wykształcenie podstawowe

osnovnošolska izobrazba - wykształcenie podstawowe

očetov priimek - nazwisko ojca

osebna izkaznica - dowód osobisty

osebni podatki - dane osobowe

podpisa se je s celim imenom - podpisał się całym nazwiskiem

poklic - zawód

pokeklo - pochodzenie

pozabil se je predstaviti - zapomniał się przedstawić

poznati koga po vzdevku - znać kogoś po pseudonimie

prebivališče - miejsce zamieszkania

predstavili so se drug drugemu - przedstawili się sobie

predstaviti se - przedstawić się

preveriti podatke - zweryfikować dane

priimek - nazwisko

samska - panna

samski - kawaler

skrivati se za psevdonomom - ukrywać się za pseudonimem

smešni vzdevek - śmieszny pseudonim

splošna izobrazba - wykształcenie ogólne

sprememba naslova - zmiana adresu

spremeniti priimek - zmienić nazwisko

srednja izobrazba - wykształcenie średnie

srednješolska izobrazba - wykształcenie średnie

starost - wiek

študentska izkaznica - legitymacja studencka

visokošolska izobrazba - wykształcenie wyższe

vozniško dovoljenje - prawo jazdy

vzdevek - pseudonim

začasno bivališče - tymczasowe miejsce zamieszkania

zakonski stan - stan cywilny

2. CZŁOWIEK

2.1 CZĘŚCI CIAŁA

beločnica - twardówka	pazduha - pacha
brada - broda	penis - penis
čeljust - szczeka	peta - pięta
čelnica - kość czołowa	pljuča - płuco
čelo - czoło	podlaket - przedramię
črevo - jelito	pogačica - rzepka
debelo črevo - jelito grube	požiralnik - przełyk
dlan - dłoń	prebavni sistem - układ pokarmowy
dlesen - dziąsło	priželjc - grasica
dvanajsternik - dwunastnica	prsni koš - klatka piersiowa
glava - głowa	prsnica - mostek
gleženj - kostka	rama - bark; ramię
golen - goleń	rebro - żebro
grlo - gardło	retina - siatkówka
hrbet - plecy	roka - ręka
hrbtenica - kręgosłup	roženica - rogówka
jajčnik - jajnik	sapnik - tchawica
jetra - wątroba	sence - skroń
jezik - język	senčnica - kość skroniowa
kita - ścięgno	sklep - staw
ključnica - obojczyk	slepo črevo - ślepa kiszka
koleno - kolano	spodnja ustnica - dolna warga
komolec - łokieć	spolni organi - narządy płciowe
kost - kość	srce - serce
kostni mozeg - szpik kostny	stegnenica - kość udowa
kri - krew	stopalo - stopa
las - włos	ščitnica - tarczyca
ledvica - nerka	tanko črevo - jelito cienkie
lice - 1. policzek 2. twarz	teme - ciemię
likvor - płyn mózgowo-rdzeniowy	temenica - kość ciemieniowa
lobanja - czaszka	tilnik - kark; potylicza
lopatica - łopatką	tkivo - tkanka
mali možgani - mózdzek	trebuh - brzuch
mandelj - migdał	trebušna slinavka - trzustka
meča - łydka	trebušna votlina - jama brzuszna
medenica - miednica	trepalnica - rzęsa
medvretenčna ploščica - dysk	trup - korpus; tułów
mehur - pęcherz moczowy	uhelj - małżowina uszna
mišica - mięsień	uho - ucho
možgani - mózg	usta - usta
mrežnica - siatkówka	ustnica - warga
noga - noga	veka - powieka
noht - paznokieć	vranica - śledziona
nos - nos	vrat - szyja
nosna kost - kość nosowa	zadnjik - odbył
nožnica - pochwa	zapestje - nadgarstek
obraz - obraz	zatilnica - kość potyliczna
obrazne kosti - kości twarzy	zenica - źrenica
obrazne mišice - mięśnie twarzy	zglob - staw; przegub
obrazni deli - części twarzy	zgornja ustnica - górna warga
obrv - brew	zob - ząb
odvodnica - tętnica	želodec - żołądek
oko - oko	živčni sistem - układ nerwowy
okostje - układ kostny	živec - nerw
osrednje živčevje - ośrodkowy układ nerwowy	žleza - gruczoł
palec - kciuk	žolčni mehur - woreczek żółciowy

2.2 WYGLĄD ZEWNĘTRZNY

WYGLĄD - POJĘCIA OGÓLNE

brazgotina - blizna	ljubkost - wdzięk; elegancja
eleganten - elegancki	majhen - mały
fotogeničen - fotogeniczny	mladostni videz - młody wygląd
grd - brzydki	neprepoznaven - nie do poznania
grdi raček - brzydkie kaczątko	pirsing - piercing
grdi zobje - brzydkie zęby	privlačen - przystojny
grditi - szpecić	privlačna - atrakcyjna
grdost - brzydota	sanje vsakega moškega - marzenie każdego mężczyzny
ideal lepote - ideał piękna	skrbeti za videz - dbać o wygląd
imeti debele noge - mieć grube nogi	šarm - urok
izobličiti - oszpecić	tatu - tatuaż
koža veni in se guba - skóra więdnie i marszczy się	telesna višina - wzrost
krive noge - krzywe nogi	temnopolit - ciemnoskóry
lep - piękny	tetovaža - tatuaż
lepota - piękno	videz - wygląd
lepotica - piękność	zunanji izgled - wygląd zewnętrzny
lepotička - ślicznotka	zunanjost - wygląd zewnętrzny
lepotna operacija - operacja plastyczna	
lepotni ideal - ideał piękna	

TWARZ

bled kakor stena - bład jak ściana	obrazna mimika - mimika twarzy
brada mu raste - rośnie mu broda	obrise obraza - rysy twarzy
brada mu sega do pasa - broda mu sięga do pasa	od pijače ima rdeč nos - od picia ma czerwony nos
bradač - brodac	okrogel obraz - okrągła twarz
bradat - brodaty	orlovski nos - orli nos
brk - wąs	otroški obraz - dziecięca twarz
brkač - wąsacz	ozek obraz - wąska twarz
brkast - wąsaty	pega - pieg
dolg nos - długi nos	pegast - piegowaty
dolga brada - długa broda	pobriti obrvi - zgolić brwi
goste obrvi - gęste brwi	podočnjaki - kręgi pod oczami
guba - zmarszczka	podolgovat obraz - twarz podłużna
gubati čelo - marszczyć czoło	polne ustnice - pełne usta
gube okrog ust - zmarszczki wokół ust	posiveti - posiwieć
izraz obraza - wyraz twarzy	pustiti rasti brado - zapuścić brodę
konjski obraz - końska twarz	raven nos - prosty nos
košate obrvi - krzaczaste brwi	razpokane ustnice - popękane wargi
kozav - podziobany (z bliznami po ospie)	siva brada - siwa broda
kozja brada - kozia bródka	smejalna guba - zmarszczka mimiczna
mrščiti obrvi - marszczyć brwi	stikati obrvi - marszczyć brwi
nagubančiti čelo - zmarszczyć czoło	vbrizgavati botoks - wstrzykiwać botoks
nizko čelo - niskie czoło	visoko čelo - wysokie czoło
nos ji je grdila brazgotina - blizna szpeciła jej nos	zalizci - bokobrody
obraz - twarz	zglajevanje gub - wygładzanie zmarszczek
obrazek - twarzyczka	

WŁOSY**barva las** - kolor włosów**blondinka** - blondynka**blondinka z modrimi očmi** - niebieskooka blondynka**črnołaska** - brunetka**dobivati plešo** - łysieć**dredi** - dredy**frizura** - fryzura**imeti plešo** - mieć łysinę**izpuliti si siv las** - wyrwać siwy włos**kita** - warkocz**koder** - lok; kędzior**kodrast** - kędzierzawy**lasje mu sivijo** - włosy mu siwieją**nosi nazaj počesane lase** - nosi włosy uczesane do tyłu**osiveti** - osiwieć**plavolaska** - blondynka**pleša** - łysina**plešast** - łysy**pričeska** - fryzura**siveti** - siwieć**spremeniti si frizuro** - zmienić fryzurę**svetlolas** - jasnowłosa**svetlolasec** - blondyn**svetlolaska** - blondynka**temnołaska** - brunetka**SYLWETKA****čezmerna telesna teža** - nadwaga**čokat** - krępy; korpulentny**debel** - gruby**debeluh** - grubas**grba** - garb**grbast** - garbaty**grbav** - garbaty**grbavec** - garbus**grbiti se** - garbić się**kost in koža** - skóra i kość (*ktoś bardzo chudy*)**postava** - sylwetka; figura**postaven** - dobrze zbudowany**postaven** - zgrabny; urodziwy**prekomerna teža** - nadwaga**shujšati** - schudnąć**shujšati v obraz** - schudnąć na twarzy**shujšati za pet kilogramov** - schudnąć o pięć kilogramów**slaba drža** - zła postawa**sredstvo za shujšanje** - środek odchudzający**suh** - szczupły; chudy**trebušast** - brzuchaty**tršat** - krępy**zalit** - pulchny; puciołowaty**zgrbiti se** - zgarbić się**zgrbljen** - zgarbiony**zgrbljenec** - garbacz**znebiti se odvečnih kilogramov** - pozbyć się zbędnych kilogramów

2.3 CHARAKTER

CECHY CHARAKTERU I OSOBOWOŚCI

- ambiciozen** - ambitny
bojazljiv - bojaźliwy
bolestno ljubosumen - chorobliwie zazdrosny
bolna ambicija - chora ambicja
brezbrizen - beztroski
brezdelen - leniwy; próżniaczy
brezskrben - beztroski
ceniti druge vrednote - cenić inne wartości
častihlepen - ambitny
čist kot solza - czysty jak łza
čisto drug človek - zupełnie inny człowiek
črnogled - pesymista
črnogledec - pesymista
čudak - dziwak
čudakinja - dziwaczka
čudaški - dziwaczny
debelokožen - gruboskórny
delaven - pracowity
delaven kot mravlja - pracowity jak mrówka
dolgočasen - nudny
dolgočasnež - nudziarz
dosleden - konsekwentny
doslednost - konsekwencja
družaben - towarzyski
drža - postawa (*pozycja ciała*)
dvoličen - dwulicowy
dvoličnež - obłudnik; człowiek dwulicowy
ekscentrik - ekscentryk
fanatičen - fanatyczny
fanatik - fanatyk
hinavec - hipokryta; obłudnik
hinavski - obłudny; zakłamaný
hinavščina - hipokryzja; obłuda
hipohonder - hipochondryk
idealist - idealista
imajo jo za čudakinjo - uważają ją za dziwaczkę
imeti dva obraza - mieć dwie twarze
imeti skupne interese - mieć wspólne zainteresowania
intelligenten - inteligentny
introvert - introwertyk
iskren - szczerý
iskrenost - szczeróść
izbirčen - wybredny
izkušén - doświadczony
izkušénost - doświadczenie
izreden - wyjątkowy
izrednost - wyjątkowość
karakter - charakter
karakterne lastnosti - cechy charakteru
kočljiv - delikatny; wrażliwy
kompleks manjvrednosti - kompleks niższości
lahkomiseln - lekkomyślny
lastnost - cecha
len - leniwy
len; da smrdi - śmierzący leń
lenoba - leniwość
lenobnež - leń; leniuch
lenost - leniwość
lenuh - leń; leniuch
lenuhar - leń; leniuch
marljiv - pilny; pracowity; staranny
marljivost - pilność; pracowitość; staranność
materialistka - materialistka
naiven - naiwny
naivnež - naiwniak
naivnost - naiwność
ne obstajajo dobri in slabi ljudje - nie ma dobrych i złych ludzi
nehvaležnež - niewdzięcznik
neodločen - niezdecydowany
nepopustljiv - nieustępliwy
neučakanost - niecierpliwość
občutek manjvrednosti - kompleks niższości
občutljiv - wrażliwy
oblikovanje karakterja - kształtowanie charakteru
obstranec - outsider
obžalovanja vreden - godny pożałowania
odgovoren - odpowiedzialny
odgovornost - odpowiedzialność
odkritosrčen - szczerý; otwarty
odkritosrčnost - szczeróść; otwartość
odkritost - otwartość
odločen - zdecydowany
odločenost - zdecydowanie
odprtost - otwartość
omahljivec - osoba wahająca się
omejenost - ograniczenie
optimist - optymista
optimističen - optymistyczny
optimistka - optymistka
osebnost - osobowość
outsider - outsider
pesimist - pesymista
plemenit človek - szlachetny człowiek
po značaju je... - z charakteru jest...
pohlep - chciwość; zachłanność
pohlepen - chciwy; zachłanny
pomanjkanje samozavesti - brak pewności siebie
posebnež - ekscentryk
pošten - uczciwy
potrpežljiv - cierpliwy
potrpežljivost - cierpliwość
pozitivna energija - pozytywna energia
pozitivno razmišljanje - pozytywne myślenie
prednosti in slabosti - wady i zalety
premeten - cwany; przebiegły
preobčutljiv - przewrażliwiony
preobčutljivost - 1. przewrażliwienie 2. nadwrażliwość
prizanesljiv - pobłażliwy; wyrozumiały
razvoj osebnosti - rozwój osobowości

CECHY CHARAKTERU I OSOBOWOŚCI - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

realist - realista	vesten - sumienny
samozaupanje - wiara w siebie	vobčutljivost - wrażliwość
sanjač - marzyciel	volk v ovčji preobleki - wilk w owczej skórze
sanjar - marzyciel	vrlina - cnota
smisel za humor - poczucie humoru	zabušant - obibok; wałkoń
spodobnost - przyzwoitość	zabušavati - objąć się
spremeniti se - zmienić się	zaletav - nierozważny
strast - pasja	zaletavost - 1. nierozważność 2. wybryk
toleranten - tolerancyjny	zanesljiv - odpowiedzialny; godny zaufania
trden - twardy	zavist - zawiść
trdno stati na tleh - twardo stąpać po ziemi	zavisten - zawistny
trdoglavec - uparciuch	zavistnež - zawistnik
trdosrčen - bezduszny;	značaj - charakter; osobowość; natura (<i>człowieka</i>)
trdovratnež - uparciuch	zvijačnež - cwaniak
trdoživ - twardy (<i>silny</i>)	zvita lisica - szczwany lis
trebeljak - oferma; niezdara	zvitež - cwaniak; spryciarz
trmast - uparty	živeti v iluzijah - żyć iluzjami
ustrežljiv - uczynny	živjeti dvojno življenje - prowadzić podwójne życie
verodostojen - wiarygodny	življenjska izkušnost - doświadczenie życiowe
vesel - wesoły	življenjski moto - motto życiowe

ZACHOWANIE

agresiven - agresywny	nevzgojenost - brak wychowania
aktiven - aktywny	obnašanje - zachowanie
aroganten - arogancki	obnašati se - zachowywać się
arogantnost - arogancja	obnašati se kot majhen otrok - zachowywać się jak małe dziecko
brutalen - brutalny	olikan - grzeczny
brutalnež - brutal	olikanost - grzeczność; kurtuazja
ciničen - cyniczny	pasiven - bierny
cinik - cynik	poniževati - poniżać
cinizem - cynizm	poslušnost - posłuszeństwo; posłusznosc
dobrodušen - dobronaszny; przyjazny	pravi moški - prawdziwy mężczyzna
drzen - 1. bezczelny 2. zuchwały	pravi obraz - prawdziwa twarz
energičen - energiczny	predrzen - bezczelny
gentleman - dżentelmen	predrznost - bezczelność
gledati zviška - patrzeć na kogoś z góry	prepirljiv - kłótlivy
govorica telesa - mowa ciała	priden - dobrze wychowany; grzeczny
grda razvada - brzydki nawyk	prvi vtis - pierwsze wrażenie
grdo se obnašati - brzydko się zachowywać	radoveden - 1. ciekawy 2. wścibski; ciekawski
imeti jeklene živce - mieć nerwy ze stali	radovednost - ciekawosc
kljubovalen - przekorny	razvada - nawyk (<i>zły</i>)
komunikativen - komunikatywny	samovšečen - zarozumiały
kovati zarote - knuć intrygi	samozadovoljen - zarozumiały
mehkužec - mięczak	samozavest - pewność siebie
milina - łagodność; gracia; delikatność	samozavesten - pewny siebie
miren - spokojny	spodrslijaj - omyłka; gafa; lapsus; przejęzyczenie
miren in tih človek - spokojny i cichy człowiek	spoštovanje do ljudi - szacunek do ludzi
nadutež - bufon; gbur	sproščen - wyluzowany
nagajiv - figlarny; łobuzerski	sproščenost - luz; odprężenie
ne zna se obnašati - nie potrafi się zachowywać	surovež - brutal
nečimrn - próżny; zarozumiały	trpinčiti - dręczyć; nękać; znęcać się
nekonflikten - bezkonfliktowy	ukazovalen - władczy; apodyktyczny
neotesan - nieokrzesany	vzkipljiv - wybuchowy; porywczy
nerodnost - niezręczna sytuacja	zabaven - zabawny
nervozen - nerwowy	zagrešiti spodrslijaj - popełnić gafę
nervoznež - nerwus	zbadanje - drwina; szyderstwo
neubogljiv - nieposłuszny	žleht - niegrzeczny
neukrotljiv - nieposkromiony	

2.4 INTELIGENCJA

INTELIGENCJA - POJĘCIA OGÓLNE

čustvena inteligenca - inteligencja emocjonalna
dobivati znanje iz knjig - czerpać wiedzę z książek
domišljija - wyobraźnia
imeti več sreče kot pameti - mieć więcej szczęścia niż rozumu
inteligenca - inteligencja
intelligenčni kvocient - iloraz inteligencji
intelligenčni test - test inteligencji
intelligent - inteligent
intelligenten - inteligentny
intelligentka - inteligentka
inteligentski - inteligentcki
izobrazba - wykształcenie
izobraziti - wykształcić (się)
izobraziti se - wykształcić się
izobražen - wykształcony
izvedeti - dowiedzieć się
kritično mišljenje - krytyczne myślenie
nadarjen - uzdolniony
nadarjen za jezike - uzdolniony językowo

nadarjenost - uzdolnienie
odkrivati nove talente - odkrywać nowe talenty
posredovati znanje - przekazywać wiedzę
razgledanost - wiedza ogólna; szeroka wiedza
razumeti - rozumieć
razvijati svoj talent - rozwijać swój talent
talent - talent
talentiran - utalentowany
uganiti - zgadnąć
uganka - zagadka
v matematiki šepa - kuleje z matematyki
v znanju je moč - wiedza to potęga
vedeti - wiedzieć
vedeti iz izkušenj - wiedzieć z doświadczenia
vedeti tuje jezike - znać języki obce
vprašanje - pytanie
vprašati - pytać
vse vidi, vse sliši, vse ve - wszystko widzi, wszystko słyszy, wszystko wie
zdrava kmečka pamet - zdrowy rozsądek

MĄDROŚĆ

bister - mądry
brati med vrsticami - czytać między wierszami
čudežni otrok - cudowne dziecko
genialec - geniusz
genialen - genialny
genij - geniusz
iznajdljiv - pomysłowy; kreatywny
iznajdljivost - pomysłowość; kreatywność
izobraženec - człowiek wykształcony
moder - mądry
modrec - mędrzec
modrost - mądrość
nadpovprečno inteligenen - ponadprzeciętnie

inteligentny
ne bodi nor - nie bądź głupi
neumen - głupi
neznanje - niewiedza
pamet - rozum; mądrość
pameten - mądry
poglobiti znanje - pogłębić wiedzę
razširiti znanje - poszerzyć wiedzę
sposoben - zdolny
strokovno znanje - wiedza specjalistyczna
učenjak - uczony
znanje - wiedza

ĞŁUPOTA

analfabet - analfabeta
antitalent - antytalent
bolj star bolj nor - im starszy, tym głupszy
glup - głupi
glupec - głupek
glupost - głupota
idiot - idiota
ignoranca - ignoracja
ignorant - nieuk; ignorant
kreten - kretyn
mlad je še in neumen - jest jeszcze młody i głupi

nešolan - niewykształcony
ničesar ne veš - niczego nie wiesz
nor - głupi
norec - 1. głupek; głupiec 2. wariat
otroško naiven - naiwny jak dziecko
plitek - płytki
polintelligent - półinteligent
pomanjkanje intelligence - brak inteligencji
pomanjkanje znanja - brak wiedzy
uporabni idiot - pożyteczny idiota

MYŚLENIE

analizirati - analizować
asociacija - skojarzenie
brez odvečnega razmišljanja - bez zbędnego zastanawiania się
dvom - wątpliwość
dvomiti - wątpić
imeti nekaj v mislih - mieć coś na myśli
iznajdljiv - pomysłowy
iznajdljivost - pomysłowość
misel - myśl
mislił je in mislił - myślał i myślał
misлити - myśleć

nisem se mogel spomniti - nie mogłem sobie przypomnieć
pomisel - myśl
pomislek - myśl
pomisliti - pomyśleć
pomisliti na vse - pomyśleć o wszystkim
premislek - rozważanie
premisłiti - przemyśleć; rozważyć
premišljen - przemyślany
tuhtati - rozmyślać; zastanawiać się
zamisel - myśl; pomysł
zamišljen - zamyślony

PAMIĘĆ

če me spomin ne vara - o ile mnie pamięć nie myli
dobro si zapomniti - dobrze sobie zapamiętać
fotografski spomin - pamięć fotograficzna
imeti dober spomin - mieć dobrą pamięć
izbrisati koga iz spomina - wymazać kogoś z pamięci
izgubiti spomin - stracić pamięć
pozabiti - zapomnieć

pozabljati - zapominać
pozabljiv - zapominalski
spomin - pamięć
spomin za številke - pamięć do liczb
spomniti se - przypomnieć sobie
vizualni spomin - pamięć wzrokowa
zapomniti si - zapamiętać (sobie)
znati na pamet - znać na pamięć

POMYŁKA

huda napaka - poważny błąd
narediti napako - popełnić błąd
nekaj je narobe - coś jest nie tak
potoma - omyłkowo; błędnie; przez pomyłkę
popraviti napako - poprawić błąd
storiti napako - popełnić błąd

velika napaka - duży błąd
zavesti koga v zmotu - wprowadzić kogoś w błąd
zgrešen - błędny; mylny
zgrešiti - popełnić błąd; pomylić się
zmota - pomyłka; błędne przekonanie
zmotiti se - pomylić się; popełnić błąd

2.5 EMOCJE I UCZUCIA**GNIEW**

dušiti jezo - tłumić gniew
jeza - gniew
jezen - zły; rozgniewany
kovati maščevanje - planować zemstę
napetost - napięcie
naval jeze - przyływ gniewu
nejevolja - nadąsanie; opryskliwość
ogorčen - 1. zniesmaczony 2. oburzony; zbulwersowany
ogorčenje - oburzenie
pobesneti - wściec się
pomiriti - uspokoić
potajiti jezo - ukryć gniew

razbesniti (se) - rozwścieczyć (się)
razburiti - rozzłościć; rozgniewać; zdenerwować
razburiti se - zdenerwować się
razdražljivost - rozdrażnienie
razhuditi - rozgniewać
skušal ga je pomiriti - próbował go uspokoić
ujeziti - rozgniewać; zdenerwować
ujeziti se - pogniewać się
vreti - wrzeć (o atmosferze)
vznemiriti (se) - zaniepokoić (się)
vžgati jezo - rozpalić gniew
zgražanje - oburzenie

STRACH I ODWAGA

drhteti od strahu - trząść się ze strachu
navdahnniti komu pogum - dodać komuś odwagi
obledeti od strahu - zblednąć ze strachu
opogumiti se - odważyć się
panika - panika
podzavestni strah - podświadomy strach
pogum - odwaga
pogumen - odważny
postrašiti - postraszyć; przestraszyć
premagati strah - przewyciężyć strach; pokonać strach
prepadenost - przerażenie; panika
preplah - przestrach

preplašen - przestraszony; przerażony
prestrašenost - strach; przerażenie
prestrašiti (se) - przestraszyć (się)
sejati strah - siać postrach
strah - strach
strah me je - boję się
strahopetec - tchórz
strahopeten - tchórzliwy
trenutki groze - chwile grozy
ustrašil se je in zbežal - wystraszył się i uciekł
ustrašiti (se) - wystraszyć (się)
viliti komu strah v kosti - napędzić komuś strachu
zgrožen - przerażony

RADOŚĆ

hihitati se - chichotać się
nashmeh - uśmiech
nasmehnniti se - uśmiechnąć się
nasmehnniti se skozi solze - uśmiechnąć się przez łzy
nasmejati do solz - rozśmieszyć do łez
nasmejati se do solz - zaśmiać się do łez
osrečiti - uszczęśliwić
prasniti v smeh - wybuchnąć śmiechem

radosten - radosny
sreča - szczęście
srečen - szczęśliwy
trenutki sreče - chwile szczęścia
veseliti se - cieszyć się
veselje - radość
zadovoljen - zadowolony
zadovoljenost - zadowolenie
zadovoljstvo - zadowolenie

HUMOR

anekdota - anegdota
črni humor - czarny humor
denimo šale na stran - żarty na bok
hihitati se - chichotać się
hudomušen - zabawny; żartobliwy; dowcipny
humorističen - humorystyczny
napol za šalo, napol zares - pół żartem; pół serio
ne poznati šale - nie znać się na żartach
obešenjaški humor - wisielczy humor
posmeh - drwina; kpina; szyderstwo
posmehljiv - szyderczy; prześmiewczy
posmehnniti se - wyśmiać; wykpić

posmehovati se - naśmiewać się; wyśmiewać
pripovedati šale - opowiadać dowcipy
salve smeha - salwy śmiechu
smejati se - śmiać się
smejati se od sreče - śmiać się ze szczęścia
smejati se skozi solze - śmiać się przez łzy
smejati se šalam - śmiać się z dowcipów
šala - 1. dowcip; kawał 2. żart
šalica - żarcik
šaliti se - żartować
šaljivec - dowcipniś; żartowniś
šaljivost - żartobliwość

MIŁOŚĆ

- Amorjeva puščica** - strzała Amora
bivša - była
bivši - były
cmok na lice - muśnięcie w policzek
cmokanje zaljublencev - cmokanie zakochanych
dati košarico - dać kosza
dekle - dziewczyna
dogovoriti se za zmenek - umówić się na randkę
dotik - dotyk
fant - chłopak
flirt - flirt
flirtanje - flirtowanie
flirtati - flirtować
golobčka - gołąbeczki (*zakochani*)
hormoni - hormony
iskrica je preskočila - iskra przeskoczyła
izbranec - wybraniec
izbranka - wybranka
izkazovati ljubezen - okazywać miłość
kemija - chemia
koketirati - kokietować
lep par - piękna para
ljubezen gre skozi želodec - przez żołądek do serca
ljubezen med možem in ženo - miłość między mężczyzną i kobietą
ljubezen mu blodi razum - miłość odbiera mu rozum
ljubezen na prvi pogled - miłość od pierwszego wejrzenia
ljubezenski - miłosny
ljubezenski sestanek - randka
ljubezenski trikotnik - trójkąt miłosny
ljubezenski ugriz - malinka
ljubezensko pismo - list miłosny
ljubi - luby
ljubiti - kochać
ljubljen - ukochany
ljubosumen - zazdrosny
ljubosumnost - zazdrość
lomilec ženskih src - pogromca kobiecych serc
mežik - puszczenie oczka
narediti prvi korak - zrobić pierwszy krok
nepoboljšljiv romantik - niepoprawny romantyk
objeti - objąć; przytulić
očarati - oczarować
opičja ljubezen - małpia miłość
partner - partner
partnerica - partnerka
partnerka - partnerka
platonična ljubezen - platoniczna miłość
podoknica - serenada
poljubček - całus; buziak
poljubiti na čelo - pocałować w czoło
prekiniti - zerwać
prežveti lepe trenutke - przeżyć piękne chwile
princ na belem konju - księżę na białym koniu
prisegal ji je večno ljubezen - przysięgał jej wieczną miłość
prva ljubezen - pierwsza miłość
punca - dziewczyna
randi - randka
raznežiti se - rozczulić się
romantična večerja - romantyczna kolacja
romantika - romantyka
sanjski zmenek - randka marzeń
serenada - serenada
ślepa ljubezen - ślepa miłość
smola v ljubezni - pech w miłości
snebec - zalotnik; adorator
speljati dekle - odbić dziewczynę
spogledovanje - kokieteria; flirt
spogledovati - kokietować; flirtować
srečati se - spotykać się
sta si usojena - są sobie przeznaczeni
stara ljubezen ne zarjavi - stara miłość nie rdzewieje
stisniti k sebi - przytulić
strastni poljubi - namiętne pocałunki
strto srce - złamane serce
vračati čustva - odwzajemniać uczucia
vračati komu ljubezen - odwzajemniać czyjaś miłość
vzdrževati ljubico - utrzymywać kochankę
vzljubiti - pokochać
zaljubila sta se drug v drugega - zakochali się w sobie
zaljubiti se (v koga) do ušes - zakochać się po uszy
zaljubiti se na smrt - zakochać się na zabój
zaljubiti se na stara leta - zakochać się na stare lata
zaljubljenca - zakochana para
zaseden - zajęty
zatreskati se - zakochać się; zabujać się
zlomiti srce - złamać serce
zveza - związek
ženitni posredovalec - swat

SMUTEK

brisati solze - wycierać łzy
bruhniti v jok - wybuchnąć płaczem
cmeriti se - jęczeć; płakać; szlochać
dolina solz - padół łez
doživeti razočaranje - przeżyć rozczarowanie
ganiti - wzruszyć; rozczulić
ganjen - wzruszony
gorje - udręka; gehenna
grenke solze - gorzkie łzy
histeričen jok - histeryczny płacz
imeti solze v očeh - mieć łzy w oczach
imeti vsega dovolj - mieć wszystkiego dość
iskati uteho - szukać pocieszenia
izgubiti zadnji žarek upanja - stracić ostatni promyk nadziei
izjokati - wypłakać
jok - płacz
jokati - płakać
jokati od ganjenosti - płakać ze wzruszenia
krčevit jok - spazmatyczny płacz
krokodilove solze - krokodyle łzy
malodušje - zniechęcenie; przygnębienie
melanholija - melancholia
na jok mi gre - zbiera mi się na płacz
občutek praznine - uczucie pustki
objokovanje - lament; rozpacz
obup - beznadzieja; rozpacz

ZDZIWIENIE

čuditi se - dziwić się
iznenaden - zaskoczony
občudovalen - pełen podziwu
onemeti - oniemieć; zaniemówić
osupel - zdumiony
osupiti - zdumieć; zadziwić

WZAJEMNE STOSUNKI

brezizrazen - beznamiętny
favorizirati - faworyzować
imeti nekoga za smet - mieć kogoś za śmiecia
medčloveški odnosi - stosunki międzyludzkie
medsebojna naklonjenost - wzajemna sympatia
medsebojno spoštovanje - wzajemny szacunek
naklonjenost - przychyłność; sympatia
ohraniti distanco - zachować dystans

obžalovanje - żal; współczucie
potočiti solzo - uronić łzę
prevzela ga je žalost - ogarnął go smutek
prizadeti - zranić (*kogoś słowami*)
prizadeti komu bolečino - sprawić komuś ból
razjokati se - rozplakać się
razočaranje - rozczarowanie
razočarati - rozczarować
solza - łza
solze sreče - łzy szczęścia
sožalje - współczucie; wyrazy współczucia, kondolencje
šlo mu je na jok - zbierało mu się na płacz
tešilo - pociecha; ukojenie; pocieszenie
tolažba - pociecha; ukojenie; pocieszenie
trpinčiti se - zadrećcać się
uteha - pociecha; ukojenie
zadrževati solze - powstrzymywać łzy
zagrenjen - rozgoryczony
zajokati - zapłakać
zapasti v apatijo - popaść w apatię
zaskrbljen - zatroskany
zjokal se je kot otrok - popłakał się jak dziecko
zjokati se od veselja - popłakać się z radości
žalost - smutek
žalost jim je stiskala grlo - smutek ścisnął im gardło
žalosten - smutny

osupljiv - zadziwiający; szokujący; zdumiewający
šok - szok
šokanten - szokujący
šokirati - szokować
zaprepaden - zdumiony

osovražen - zniechęcony
pridobiti si naklonjenost - zyskać przychyłność
sovraštvo - wrogość; nienawiść
sovražiti - nienawidzić
sovražnik - wróg
sovražnost - nienawiść
zamerjati - mieć za złe
zasovražiti - zniechęcić

POZOSTAŁE UCZUCIA

biti v skrbeh - martwić się	ponosen - dumny
brezmočnost - bezradność	postajati rdeč od sramu - czerwienić się ze wstydu
čustven - emocjonalny; uczuciowy	presenečen - zaskoczony
čustvo - uczucie	prizanesti z osramočenjem - oszczędzić wstydu
da te ni sram - że ci nie wstyd	ranjen ponos - urażona duma
desperaten - zdesperowany	s težkim srcem - z ciężkim sercem
hrepeneti po sreči - pragnąć szczęścia	spraviti v zadrego - wprawić w zakłopotanie
hrepeneti z vso dušo - pragnąć z całego serca	sram - wstyd
hvaležen - wdzięczny	sram me je - wstyd mi
hvaležnost - wdzięczność	sramota - wstyd
izraziti svoje občutke - wyrazić swoje uczucia	sramoten - sromotny
moralni maček - kac moralny	trenutek slabosti - chwila słabości
na to sem ponosen - jestem z tego dumny	usmiljenje - litość; miłosierdzie
najraje bi se v zemljo vdrl - najchętniej zapadłby się pod ziemię	utrujenost - zmęczenie
navdušen - 1. entuzjastyczny 2. zachwycony	vest - sumienie
navdušenje - entuzjazm; uniesienie; zachwyty	vest grize - sumienie gryzie
navdušenje - zachwyty; entuzjazm	v dobri veri - w dobrej wierze
nemir - niepokój	v njej je še tlelo upanje - tliła się w niej nadzieja
nemiren - niespokojny	v njem se je vzbudil ponos - obudziła się w nim duma
neprijeten občutek - nieprzyjemne uczucie	zadrega - zakłopotanie; zażenowanie
občutek - odczucie; poczucie	zamera - poczucie krzywdy
občutek odgovornosti - poczucie odpowiedzialności	zavidanja vreden - godny pozazdroszczenia
obšlo ga je osramočenje - ogarnął go wstyd	zguljena anekdota - oklepana anegdota
obupan - 1. zrozpaczony 2. beznadziejny 3. zdesperowany	znebiti se občutka krivde - pozbyć się poczucia winy
odleglo ji je - ulżyło jej	živčen - nerwowy
olajšanje - ulga	živčna vojna - wojna nerwów
poln upov - pełen nadziei	živčni zlom - załamanie nerwowe
ponos - duma	žre jih zavist - zżera ich zawiść

2.6 NAŁOGI**PALENIE**

cigareta - papieros	odvisnik - nałogowiec
cigarete s filtrom - papieros z filtrem	odvisnost - uzależnienie
cigaretka - papierosik	ogorek - niedopałek; pet
cigaretne ogorki - niedopałki papierosów	opustiti kajenje - rzucić palenie
čik - pet; niedopałek	pasivno kajenje - bierne palenie
den brez cigarete - dzień bez papierosa	pipa - fajka
fajfa - fajka	pokaditi 40 cigaret za dan - wypalić 40 papierosów na dzień
kadi ko Turek - pali jak lokomotywa	prasniti z vžigalico - potrzeć zapałką
kadilec - palacz	prepoved kajenja - zakaz palenia
kadilka - palaczka	prižgati cigareto - zapalić papierosa
kadilnica - palarnia	prižgati vžigalico - zapalić zapałkę
kadilski lokal - lokal dla palących	škatlica cigaret - paczka papierosów
kaditi - palić	škatlica vžigalic - pudełko zapałek
kaditi cigareto - palić papierosa	tobak - tytoń; tabaka
kaditi prepovedano - palenie wzbronione	vodna pipa - fajka wodna
kajenje - palenie	vžigalica - zapałka
kajenje je njegova navada - palenie to jego nałóg	vžigalnik - zapalniczka
kajenje ubija - palenie zabija	zasvojenec - nałogowiec; uzależniony
ne kadi in ne pije - nie pali i nie pije	zasvojenstvo - uzależnienie
nekadilec - niepalący	zasvojiti - uzależnić
odpovedati se cigaretam - rzucić palenie	zasvojljiv - uzależniający
odvisen - uzależniony	

ALKOHOL

alkohol - alkohol
alkoholen - alkoholowy
alkoholičarka - alkoholiczka
alkoholik - alkoholik
alkoholizem - alkoholizm
alkoholna pijača - napój alkoholowy
delirij - delirium
iztrezniti - wytrzeźwieć
kultura pitja - kultura picia
maček - kac
malokdaj je trezen - rzadko jest trzeźwy
netrezen - nietrzeźwy
pijan - pijany
pijan kot mavra - pijany jak bela
pijan smeh - pijacki śmiech
pijanček - pijaczek
pijanec - pijak
pijanka - pijaczka

NARKOMANIA

đavka - dawka
doza - dawka
droga - narkotyk
hašiš - haszysz
heroin - heroina
jemanje drog - zażywanie narkotyków
joint - joint
kokain - kokaina
mamilo - środek odurzający; narkotyk
mamilo za posilstvo - pigułka gwałtu
marihuana - marihuana
mehke droge - miękkie narkotyki
metamfetamin - metamfetamina

pijanski - pijacki
pitje - picie
pobeg v alkohol - ucieczka w alkohol
pod vplivom alkohola - pod wpływem alkoholu
pogledati v kozarec - zaglądać do kieliszka
preganjati mačka - leczyć kaca
pregnati žalost z alkoholom - utopić smutki w alkoholu
strezniti - otrzeźwić
strežejo le treznim gostom - obsługują tylko trzeźwych gości
tekli so potoki vodke - wódka lała się strumieniami
trezen - trzeźwy
trezniti - trzeźwieć
treznjenje - trzeźwienie; wytrzeźwienie
treznost - trzeźwość
v trenutku se je streznil - w jednej chwili wytrzeźwiał

odmerek - dawka
omamiti - odurzyć
omamljen - odurzony; naćpany
opij - opium
opojna substanca - substancja odurzająca
preprodajati mamila - handlować narkotykami
smrtna doza - śmiertelna dawka
trava - trawka
trgovec z mamili - handlarz narkotykami
trip - trip
vbrizgati mamilo - wstrzyknąć sobie narkotyk
zasvojenec z mamili - narkoman
zdrogiran - naćpany

2.7 EROTYKA

biseksualen - biseksualny	onanist - onanista
božanje - pieszczoty	orgazem - orgazm
božati - pieścić; głaskać	peder - pedał
deviacija - dewiacja	pohoten - napalony
erotično perilo - bielizna erotyczna	pornografija - pornografia
erotika - erotyka	predigra - gra wstępna
fetiš - fetysz	prisiliti v seks - zmusić do seksu
fetišizem - fetyszyzm	seks - seks
harem - harem	seksati - uprawiać seks
heteroseksualen - heteroseksualny	seksualne želje - pragnienia seksualne
homoseksualec - homoseksualista	seksualno življenje - życie seksualne
izmikati se seksu - unikać seksu	skupinski seks - seks grupowy
izpolniti željo - spełnić życzenie	slačifant - striptizer
klitoris - łechtaczka	slačipunca - striptizerka
koitus - stosunek płciowy	spolna usmerjenost - orientacja seksualna
kondom - kondom	spolni škandal - skandal seksualny
kurba - dziwka; szmata; prostytutka	spolno občevanje - stosunek płciowy
kurbica - dziwka; szmata; prostytutka	spolno občevati - odbywać stosunek płciowy
lisice - kajdanki	spolno poželenje - libido
ljubica - kochanka	strast - namiętność
ljubimec - kochanek	šeškalo - packa
ljubkovanje - pieszczoty	težave z erekcijo - problemy z erekcją
ljubkovati - pieścić	vagina - pochwa
loparček - packa	vibrator - wibrator
mamilar - narkoman	vlačuga - 1. prostytutka 2. dupodajka; puszczałska
moškost - męskość	zadovoljiti - zadowolić
napihljiva lutka - lalka dmuchana	žrebec - ogier
objemati se - obejmować się	

2.8 SEN

boriti se s spancem - walczyć ze snem	oknie
budilka - budzik	sanjati - śnić
budilka me je zbudila ob petih - budzik obudził mnie o piątej	sen mu lega na oči - powieki mu się zamykają
budilka zvoni - budzik dzwoni	slabo spati - źle sypiać
dati otroke spat - położyć dzieci do łóżka/snu	sladko spati - słodko spać
delovati uspavalno - działać usypiająco	smrčati - chrapać
dremanje - drzemka	smrčati kot medved - chrapać jak niedźwiedź
dremati - drzemać	spal je vso noč - spał całą noc
dremav - senny; zaspany	spanec - sen
dremež - drzemka	spati - spać
legati v posteljo - kłaść się do łóżka	spati ločeno - spać osobno
legel je in zaspal - położył się i zasnął	spati premalo - spać za mało
ležati v postelji - leżeć w łóżku	spi kot jazbec - śpi jak suseł
mesečnik - lunatyk	spi kot klada - śpi jak suseł
mesečnost - lunatyzm	spi kot otrok - śpi jak niemowlę
miren spanec - spokojny sen	spi kot ubit - śpi jak zabity
motnje spanca - zaburzenia snu	spočit in naspan - wypoczęty i wyspany
nadstropna postelja - łóżko piętrowe	šel je malo dremat - poszedł się trochę zdrzemnąć
narkolepsija - narkolepsja	šetje ovc - liczenie owiec
naspati se - wyspać się	trdno spati - twardo spać
nastaviti budilko na šesto uro - nastawić budzik na szóstą	uspavalo - lek nasenny
ne morem spati - nie mogę spać	uspavanka - kołysanka
neprespana noč - nieprzespana noc	vsak dan spi do osmih - codziennie śpi do ósme
nespečnost - bezsenność	zasmrčati - zacząć chrapać
ob nedeljah radi pospimo - w niedzielę lubimy dłużej pospać	zaspan - zaspany; senny
objemal ga je spanec - ogarniał go sen	zaspanec - śpioch
otroci že spijo - dzieci już śpią	zaspanost - ospałość
otroška postelja - łóżko dziecięce	zaspati - zasnąć
podremavati - podrzemywać	zazehati - ziewnąć
pokriti - przykryć	zbuditi se - obudzić się
pomanjkanje spanja - brak snu	zbujali so jih ob štirih - budzili ich o czwartej
postelja - łóżko	zbujati koga iz globokega spanja - budzić kogoś z głębokiego snu
posteljnina - pościel	zbujati se iz spanja - wybudzać się ze snu
postlati posteljo - pościelić łóżko	zbujati se zaradi hrupa - budzić się z powodu hałasu
potoniti v sanje - pogrążyć się w śnie	zehanje je nalezljivo - ziewanie jest zaraźliwe
rad spi pri odprtem oknu - lubi spać przy otwartym oknie	zehati od utrujenosti - ziewać ze zmęczenia
	zložljiva postelja - łóżko składane

3. ZDROWIE

3.1 ZDROWIE - POJĘCIA OGÓLNE

cepilna knjižica - książeczka szczepień	prehransko dopolnilo - suplement diety
cepiti - szczepić	premalo se gibati - za mało się ruszać
cepivo - szczepionka	preprečiti - zapobiec
cepljenje - szczepienie	preventiva - profilaktyka
dieta - dieta	skrbeti za zdravje - dbać o zdrowie
dobro počutje - dobre samopoczucie	stres - stres
držati se diete - przestrzegać diety	telesna dejavnost - aktywność fizyczna
duševno zdravje - zdrowie psychiczne	telesno zdravje - zdrowie fizyczne
fizična dejavnost - aktywność fizyczna	umsko zdrav - zdrowy na umyśle
holesterol - cholesterol	uravnotežena prehrana - zrównoważona dieta
imeti strogo dieto - być na ścisłej diecie	vaditi - ćwiczyć
imunost - odporność	vakcina - szczepionka
imunski sistem - układ odpornościowy	vakcinacija - szczepienie
iz zdravstvenih ozirov - ze względów zdrowotnych	vakcinirati - szczepić
kakovost življenja - jakość życia	vsak dan se tehta - codziennie się waży
metabolizem - metabolizm	zapravljati zdravje - niszczyć sobie zdrowie
nagnjenost k bolezni - podatność na chorobę	zaščitno cepivo - szczepienie ochronne
odpornost - odporność	zdrav kot dren - zdrów jak ryba
plačati sedeče delo z zdravjem - przypłacić zdrowiem siedzącą pracę	zdrav kot riba - zdrów jak ryba
pokati od zdravja - tryskać zdrowiem	zdrav način življenja - zdrowy styl życia
pomanjkanje spanja - brak snu	zdrava hrana - zdrowa żywność
prehranjevanje - odżywanie się	zdravstvena knjižica - książeczka zdrowia
	zdravstveno stanje - stan zdrowia

3.2 CHOROBA

CHOROBA - POJĘCIA OGÓLNE

avtoimunska bolezen - choroba autoimmunologiczna	nalezljiv - zakaźny
bakterija - bakteria	neozdravljiva bolezen - nieuleczalna choroba
bitka z boleznijo - walka z chorobą	neozdravljivo bolan - nieuleczalnie chory
bolehati - chorować (<i>dlugo lub przewlekle</i>)	obolelo srce - chore serce
bolehati na jetrih - mieć chorobę wątroby	oboleti - zachorować
duševna bolezen - choroba psychiczna	oboleti za tuberkulozo - zachorować na gruźlicę
epidemija - epidemia	okužba - zakażenie
genetski dejavniki - czynniki genetyczne	okužiti - zarazić
gensko pogojen - uwarunkowany genetycznie	pandemija - pandemia
huda bolezen - ciężka choroba	patogen - patogen; zarazek
imeti zdravstvene težave - mieć problemy zdrowotne	poklicna bolezen - choroba zawodowa
izbruh epidemije - wybuch epidemii	protitelo - przeciwciało
izolirati obolele - izolować chorych	viroza - choroba wirusowa
kapljična infekcija - infekcja kropelkowa	virus - wirus
karantena - kwarantanna	virusne bolezni - choroby wirusowe
klica - zarazek	zagon bolezni - rzut choroby
kronična bolezen - przewlekła choroba	zaplet - powikłanie
nalesti se - zarazić się	

OBJAWY CHORÓB

absces - ropień	obnemoglost - niemoc
bruhanje - wymioty	omedlelost - omdlenie
dehidracija - odwodnienie	omotica - zawroty głowy
diabetična ketoacidoza - kwasica cukrzycowa	omrtvelost - drętwienie; cierpięcie
diabetična koma - śpiączka cukrzycowa	otekanje - opuchlizna; obrzęk
driska - biegunka	oteklina na obrazu - obrzęk twarzy
gnoj - ropa	pekoč občutek - pieczenie
gripi podobno stanje - objawy grypopodobne	pordelost - zaczerwienienie
hitro bitje srca - kołatanie serca	povečano potenje - wzmożona potliwość
hladno znojenje - zimne poty	razdražljivost - drażliwość
izbljuvati - wymiotować	siljenje na bruhanje - mdłości; nudności
izbljuvek - wymiociny	slabost - nudności
izguba zavesti - utrata przytomności	splošni občutek neugodja - rozbicie; złe samopoczucie
izpadanje las - wypadanie włosów	spremembra teka - zmiany apetytu
izpljuniti kri - wypluć krew	srbenje - świąd; swędzenie
kašelj - kaszel	suha usta - suchość w ustach
kašljati - kaszleć	težave pri dihanju - trudności w oddychaniu
kihati - kichać	težave s koncentracijo - problemy z koncentracją
krč - skurcz	trdovraten kašelj - długotrwanie utrzymujący się kaszel
krvaveti - krwawić	tresavica - drgawki
krvavitev - krwawienie	tresenje - drgawki; drżenie
motena koncentracija - zaburzenia koncentracji	visok krvni tlak - wysokie ciśnienie krwi
motnje govora - zaburzenia mowy	vročina - gorączka
motnje v ravnotežju - zaburzenia równowagi	zamašen nos - zapchany nos
mrzlica - dreszcze	zaprtje - zaparcie
napihnjen trebuh - wzdęcia	zasoplost - duszność
nateči - napuchnąć; opuchnąć	zaspanost - senność
navali vročine - uderzenia gorąca	zlatenica - żółtaczka
nenavadna utrujenost - nienaturalne zmęczenie	zmedenost - splątanie
nevtropenija - neutropenia	zvišana telesna temperatura - stan podgorączkowy
nizek krvni tlak - niskie ciśnienie krwi	živčnost - pobudzenie nerwowe
občutek odrevenelosti - uczucie drętwienia	
občutek slabosti - uczucie słabości	
obnemoči - zaniemóc	

PODSTAWOWE CHOROBY

angina - angina	osteoporoza - osteoporoza
arthritis - zapalenie stawów	ošpice - odra
astma - astma	pasovec - półpasiec
avtizem - autyzm	pljučna embolija - zatorowość płucna
borelioza - borelioza	pljučnica - zapalenie płuc
bronhiolitis - zapalenie oskrzelików	prehlad - przeziębienie
bronhitis - zapalenie oskrzeli	revmatično vnetje sklepov - reumatoidalne zapalenie stawów
gripa - grypa	seneni nahod - katar sienny
hepatitis - zapalenie wątroby	sepsa - sepsa
hipertenzija - nadciśnienie	sončarica - udar słoneczny
influenca - grypa	šumenje v ušesih - szum w uszach; szumy uszne
kolera - cholera	traheitis - zapalenie tchawicy
krčne žile - żylaki	trebušna gripa - grypa żołądkowa
meningoencefalitis - zapalenie opon mózgowych	venska tromboza - zakrzepica żył
migrena - migrena	vnetje grla - zapalenie gardła
mumps - świnka	zastrupitev s hrano - zatrucie pokarmowe
naduha - astma	zvišan krvni tlak - nadciśnienie
nahod - katar	

BÓL

akutna bolečina - ostry ból
blaženje bolečine - łagodzenie bólu
bolečina je malo popustila - ból trochę popuścił
bolečine v hrbtu - ból pleców
bolečine v prsih - bóle klatki piersiowej
boleti - boleć
dimeljska bolečina - ból pachwiny
glavobol - ból głowy

kolenska bolečina - ból kolana
neboleč - bezbolesny
neopisljiva bolečina - ból nie do opisania
odpraviti bolečino - pozbyć się bólu
sevati v nogo - promieniować do nogi
stiskati zobe od bolečin - zaciskać zęby z bólu
topa bolečina - tępy ból

DIAGNOZA

anamneza - wywiad
biopsija - biopsja
bris - wymaz
diagnosticirati - diagnozować; zdiagnozować
elektroencefalografija - elektroencefalografia
izdih - wydech
izključiti - wykluczyć
izvid - 1. opis 2. analiza 3. raport 4. wynik (badania)
koronarna arterijska bolezen - choroba niedokrwienna serca
krvna slika - morfologia krwi
laboratorijske preiskave - badania laboratoryjne
magnetna resonanca - rezonans magnetyczny
mamografija - mammografia
medicinska dokumentacija - dokumentacja medyczna
miokardni infarkt - zawał mięśnia sercowego
napačna diagnoza - błędna diagnoza
napotiti na preiskavo - skierować na badanie
narediti diagnozo - postawić diagnozę
odkriti po naključju - wykryć przez przypadek

odvzem krvi - pobranie krwi
opraviti preiskave - wykonać badania
postavitev diagnoze - zdiagnozowanie
postaviti diagnozo - postawić diagnozę
pozitronska emisijska tomografija - pozytronowa tomografia emisyjna
pravilna diagnoza - prawidłowa diagnoza
pregled - badanie (*lekarskie*)
preiskava - badanie (*np. krwi*)
primerjava posnetkov - porównanie zdjęć (*w diagnostyce*)
prognoza - rokowania
računalniška tomografija - tomografia komputerowa
rentgen - rentgen
rentgenska slika - zdjęcie rentgenowskie
samopregledovanje - samobadanie
spregledati - przeoczyć
sprememba - zmiana
ultrazvok - ultrasonografia
vdih - wdech
vzorec - próbka

3.3 SŁUŻBA ZDROWIA**SŁUŻBA ZDROWIA - POJĘCIA OGÓLNE**

ambulanta - przychodnia; ambulatorium
babica - położna
bolničar - pielęgniarz
bolničarka - pielęgniarzka
čakalna doba - czas oczekiwania
dežurni zdravnik - lekarz dyżurny
farmacevt - farmaceuta
hospic - hospicjum
iti k zdravniku - iść do lekarza
klinika - klinika
medicinska sestra - pielęgniarzka
naročanje - rejestracja
nujni primer - pilny przypadek
ordinacija - gabinet
pogovor z zdravnikom - rozmowa z lekarzem
poklicati zdravnika k bolniku - wezwać lekarza do chorego
poliklinika - przychodnia

radiološki inženir - radiolog
reševalno vozilo - karetka
samoplačnik - osoba lecząca się prywatnie
samoplačniški - prywatny; wykonywany prywatnie
skrbeti za bolnike - opiekować się chorymi
snažilka - sprzętaczką; salowa
stetoskop - stetoskop
strežnica - pielęgniarzka
urgentna služba - ostry dyżur
zdravilišče - sanatorium; szpital uzdrowiskowy
zdravnica - lekarka
zdravnik specialist - lekarz specjalista
zdravstvena nega - opieka zdrowotna
zdravstveni dom - ośrodek zdrowia
zdravstveno varstvo - opieka zdrowotna
zdravstveno zavarovanje - ubezpieczenie zdrowotne
zdravstvo - służba zdrowia

LEKARZE

anestezist - anestezjolog
družinski zdravnik - lekarz rodzinny
epidemiolog - epidemiolog
geriater - geriatra
ginekolog - ginekolog
imunolog - immunolog
kirurg - chirurg

nevrokirurg - neurochirurg
nevrolog - neurolog
onkolog - onkolog
pediater - pediatra
revmatolog - reumatolog
urolog - urolog
zobozdravnik - dentysta

SZPITAL

bolniška postelj - łóżko szpitalne
bolniška soba - sala chorych
bolnišnica - szpital
bolnišnica za duševne bolezni - szpital psychiatryczny
brizgalka - strzykawka
defibrilator - defibrylator
intenzivna terapija - intensywne terapije
laboratorij - laboratorium
namestnik predstojnika oddelka - zastępca ordynatora
nosila - nosze
obisk - odwiedziny
oddelek za kardiologijo - oddział kardiologii
oddelek za nevrologijo - oddział neurologiczny
oddelek za otroške bolezni - oddział chorób dziecięcych

oddelek za porodništvo - oddział położniczy
oddelek za urologijo - oddział urologii
oddelek za žilno kirurgijo - oddział chirurgii naczyniowej
odpust iz bolnišnice - wypis ze szpitala
odpustno pismo - wypis
odsek - pododdział
odsek za otroško kirurgijo - oddział chirurgii dziecięcej
operacijski blok - blok operacyjny
oprema - wyposażenie
predstojnik oddelka - ordynator
respirator - respirator
sprejem v bolnišnico - przyjęcie do szpitala
urgentni center - szpitalny oddział ratunkowy
vizita - obchód (*lekarski*)

3.4 PODSTAWOWE POJĘCIA SPECJALISTYCZNE**PSYCHIATRIA**

agresivno obnašanje - zachowanie agresywne
anoreksija - anoreksja
Aspergerjev sindrom - zespół Aspergera
blaznica - szpital psychiatryczny; wariatkowo
bolna duša - chora dusza
bulimija - bulimia
čustvena nestabilnost - chwiejność emocjonalna
depresija - depresja
depresivnost - depresja
duševna bolezen - choroba psychiczna
duševna motnja - zaburzenie psychiczne
hipochondrija - hipochondria
manično-depresivna psihoza - psychoza maniakalno-depresyjna
nespečnost - bezsenność

nihanje razpoloženja - wahania nastroju
norec - wariat
noreti - wariować
osebnostna motnja - zaburzenie osobowości
posttravmatska stresna motnja - zespół stresu pourazowego
psihiatrija - psychiatria
psihoza - psychoza
samomorilne misli - myśli samobójcze
samomorilsko nagnjenje - skłonności samobójcze
shizofrenija - schizofrenia
shizotipska motnja - schizotypowe zaburzenie
tesnoba - niepokój
težave s spanjem - trudności w zasypianiu
živčno bolan - nerwowo chory

GASTROLOGIA

celiakija - celiakia
Crohnova bolezen - choroba Crohna
čir na želodcu - wrzód żołądka
črno blato - czarny stolec
ezofagitis - zapalenie przełyku
gastroenteritis - nieżyt żołądka; grypa żołądkowa
gastroskopija - gastroskopia
hepatomegalija jeter - powiększenie wątroby
hude želodčne bolečine - ciężkie bóle żołądka
kolitis - zapalenie okrężnicy
kolonoskopija - kolonoskopia
kri v blatu - krew w stolcu
motnje gastrointestinalne gibljivosti - zaburzenia motoryczne przewodu pokarmowego
občutljivost jeter - tkliwość wątroby

pankreatitis - zapalenie trzustki
peptična razjeda - choroba wrzodowa
potovalna driska - biegunka podróżnicza
prebavne težave - problemy z trawieniem
proktitis - zapalenie odbytnicy
razjede dvanajstnika - wrzody dwunastnicy
sindrom razdražljivega črevesa - zespół jelita drażliwego
sluz na blatu - śluz w stolcu
smolno blato - smolisty stolec
ulcerozni kolitis - wrzodziejące zapalenie jelita grubego
vnetje danke - zapalenie odbytnicy
zgaga - zgaga

KARDIOLOGIA

akutni koronarni sindrom - ostry zespół wieńcowy
angina pectoris - dusznica bolesna
aortna stenoza - zwężenie aorty
atrijska fibrilacija - migotanie przedsionków
bolezen perifernih arterij - choroba tętnic obwodowych
bradikardija - bradykardia
kardiomegalija - powiększenie serca
kardiomiopatija - kardiomiopatia
kongestivno srčno popuščanje - zastoinowa niewydolność serca
koronarna bolezen - choroba wieńcowa
krvni strdek - zakrzep
mitralna stenoza - stenoza mitralna

perikardialni izliv - wysięk osierdziowy
perikarditis - zapalenie osierdzia
prirojena srčna napaka - wrodzona wada serca
spremembe srčnega utripa - zaburzenia rytmu serca
srčni infarkt - zawał serca
srčni spodbujevalnik - rozrusznik serca
srčni zastoj - zatrzymanie akcji serca
srčno popuščanje - niewydolność serca
tahikardija - tachykardia
tromboflebitis - zakrzepowe zapalenie żył
ventrikularna aritmija - arytmia komorowa
vnetje srčne opne - zapalenie wsierdzia
zapora žilja - zwężenie naczyń
zožene srčne zaklopke - zwężenie zastawek serca

DERMATOLOGIA

akne - trądzik
alopecija areata - łysienie plackowate
atopijski dermatitis - atopowe zapalenie skóry
dermatitis - zapalenie skóry
dermatolog - dermatolog
dermatologija - dermatologia
eritem - rumień
eritematozni izpuščaj - wysypka rumieniowa
eritrazma - łupież rumieniowy
furunkel - czyrak
furunkuloza - czyracczość
hipertrichoza - nadmierne owłosienie
impetigo - liszajec
kožne bolezni - choroby skóry
krstavost - liszajec
krhki nohti - kruche paznokcie
luskavica - łuszczyca

luskavica nohtov - łuszczyca paznokci
multiformni eritem - rumień wielopostaciowy
nenormalna tekstura las - nieprawidłowy układ owłosienia
okužba nohtne posteljice - zakażenie łożyska paznokcia
pemfigus - pęcherzyca
plešavost lasišča - łysienie plackowate
preobčutljivostne reakcije na svetlobo - nadwrażliwość na światło
prezgodnje sivenje las - przedwczesne siwienie
psoriaza - łuszczyca
urtikarija - pokrzywka
vitiligo - vitiligo; bielactwo nabyte
vraščeni noht - wrośnięty paznokieć
zаноhtnica - zanokcica

NEUROLOGIA

Alzheimerjeva bolezen - choroba Alzheimera
amiotrofična lateralna skleroza - stwardnienie zanikowe boczne
amnezija - amnezja
anevrizma - tętniak
cerebralna ishemija - niedokrwienie mózgu
cerebralna paraliza - mózgowie porażenie dziecięce
demenca - demencja
Downov sindrom - zespół Downa
epilepsija - padaczka; epilepsja
hidrocefalus - wodogłowie
Huntingtonova bolezen - taniec świętego Wita, płasawica Huntingtona
izguba kratkoročnega spomina - zanik pamięci krótkotrwałej
mišična atrofija - zanik mięśni
mišična moč - siła mięśni
mišični krči - skurcze mięśni
motnje pozornosti - zaburzenia uwagi
motnje zavesti - zaburzenia świadomości

UROLOGIA

akutna tubularna nekroza - ostra martwica kanalików nerkowych
bolečina v modih - ból jąder
cistitis - zapalenie pęcherza moczowego
diabetes insipidus - moczówka prosta
disurija - dyzurja
epididimitis - zapalenie najądrza
gonoreja - rzeżączka
hematurija - krwiomocz
impotenca - impotencja
interstycijski nefritis - śródmiąższowe zapalenie nerek
izguba spolnega poželenja - zanik popędu seksualnego
klamidija - chlamydia
kri v seču - krwiomocz
kristalurija - krystaluria
ledvična odpoved - niewydolność nerek
motnje erekcije - zaburzenia erekcji
nefrolitiza - kamica nerkowa
nikturija - oddawanie moczu w nocy
nuja po uriniranju - potrzeba oddania moczu

motorična disfunkcija - dysfunkcja ruchowa
možganska kap - udar mózgu
multipla skleroza - stwardnienie rozsiane
nevrolog - neurolog
nevrologija - neurologia
ntrakranialna krvavitev - krwotok wewnątrzczaszkowy
ohromelost - porażenie
Parkinsonova bolezen - choroba Parkinsona
periferna motorična nevropatija - obwodowa neuropatia ruchowa
polinevropatija - polineuropatia
senilna demenca - demencja starcza
sindrom nemirnih nog - zespół niespokojnych nóg
spinalna mišična atrofija - rdzeniowy zanik mięśni
težave z govorjenjem - problemy z mową
tranzitorna ishemična ataka - przejściowe napady niedokrwienne
trombotična možganska kap - udar niedokrwiennoy
vrtočlavlava - zawroty głowy

nujna potreba po uriniranju - nagła potrzeba oddania moczu
občutljivost prostate - wrażliwość gruczołu krokowego
okvara ledvin - niewydolność nerek
pekoč občutek ob uriniranju - pieczenie przy oddawaniu moczu
pielonefritis - odmieniczkowe zapalenie nerek
pogostnost uriniranja - częstomocz
polakisurija - częstomocz
pomanjkanje testosterona - niedobór testosteronu
priapizem - priapizm
prostatitis - zapalenie prostaty
prostatna hipertrofija - przerost prostaty
proteinurija - białkomocz
retencija urina - zaleganie moczu
retrogradna ejakulacija - wytrysk wsteczny
urethritis - zapalenie cewki moczowej
urinarna inkontinenca - nietrzymanie moczu
vnetje žleze prostate - zapalenie gruczołu krokowego

FIZJOTERAPIA

bolečine v vratu - ból szyi
degenerativne spremembe sklepov - zwyrodnienia stawów
električni tokovi - prądy elektryczne
fizioterapevt - fizjoterapeuta
fizioterapija - fizjoterapia
gibljivost sklepov - ruchomość stawów
hernija diskusa - przepuklina dysku
išias - rwa kulszowa
izvajati vaje - wykonywać ćwiczenie
krioterapija - krioterapia
križna hrbtenica - kręgosłup lędźwiowy
limfna drenaž - drenaż limfatyczny
manualna terapija - terapia manualna
masaža - masaż
masażni salon - salon masażu
McKenzie koncept - metoda McKenziego

mišična napetost - napięcie mięśni
mišična paraliza - porażenie mięśni
mravljinčenje noge - mrowienie w nodze
nepravilna drža - nieprawidłowa postawa
preobremenitev - przeciążenie
prsna hrbtenica - kręgosłup piersiowy
rehabilitacija - rehabilitacja
samomasaža - automasaż
sindrom zapestnega prehoda - zespół cieśni nadgarstka
sprostiti mišice - rozluźnić mięśnie
terapevtska masaža - masaż leczniczy
trn petnice - ostroga
udarni val - fala uderzeniowa
vaja - ćwiczenie
vratna hrbtenica - kręgosłup szyjny
zdrs medvretenčne ploščice - dyskopatia

OKULISTYKA

Amslerjeva mrežica - siatka Amslera
astigmatizem - astygmatyzm
barvna slepota - daltonizm
daljnovidnost - nadwzroczność
denervacija roženice - odnerwienie rogówki
edem veke - obrzęk powieki
fotofobija - fotowstręt
glavkom - jaskra
hipermetropija - nadwzroczność
Humphreyev perimeter - perymetr Humphreya
izcedek iz očesa - wydzielina z oka
izguba vida - utrata wzroku
konjunktivalna hiperemija - przekrwienie spojówek
konjunktivitis - zapalenie spojówek
kraste na robovih vek - strupy na brzegach powiek
kratkovidnost - krótkowzroczność
miopija - krótkowzroczność
motnje vida - zaburzenia widzenia
motnost roženice - zmętnienie rogówki
občutljivost na bleščanje - wrażliwość na olśnienie
očesni tlak - ciśnienie wewnątrzgałkowe

očesni zdravnik - okulista
odstop mrežnice - odwarstwianie siatkówki
ostrina vida - ostrość wzroku
pordele oči - zaczerwienione oczy
povečano solzenje - zwiększone łzawienie
razširjene zenice - poszerzone źrenice
retinitis - zapalenie siatkówki
sindrom suhega očesa - zespół suchego oka
siva mrena - zaćma
strabizem - zez
suho oko - suchość oka
škiljenje - zez
vid v slabi svetlobi - widzenie w półmroku
vidni živec - nerw wzrokowy
vidno polje - pole widzenia
vnetje roženice - zapalenie rogówki
zamegljen vid - niewyraźne widzenie; zamazane widzenie
zavijanje oči - nieprawidłowe ruchy gałek ocznych
zelena mrena - jaskra

ONKOLOGIA

benigni tumor - nowotwór łagodny	rak jajčnikov - rak jajników
ciklofosamid - cyklofosamid	rak jeter - rak wątroby
cisplatin - cisplatyna	rak mod - rak jądra
doksorubicin - doksorubicyna	rak na dojki - rak piersi
etopozid - etopozyd	rak na pljučih - rak płuc
gemcitabin - gemcytabina	rak požiralnika - rak przełyku
imunoterapija - immunoterapia	rak prostate - rak prostaty; rak gruczołu krokowego
karboplatin - karboplatyna	rak sečnega mehurja - rak pęcherza moczowego
karcinom materničnega vratu - rak szyjki macicy	rak ščitnice - rak tarczycy
kemoterapija - chemioterapia	rak trebušne slinavke - rak trzustki
levkemija - białaczka	rak želodca - rak żołądka
maligni tumor - nowotwór złośliwy	renalnocelični karcinom - rak nerwkomórkowy
melanom - czerniak	teratom - potworniak
metastatski - rozsiany; dający przerzuty	tumor - guz; nowotwór
metastazirati - dawać przerzuty	tumorska celica - komórka nowotworowa
mezoteliom - międzybłoniak opłucnej	vinblastin - winblastyna
multiformni glioblastom - glejak wielopostaciowy	zasevek - przerzut
obsevanje - radioterapia	zasevki v kosteh - przerzuty do kości
paklitaksel - paklitaksel	zasevki v možganih - przerzuty do mózgu
presejalni test - test przesiewowy	zasevki v ožilju - przerzuty do naczyń
rak debelega črevesa - rak jelita grubego	zboleti za rakom - zachorować na raka
rak grla - rak krtani	

3.5 URAZY

biti ves v ranah - być pokrytym ranami	oprasniti (se) - drasnąć; zadrapać
celiti se - goić się	oteklina - obrzęk; opuchlizna
čudež je, da še živi - to cud; że (jeszcze) żyje	ozeblina - odmrożenie
fraktura - złamanie	poceliti (se) - zagoić (się)
hernija - przepuklina	podplutba - stłuczenie
hude poškodbe - poważne obrażenia	poškodba - uraz; zranienie; obrażenie
imeti rane po vsem telesu - mieć rany na całym ciele	poškodovanec - ranny
izkraveti - wykrwawić się	površinska rana - powierzchowna rana
izstrelna rana - rana postrzałowa	praska - zadrapanie
izvin - skręcenie; zwichnięcie	prasniti se - skaleczyć się; zadrapać
izvin gležnja - skręcenie kostki	rana peče - rana piecze
izviniti - skręcić; zwichnąć	rana se celi - rana się goi
kila - przepuklina	rana se gnoji - rana ropieje
kri brizga iz rane - krew tryska z rany	rana se nerada celi - rana nie chce się goić
krvaveti - krwawić	ranjen - ranny; zraniony
možganski pretres - wstrząs mózgu	ranjenec - ranny; poszkodowany
nezavest - nieprzytomność	težka poškodba - ciężki uraz
notranja krvavitev - krwotok wewnętrzny	ureznina - rana cięta
notranje poškodbe - obrażenia wewnętrzne	ustaviti krvavitev - zatamować krwotok
obvezati - zabandażować	zabrazgonititi se - zabiżnić się
odprti zlom - otwarte złamanie	zlom - złamanie
odrgnina - obtarcie	zlomiti si roko - złamać rękę
okužba rane - zakażenie rany	zvin - skręcenie; zwichnięcie
opeklina - oparzenie; poparzenie	

3.6 LECZENIE

LECZENIE - POJĘCIA OGÓLNE

čudežno ozdravljenje - cudowne wyleczenie
infuzija - 1. kroplówka 2. wlew
injekcija - zastrzyk
intravensko - dożylnie
izboljšanje - poprawa
izgubiti veliko krvi - stracić dużo krwi
izgubiti zavest - stracić przytomność
izpotiti bolezen - wypocić chorobę
jemati zdravila - brać leki
kombinirana terapija - leczenie skojarzone
kontrolni pregled - badanie kontrolne
konzervativno zdravljenje - leczenie zachowawcze
konzilij - konsylium
lekarna - apteka
ležati v postelji - leżeć w łóżku
na prazen želodec - na czczo
na tešče - na czczo
namazati z mazilom - posmarować maścią;
 nasmarować maścią
napotnica - skierowanie
napotnica za bolnico - skierowanie do szpitala
neozdravljiva bolezen - nieuleczalna choroba
obkladek - kompres; okład

obupen primer - beznadziejny przypadek
obveza - opatrunek
odmerek - dawka
ozdraviti bolezen - wyleczyć chorobę
peroralno - doustnie
popolna ozdravitev - całkowite wyleczenie
posebna dieta - specjalna dieta
poslabšanje - pogorszenie
rekonvalescenca - rekonwalescencja
terapevtska možnost - opcja terapeutyczna
ublažiti simptome - złagodzić objawy
učinkovito zdravilo - skuteczny lek
upanje - nadzieja
vbod - wstrzyknięcie
vbrizgniti - wstrzyknąć
zdravila mu niso pomagala - lekarstwa mu nie pomogły
zdravilen - leczniczy
zdravilo - lek
zdravilo za recept - lek na receptę
zdraviti - leczyć
zdravljenje - leczenie

LEKI

antibiotik - antybiotyk
antidepresiv - lek przeciwdepresyjny
antidiaroik - lek przeciwbiegunkowy
antikoagulant - lek przeciwzakrzepowy
antipiretik - lek przeciwgorączkowy
aspirin - aspiryna
ciprofloxacyn - ciprofloksacyna
citostatik - cytostatyk
draže - drażetka
dristilo - środek przeczyszczający
eterično olje - olejek eteryczny
hladilno mazilo - maść chłodząca
kapljice za oči - krople do oczu

kapljice za srce - krople nasercowe
kapljice za uho - krople do uszu
mazilo - maść
odvajalo - środek przeczyszczający
pilula - pigułka
protivnetno zdravilo - lek przeciwzapalny
raztopina za infundiranje - roztwór do infuzji
sirup - syrop
sirup proti kašlju - syrop na kaszel
sirup za izkašljevanje - syrop wykrztuśny
stranske učinke - skutki uboczne
tableta - tabletki
uspavalo - lek nasenny

ZABIEG

amputacija - amputacja
dati se operirati - poddać się operacji
izrezati - wyciąć; usunąć
izrezati tumor - wyciąć guza
izvesti operacijo - przeprowadzić operację
kirurg - chirurg
kirurški poseg - zabieg chirurgiczny
natančnost - dokładność
odstraniti - wyciąć; usunąć
odstraniti hernijo - usunąć przepuklinę
odstraniti šive - zdjąć szwy
operacija je uspela - operacja się udała
operacijska dvorana - sala operacyjna
operacijska miza - stół operacyjny

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

betežnik - niedołężny człowiek
breznog - beznogi
brezrok - bezręki
delno sposoben za delo - częściowo zdolny do pracy
enorok - jednoręki
gluh - głuchy
hoditi ob berglah - chodzić o kulach
invalid - inwalida; niepełnosprawny
invalidka - inwalidka; niepełnosprawna
invalidnost - niepełnosprawność
invalidska pokojnina - renta inwalidzka
invalidski upokojenec - rencista
invalidski voziček - wózek inwalidzki
kripelj - kaleka

operativni poseg - zabieg operacyjny
operativno zdravljenje - leczenie operacyjne
operirana noga - operowana noga
operiranec - operowany
plastična operacija - operacja plastyczna
presaditev - przeszczep
presaditi - przeszczepić
rez - cięcie
skalpel - skalpel
splošna anestezija - znieczulenie ogólne
šiv - szew
šivati rano - szyć ranę
transplantacija - przeszczep
zašiti rano - zaszyć ranę

nesposoben za delo - niezdolny do pracy
oseba z omejeno mobilnostjo - osoba o ograniczonej ruchomości
pohabitev - okaleczenie
pohabiti - okaleczyć
pohabljen - okaleczony
pohabljenec - kaleka
proteza - proteza
rehabilitacija - rehabilitacja
slep - ślepy
stopnja invalidnosti - stopień niepełnosprawności
šepast - kulawy
šepati - kuleć
šepav - kulawy
trajna invalidnost - trwałe inwalidztwo

3.7 U DENTYSTY

- beljenje zob** - wybielanie zębów
bolijo me dlesni - bolą mnie dziąsła
čeljust - szczęka
dlesen - dziąsło
ekstrakcija - ekstrakcja; wyrwanie zęba
endodontija - endodoncja
faseta - licówka
fiksni ortodontski aparat - aparat ortodontyczny stały
fluoriranje - fluoryzacja
gingivitis - zapalenie dziąseł
halitoza - halitoza
implantacijsko zobozdravstvo - stomatologia implantologiczna
implantat - implant
iti k zobozdravniku - iść do dentysty
iti na pregled - iść na kontrolę
izdredti zob - wyrwać ząb
izpuliti zob - wyrwać ząb
keramična masa - masa ceramiczna
korekcije ugriza - korekcja zgryzu
koreninsko zdravljenje - leczenie kanałowe
kozmetično zobozdravstvo - stomatologia kosmetyczna
krona - korona
krvavenje dlesni - krwawienie dziąseł
lepe zobe - piękne zęby
ločilni lak - lakier oddzielający
lokalna anestezija - znieczulenie miejscowe
luska - licówka
mlečni zobje - zęby mleczne
modelirna tekočina - płyn do modelowania
modrostni zob - ząb mądrości
mostiček - mostek
nevidni ortodontski aparat - przezroczysty aparat ortodontyczny
občutljivi zobje - wrażliwe zęby; nadwrażliwe zęby
obnavljanje zob - odbudowa zębów
obnove ugriza - rekonstrukcja zgryzu
okvarjen zob - zepsuty ząb
oralna higiena - higiena jamy ustnej
ortodontsko zdravljenje - leczenie ortodontyczne
osmica - ósemka (*zab*)
paradontoza - paradontoza
pljuvalnik - spluwaczka (*dentystyczna*)
plomba - plomba
plomba je padla - plomba wypadła
plombiranje - plombowanie
plombirati - plombować
polnitev kanala - wypełnienie kanału
poravnava čeljusti - korekcja szczęki
prevleka - licówka
protetično zobozdravstvo - stomatologia protetyczna
protetika - protetyka
sekalec - siekacz
sklenina - szkliwo
slab zadah - nieświeży oddech
snemni ortodontski aparat - aparat ortodontyczny ruchomy
spodnja čeljust - dolna szczęka
stalni zobje - zęby stałe
stomatolog - stomatolog
stomatologija - stomatologia
stomatološki - stomatologiczny
strah pred zobozdravnikom - strach przed dentystą
ščetkanje - szczotkowanie
umetni zobje - sztuczne zęby; sztuczna szczęka
umivati zobe - myć zęby
uravnavati zobe - prostować zęby
ustna vodica - płyn do płukania jamy ustnej
ustna votlina - jama ustna
utrjevanje zobne sklenine - utwardzanie szkliwa
vnetje dlesni - zapalenie dziąseł
zabarvani zobje - przebarwione zęby
zalivka - wkład
zasebna ordinacija - prywatny gabinet
zdravljenje dlesni - leczenie dziąseł
zdravljenje zob - leczenie zębów
zdravljenje zobnih kanalov - leczenie kanałowe
zlati zob - złoty ząb
zob ga boli - boli go ząb
zob je izpadel - ząb wypadł
zob se mi omaja - ząb mi się chwieje
zobarske klešče - kleszcze dentystyczne
zobki ga bolijo - bolą go ząbki
zobna ambulanta - gabinet dentystyczny; praktyka dentystyczna
zobna gniloba - próchnica
zobna nitka - nić dentystyczna
zobna obloga - płytka nazębna
zobna ordinacija - gabinet dentystyczny
zobna proteza - proteza zębowa
zobna smola - żywica dentystyczna
zobni aparat - aparat ortodontyczny
zobni kamen - kamień nazębny
zobni karies - próchnica
zobni vrat - szyjka zęba
zobni vsadek - implant
zobotehnik - technik dentystyczny
zobovina - zębina
zobozdravnik - dentysta
zobozdravniški stol - krzesło dentystyczne
zobozdravniško ogledalo - lustro dentystyczne
zobozdravstvena oskrba - opieka dentystyczna
zobozdravstvene storitve - usługi dentystyczne

4. CZAS WOLNY

4.1 OGRÓD

brunarica - chata z bali	samokolnica - taczka
deževnica - deszczówka; woda deszczowa	sejati - siał
grablje - grabie	srp - sierp
greda - grządka	steklenik - szklarnia
grede je prerasel plevel - grządki zarosły chwastem	steklenjak - szklarnia
iti na vrt - iść do ogrodu	škodljivci - szkodniki
kamnišče - skalniak	škropiti - skrapiać; skropić
kangla - konewka	trava - trawa
klop - ławka	vile - widły
kompost - kompost	vrt - ogród
kosilnica - kosiarka	vrten - ogrodowy
lopatica - łopatką	vrtna uta - altana
motika - motyka	vrtnar - ogrodnik
ograja - ogrodzenie	vrtnariti - pracować w ogrodzie
okopati - okopać	vrtnarstvo - ogrodnictwo
pergola - pergola	zaliti - podlać
plevel - chwast	zalivalka - konewka
plot - płot	zalivati - podlewać
presaditi - przesadzić	zasaditi - posadzić; zasadzić
puliti plevel - wyrwać chwasty	zatirati škodljivce - zwalczać szkodniki
rokavica - rękawica	živa meja - żywopłot
saditi - sadzić	

4.2 WĘDKARSTWO

blestivka - błystka	ribiška torba - torba wędkarska
igla za črve - igła do zakładania robaków	ribiška trgovina - sklep wędkarski
igla za vabe - igła do zakładania przynęt	ribiška vas - wioska rybacka
indikator ugriza - wskaźnik brań	ribiški - wędkarski; rybacki
karpolov - wędkarstwo karpiove	ribiški čoln - łódź rybacka
kavelj - haczyk	ribiški pribor - sprzęt wędkarski
laks - żyłka	ribiško kolo - kołowrotek
loviti - łowić ryby	ribolov - 1. wędkarstwo 2. rybołówstwo
mreža - sieć	ribski krmilnik - koszyczek zanętowy
muharjenje - wędkarstwo muchowe	svetilna paličica - świetlik
naslonjalo za ribiške palice - statyw na wędki	šibra - śrut
nikljasti trnki - haczyki niklowane	štoper - stoper
opremljeni laks - zestaw żyłkowy	talni ribolov - połowy gruntowe
palica - wędka	trnek - haczyk
plovec - spławik	umetna vaba - sztuczna przynęta
počivalna vilica - podpórka	utež - ciężarek
podjemalka - podbierak	vaba - przynęta; zanęta
predvrvice - ciężarek	vobler - wobler
ribariti - łowić ryby (<i>na wędkę</i>)	vrtljivka - krętlik
ribič - rybak; wędkarz	vrvice - żyłka
ribič je nastavil mreže - rybak zarzucił sieć	zajemalka - podbierak
ribičija (pot.) - wędkarstwo	zakrivljeni trnki - haczyki odwrócone
ribiška oblačila - odzież wędkarska	zaponke - przypony
ribiška oprema - akcesoria wędkarskie	

4.3 MYŚLISTWO

aport - aport	lovski stolček - stół myśliwski
barva - farba (<i>krew zwierzyny</i>)	lovsko orožje - broń myśliwska
čakališče - czatownia	nastaviti past - zastawić pułapkę
čakalo - czatownia	odstrel - odstrzał
divljad - dziczyzna	past - pułapka
gonja - nagonka; naganka	plen - zdobycz
gonjač - naganiacz	popolna prepoved lova - całkowity zakaz polowań
iti na lov - iść na polowanie	preža - ambona
krivolov - kłusownictwo	sokol - sokół
krivolovec - kłusownik	sokolarjenje - sokolnictwo
lov - polowanie	šibra - śrut
lov na volkove - polowanie na wilki	šibrenica - śrutówka
lovec - myśliwy	trofeja - trofeum
loviti - polować	udeležiti se lova - brać udział w polowaniu
lovna žival - zwierzyna łowna	upleniti - zdobyć; upolować
lovska kapa - czapka myśliwska	vrniti se z lova - wrócić z polowania
lovska koč - domek myśliwski	zaseda - zasadzka
lovska sezona - sezon łowiecki	zasledovati - tropić
lovska torba - torba myśliwska	zatrobiti na lovski rog - zatrąbić w róg myśliwski
lovski nož - nóż myśliwski	

4.4 MAGIA

abrakakabra - abrakadabra	magičen - magiczny
amulet - amulet	magik - magik
bela magija - biała magia	nastop magika - występ magika
coprati - czarować	pomočnica - asystentka
čaroben - 1. czarodziejski 2. magiczny	prekleti - przekląć
čarobna palica - czarodziejska różdżka	prekletsvo - przekleństwo
čarobna paličica - czarodziejska różdżka	prežagati na pol - przepiłować na pól (<i>sztuczka</i>)
čarobni napoj - magiczny napój; czarodziejski napój	pričarati - wyczarować
čarobnik - 1. magik 2. czarodziej	rekvizit - rekwizyt
čarodej - czarodziej	skrivnosti magije - tajemnice magii
čarodejstvo - 1. magia 2. czarnoksiężstwo	spremljati vsak gib - obserwować każdy ruch
čarovniškik trik - magiczna sztuczka	storiti čudež - sprawić cud
črna magija - czarna magia	talisman - talizman
čudež - cud	trik - sztuczka
čudežen - cudowny	trik s kartami - sztuczka z kartami
čudodelen - cudotwórca	uročiti - zaczarować; zakląć
čudodelnik - cudotwórca	urok - czar
formula - zaklęcie	vaditi trik - ćwiczyć sztukę
godili so se čudeži - zdarzyły się cuda	verovati v čudeže - wierzyć w cuda
gojiti magijo - uprawiać magię	zacoprati - zaczarować
iluzija - iluzja	začaran - zaczarowany; zaklęty
iluzionist - iluzjonista	začarati - zaczarować
izcoprati golobčka iz klobuka - wyczarować gołąbka z kapelusza	začarati princa v žabo - zamienić księcia w żabę
izginiti iz kletke - zniknąć z klatki	zaklet grad - przeklęty zamek
izginotje - zniknięcie	zakleti v kačo - zamienić w węża
izgovoriti zarek - wypowiedzieć zaklęcie	zakletje - zaklęcie
izvesti trik - wykonać sztukę	zareče - zaklęcie
lov na čarovnice - polowanie na czarownice	zarek - zaklęcie
	zlata ribica - złota rybka

4.5 EZOTERYKA

čudni zvoki - dziwne dźwięki
demon - demon
dobri duhovi - dobre duchy
duh blodi po otoku - duch błędzi po wyspie
duhec - duszek
eksorcist - egzorcysta
eksorcizem - egzorcyzm
jasnovidec - jasnowidz
klicati duhove - wywoływać duchy
leteči krožnik - latający talerz
na gradu straši - na zamku straszy
napovedati - wyróżzyć; zapowiedzieć
obstoj duhov - istnienie duchów
paranormalni pojav - zjawisko paranormalne
prerok - prorok
prerokovalka - wróżbitka
prerokovati - 1. prorokować 2. wróżyc
prikazen - widmo; zjawia

skrivne sile - tajemnicze siły
steklena kroglja - szklana kula
strašiti - straszyć (o *duchu*)
telekineza - telekineza
ura duhov - godzina duchów
urbane legende - legendy miejskie
vedež - wróżba
vedeževalec - wróżbita
vedeževalka - wróżka
vedeževanje iz kart - wróżenie z kart
vedeževati - wróżyc
verjeti v duhove - wierzyć w duchy
vesoljan - kosmita; ufoludek
vizionar - wizjoner
volkodlak - wilkołak
zli duhovi - złe duchy
žitni krogi - kręgi w zbożu

4.6 KONKURS

denarna nagrada - nagroda pieniężna
druga nagrada - druga nagroda
geslo - hasło
izidi žrebanja - wyniki losowania
izpolniti prijavnico - wypełnić zgłoszenie
izrezati kupon - wyciąć kupon
izrezavati kupon - wycinać kupon
izročiti nagrado - wręczyć nagrodę
izžrebanec - laureat; wylosowany
izžrebanka - laureatka; wylosowana
izžrebat - wylosować
kdo bo rešil to uganko? - kto rozwiąże tę zagadkę?
knjižna nagrada - nagroda książkowa
križanka - krzyżówka
križankar - szaradzista
lahka uganka - łatwa zagadka
nagrada - nagroda
nagraditi z izletom - nagrodzić wycieczką
nagradna igra - konkurs z nagrodami
nagradno vprašanje - pytanie konkursowe
nagrajenec - laureat
nagrajevati z visokimi nagradami - nagradzać wysokimi nagrodami
občinska nagrada - nagroda publiczności
objaviti izide - opublikować wyniki

obvestiti o nagradi - powiadomić o nagrodzie
odgovor s pripisom - odpowiedź z dopiskiem
pravilni odgovor - prawidłowa odpowiedź
prijavnica - formularz zgłoszeniowy
privlačna nagrada - atrakcyjna nagroda
prvonagrajenec - zdobywca pierwszej nagrody
rada rešuje uganke - lubi rozwiązywać zagadki
rebus - rebus
reševati križanke - rozwiązywać krzyżówki
rešitev - rozwiązanie
sreča - szczęście
srečnež - szczęśliwiec
sudoku - sudoku
težka uganka - trudna zagadka
uganiti - zgadnąć
uganiti uganko - rozwiązać zagadkę
uganka ima več rešitev - zagadka ma kilka rozwiązań
za nagrado je dobil... - w nagrodę otrzymał...
žirant - juror
žirantka - jurorka
žreb - los
žrebanje - losowanie
žrebanje dobitnikov - losowanie zwycięzców
žrebat - losować

4.7 HAZARD

bingo - bingo
čip za igre - żeton do gry
denarne igre - gry pieniężne
dobiti - wygrać
hazard - hazard
hazardist - hazardzista
igra na srečo - gra losowa
igralni automat - automat do gier
igralni salon - salon gier
igralnica - kasyno
igralniška prestolnica - stolica hazardu
igralništvo - hazard
industrija igralništva - przemysł hazardowy

izgubiti - przegrać
kazino - kasyno
kockar - hazardzista
kroglica - kulka (*w ruletce*)
krupje - krupier
poskusiti srečo - spróbować szczęścia
prepovedati hazard - zakazać hazardu
reža - przedział (*w ruletce*)
ruleta - ruletka
ruletna miza - stół do ruletki
vsota - stawka
za visoke vsote - za wysokie stawki
žeton - żeton

GRY KARCIA NE

adut - atut
ajnc - oczko; dwadzieścia jeden (*gra*)
as - as
bakara - bakarat
bridž - brydż
črni Peter - czarny Piotruś
enaindvajset - dwadzieścia jeden; oczko (*gra*)
fant - walet
igre s kartami - gry karciane
izgubiti pri kartah - przegrać w karty
joker - dżoker
kanasta - kanasta
karo - karo
komplet kart - talia kart
kralj - król (*karta*)
kraljica - dama (*karta*)

križi - trefl
lažnivec - oszust (*gra*)
marjaš - mariasz
mešati karte - tasować
paketa kart - talia kart
partija - partia
pasjansa - pasjans
pik - pik
piket - pikiet
poker - poker
preferansa - preferans
razdeliti karte - rozdać karty
skat - skat
srca - kier
vint - wint
vist - wist

4.8 ROZRYWKA

biti željen slave - być żądnym sławy
bleščeča kariera - błyskotliwa kariera
cena slave - cena sławy
dvomljiva slava - wątpliwa sława
hrepneti po slavi - być żądnym sławy
idol - idol
imeti pet minut slave - mieć pięć minut sławy
izbor lepote - konkurs piękności
javna figura - osoba publiczna
koncert - koncert
lepotna kraljica - królowa piękności
lepotni natečaj - konkurs piękności
lepotno tekmovanje - konkurs piękności
maneken - model
manekenka - modelka
miss mokre majice - miss mokrego podkoszulka
modna oblikovalka - projektantka mody
modna pista - wybieg
modna revija - pokaz mody
oboževalec - wielbiciel; fan
Playboyeva zajčica - króliczek Playboya
pod sojem žarometov (pot.) - w blasku reflektorów
posmenovalec; posnemalec - naśladowca

postati slaven - zostać sławnym
pot do uspeha - droga do sukcesu
pozirati - pozować
prepoznavnost - rozpoznawalność
pritegniti pozornost - zwrócić uwagę (*na siebie*)
publiciteta - rozgłos
razvneti domišljijo - rozpalic wyobraźnię
rdeča preproga - czerwony dywan
samopromocija - autopromocja
slava mine - sława przemija
starleta - celebrytka
stilist - stylist
stilistka - stylistka
svet igre - świat rozrywki
svetovna slava - światowa sława
temna plat slave - ciemna strona sławy
veleslaven - bardzo sławny
vrhunec slave - szczyt sławy
vroče fotografije - gorące fotografie
vzhajajoča zvezda - wschodząca gwiazda
zasloveti - stać się sławnym
znan - znany
zvezdnica - gwiazda; celebrytka

4.9 MAJSTERKOWANIE

brusilni stroj - szlifierka	pritrditi - przymocować; przytwierdzić
brusni kamen - kamień szlifierski	razredčilo - rozcieńczalnik
brusni papir - papier ścierny	remontirati - remontować
dleto - dłuto	rezkalnik - frezarka
električni vrtnik - wiertarka elektryczna	rezkalnik zidnih utorov - bruzdownica
hoblič - hebel	ročna naprava - urządzenie ręczne
igračkati se - majstrować (<i>przy czymś</i>)	rotacijski vrtnik - wiertarka rotacyjna
imbus - śruba imbusowa	skobeljnik - strug
izvijač - śrubokręt	spajkalnik - lutownica
izvijač - wkrętak	spajkati - lutować
kladivo - młotek	stroj za vrezovanje navojev - gwinciarka
kol - kołek; pal; palik	sveder - wiertło; świder
kovček za orodje - skrzynka na narzędzia	škarje - nożyczki
križni izvijač - śrubokręt krzyżowy	udarni izvijač - klucz udarowy
lamelni rezkar - frezarka-lamelownica	udarni vrtnik - wiertarka udarowa
libela - poziomica	verižna žaga - piła łańcuchowa
meter - miara; metr (<i>przrzęd</i>)	vijak - śruba
oblič - strug	vodna tehtnica - poziomica
orodje - narzędzia	vrtni vijačnik - wiertarko-wkrętarka
pištola za žeblje - gwoździarka	zabiti žebelj - wbić gwóźdź
pleskanje - malowanie	žagati - piłować
pnevmatični vrtnik - wiertarka pneumatyczna	žagovina - trociny
pričvrstiti - przymocować	žebelj - gwóźdź
primež - imadło	

4.10 JEŹDZIECTWO

bati se konjev - bać się koni	kobila - klacz
bič - bicz	konj - koń
boks - boks	konjereja - hodowla koni
brzda - wędzidło	kopito - kopyto
čelnik - naczótek	lonza - lonża
dresurno jahanje - woltyżerka	nagobčne vreča - worek na obrok
galop - cwał	ostroga - ostroga
hipodrom - hipodrom	podkev - podkowa
jahač - jeździec (<i>na koniu</i>)	pokrivalo za jahanje - derka do jazdy konnej
jahalen - jeździecki	ponj - kucyk
jahalnica - ujeżdżalnia	rjavec - gniadosz
jahanje - jeździectwo	sedlo - siodło
jahati - jeździć konno	streme - strzemię
jermen - pas do uprzęży	vajeti - lejce
ježa - jazda konna	zaprega - zaprzęg (<i>konny</i>)
kas - kłus	žvala - wędzidło

4.11 ZWIERZĘTA DOMOWE

činčila - szynszyla	papiga - papuga
dlaka - sierść	pasemski - rasowy
doberman - doberman	pasja razstava - wystawa psów
dražiti psa - drażnić psa	pasma - rasa
dresirati - tresować	peljati psa na sprehod - wyprowadzać psa na spacer
gristi - gryźć	pes - pies
hrana - pokarm	pes cvili - pies skomle
hrček - chomik	pes ga je ugrizel - pies go ugryzł
igrača - zabawka	pes je mahal z repom - pies machał ogonem
izpustiti psa z verige - spuścić psa z łańcucha	pesek - piesek
jazbečar - jamnik	posvojiti psa - adoptować psa
kužek - piesek; szczeniak	potepuški pes - bezpieczny pies
labradorec - labrador	pri hiši imajo veliko mačk - w domu mają dużo kotów
lajanje - szczekanie, ujadanie	psica - suczka
lajati - szczekać	psiček - piesek; szczeniak
lastnik - właściciel	psička - suczka
ljubiteljica živali - miłośniczka zwierząt	psička - suka; suczka
lovski pes - pies myśliwski	ptičja kletka - klatka dla ptaków
mačka - kot, kotka	skrbeti za psa - opiekować się psem
mačka čepi na peči - kot wyleguje się na piecu	šnavcer - sznaucer
mačka ima mlade - kotka ma młode	veterina - weterynaria
mačka mijavka - kot miauczy	veterinar - weterynarz (<i>mężczyzna</i>)
mačka prede - kot mruczy	veterinarka - weterynarz (<i>kobieta</i>)
mešanec - mieszaniec; kundel	veterinarski - weterynaryjny
miš - mysz	veterinarski pregled - badanie weterynaryjne
miš cvili - mysz piszczy	veterinarstvo - weterynaria
mišja luknja - mysia dziura	voditi psa na vrvici - prowadzić psa na smyczy
miška - myszka	volkač - wilczur
miškica - myszeczka	vzgajati psa - tresować psa
mops - mops	zalajati - zaszczekać
morski prašiček - świnka morska	zamijavkati - zamiauczeć
nagobčnik - kaganiec	zapeti psu ovratnico - zapiąć psu obrozę
naščuvati psa - szcuć psa	zavetišče - schronisko
natakniti psu nagobčnik - założyć psu kaganiec	zdresirati - wytresować
nemški ovčar - owczarek niemiecki	živinozdravnik - weterynarz
od daleč se sliši lajanje psov - ujadanie psów słychać z daleka	živinozdravniški - weterynaryjny
ovčar - owczarek	živinozdravstvo - weterynaria
ovratnica - obroża	

4.12 FOTOGRAFIA

- album slik** - album zdjęć
bliskanje flešev - błysk fleszy
bliskovna luč - lampa błyskowa
dal se je fotografirati - zrobił sobie zdjęcie
diapozitiv - slajd
digitalna povečava - zoom cyfrowy
digitalni fotoaparati - aparat cyfrowy
dodatna baterija - dodatkowa bateria
filter - filtr
fleš - flesz; lampa błyskowa
foto oprema - akcesoria fotograficzne
fotograf - fotograf (*mężczyzna*)
fotografičen - fotograficzny
fotografija - fotografia
fotografinja - fotograf (*kobieta*)
fotografiranje pri umetni svetlobi - fotografowanie przy sztucznym świetle
fotografirati - fotografować, sfotografować
fotografirati z bliskavico - fotografować z lampą błyskową
fotografka - fotograf (*kobieta*)
fotografski atelje - studio fotograficzne
fotografski papir - papier fotograficzny
grem k fotografu - idę do fotografa
izostritev - zaostrenie, wyostrenie
kompozicija - kompozycja
ločljivost - rozdzielczość
makro način - tryb makro
mat - papier matowy
napolniti baterijo - naładować baterię
negativ - negatyw
občutljivost ISO - czułość ISO
objektiv - obiektyw
optična povečava - zoom optyczny
ostrina - ostrość
osvetlitev - oświetlenie
ovekovečiti - uwiecznić
polnillec - ładowarka
pomnilniška kartica - karta pamięci
portretna fotografija - fotografia portretowa
posnetek - 1. zdjęcie 2. ujęcie
povečati sliko - powiększyć zdjęcie
prilagoditi nastavitve - dostosować ustawienia
pritrditi aparat na stativ - przymocować aparat do statywu
ravnovesje beline - balans bieli
shranjevanje fotografij - przechowywanie zdjęć
sijaj - papier błyszczący
slika - 1. zdjęcie 2. odbitka
slikati - robić zdjęcie; robić zdjęcia
stabilizacija slike - stabilizacja obrazu
stativ - statyw
svetlost - jasność
širokokotni objektiv - obiektyw szerokokątny
šum - szum
teleobjektiv - teleobiektyw
temnica - ciemnia
tipalo - matryca
učinek rdečih oči - efekt czerwonych oczu
ujet na fotografiji - uchwycony na zdjęciu
zrcalnorefleksni fotoaparati - lustrzanka

5. PODRÓŻ

5.1 PODRÓŻ - POJĘCIA OGÓLNE

avantura - przygoda	potepuštvo - włóczęgostwo
avanturist - osoba lubiąca przygody; łowca przygód	potnica - podróżniczka
avtostop - autostop	potnik - 1. podróżnik 2. pasażer
avtostopar - autostopowicz	potopis - książka podróżnicza
avtostoparka - autostopowiczka	potovalec - podróżnik
bedeker - przewodnik turystyczny	potovalna agencija - biuro podróży
biser - perła (<i>piękne miejsce</i>)	potovalni čas - czas podróży
dnevni izlet - wycieczka jednodniowa	potovalni načrt - plan podróży
dnevnik poti - dziennik podróży	potovanje - 1. podróż 2. podróżowanie
dopust - 1. urlop 2. wczasy	potovanje okoli sveta - podróż dookoła świata
enotedenski izlet - wycieczka tygodniowa	potovanje v tujino - podróż zagraniczna
gneča na ulicah - tłok na ulicach	potovati - podróżować
gostinska ponudba - usługi gastronomiczne; baza gastronomiczna	potovati s prstom po zemljevidu - podróżować palcem po mapie
hoditi na izlete - jeździć na wycieczki	potovati z avtostopom - podróżować autostopem
itinerar - plan podróży	pozitivne vidike turizma - pozytywne strony turystyki
izhodišče za izlete - baza wypadowa	prebloditi cel svet - przewędrować cały świat
izlet - wycieczka	prepotovati svet - zwiedzić świat
izletnica - wycieczkownicza; uczestnicznica wycieczki	pripetljaj - zdarzenie; przygoda
izletnik - wycieczkowicz	pustolovec - osoba lubiąca przygody; łowca przygód
last minute - last minute	pustolovščina - przygoda
letovišar - letnik	razvaline - ruiny
letovišče - lotnisko	sanjsko potovanje - podróż marzeń
načrtovanje dopusta - planowanie urlopu	stopar - autostopowicz
načrtovati dopust vnaprej - planować urlop z wyprzedzeniem	stoparka - autostopowiczka
naporno potovanje - męcząca podróż	stopati - łapać stopa
naval turistov - najazd turystów	stroške poti - koszty podróży
obiskati mesto - zwiedzić miasto	šola v naravi - zielona szkoła
obiskovalec - odwiedzający; zwiedzający	truma turistov - tłum turystów
oditi na dopust - wyjechać na urlop	tuji turisti - turyści zagraniczni
ogled - zwiedzanie	tura - wędrówka
ogledovanje znamenitosti - zwiedzanie zabytków	turista - turysta
pobрати avtostoparja - wziąć autostopowicza	turistična agencija - biuro podróży
počitnice - ferie; wakacje	turistična kmetija - gospodarstwo agroturystyczne
počitniška kolonija - kolonia letnia	turistične znamenitosti - atrakcje turystyczne
počitniški - wakacyjny	turistični informacijski center - informacja turystyczna
počitniški dom - dom wczasowy	turistka - turystka
poletna sezona - sezon letni	turistov je preveč - turystów jest za dużo
poletne počitnice - wakacje	turizem - turystyka
popis potovanja - plan podróży	udobno potovanje - komfortowa podróż
poročno potovanje - podróż poślubna	vodeni ogled - zwiedzanie z przewodnikiem
poslovno potovanje - podróż służbowa	voditi turiste - oprowadzać turystów
pot nazaj - droga powrotna	zemljevid - mapa
potepuh - włóczęga (<i>mężczyzna</i>)	zimske počitnice - ferie zimowe
potepuhinja - włóczęga (<i>kobieta</i>)	

5.2 PODRÓŻ POCIĄGIEM

- blagajna za mednarodni promet** - kasa międzynarodowa
- blagajna za notranji promet** - kasa krajowa
- brzi vlak** - pociąg pospieszny
- čakalnica** - poczekalnia
- diesel; dizel lokomotiva** - lokomotywa spalinowa
- dodatek** - dopłata
- drugi razred** - druga klasa
- dvigniti zapornico** - podnieść szlaban
- električna lokomotiva** - lokomotywa elektryczna
- enosmerna vozovnica** - bilet w jedną stronę
- garderobna omarica** - skrzynka bagażowa
- iti čez tire** - przechodzić przez tory
- izstopiti iz vlaka** - wysiąść z pociągu
- iztiriti** - wykoleić się
- iztirjen vlak** - wykolejony pociąg
- iztirjenje** - wykolejenie
- jedilni vagon** - wagon restauracyjny
- kolesa udarjajo ob tirnice** - koła uderzają o szyny
- kupe** - przedział
- ležalni vagon** - wagon z miejscami do leżenia
- ležišče** - kuszetka
- lokomotiva** - lokomotywa
- manevrska lokomotiva** - lokomotywa manewrowa
- mednarodni vlak** - pociąg międzynarodowy
- mrežna vozovnica** - bilet sieciowy
- muzejski vlak** - pociąg retro
- nadomestni prevoz** - komunikacja zastępcza
- navadna vozovnica** - bilet zwykły
- nezavarovani železniški prehod** - niestrzeżony przejazd kolejowy
- nočni vlak** - pociąg nocny
- obvezna rezervacija** - obowiązkowa rezerwacja miejsc
- oddelek** - przedział
- oddelek prvega razreda** - przedział pierwszej klasy
- oddelek za nekadilce** - przedział dla niepalących
- odhod vlaka** - odjazd pociągu
- odhod vlaka po voznem redu** - planowy odjazd pociągu
- ozki tir** - wąski tor
- ozkotirna železnica** - kolejka wąskotorowa
- peron** - peron
- pospešeni vlak** - pociąg przyspieszony
- postajenačelnik** - zawiadowca stacji
- postajno poslopje** - budynek stacji
- potniški vlak** - pociąg osobowy
- potovanje s prestopanjem** - podróż z przesiadką
- potovanje z vlakom** - podróż pociągiem
- povratna vozovnica** - bilet powrotny
- povzročiti zamude vlakov** - spowodować opóźnienia pociągów
- presedati** - przesiadać się
- presesti** - przesiąść się
- prestopiti** - przesiąść się
- prihod vlaka** - przyjazd pociągu
- prodaja vozovnic** - sprzedaż biletów
- proga z dvema tiroma** - linia dwutorowa
- prosti tir** - wolny tor
- prtljaga** - bagaż
- prvi razred** - pierwsza klasa
- rezervirati sedež** - zarezerwować miejsce
- sedeti v kupeju** - siedzieć w przedziale
- sedež ob oknu** - miejsce przy oknie
- sedež pri vratih** - miejsce przy drzwiach
- sezonski vlak** - pociąg sezonowy
- slepi tir** - ślepy tor
- spalni vagon** - wagon sypialny
- sprevodnik** - konduktor
- spustiti zapornico** - opuścić szlaban
- stranski tir** - boczny tor
- široki tir** - szeroki tor
- tirišče** - torowisko
- tirje** - tory
- tirna širina** - szerokość torów
- tirna vozila** - pojazdy szynowe
- tirni avtobus** - autobus szynowy
- tirnica** - szyna
- tovorni vlak** - pociąg towarowy
- vagon** - wagon
- vagonček** - wagonik
- vagonski** - wagonowy
- varnostna ročica** - hamulec bezpieczeństwa
- vlak ima pol ure zamude** - pociąg jest opóźniony o pół godziny
- vlak je zapeljal v postajo** - pociąg wjechał na stację
- vlak je zapeljal v predor** - pociąg wjechał do tunelu
- vlak prihaja na prvi tir** - pociąg wjeżdża na tor pierwszy
- vlakec** - kolejka; ciuchcia
- vlaki se križajo na postaji** - pociągi mijają się na stacji
- vlakovna kompozicija** - skład pociągu
- vlakovodja** - kierownik pociągu
- voziti se z vlakom** - jechać pociągiem
- vozni red** - rozkład jazdy
- vstopiti v nepravi vlak** - wsiąść do niewłaściwego pociągu
- vstopiti v vlak** - wsiąść do pociągu
- za ograjo so tekli tiri** - za ogrodzeniem biegnęły tory
- zamuda** - spóźnienie, opóźnienie
- zamuditi vlak** - spóźnić się na pociąg
- zapornica na mejnem prehodu** - szlaban na przejściu granicznym
- zaporničar** - dróżnik
- zaprt tir** - tor zamknięty
- zasilna zavora** - hamulec bezpieczeństwa
- železniška postaja** - stacja kolejowa; dworzec kolejowy
- železniške zapornice** - szlaban (*na przejeździe*)
- železniški prehod** - przejazd kolejowy

5.3 PODRÓŻ DROGĄ POWIETRZNĄ

- avtopilot** - autopilot
avtopilot nadomešča posadko - autopilot zastępuje załogę
avtopilot ni deloval - autopilot nie działał
balon leti pod oblaki - balon leci pod chmurami
civilno letališče - lotnisko cywilne
čarterski let - lot czarterowy
črna skrinjica - czarna skrzynka
direktni let - lot bezpośredni
doletišče - lądowisko
dovoliti letalu vzlet - zezwolić na start samolotu
dovoljenje za pristanek - pozwolenie na lądowanie
eksplozija letala - wybuch samolotu
hangar - hangar
helikopter - helikopter
izgubiti zvezo z letalom - stracić kontakt z samolotem
izgubljati višino - tracić wysokość
izkušen pilot - doświadczony pilot
kisikova maska - maska tlenowa
kontrola poletov - kontrola lotów
kontrolni stolp - wieża kontroli lotów
kontrolor letenja - kontroler lotu
kopilot - drugi pilot
krilo - skrzydło
krov - pokład
kupon za vstop v letalo - karta pokładowa
let - lot
letala letajo nad mestom - samoloty latają nad miastem
letala vzletavajo in pristajajo - samoloty startują i lądują
letalce - samolocik
letalec - lotnik
letališče - lotnisko
letališčen - lotniskowy
letališčna uprava - zarząd lotniska
letališčno poslopje - budynek lotniska
letališki - lotniskowy lub dotyczący lotniska
letalka - lotniczka
letalo je pristalo - samolot wylądował
letalo je varno pristalo - samolot bezpiecznie wylądował
letalo kroži - samolot krąży
letalo leti - samolot leci
letalo leti nad puščavo - samolot leci nad pustynią
letalo se dviga - samolot się wzbija
letalo vpotegne podvozje v trup - samolot wciągnął podwozie do kadłuba
letalska družba - linie lotnicze
letalska nesreča - katastrofa lotnicza
letalsko osebje - personel lotniczy
letalsko pristanišče - port lotniczy
letalstvo - lotnictwo
letati - latać
leteti - lecieć
mehanik - mechanik
mehki pristanek - miękkie lądowanie
nadzvočno letalo - samolot ponadźwiękowy
navigator - nawigator
navodilo za varnost - instrukcja bezpieczeństwa
nizkocenovni letalski prevoznik - tanie linie lotnicze
odhod - odlot; wylot
odpeti varnostni pas - odpiąć pasy bezpieczeństwa
odpovedati let - odwołać lot
peljati se z letalom - lecieć samolotem
pilot - pilot
pilot helikopterja - pilot helikoptera
pilota sta izgubila nadzor nad letalom - (dwaj) piloci stracili kontrolę nad samolotem
pilotirati - pilotować
pilotska kabina - kabina pilotów
po dveh urah letenja so pristali - po dwóch godzinach lotu wylądowali
podvozje - podwozie
polet z vmesnik pristanekom - lot z międzylądowaniem
pomožni pilot - drugi pilot
posadka - załoga
poslovni razred - klasa business
postal je pilot - został pilotem
potniški terminal - terminal pasażerski
potniško letalo - samolot pasażerski
presežena teža prtljage - nadbagaż
prisilni pristanek - awaryjne lądowanie
pristajalna steza - pas startowy
pristajanje - lądowanie
pristanek - lądowanie
pristanek dveh letal - lądowanie dwóch samolotów
pritisk v kabini je naglo padel - ciśnienie w kabynie (pilotów) nagle spadło
prostocarinska trgovina - sklep wolnoctowy
prtljažni prostor - luk bagażowy
razbitine letala - szczątki samolotu
rep - ogon
sopilot - drugi pilot
steward - steward
stewardesa - stewardesa
strmoglaviti - rozbić się
trup - kadłub
turistični razred - klasa turystyczna
utrujenost kontrolerjev - zmęczenie kontrolerów (lotu)
vodno letalo - wodolot
vojaško letališče - lotnisko wojskowe
voziček - wózek bagażowy
vzlet - start; wzlot
vzletanje - start; wzlot
vzletati - startować; wzlatywać; wzbijać się
vzletna steza - pas startowy
zapeti varnostni pas - zapiąć pasy bezpieczeństwa
zasilni izhod - wyjście awaryjne
znal je pilotirati - umiał pilotować
zračni prostor - przestrzeń powietrzna

5.4 PODRÓŻ DROGĄ WODNĄ

<p>barka - 1. większa łódź 2. arka bran - falochron čezoceanska ladja - transatlantyk čoln - łódź čolnič - łódka čolniček - łódeczka dok - dok dvigovati sidro - podnosić kotwicę kajuta - kajuta kajute je zalila voda - woda zalała kajuty kapetan - kapitan krmariti - sterować krmilo - ster ladijska posadka - załoga statku ladja - statek; okręt ladja je priplula v pristanišče - statek wpłynął do portu ladja je vrgla sidro blizu obale - statek zrzucił kotwicę blisko brzegu ladja je zavila v pristanišče - statek zawinął do portu ladja plava - statek płynie ladja se potopi - łódź tonie ladjar - armator ladjedelnica - stocznia marina - marina matično pristanišče - port macierzysty mornar - marynarz morska bolezen - choroba morska na otok vozi trajekt - na wyspę kursuje prom našel je smrt v valovih - znalazł śmierć w falach paluba - pokład parnik - parowiec peljati se s trajektom - płynąć promem</p>	<p>plavajoči dok - dok pływający plovba po valovih Jadrana - rejs po falach Adriatyku plovilo - jednostka pływająca pomorsko pristanišče - port morski posadka - załoga prekop - kanał pristan - przystań pristanišče - port pristaniški - portowy pristaniško město - miasto portowe privezati ladjo k obali - przycumować statek do brzegu rečno pristanišče - port rzeczny reka - rzeka rešilni čoln - szalupa ratunkowa rešilni jopič - kamizelka ratunkowa rešilni pas - koło ratunkowe sidro - kotwica spodnja paluba - dolny pokład spraviti ladjo v dok - wprowadzić statek do doku spuščati sidro - spuszczać kotwicę suhi dok - suchy dok trajekt - prom transatlantik - transatlantyk val - fala vkrcanje - załadunek; zaokrętowanie vkrcati se - wsiąść na pokład; wsiąść na statek vkrcati avto na trajekt - wprowadzić samochód na prom zakrmariti - zacząć sterować zasidrati - zakotwiczyć zastava - bandera zgornja paluba - górny pokład</p>
---	---

5.5 PODRÓŻ DROGĄ LĄDOWĄ

INFRASTRUKTURA DROGOWA

asfalt - asfalt	mostič - mostek
asfaltirati - asfaltować	mostiček - mostek
avtocesta - autostrada	nevaren ovinek - niebezpieczny zakręt
avtocestni odsek - odcinek autostrady	obvoz - 1. objazd 2. obwodnica
bencin - benzyna	obvoznica - obwodnica
bencinska črpalka - stacja benzynowa	oster ovinek - ostry zakręt
bližnjica - skrót	ovinek - zakręt
cesta - droga	ovinkasta cesta - kręta droga
cesta se zvije skozi gozd - droga wije się przez las	parkirišče - parking
cestar - drogowiec	parkirna hiša - parking podziemny
cestica - dróżka	pentlja - serpentyna
cestišče - jezdnia	pločnik - chodnik
drevored - aleja drzew; szpaler drzew	podvoz - przejazd podziemny
dvopasovna cesta - droga dwupasmowa	predor - tunel
enosmerna cesta - droga jednokierunkowa	prehod za pešce - przejście dla pieszych
frekventirana cesta - ruchliwa droga	prometni znak - znak drogowy
gozdna cesta - droga leśna	protihrupna ograja - ekran dźwiękochłonny
graditi avtocesto - budować autostradę	rob cestišča - pobocze
hitra cesta - droga szybkiego ruchu	robnik - krawężnik
izpadna cesta - droga wylotowa; wylotówka	serpentina - serpentyna
izposojevalnica avtomobilov - wypożyczalnia samochodów	skozi gozd drži bližnjica - przez las prowadzi skrót
izvoz - wylotówka	steza za kolesarje - ścieżka rowerowa
kam pelje ta cesta? - dokąd prowadzi ta droga?	ulica - ulica
kažipot - drogowskaz	varovano parkirišče - parking strzeżony
križišče - skrzyżowanie	vozišče - jezdnia
križišče s semafori - skrzyżowanie z sygnalizacją świetlną	zapreti cesto za ves promet - zamknąć drogę dla ruchu
krožišče - rondo	zavoj - skręt
most - most	zebra - zebra (<i>przejście dla pieszych</i>)

PODRÓŻ SAMOCHODEM:

avtobus prevaža izletnike - autobus przewozi wycieczkowiczów

avtomobil s prikolico - samochód z przyczepą

avtomobil se je začel kvariti - samochód zaczął się psuć

avtomobilski - samochodowy

cisterna - cysterna

divja vožnja - brawurowa jazda

do mesta je pol ure vožnje - do miasta jest pół godziny jazdy

dostavni avtomobil - samochód dostawczy

hitrost - prędkość

hitrost sto kilometrov na uro - prędkość sto kilometrów na godzinę

hupati - trąbić (*klaksonem*)

kolesar - 1. rowerzysta 2. kolarz

kolo - 1. koło 2. rower

kolona avtomobilov - sznur samochodów

kvariti se - psuć się

liter bencina stane okoli... - litr benzyny kosztuje około...

merjenje hitrosti - pomiar prędkości

mladi voznik - młody kierowca

motor - 1. silnik 2. motor

motorček - 1. silniczek 2. motorek

motorist - motocyklista

natankal je dvajset litrov - zatankował dwadzieścia litrów

natankati - zatankować

natočiti bencin - zatankować benzynę

nepravilno parkiranje - nieprawidłowe parkowanie

nesreča - wypadek

odsevník - światło odblaskowe

osebni avtomobil - samochód osobowy

parkirani avto - zaparkowany samochód

parkiranje - parkowanie

parkirati - parkować, zaparkować

parkirna ura - parkometr; parkomat

parkirno mesto - miejsce parkingowe

pedal plina - pedał gazu

peljati se z avtomobilom - jechać samochodem

pogovarjati se s sopotnico - rozmawiał z pasażerką

poklicni voznik - kierowca zawodowy

pokrajina leti mimo oken - krajobraz przesuwa się za oknami

pokvariti se - zepsuć się

pomagal je sopotnici izstopiti - pomagał pasażerce

wysiąść

povečan promet - wzmożony ruch

prehiteti - wyprzedzić

prehitevanje - wyprzedzanie

prehitevati - wyprzedzać

prevelika hitrost - nadmierna prędkość

prevoziti rdečo luč - przejechać na czerwonym świetle

promet - ruch

prometna konica - szczyt komunikacyjny

prometni prekršek - wykroczenie drogowe

prometni zastoj - korek

rad pritiska na plin - lubi wdepnąć gaz

rdeča luč - czerwone światło

rezati ovinek - ściąć zakręt

ročna zavora - hamulec ręczny

sesti v avto - wsiąść do samochodu

sopotnica - współpasażerka; pasażerka

sopotnik - współpasażer; pasażer

škropilni avto - polewaczka

tankanje - tankowanie

tankati - tankować

to vozilo porabi malo bencina - ten samochód mało pali

tovorni avto - samochód ciężarowy

tovornjak - ciężarówka

tranzit - tranzyt

upočasniti - zwolnić

urejati promet - kierować ruchem

usmerjati promet - kierować ruchem

varnost v prometu - bezpieczeństwo ruchu

volan - kierownica

vozilo - pojazd; samochód

voziti avto - prowadzić samochód

voziti se s kolesom - jechać na rowerze

voznik - kierowca

vozniško dovoljenje - prawo jazdy

vožnja - jazda; przejazd

zaparkirati - zablokować poprzez złe parkowanie

zapeljati s ceste - zjechać z drogi

zapeljati z avtoceste - zjechać z autostrady

zaviti - skręcić

zavora - hamulec

zelena luč - zielone światło

zimske pnevmatike - opony zimowe

zvoziti ovinek - wziąć zakręt

5.6 KOMUNIKACJA MIEJSKA

<p>avtobus proti mestu - autobus do miasta avtobus vozi vsako uro - autobus kursuje co godzinę avtobusen - autobusowy avtobusna proga - linia autobusowa celodnevna vozovnica - bilet dobowy desetka - dziesiątka (<i>linia 10</i>) devetka vozi vsake četr ure - dziewiątka kursuje co piętnaście minut dijaška vozovnica - bilet szkolny dolgo je čakal na avtobus - długo czekał na autobus dvojka - dwójka (<i>linia 2</i>) enojka - jedyńka (<i>linia 1</i>) garažna površina - zajezdnia izstopiti - wysiąść javni prevoz - komunikacja publiczna konduker - rewizor kontrolor - kontroler; kanar kupiti vozovnico - kupić bilet mesečna vozovnica - bilet miesięczny mestna kartica - karta miejska mestni potniški promet - komunikacja miejska nizkopodno vozilo - pojazd niskopodłogowy obračališče - pętla peljati se s tramvajem - jechać tramwajem podzemna železnica - metro popust - zniżka; ulga postaja - przystanek postajališče - przystanek potnik - pasażer; podróżny potniki so izstopili - pasażerowie wysiedli</p>	<p>potniki vstopijo v avtobus - pasażerowie wsiadają do autobusu prazen tramvaj - pusty tramwaj prevozni pogoji - regulamin przewozów prevoznik - przewoźnik prevozno sredstvo - środek transportu primestni avtobus - autobus podmiejski prost sedež - wolne miejsce; wolne siedzenie slepi potnik - pasażer na gapę splošna vozovnica - bilet zwykły tramvaj - tramwaj tramvajaska proga - linia tramwajowa trolejbus - trolejbus veljavna vozovnica - ważny bilet vozi ob nedeljih in praznikih - kursuje w niedziele i święta vozi od ponedeljka do petka - kursuje w dni powszednie vozi vsak dan - kursuje codziennie vozni park - tabor vozni red - rozkład jazdy voznik - kierowca voznik tramvaja - motorniczy voznina - opłata za przejazd vozovnica na ime - bilet imienny vrsta vozovnice - rodzaj biletu vstopiti pri sprednjih vratih - wsiąść przednimi drzwiami začasno postajališče - tymczasowy przystanek zamuditi avtobus - spóźnić się na autobus zhibni avtobus - autobus przegubowy</p>
---	---

5.7 NOCLEG

apartma - apartament	polni penzion - całodziennie wyżywienie
brisača - ręcznik	polovični penzion - śniadanie i obiadokolacja
cena vključuje... - cena obejmuje...	postrežba - obsługa
cene hotelskih storitev - ceny usług hotelarskich	prenočevalnica - noclegownia
čistilka - sprzątaczką	prenočišče - nocleg
delati v recepciji - pracować na recepcji	prenočiti - przenocować
dostop do interneta - dostęp do internetu	prha - prysznic
dvigalo - winda	priglasnica - karta meldunkowa
dvojna postelja - podwójne łóżko	prijavnica - karta meldunkowa
dvoposteljna soba - pokój dwuosobowy	priporočiti hotel - polecić hotel
enoposteljna soba - pokój jednoosobowy	prosta soba - wolny pokój
gost - gość	recepcija - recepcja
gostišče - zajazd, pensjonat	receptor - recepcjonista
hostel - hostel, schronisko	receptorica - recepcjonistka
hotel - hotel	restavracija hotela - restauracja hotelowa
hotel ob morju - hotel nad morzem	rezervacija - rezerwacja
hotel s tremi zvezdicami - hotel trzygwiazdkowy	rezervirati si sobo v hotelu - zarezerwować pokój w hotelu
hotelček - hotelik	savna - sauna
hotelir - hotelarz	soba s kopalnico - pokój z łazienką
hotelirka - hotelarka	soba v šestem nadstropju - pokój na szóstym piętrze
hotelirski - hotelarski	soba z razgledom na... - pokój z widokiem na...
hotelirstvo - hotelarstwo	sobarica - pokojówka
hotelski - hotelowy, hotelarski	solarij - solarium
kad - wanna	stranišče - toaleta
klimatska naprava - klimatyzacja	številka sobe - numer pokoju
luksuzen hotel - luksusowy hotel	turistična taksa - taksa turystyczna
mladinski hotel - schronisko młodzieżowe	večja skupina turistov - większa grupa turystów
motel - motel	vratar - portier
najeti sobo v hotelu - wynająć pokój w hotelu	vratar ga ni spustil - portier go nie wpuścił
nastanitev - zakwaterowanie	vratarica - portierka
nočitev - nocleg	vratarica - portiernia
nočitev in zajtrk - nocleg ze śniadaniem	zajtrk - śniadanie
nočnina - opłata za nocleg	zasedenost - obłożenie
penzion - pensjonat	zimska sezona - sezon zimowy
penzionček - pensjonacik	zvezdica - gwiazdka
planinska koča - schronisko górskie	
poletna sezona - sezon letni	

5.8 KEMPING

avtokamp - kemping	svetiti si z baterijo - świecić latarką
baterija - latarka	šotor - namiot
bivati v prikolici - mieszkać w przyczepie	šotor za dve osebi - namiot dwuosobowy
blazina - 1. materac 2. poduszka	šotorček - namiocik
blazinica - 1. materacyk 2. poduszczyk	šotorišče - pole namiotowe
iglu šotor - namiot igloo	šotorni količki - śledzie
kamp - kemping	tabor - obóz
ležalnik - leżak	taborni ogenj - ognisko
lonec - garnek	tekoča voda - bieżąca woda
menažka - menażka	termovka - termos
nahrbtnik - plecak	turistična postelja - łóżko turystyczne
oprema za kamping - sprzęt kempingowy	umivalnik - umywalka
parkirati - parkować; zaparkować	ušotoriti se - rozbić namiot
pitna voda - woda pitna	utaboriti se - rozbić obóz
plinska bomba - butla gazowa	vhod s prikolicami prepovedan - zakaz wjazdu przyczep
plinski kuhalnik - kuchenka gazowa	vrv - lina
počitniška hišica - domek kempingowy	vrvica - linka
počitniška prikolica - przyczepa kempingowa	vžgati z vžgalicami - zapalić zapałkami
postaviti šotor - rozbić namiot	zložiti šotor - złożyć namiot
prostor za šotorjenje - pole namiotowe	zložljiva miza - stół składany
spalna vreča - śpiwór	
spati v šotoru - spać w namiocie	

5.9 GRANICA

biometrični potni list - paszport biometryczny	mejna črta - linia graniczna
brezcarinska prodajalna - sklep wolnocłowy	mejna policija - straż graniczna
brezcarinski - bezcłowy	mejni nadzor - kontrola granic
carina - cło	mejni policist - strażnik graniczny
carinik - celnik	mejni prehod - przejście graniczne
carinik pregleduje prtljago - celnik przeszukuje bagaż	na drugi strani meje - po drugiej stronie granicy
cariniti - clić	notranja meja - granica wewnętrzna
carinska deklaracija - deklaracja celna	obmejen - przygraniczny
carinski - celny	obmejno področje - obszar przygraniczny
carinski pregled - kontrola celna	odprava vizumov - zniesienie wiz/obowiązku wizowego
carinski urad - urząd celny	odpreti mejo - otworzyć granicę
čakati na vizum - czekać na wydanie wizy	osebni pregled - kontrola osobista
državna meja - granica państwa	označiti mejo - oznaczyć granicę
Evropa brez meja - Europa bez granic	podaljšati vizum - przedłużyć wizę
izdajanje vizumov - wydawanie wiz	potni list - paszport
izdati vizum - wydać na wizę	potovanje brez vizuma - podróżowanie bez wiz
izhodni vizum - wiza wyjazdowa	prestopiti mejo - przekroczyć granicę
izstop iz države - wyjazd z kraju	prihodni vizum - wiza wjazdowa
izvajati kontrole - przeprowadzać kontrole	prosta carinska cona - strefa wolnocłowa
izvažati - wywozić	prostocarinsko območje - strefa wolnocłowa
kontrolna točka - punkt kontrolny	schengensko območje - strefa Schengen
kopenska meja - granica lądowa	tranzitni vizum - wiza tranzytowa
malobmejni promet - mały ruch graniczny	uvažati - wwozić
meja - granica	vizum - wiza
mejen - graniczny	zunanja meja - granica zewnętrzna

5.10 NAD WODĄ

bikini - bikini
brisača - ręcznik
divja plaža - dzika plaża
doplavati do brega - dopłynąć do brzegu
globok - głęboki
izlet na morje - wycieczka nad morze
jezero - jezioro
kajak - kajak
kajtati - uprawiać kitesurfing
metati žabice - puszczać kaczki
morje - morze
nasončiti se - poopalać się
naturist - naturysta
nudist - nudysta
nudistična plaža - plaża dla nudystów
ob reki - nad rzeką
odpotovati na morje - wyjechać nad morze
peščena plaža - piaszczysta plaża
piknik - piknik
plažni dežnik - parasol plażowy
plitek - płytki
poležavanje pod palmami - wypoczynek pod palmami
potapljač - nurek

NA BASENIE

bazen z valovi - basen ze sztucznymi falami
bazenček - basenik
čofotalnik - brodzik
čofotati - kąpać się w brodziku
družinska vstopnica - bilet rodzinny
dvodelne kopalke - dwuczęściowy kostium kąpielowy
garderoba - szatnia
globina - głębokość
hrbno plavanje - pływanie na plecach
jacuzzi - jacuzzi
kakovost vode - jakość wody
kopalec - kąpiący się
kopališče - kąpielisko
kopalke - kostium kąpielowy (*damski*); kąpielówki (*męskie*)
kravl - kraul
metuljček - delfin; motylek
na prostem - na wolnym powietrzu
natikači za bazen - klapki basenowe
neplavalec - osoba nieumiejąca pływać
olimpijski bazen - basen olimpijski
otroški bazen - brodzik

potapljati noge v vodo - zanurzać nogi w wodzie
potapljati se - nurkować
potegniti v vodo - wciągnąć pod wodę
preplavati reko - przepłynąć rzekę
pršec - bryza
reka - rzeka
reševalec - ratownik
reševalka - ratowniczką
senčnik - parasol plażowy
skalnata plaža - kamienista plaża
skok v vodo - skok do wody
sonce ga je ožgalo - słońce go przypiekło
sončiti se - opalać się
surfati - surfować
štrbunk - pluśnięcie; chlupnięcie
štrbunkniti - plusnąć
turkizno morje - turkusowe morze
val - fala
veslati - wiosłować
vikend na morju - weekend nad morzem
zagorelost - opalenizna
zastonj izposoja ležalnikov - darmowe wypożyczenie leżaków

plavalec - pływak
plavalna kapa - czepek kąpielowy
plavalna očala - okulary pływackie
plavalna tehnika - styl pływania
plavalni bazen - pływalnia
plavati metuljčka - pływać motylkiem
pokrit bazen - kryty basen
proga - tor
prsno plavanje - żabka
savna - sauna
slačilnica - szatnia; przebieralnia
splavati - nauczyć się pływać
spust - zjazd (*ze zjeżdżalni*)
tečaj plavanja - nauka pływania; kurs pływania
tobogan - zjeżdżalnia
tuš - prysznic
veliki bazen - duży basen
vodna drča - ślizgawka wodna
vstopnica - bilet
zimski bazen - kryty basen
zunanji bazen - basen otwarty

5.11 W GÓRACH

<p>hoditi v gore - chodzić w góry hoditi v hribe - chodzić w góry jama - jaskinia; grotta jamar - grotolaz mazati smuče - smarować narty na počitnice bo šel v hribe - na wakacje pojedzie w góry nasmučati se - pojeździć na nartach natakniiti si smuči - założyć narty navkreber - pod górę navzdol - w dół nepoznavanje terena - nieznanost terenu osvojiti vrh - zdobyć szczyt padec - upadek planina - 1. góra 2. połonina planinarjenje - chodzenie po górach planinarstvo - chodzenie po górach planine - góry planinec - góral; alpinista plaz - lawina pot - szlak povzpeti se na vrh - wspiąć się na szczyt sani - sanie; sanki</p>	<p>sankati se - jeździć na sankach sanke - sanie; sanki sestop - zejście skipass - skipass smuč - narty smuča se mu je odpela - narta mu się odpięła smučar - narciarz smučarka - narciarka smučarska očala - gogle smučati - jeździć na nartach smuči za smuk - narty zjazdowe smučišče - stok zjazdowy smučka - narty snowboarding - snowboarding sprožil se je plaz - zesła lawina visokogorje - obszar wysokogórski visokogorski - wysokogórski vlečnica - wyciąg talerzykowy vrh - 1. szczyt 2. wierzchołek vzpon - wejście zdrs - poślizgnięcie się žičnica - kolej linowa</p>
---	---

WSPINACZKA

<p>cepin - czekan dereze - raki dereze s trakovi - raki koszykowe ferrata - via ferrata hlače za plezanje - spodnie wspinaczkowe jermen - pętla z taśmy rurowej ledno kladivo - łopatka nahrbtnik - plecak planinec - alpinista plezalec - wspinacz plezalna pot - szlak wspinaczkowy plezalna stena - ściana wspinaczkowa</p>	<p>plezalni čevlji - buty wspinaczkowe plezalni pas - uprząż wspinaczkowa plezanje - wspinaczka prižema - przyrząd zaciskowy spustiti se po vrvi - spuścić się po linie statična vrv - lina półstatyczna torba za magnezij - worek na magnezję vponka - karabinek vrv - 1. lina 2. sznur vrv z zaključno zanko - lonża vrvica - repsznur</p>
---	---

6. KULTURA

6.1 FILM

akcijski film - film akcji	kinoprogram - repertuar kinowy
animacija - animacja	kinoteka - kinoteka
animirani film - film animowany	klapa - klaps
animirati - animować	koproducent - koproducent
celovečerec - film fabularny	koprodukcija - koprodukcja
celovečerni film - film fabularny	kratki film - film krótkometrażowy
delati pri kinu - pracować w kinie	letošnji dobitnik oskarja - tegoroczny zdobywca Oscara
distributer - dystrybutor	ljubezenski film - film obyczajowy
dokumentarec - film dokumentalny, dokument	montaža - montaż
dokumentarist - dokumentalista	montažer - montażysta
dokumentarni film - film dokumentalny	montażna miza - stół montażowy
dolgočasen film - nudny film	montirati - montować
dolgometražni film - film pełnometrażowy/długometrażowy	nadaljevanka - serial
drugorazredni film - podrzędny film	napovednik - zwiastun
dubler - dubler	naslovna vloga - rola tytułowa
dublirati - dublować	obdelava - obróbka
dvojniki - dubler	osvojiti pet Oskarjev - zdobyć pięć Oskarów
dvojnica - dublerka	otroški film - film dla dzieci
ekranizacija - ekranizacja	ozvočenje - udźwiękowanie
ekranizirati - zekranizować	ozvočiti - udźwiękować
film je vreden ogleda - warto obejrzeć (ten) film	padla je prva klapa - padł pierwszy klaps
film traja dve uri - film trwa dwie godziny	pofilmati - sfilmować
filmar - filmowiec	posnemati - nakręcić
filmati - filmować	posnet po resnični zgodbi - oparty na faktach
filmček - filmik	posnetek - nagranie
filmografija - filmografia	posneti - nagrać
filmolog - filmolog	posteljni prizor - scena łóżkowa
filmoteka - filmoteka	predpremier - prapremiera
filmska industrija - przemysł filmowy	premiera - premiera
filmska umetnost - sztuka filmowa	producent - producent
filmska upodobitev romana - adaptacja filmowa powieści	projekcija - projekcja
filmski atelje - studio filmowe	projicirati - wyświetlać (<i>film</i>)
filmski studio - studio filmowe	režija - reżyseria
filmski festival - festiwal filmowy	režirati - reżyserować, wyreżyserować
filmski klub - klub filmowy	režiser - reżyser
filmski trak - taśma filmowa	roman so filmali - sfilmowali powieść
filmsko mesto - miasteczko filmowe	scenarij - scenariusz
glasbena podlaga - ścieżka dźwiękowa	serija - serial
happy end - happy end	sinhronizacija - synchronizacja
hoditi v kino - chodzić do kina	skadrirati - skadrować
igralec - aktor	skript - skrypt
igralka - aktorka	snemanje filma - zdjęcia do filmu
igrati glavno vlogo - grać główną rolę	snemati film - kręcić film
kader - kadr	statirati - statystować
kamera - kamera	statist - statysta
kamerman - operator	statistka - statystka
kaskader - kaskader	stranski igralec - aktor drugoplanowy
kavbojski film - western	šlager - szlagier; hit
kavbojka - western	triler - thriller
kinematografija - kinematografia	vloga - rola
kinematografski - kinematograficzny	vojna drama - dramat wojenny
kino - kino	vojni film - film wojenny
kinodvorana - sala kinowa	vživeti se v vlogo - wczuć się w rolę
kinoobiskovalec - kinoman	zbirka filmov - kolekcja filmów
	zgodovina filma - historia filmu

6.2 TEATR

- aranžma** - aranżacja
biljeter - bileter
dekoracija - dekoracja
dotirati gledališče - dotować teatr
drama - dramat
drama v petih dejanjih - dramat w pięciu aktach
dramaturg - dramaturg
dramaturgija - dramaturgia
dramski - dramatyczny
enodejanka - jednoaktówka
garderoba - 1. szatnia 2. garderoba
garderober - 1. szatniarz 2. garderobiany
garderoberka - 1. szatniarka 2. garderobiana
gašperček - pajacyk; kukielka
gledalec - widz
gledališče - teatr
gledališčen - teatralny
gledališka predstava - przedstawienie teatralne
gledališka sezona - sezon teatralny
gledališki - teatralny
gledališki festival - festiwal teatralny
igrati v gledališču - grać w teatrze
inscenacija - inscenizacja
inscenirati - inscenizować, zainscenizować
inšpicient - inspicjent
intermedij - intermedium
izžvižgan igralec - wygwizdany aktor
izžvižgati - wygwizdać
izžvižgavati - wygwizdywać
kabaret - kabaret
kabaretist - kabarecista; kabareciarz
komedija - komedia
komedijant - komediant
komik - komik
kostum - kostium
kostumer - kostiumograf
kulisa - kulisa
kuloar - kuluar
loža - loża
lutkovno prizorišče - scena marionetkowa
mim - mim
množični prizor - scena zbiorowa
nastopati na gledaliških deskah - wystąpić na deskach teatru
nastopati v spektaklu - wystąpić w spektaklu
občinstvo - publiczność
občinstvo je stoje ploskalo - publiczność biła brawa na stojąco
oder - scena
odrski - dotyczący sceny
ogledati si spektakel - obejrzeć spektakl
osvetlitev - oświetlenie
pantomima - pantomima
parter - parter
ploskanje - aplauz; brawa
prizor - scena (*część przedstawienia*)
prizorišče - scena (*miejsce*)
proscenij - proscenium
publika - publiczność
rekvizit - rekwizyt
repertoar gledališča - repertuar teatru
scenerija - sceneria
scenograf - scenograf
scenografija - scenografia
skeč - skecz
spektakel - spektakl
spustiti zaveso - opuścić kurtynę
sufler - sufler
suflerka - suflerka
šepetalec - sufler
šepetalka - suflerka
šepetalnica - budka suflera
zaigrati prizor - zagrać scenę
zaključni prizor - scena końcowa
zavesa - kurtyna
zavesa pade - kurtyna opada
zavesa se dvigne - kurtyna się podnosi
znati vlogo na pamet - znać rolę na pamięć
žvižganje - gwizdy

6.3 MUZYKA

akademija za glasbo - akademia muzyczna	notacija - notacja
akustika - akustyka	oder - scena
album - album	oditi z odra - zejść ze sceny
alt - alt	odpovedati koncert - odwołać koncert
avditorij - audytorium	oktava - oktawa
balada - ballada	orkester - orkiestra
bas - bas	orkester je zaigral uverturo - orkiestra zagrała uverturę
basovski ključ - klucz basowy	orkestralen - orkiestrowy
bobnar - perkusista	orkestrski - orkiestrowy
bobnarji bobnajo - perkusiści bębnią	osmina - ósemka
brati note - czytać nuty	pel je o ljubezni - śpiewał o miłości
celinka - cała nuta	pesem - piosenka
četrtnika - ćwierćnuta	peti - śpiewać
dirigent - dyrygent	peti po notah - śpiewać z nut
dirigentska palica - batuta	pevec - śpiewak
dirigirati - dyrygować	pevka - śpiewaczka
dobrodelni koncert - koncert charytatywny	plesna glasba - muzyka taneczna
festival sodobne glasbe - festiwal muzyki współczesnej	plošča - płyta
filharmonija - filharmonia	polovinka - półnuta
glasba - muzyka	poslušati glasbo - słuchać muzyki
glasben - muzyczny	poslušati pesmi - słuchać piosenek
glasbena šola - szkoła muzyczna	poznati note - znać nuty
glasbenica - muzyczka	predelava - przeróbka (<i>utworu</i>)
glasbenik - muzyk	prirediti koncert - zorganizować koncert
intonacija - intonacja	refren - refren
iti na koncert - iść na koncert	simfonični orkester - orkiestra symfoniczna
izredno uspel koncert - wyjątkowo udany koncert	skladba - utwór
kitarist - gitarzysta	slava - sława
klasična glasba - muzyka klasyczna	snemati album - nagrywać album
komorna glasba - muzyka kameralna	solist - solista
komponist - kompozytor	solistka - solistka
koncert - koncert	solistko je spremljal znani pianist - solistce akompaniował znany pianista
koncerten - koncertowy	sopran - sopran
koncertirati - koncertować	stati sredi odra - stać na środku sceny
koncertna dvorana - sala koncertowa	stopiti na oder - wejść na scenę
koncertna sezona - sezon koncertowy	šestnajstinka - szesnastka
lestvica - lista przebojów	tantieme - tantiemy
ljudska glasba - muzyka ludowa	ton - ton
melodija - melodia	turneja - turne
mladi pevci in pevke - młodzi śpiewacy i śpiewaczki	učiti se peti - uczy się śpiewać
napisati glasbo za film - napisać muzykę do filmu	uspešnica - przebój
nastop - występ	violinski ključ - klucz wiolinowy
nastopanje - występ	všeč so mu pesmi s cigansko noto - podobają mu się piosenki z cygańską nutą
nastopati - występować	zabavna glasba - muzyka rozrywkowa
nastopil je odličen kitarist - wystąpił świetny gitarzysta	zabobnati - zabębnić
nastopiti - wystąpić	zvok - dźwięk
ne zna peti - nie umie śpiewać	
nota - nuta	

INSTRUMENTY MUZYCZNE

balalajka - bałałajka	lutnja - lutnia
banjo - banjo; bandžo	mandolina - mandolina
basklarinet - klarnet basowy	marimba - marimba
boben - bęben	oboa - obój
brenkalo - instrument strunowy szarpany	orgle - organy
celesta - czelesta	orglice - harmonijka ustna
citre - cytra	pavke - kotły
čembalo - klawesyn	peti ob spremljavi kitare - śpiewać przy akompaniamencie gitary
dromlja - drumla	pihalo - instrument dęty drewniany
dude - dudy	prečna flavta - flet poprzeczny
fagot - fagot	rog - róg
flavta - flet	saksofon - saksofon
fleksaton - fleksaton	sedel je h klavirju - siedział przy fortepianie
glasbilo - instrument muzyczny	struna - struna
godalo - instrument smyczkowy	strunska glasbila - instrumenty strunowe
gong - gong	tamburin - tamburyn
gusle - gęśle	timpan - kocioł
harfa - harfa	tipka - klawisz
harmonika - harmonijka	tolkalo - instrument perkusyjny
igrati na kitara - grać na gitarze	triangel - trójkąt
instrumentalist - instrumentalista	trobenta - trąbka
instrumentalistka - instrumentalistka	trobilo - instrument dęty blaszany
kastanjeta - kastaniety	tuba - tuba
kitara - gitara	udarjati na boben - uderzać w bęben; bić w bęben
klavir - fortepian	vibrafon - wibrafon
kontrafagot - kontrafagot	viola - skrzypce
ksilofon - ksylofon	violončelo - wiolonczela
lira - lira	

6.4 TANIEC

balerina - baletnica	plesali so do jutra - tańczyli do rana
balet - balet	plesalka - tancerka
baleten - baletowy	plesati - tańczyć
baletka - baletnica	plesati po prstih - tańczyć na palcach
disko - dyskoteka	plesen - taneczny, dotyczący tańca
diskoteka - dyskoteka	plesišče - parkiet
doplesati - 1. dotaćńczyć 2. dokończyć tańczyć	plesna dvorana - sala taneczna
družabni ples - taniec towarzyski	plesna figura - figura taneczna
dunajski valček - walc wiedeński	plesna glasba - muzyka taneczna
hiter ples - szybki taniec	plesni korak - krok taneczny
hoditi na plesne vaje - chodzić na godziny tańca	plesni učitelj - instruktor tańca
igrati za ples - grać do tańca	pleše že od otroških let - tańczy od dziecka
ljudski ples - taniec ludowy	počasen ples - wolny taniec
mazurka - mazurek	polka - polka
med plesom je z nogo udarjal ob tla - w tańcu uderzał nogami o podłogę	poloneza - polonez
najboljša plesalka v vasi - najlepsza tancerka na wsi	poplesati - potaćńczyć
naplesati se - natakńczyć się	prošiti za ples - prosić do tańca
naučiti se plesati - nauczyć się tańczyć	rad pleše - lubi tańczyć
neplesalec - <i>osoba, która nie umie tańczyć</i>	ritem - rytm
obiskovati plesno šolo - uczęszczać do szkoły tańca	rumba - rumba
orientalski ples - taniec orientalny	samba - samba
pari odhajajo na plesišče - pary wychodzą na parkiet	soplesalec - partner (<i>w tańcu</i>)
ples - taniec	soplesalka - partnerka (<i>w tańcu</i>)
plesalec - tancerz	tango - tango
plesalec vodi plesalko - tancerz prowadzi tancerkę	trebušni ples - taniec brzucha
	tvist - twist
	valček - walc
	zaplesati - zatakńczyć

6.5 SZTUKA

antika - antyk	poznorenesančen - późnorenesansowy
antičen - antyczny	razstava - wystawa
arhitektura - architektura	razstaviti - wystawić
arhitektonski - architektoniczny	realizem - realizm
avantgarda - awangarda	renesansa - renesans
baročen - barokowy	renesančen - renesansowy
baročni oltar - barokowy ołtarz	retorika - retoryka
baročni slog - styl barokowy	rokoko - rokoko
barok - barok	rokokojski - rokokowy
bienale - biennale	samostojna razstava - samodzielna wystawa
estetska vrednost - wartość estetyczna	sedem svobodnih umetnosti - siedem sztuk wyzwolonych
futurizem - futuryzm	slog - styl
futurističen - futurystyczny	socrealizem - socrealizm
gotika - gotyk	sodobna umetnost - sztuka współczesna
katalog razstave - katalog wystawy	srednji vek - średniowiecze
kip - rzeźba	stalna razstava - stała wystawa
kipar - rzeźbiarz	surrealizem - surrealizm
kiparski - rzeźbiarski	umetnik - artysta
kipariti - rzeźbić	umetnica - artystka
kiparstvo - rzeźbiarstwo	umetnina - dzieło sztuki
kipec - mała rzeźba	umetniška galerija - galeria sztuki
klasicizem - klasycyzm	umetniški čut - zmysł artystyczny
likovna umetnica - plastyczka	umetniško ime - pseudonim artystyczny
manierizem - manieryzm	umetniško nadarjen - uzdolniony artystycznie
muzej moderne umetnosti - muzeum sztuki nowoczesnej	umetnost - sztuka
nadrealizem - nadrealizm	umetnost zaradi umetnosti - sztuka dla sztuki
neoklasicizem - neoklasycyzm	umetnostna smer - kierunek artystyczny
občudovati antične kipe - podziwiać antyczne rzeźby	umetnostna zgodovina - historia sztuki
občutljivost umetnikov - wrażliwość artystów	ustvarjalec - twórca (<i>mężczyzna</i>)
ogledati si razstavo - obejrzeć wystawę	ustvarjalka - twórca (<i>kobieta</i>)
postati umetnica - zostać artystką	ustvarjalne delavnice - warsztaty artystyczne
pozna antika - późny antyk	ustvarjanje del - tworzenie dzieł
	v fantu je nekaj umetnika - chłopak ma coś z artysty

6.6 MALARSTWO

abstraktno slikarstvo - malarstwo abstrakcyjne	pokrajinar - pejzażysta
akvarel - akwarela	porisati - porysować
akvarelist - akwarelista	portret - portret
avtoportret - autoportret	portretirati - portretować
čopič - pędzel	portretist - portrecista
čopič iz mehke dlake - pędzel z miękkiego włókna	poslikati - pomalować
čopiček - pędzelek	prerisati - przerysować
dal se je slikati - dał się sportretować	risati na papir - rysować na papierze
dati sliko v okvir - zaramować obraz	risati po fotografiji - rysować ze zdjęcia
doslikati - 1. dokończyć malować 2. domalować	risati s svinčnikom - rysować ołówkiem
freska - freska	risba - rysunek
grafik - grafik	skica z ogljem - szkic węglem
grafika - grafika	slika na steklu - obraz na szkle
ilustracija - ilustracja	slika velike umetniške vrednosti - obraz o wielkiej wartości artystycznej
krajina - pejzaż	slikanje - malowanie
likovnik - plastyk	slikar - malarz
likovnica - plastyczka	slikarka - malarka
mojster čopiča - mistrz pędzla	slikarji in drugi umetniki - malarze i inni artyści
na sliki je kot živ - na obrazie jest jak żywy	slikarna - malarnia
narediti skico - naszkicować	slikarski - malarski
narisati - narysować	slikarstvo - malarstwo
naslikati - namalować	slikati na les - malować na drewnie po spominu
obesiti sliko - powiesić obraz	slikati po spominu - malować z pamięci
oglje - węgiel	sneti sliko - zdjąć obraz
oljnata slika - obraz olejny	steno je krasila velika freska - ścianę ozdabiała duża/wielka freska
ospredje - pierwszy plan	stojalo - stojak
ozadje - tło	tihōžiten - dotyczący martwej natury
platno - płótno	tihōžitje - martwa natura
po stenah visijo slike - na ścianach wiszą obrazy	
pokrajina - pejzaż	

6.7 LITERATURA

akrostih - akrostych	debela knjiga - opasła książka
anonimni avtor - anonimowy autor	dejanje se godi v mestu - akcja rozgrywa się w mieście
avtobiografija - napisał autobiografię	domoljubna lirika - liryka patriotyczna
avtor - autor	eksperimentalni roman - powieść eksperymentalna
avtorica več kot štiridesetih knjig - autorka ponad czterdziestu książek	elegija - elegia
avtorske pravice - prawa autorskie	epika - epika
avtorski - autorski	grafoman - grafoman
avtorski honorar - honorarium autorskie	groteska - groteska
avtorstvo - autorstwo	grotesken - groteskowy
beletrističen - beletrystyczny	humor - humor
beletristika - beletrystyka	humoreska - humoreska
biografija - biografia	izdaja - wydanie
biseri naše literature - perły naszej literatury	izdajatelj - wydawca
bralec - czytelnik	izdati knjigo - wydać książkę
bralka - czytelniczka	izid knjige - wydanie książki
brati - czytać	izpod peresa... - spod pióra...
brati otrokom pravljice - czytać dzieciom bajki	izposoditi si knjigo v knjižnici - wypożyczyć książkę w bibliotece
buljiti v knjige - ślęczyć nad książkami	junak - bohater
ciklus sonetov - cykl sonetów	junakinja - bohaterka
črni humor - czarny humor	
črtica - szkic	

LITERATURA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

- knjiga** - książka
knjiga bo izšla v osmih jezikih - książka zostanie wydana w ośmiu językach
knjiga ima pet poglavij - książka ma pięć rozdziałów
knjiga ima tristo strani - książka ma trzysta stron
knjiga se lepo bere - książka świetnie się czyta
knjigarna - księgarnia
knjigarar - księgarz
knjižen - książkowy
književen - literacki
književna kritika - krytyka literacka
književnost - literatura
knjižica - książeczka
knjižni katalog - katalog książek
knjižni molj - mól książkowy
knjižni sejem - targi książki
knjižnica - biblioteka
kriminalni roman - powieść kryminalna
kritični realizem - realizm krytyczny
leposlovje - literatura piękna; beletrystyka
lirika - liryka
listati po knjigi - wertować książkę
literaren - literacki
literarna teorija - teoria literatury
literarna vrednost dela - wartość literacka dzieła
literarna vrsta - rodzaj literacki
literarni zgodovinar - historyk literatury
literat - literat
literatura - literatura
ljubezenska lirika - liryka miłosna
ljubezenski roman - powieść obyczajowa
mladinski roman - powieść dla młodzieży
mojster peresa - mistrz pióra
moralistična proza - proza moralistyczna
moralni nauk - moral
napisati avtobiografijo - napisać autobiografię
narediti pogodbo z izdajateljem - zawrzeć umowę z wydawcą
naslov - tytuł
naši baročni pisci - nasi barokowi pisarze
nitni ene njegove knjige niso ponatisnili - ani jedna jego książka nie wyszła drukiem
obešenjaški humor - wisielczy humor
oda - oda
odpreti knjigo - otworzyć książkę
okus bralcev - gust(a) czytelników
opisati zanimiv prizor - opisać ciekawą scenę
perogriz; perogrizec - gryziپیórek
pesem - wiersz
pesnik - poeta
pesništvo - poezja
pisatelj - pisarz
pisateljka - pisarka
pisateljvanje - pisarstwo
pisatelji in kritiki - pisarze i krytycy
pisateljska domišljija - wyobraźnia pisarza
pisateljstvo - pisarstwo
pisati pesmi - pisać wiersze
podpoglavje - podrozdział
poezija - poezja
poglavje - rozdział
prebrati - przeczytać
prebrati v eni sapi - przeczytać jednym tchem
prevesti roman - przetłumaczyć powieść
prevlada oblike nad vsebino - przerost formy nad treścią
prizor iz družinskega življenja - scena z życia rodzinnego
promocija knjige - promocja książki
proza - proza
prozaik - prozaik
pustolovski roman - powieść przygodowa
razcvet literature - rozkwit literatury
recenzentka - recenzentka
recenzija - recenzja
refleksivna lirika - liryka refleksyjna
roman - powieść
roman se dogaja v 19. stoletju - akcja powieści rozgrywa się w XIX wieku
roman v dveh delih - powieść w dwóch tomach
roman z naslovom... - powieść pod tytułem...
romanopisec - powieściopisarz
romanopisje - powieściopisarstwo
romanopiska - powieściopisarka
romantična zgodba - romantyczna historia
satira - satyra
satiričen - satyryczny
sonet - sonet
sonetist - sonecista
tanka knjiga - cienka książka
ti romani sestavljajo trilogijo - (te) powieści tworzą trylogię
trilogija - trylogia
tuja književnost - literatura zagraniczna
vodilni motiv - motyw przewodni
zahtevna knjiga - wymagająca książka
založba - wydawnictwo
založnik - wydawca
založniška hiša - dom wydawniczy
založniški - wydawniczy
založništvo - działalność wydawnicza
zanimati se za literaturo - interesować się literaturą
zapreti knjigo - zamknąć książkę
zgodovina literature - historia literatury
zgodovinski roman - powieść historyczna
žalostnica - elegia
žanr - gatunek
žepna knjiga - wydanie kieszonkowe

7. SPOŁECZEŃSTWO

7.1 SPOŁECZEŃSTWO

SPOŁECZEŃSTWO - POJĘCIA OGÓLNE

amerikanizacija - amerykanizacja
anarhija - anarchia
anarhist - anarchista
anarhističen - anarchistyczny
antisemitizem - antysemityzm
apartheid - apartheid
barbarizacija - barbaryzacja
barva kože - kolor skóry
boj za ostanek - walka o przetrwanie
civilizacija - cywilizacja
civilna družba - społeczeństwo obywatelskie
dostojanstvo - godność
družbena norma - norma społeczna
družbena odgovornost - odpowiedzialność społeczna
družbeni konflikt - konflikt społeczny
družbeni pojav - zjawisko społeczne
družbeno gibanje - ruch społeczny
državljanica sveta - obywatelka świata
enakost - równość
generacija - pokolenie; generacja
globalizacija - globalizacja
industrijska družba - społeczeństwo przemysłowe
izgubljena generacija - stracone pokolenie
javno življenje - życie publiczne
kriza vrednot - kryzys wartości
kršenje človekovih pravic - łamanie praw człowieka
kulturni šok - szok kulturowy
nacionalizem - nacjonalizm
nacizem - nazizm
napredek - postęp

HIERARCHIA SPOŁECZNA

aristokrat - arystokrata
aristokratinja - arystokratka
aristrokracija - arystokracja
buržoazija - burżuazja
delavski razred - klasa robotnicza
drhal - motłoch; hołota
družbena delitev - podział społeczny
družbeni razred - klasa społeczna
elita - elita
grof - hrabia
grofica - hrabianka
hierarhija - hierarchia
inteligenca - inteligencja
kasta - kasta
malomeščan - drobnomieszczanin
meščan - mieszczanin

naravna selekcija - selekcja naturalna
nenapisano pravilo - niepisana reguła
neokolonizem - neokolonializm
neonacizem - neonazizm
nesmiselna prepoved - bezsensowny zakaz
nevladna organizacija - organizacja pozarządowa
pleme - plemię
policijska država - państwo policyjne
potrošniška družba - społeczeństwo konsumpcyjne
pravica do življenja - prawo do życia
predsodek - uprzedzenie
primitivno življenje - prymitywne życie
privilegij - przywilej
rasa - rasa
socialna država - państwo opiekuńcze
socialni dialog - dialog społeczny
socialno nezadovoljstvo - niezadowolnienie społeczne
solidarnost - solidarność
svet se spreminja - świat się zmienia
svobodna izbira - wolny wybór
tabu tema - temat tabu
tradicionalna zveza - tradycyjny związek
tradicionalne vrednote - tradycyjne wartości
uradna oseba - funkcjonariusz publiczny
utopična družba - społeczeństwo utopijne
vzoren državljani - wzorowy obywatel
zahodna civilizacija - cywilizacja zachodnia
zasužnje - zniewolenie
zasužnjiti - zniewolić

meščanstvo - mieszczaństwo
pakaža - motłoch; hołota
plemenite krvi - szlachecki
plemič - szlachcic
plemiški - szlachecki
plemstvo - szlachta
podanik - poddany
privilegirana kasta - uprzywilejowana kasta
proletarec - proletariusz
proletariat - proletariat
razredne razlike - różnice klas
ružbeni sloj - warstwa społeczna
srednji razred - klasa średnia
tajkun - magnat; oligarcha
velika riba - gruba ryba
vladajoči razred - klasa rządząca

NARÓD

domoljub - patriota
domoljubje - patriotyzm
imeti svoj jezik - mieć swój język
izročilo - 1. dziedzictwo; spuścizna 2. tradycja 3. legenda
kulturna dediščina - dziedzictwo kulturowe
kulturno izročilo - dziedzictwo kulturowe
ljudsko izročilo - tradycje ludowe
nacionalni interes - interes narodowy
nadaljevati tradicijo - kontynuować tradycję
narodnost - narodowość
negovati tradicijo - pielęgnować tradycję
obstoj naroda - przetrwanie narodu

oče naroda - ojciec narodu
ohranjati tradicijo - pielęgnować tradycję
patriotičen - patriotyczny
patriotizem - patriotyzm
po stari šegi - zgodnie ze starym zwyczajem
ponosen narod - dumny naród
prenehati s tradicijo - zerwać z tradycją
radicija prednikov - tradycja przodków
svoboden narod - wolny naród
šega - zwyczaj; tradycja
tabu tema - temat tabu
tradicija - tradycja
ustno izročilo - tradycja oralna; tradycja ustna

MIGRACJA

azilant - azylant
azilni postopek - procedura azylowa
begunec - 1. uchodźca; uciekinier
bela večina - biała większość
belka - biała (*kobieta*)
bežati pred vojno - uciekać przed wojną
deportacija - deportacja
deportirati - deportować
emigracija - emigracja
geto - getto
ilegalec - nielegalny imigrant
ilegalni priseljenci - nielegalni imigranci
imigracija - imigracja
imigrant - imigrant
integracija - integracja
iskati boljše življenje - szukać lepszego życia
izgnanstvo - wygnanie
izsanjana dežela - wymarzony kraj
ksenofob - ksenofob
ksenofobija - ksenofobia
migracija - migracja
migracijska politika - polityka migracyjna
migrant - migrant
narodnostna manjšina - mniejszość narodowa
naval priseljencev - napływ imigrantów
nenaklonjenost do priseljencev - niechęć do imigrantów
nestrpnost - nietolerancja
nezakoniti priseljenc - nielegalny imigrant
nezakonito priseljevanje - nielegalna imigracja
njena nova domovina - jej nowa ojczyzna

obljubljena dežela - ziemia obiecana
podati se na tvegano pod - wyruszyć w ryzykowną podróż
politični azil - azyl polityczny
politično zatočišče - azyl polityczny
pribežnik - przybysz; imigrant
pridobiti azil - dostać azyl/uzyskać azyl
priseljenska - imigrantka
priseljenska četrt - dzielnica imigrantów
priseljevanje - imigracja
prošilec za azil - osoba ubiegająca się o azyl
protipriseljenska zakonodaja - ustawodawstwo antyimigracyjne
rasna segregacija - segregacja rasowa
rasno mešani zakon - małżeństwo mieszane
spoznavanje kultur - poznawanie kultur
sprejemati odprtih rok - przyjmować z otwartymi rękami
šotorsko naselje - miasteczko namiotowe
tihotapljenje ljudi - przemyt ludzi
tujec - cudzoziemiec
tujka - cudzoziemka
upanje na boljše življenje - nadzieja na lepsze życie
val beguncev - fala uchodźców
zahteva za azil - wniosek o azyl
zaprošiti za azil - poprosić o azyl
zapustiti državo - opuścić kraj
zaščita meje - ochrona granicy
znajti se v tuji državi - odnaleźć się w obcym państwie

DEMOGRAFIA

baby boom - baby boom
demograf - demograf
demografija - demografia
demografska kriza - kryzys demograficzny
demografske spremembe - zmiany demograficzne
depopulacija - depopulacja
drastično upadanje rojstev - drastyczny spadek urodzeń
Ginijev koeficient - współczynnik Giniego
gostota prebivalstva - gęstość zaludnienia
krivulja preživetja - krzywa przeżycia
manjšina - mniejszość
nataliteta - współczynnik urodzeń
neposeljen - niezamieszkaný

PŁEĆ

določiti spol - określić płeć
enakopravnost med spoloma - równouprawnienie płci
enakopravnost žensk - równouprawnienie kobiet
hiša potrebuje moške roke - w domu brakuje męskiej ręki
lepi spol - płeć piękna
močnejši spol - płeć silniejsza
moški (adj.) - męski
moški (subst.) - mężczyzna
mož - mężczyzna

politika enega otroka - polityka jednego dziecka
popis prebivalstva - spis powszechny
popisovalec - rachmistrz
pozabljeni junaki - zapomniani bohaterowie
prebivalstvo se stara - ludność się starzeje
prenaseljenost - przeludnienie
rodnost - współczynnik urodzeń
rojstvo - narodziny
staranje družbe - starzenie się społeczeństwa
stopnja rodności - wskaźnik urodzeń
štetje prebivalstva - spis powszechny
število prebivalcev - liczba mieszkańców
umrljivost - umieralność
večina - większość

neglede na spol in narodnost - bez względu na płeć i narodowość
nežni spol - słabsza płeć
pravi moški - prawdziwy mężczyzna
razlike med spoloma - różnice między płciami
samec - samiec
samica - samica
spolna identiteta - tożsamość płciowa
spolna segregacija - segregacja płciowa
transspolna osoba - osoba transpłciowa
ženska - kobieta
ženski - kobiety

7.2 POLITYKA**POLITYKA - POJĘCIA OGÓLNE**

agrarna stranka - partia agrarna
biti pri koritu - być przy korycie
brezstrankarski - bezpartyjny
delavska stranka - partia robotnicza
desna sredina - centroprawica
desnica - prawica
desnica je prišla v parlament - prawica weszła do parlamentu
dom parlamenta - izba parlamentu
državna skrivnost - tajemnica państwowa
dvostrankarski - dwupartyjny
enostrankarski - jednopartyjny
frakcija - frakcja
gentlemanski dogovor - dżentelmeńska umowa
hrumeti proti reformam - grzmieć przeciwko reformom
interpelacija - interpelacja
izstop iz koalicije - wystąpienie z koalicji
javna debata - debata publiczna
judska stranka - partia ludowa
kmečka stranka - partia rolnicza
koalicija - koalicja
koalicyjska pogodba - umowa koalicyjna
kompromis - kompromis
komunistična stranka - partia komunistyczna

kongres - kongres
kongresnica - kongresmenka
kongresnik - kongresmen
levica - lewica
liberalec - liberał
maloštevilni podporniki - nieliczni zwolennicy
mandat - kadencja
manevrski prostor - pole manewru
manjšinska vlada - rząd mniejszościowy
medstrankarska pogajanja - negocjacje międzypartyjne
mi govorimo, kar vi mislite - mówimy to, co wy myślicie
mi vam želimo le dobro - chcemy dla was dobrze
ministerstvo za finance - ministerstwo finansów
ministerstvo za notranje zadeve - ministerstwo spraw wewnętrznych
ministerstvo za pravosodje - ministerstwo sprawiedliwości
nagovor narodu - orędzie do narodu
napoved spremembe - zapowiedź zmiany/zmian
napredna stranka - partia postępową
naprednjak - postępowiec
ne le besede, tudi dejanja - nie tylko słowa, również czyny

POLITYKA - POJĘCIA OGÓLNE - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

nepovezani poslanec - poseł bezpartyjny
ni prišlo do nobenih sprememb - nie nastąpiły żadne zmiany
notranja politika - polityka wewnętrzna
notranji minister - minister spraw wewnętrznych
opozicija - opozycja
opozicijski poslanec - poseł opozycji
opravljati funkcijo - sprawować funkcję
ovalna miza - okrągły stół
parlamentarna skupščina - zgromadzenie parlamentarne
plenarna seja - sesja plenarna
podmladek - młodzieżówka
poenotiti - zjednoczyć
politična prepričanja - poglądy polityczne; przekonania polityczne
politično prizorišče - scena polityczna
politik - polityk
politika - polityka
politologija - politologia
populizem - populizm
poslanec - poseł
poslanka - posłanka
poslanska klop - ława poselska
poslanski - poselski
poziv k odstopu - wezwanie do dymisji
predsednik stranke - prezes partii
priljubljenost - popularność

USTRÓJ

absolutizem - absolutyzm
absolutna monarhija - monarchia absolutna
anarhija - anarchia
avtokracija - autokracja
avtonomija - autonomia
cesarstvo - cesarstwo
demokracija - demokracja
diktatura - dyktatura
državna ureditev - ustrój
državni ustroj - ustrój
federacija - federacja
grofija - hrabstwo
izvršna oblast - władza wykonawcza
kalifat - kalifat
kneževina - księstwo
konfederacija - konfederacja
ljudska republika - republika ludowa

pristopiti k stranki - zapisać się do partii
privrženec - zwolennik
program stranke - program partii
propaganda - propaganda
reforma - reforma
seja - sesja
senat - senat
sestaviti vlado - utworzyć rząd
skrajna desnica - skrajna prawica
stranka je deklarirala svoj program - partia przyjęła deklarację programową
stranka je zavzela taktiko čakanja - partia przyjęła taktykę wyczekiwania
strankar - partyjny; członek partii
strankarska pripadnost - członkostwo w partii
strankarski - partyjny
strankarstvo - partyjność
tretje branje novele zakona - trzecie czytanie nowelizacji ustawy
ustanoviti stranko - założyć partię
večstrankarski - wielopartyjny
veto - veto; weto
vodja opozicije - przywódca opozycji
vodstvo stranke - kierownictwo partii
zapustiti koalicijo - opuścić koalicję
zasedanje parlamenta - posiedzenie parlamentu
zaupnica - wotum zaufania
zunanj minister - minister spraw zagranicznych

ločitev cerkve od države - rozdział kościoła od państwa
monarhija - monarchia
parlamentarna monarhija - monarchia parlamentarna
parlamentarna republika - republika parlamentarna
predsedniška republika - republika prezydencka; system prezydencki
republika - republika
sistem - system; ustrój
socialistična republika - republika socjalistyczna
socializem - socjalizm
sprejem nove ustave - przyjęcie nowej konstytucji
spremeniti ustavo - zmienić konstytucję
totalitarizem - totalitaryzm
ustava - konstytucja
ustavna monarhija - monarchia konstytucyjna

PAŃSTWO

apatrid - bezpaństwowiec; apatryda
brezdomovinec - bezpaństwowiec; apatryd
brezdomovinnost - bezpaństwowość
dan neodvisnosti - dzień niepodległości
domovina - ojczyzna
država - państwo
država v državi - państwo w państwie
državica - państewko
državljan - obywatel
državljanka - obywatelka
državljanski - obywatelski
državljanstvo - obywatelstwo
državna blagajna - skarb państwa
državna himna - hymn państwowy
državno odlikovanje - odznaczenie państwowe
eksklava - eksklawa
enklava - enklawa
glavno mesto - stolica
grb - godło

izobesiti zastavo - wywiesić flagę
meja - granica
nacionalni praznik - święto narodowe
ozemlje - terytorium
položaj - położenie
pravna država - państwo prawa
prebivalstvo - ludność
predsedniška palača - pałac prezydencki
prestolnica - stolica
pristop do morja - dostęp do morza
priznati državo - uznać państwo
razglasiti neodvisnost - ogłosić niepodległość
samosojnost - niepodległość
sprejeti državljanstvo - przyjąć obywatelstwo
teritorij - terytorium
upravna razdelitev - podział administracyjny
uredni jezik - język urzędowy
valuta - waluta
zastava - flaga

WŁADZA

cesar - cesarz
cesarski - cesarski
izvršilna oblast - władza wykonawcza
legitimno izvoljena oblast - legalnie wybrana władza
ljudska oblast - władza ludu
ločitev oblasti - podział władzy
marioneta - marionetka
oblast - władza
politična moč - władza polityczna
predsednik - prezydent
predsednik države - prezydent
predsednik je zapustil državo - prezydent opuścił kraj
predsednik vlade - premier
predsedniški par - para prezydencka
premier - premier
prva dama - pierwsza dama
strmoglaviti diktaturo - obalić dyktaturę
v državi vlada diktatura - w kraju panuje dyktatura
vlada ima rekordno nizko podporo - rząd ma rekordowo niskie poparcie
vlada narodne enotnosti - rząd jedności narodowej
vlada v senci - gabinet cieni
vladati - rządzić
vladati državi - rządzić państwem
vladavina - rządy; panowanie
vladna stranka - partia rządząca
vodja - przywódca
vodja naroda - wódz narodu
vojaška hunta - junta wojskowa
vojaška hunta - junta wojskowa
vojaški udar - zamach stanu
začasna vlada - rząd tymczasowy
zakonodajna oblast - władza ustawodawcza

STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

ataše - attaché
bojkotirati - bojkotować
častni konzul - konsul honorowy
demarkacijska linija - linia demarkacyjna
diplomacija - dyplomacja
diplomat - dyplomata
diplomatska imuniteta - immunitet dyplomatyczny
diplomatska nota - nota dyplomatyczna
diplomatska pošta - poczta dyplomatyczna
diplomatski rešitev - dyplomatyczne rozwiązanie
diplomatski potni list - paszport dyplomatyczny
diplomatski predstavnik - przedstawiciel dyplomatyczny
diplomatski viri - źródła dyplomatyczne
diplomatski zbor - korpus dyplomatyczny
diplomatsko predstavništvo - przedstawicielstwo dyplomatyczne
država članica - państwo członkowskie
generalni konzulat - konsul generalny
hegemonija - hegemonia
imperij - imperium
izolacionizem - izolacjonizm
konzul - konsul
konzularen - konsularny
konzulat - konsulat

MONARCHIA

abdicirati - abdykować
abdikacija - abdykacja
boj za prestol - walka o tron
dinastija - dynastia
dvor - dwór
dvorjan - dworzanin
dvorjanka - dworzanka
kneževina - księstwo
kralj - król
kraljemor - królobójstwo
kraljestvo - królestwo
kraljestvo je razpadlo - królestwo się rozpadło
kraljeva palača - pałac królewski
kraljevanje - panowanie (królewskie)
kraljevati - królować; panować (jako król)
kraljevič - królewicz
kraljevina - królestwo
kraljevska dvojica - królewska para
kraljevska krona - korona królewska
kraljica - królowa
kraljična - królewna

konzulski - konsularny
mednarodna skupnost - społeczność międzynarodowa
mednarodni odnosi - stosunki międzynarodowe
miroljubna rešitev - rozwiązanie pokojowe
nadmoč - dominacja
oblast - władza
oblasti so vse zanikale - władze wszystkiemu zaprzeczały
Organizacija združenih narodov - Organizacja Narodów Zjednoczonych
ostati na oblasti - pozostać przy władzy
po diplomatski poti - na drodze dyplomatycznej
posebni ameriški odposlanec - specjalny amerykański wysłannik
premoč - dominacja; supremacja
ratificirati - ratyfikować
ratifikacija - ratyfikacja
sodelovanje - współpraca
sporazum - porozumienie
spremeniti svet - zmienić świat
svetovni red - światowy porządek
tretji svet - trzeci świat
velesila - mocarstwo; potęga

kronanje - koronacja
kronati - koronować; ukoronować
monarh - monarcha
nositi krono - nosić koronę
odpovedati se prestolu - zrzec się tronu
odpraviti monarhijo - obalić monarchię
podanik - poddany
položiti krono na glavo - włożyć koronę na głowę
prestol - tron
prestolna dvorana - sala tronowa
prestolni govor - mowa tronowa
prestolni naslednik - następca tronu
prestolonaslednik - następca tronu
princ - książę
princesa - księżna; księżniczka
vojvoda - książę
vojvodica - księżna
vojvodstvo - księstwo
zasedati prestol - zasiadać na tronie
žezlo - berło
živel kralj! - niech żyje król!

WYBORY

- agitacija** - agitacja
agitirati - agitować
bil je izvoljen za tretji mandat - został wybrany na trzecią kadencję
bližajoče se volitve - zbliżające się wybory
bojkot referendumu - bojkot referendumu
bojkotirati - bojkotować; zbojkotować
demagogija - demagogia
demagoški - demagogiczny
glasovanje - głosowanie
glasovati - głosować
glasovi iz tujine - głosy z zagranicy
glasovnica - karta do głosowania
izvoliti poslance - wybrać posłów
kandidat mladih - kandydat młodych
kandidatura - kandydatura
kandidirati za poslanca - kandydować na posła
lokalne volitve - wybory komunalne
mednarodni opazovalci - międzynarodowi obserwatorzy
molck bo trajal do zaprtja volišč - cisza będzie trwała do zamknięcia lokali wyborczych
neveljavne glasovnice - nieważne głosy
oddati glas - oddać głos
odločati na referendumih - decydować w referendumach
plebiscit - plebiscyt
pomanjkanje karizmatičnega kandidata - brak charyzmatycznego kandydata
predčasne volitve - przedterminowe wybory
predsedniške volitve - wybory prezydenckie
predvolilni golaž - kiełbasa wyborcza
predvolilna kampanja - kampania wyborcza
predvolilna raziskava - sondaż przedwyborczy
predvolilni molck - cisza wyborcza
preštevanje glasov - liczenie głosów
protikandidat - kontrkandydat
prvak - lider
razpisati referendum - rozpisać referendum
razpisati volitve - rozpisać wybory
shod - wiec
strankarski boji pred volitvami - walki partyjne przed wyborami
svobodne in poštene volitve - wolne i uczciwe wybory
tajno glasovanje - tajne głosowanie
upanje na boljše življenje - nadzieja na lepsze życie
uradni izidi bodo znani danes - dzisiaj będą znane oficjalne wyniki
volilna komisija - komisja wyborcza
volilna udeležba - frekwencja wyborcza
volilni okraj - okręg wyborczy
volilni prag - próg wyborczy
volilni sistem - ordynacja wyborcza
volilna skrinjica - urna wyborcza
volilnica - karta do głosowania
volišče - lokal wyborczy
volitven - wyborczy
volivec - wyborca
zmagati na volitvah - wygrać wybory
zmanjkali so mu trije glasovi - zabrakło mu trzech głosów

PROTEST

- aktivistke so zbrale tisoč podpisov** - działaczki zebrały tysiąc podpisów
blokirati - blokować, zablokować
boriti se za svoje pravice - walczyć o swoje prawa
deblokirati - odblokowywać; odblokować
delavski protest - protest robotników
demonstracij vse več - coraz więcej demonstracji
demonstranti so nosili transparente - demonstrujący nieśli transparenty
doseči kompromis - osiągnąć kompromis
izboriti pravico do... - wywalczyć prawo do...
izbruhnili so nemiri - wybuchły zamieszki
izraziti podpora - wyrazić poparcie
izročiti peticijo - wręczyć petycję
izžvižgati - wygwizdać
kljub protestom so nadaljevali delo - mimo protestów kontynuowali pracę
kolektivna pogodba - porozumienie zbiorowe
kompromis - kompromis
ljudje so se začeli razhajati - ludzie zaczęli się rozchodzić
manifest - manifest
manifestacija - manifestacja
metati kamenje proti policistom - rzucać kamieniami w policjantów
miroljubno vzdušje - pokojowa atmosfera
molotovka - koktajl Mołotowa
na ulicah so se znova zbrale množice - na ulicach znowu zebrały się tłumy
najti kompromisno rešitev - znaleźć kompromisowe rozwiązanie
napis na transparentu - napis na transparencie
napovedati protest - zapowiedzieć protest
nasprotni protest - kontrmanifestacja
nemiri - zamieszki
peticija - petycja
podpisati dogovor - podpisać porozumienie
pogajalec - negocjator
pogajanje - negocjacje
pogajati se - negocjować
policijske pregrade - bariery policyjne
postaviti barikade - postawić barykady
predlagati - proponować
predložiti - zaproponować
predlog - propozycja

PROTEST - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

protest se je končal mirno - protest zakończył się spokojnie

protestirati - protestować

protestna akcija - akcja protestacyjna

protestni pohod - marsz protestacyjny

protestnik - demonstrujący; protestujący

protivladne demonstracije - demonstracje antyrządowe

razbijati okna - rozbijać okna

skandirati - skandować

skleniti sporazum - zawrzeć porozumienie

solidarizirati se - solidaryzować się

sporazum - porozumienie

sporazumeti se - porozumieć się

sprevod - marsz

transparent - transparent

v znak protesta - na znak protestu

vodni top - armatka wodna

zažigati smetnjake - podpalać kosze na śmieci

zbralo se je več kot 200 nasprotnikov - zebrało się ponad 200 przeciwników

7.3 ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU**PRASA**

avtor članka - autor artykułu

bralec - czytelnik

bralka - czytelniczka

brati - czytać

celoletna naročnina - prenumerata roczna

časopis - gazeta (*zwykle codzienna*)

časopis izhaja vsak dan - gazeta ukazuje się codziennie

četrtnetnik - kwartalnik

člančič - artykuł

članek - artykuł

črna kronika - kronika kryminalna

dati oglas v časopis - zamieścić ogłoszenie w gazecie

dnevni tisk - prasa codzienna

dnevnik - dziennik

dolgočasen članek - nudny artykuł

domači tisk - prasa krajowa

dopisnik - korespondent

dvojna izdaja revije - podwójne wydanie czasopisma

feljton - felieton

feljtonist - felietonista

fotoreportaža - fotoreportaż

fotoreporter - fotoreporter

igralec je dal intervju - aktor udzielił wywiadu

intervju - wywiad

izdajati časopis - wydawać gazetę

jutranji časopis - gazeta poranna

list - pismo; czasopismo

mali oglas - ogłoszenie drobne

mesečna naročnina - prenumerata miesięczna

naklada pada - nakład spada

naklada raste - nakład rośnie

naročiti se na časopis - zaprenumerować gazetę

naročnik - 1. prenumeratorka 2. abonent

novinarka pri Delu - dziennikarka "Dela"

objaviti članek - opublikować artykuł

pisati feljtone - pisać felietony

prelistavati revijo - wertować czasopismo

raziskovalno novinarstvo - dziennikarstwo śledcze

reportaža - reportaż

reporter - reporter

reporterka - reporterka

revija - czasopismo; magazyn

stalni naročniki revije - stali prenumeratorki magazynu

strokovna revija - czasopismo specjalistyczne

svoboda tiska - wolność prasy

številka - numer

štirinajstdnevnik - dwutygodnik

tednik - tygodnik

tisk - prasa

tuji tisk - prasa zagraniczna

urednica - redaktorka

urednik - redaktor

uredništvo - redakcja

večerni časopis - gazeta wieczorna

vremenska napoved - prognoza pogody

znanstvena revija - czasopismo naukowe

ženski tednik - tygodnik dla kobiet

TELEWIZJA

antena - antena
gledalec - widz (*mężczyzna*)
gledalka - widz (*kobieta*)
gledalnost - oglądalność
gledati - oglądać
javna televizija - telewizja publiczna
kabelska televizija - telewizja kablowa
kanal - kanał
komentator - komentator
nacionalna - telewizja publiczna
nacionalna televizija - telewizja publiczna
napovedovalec - prezenter wiadomości
oddaja - audycja
oddaja v živo - transmisja na żywo
oddajati - nadawać
posnetek - nagranie
posneti reportažo - nakręcić reportaż
prenosi tekem - transmisje meczów

prepoznavni obrazi - znane twarze
programska shema - ramówka
programske vsebine - treści programowe
razvedrilni program - program rozrywkowy
satelitska televizija - telewizja satelitarna
televizija - telewizja
televizija je prenehala oddajati - telewizja przestała nadawać
televizijska postaja - stacja telewizyjna
televizijski - telewizyjny
televizijski nagovor - orędzie telewizyjne
televizijski prenos - transmisja telewizyjna
voditelj - prezenter
voditeljica - prezenterka
vremenska napoved - prognoza pogody
zabavna oddaja - program rozrywkowy
zamuditi oddajo - przegapić program
živa oddaja - audycja na żywo

RADIO

frekvenca - częstotliwość
ilegalni radio - pirackie radio
izreči v mikrofoni - powiedzieć do mikrofonu
motnje pri sprejemu - zakłócenia w odbiorze
na radijskih valovih - w eterze
nacionalni radio - radio publiczne
napovedovalec - spiker (*w radiu*)
oddajati - nadawać
podcast - podcast
pokritost - zasięg
poslušalec - słuchacz
poslušalka - słuchaczka
poslušanost - słuchalność
poslušati oddajo - słuchać audycji

predvajati glasbo - puszczać muzykę; emitować muzykę
pritegnili poslušalce - przyciągnąć słuchaczy
radijska igra - słuchowisko
radijska postaja - radio; rozgłośnia radiowa
radijski oddajnik - nadajnik radiowy
radijski sprejemnik - odbiornik radiowy
radijski studio - studio radiowe
radio - radio
športna oddaja - audycja sportowa
tematska postaja - stacja tematyczna
urednik na radiu - redaktor w radiu
v mestu deluje radio - w mieście działa radio
vrtni glasbo - puszczać muzykę

INFORMACJA

cenzura - cenzura
dobre in slabe novice - dobre i złe wiadomości
informacija - informacja
informacijska družba - społeczeństwo informacyjne
informacijski - informacyjny
informativen - informacyjny
informirati - informować; poinformować
izmišljena novica - zmyślona wiadomość
iztrgati iz konteksta - wyrwać z kontekstu
lažne novice - fake news
lokalne novice - wiadomości lokalne
medij - medium
medijska ofenziva - ofensywa medialna
medijski - medialny
medijski pritisk - presja mediów
medijski trg - rynek mediów
množični mediji - środki masowego przekazu
navajati - podawać (*informować*)
novice - wiadomości

novinar - dziennikarz
novinarka - dziennikarka
novinarska etika - etyka dziennikarska
novinarska izkaznica - legitymacja dziennikarska
novinarska raca - kaczka dziennikarska
novinarski - dziennikarski
novinarski stil - styl prasowy
novinarstvo - dziennikarstwo
odgovornost medijev - odpowiedzialność mediów
opis dogajanja - opis wydarzeń
pikantne podrobnosti - pikantne szczegóły
plat zgodbe - wersja wydarzeń
po naših informacijah - według naszych informacji
po poročanju medijev - jak donoszą media
potek dogodkov - bieg wydarzeń
pretentati - 1. wprowadzić w błąd 2. okłamać 3. przechytryć
pretok informacij - przepływ informacji

INFORMACJA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

prevod članka - tłumaczenie artykułu	tiskovna agencija - agencja prasowa
prikazati v slabi luči - przedstawić w złym świetle	tiskovna konferenca - konferencja prasowa
propagandna mašinerija - machina propagandowa	tiskovni predstavnik - rzecznik prasowy
prošiti medije za pomoč - prosić media o pomoc	tiskovno sporočilo - komunikat prasowy
prošiti za komentar - prosić o komentarz; poprosić o komentarz	tiskovno središče - centrum prasowe
sovražni govor - mowa nienawiści	verodostojen vir informacij - wiarygodne źródło informacji
svoboda govora - wolność słowa	vroča tema - gorący temat

7.4 RELIGIA**RELIGIA - POJĘCIA OGÓLNE**

angel varuh - anioł stróż	kristjan - chrześcijanin
angelček - aniołek	kristjanizacija - chrystianizacja
apokalipsa - apokalipsa	kristjanka - chrześcijanka
apostol - apostoł	križ - krzyż
apostolski - apostołski	križev pot - droga krzyżowa
beatifikacija - beatyfikacja	krst - chrzest
bedeti - czuwać	krstni obred - ceremonia chrztu
birma - bierzmowanie	krščanske tradicije - chrześcijańskie tradycje
blagoslov - błogosławienie	krščanski - chrześcijański
bogoslužje - nabożeństwo	krščevati - chrzczyć
brevir - brewiarz	liturgija - liturgia
brezbožen - bezbożny	luteranec - luteranin
cerkev - kościół	maševati - odprawiać mszę
dati obhajilo - udzielić komunii	misijonar - misjonarz
dieceza - diecezja	molitev pred jedjo - modlitwa przed posiłkiem
domoliti - dokończyć modlitwę	moliti k Bogu - modlić się do Boga
državna vera - religia państwowa	moliti molitev - odmawiać modlitwę
duhovni vodja - przywódca duchowy	moliti za umrle - modlić się za zmarłych
duhovnik - duchowny	molitvena knjiga - modlitewnik
džamija - meczet	mošeja - meczet
evangelij - ewangelia	mučenec - męczennik
evangelist - ewangelista	musliman - muzułmanin
evharistija - eucharystia	muslimanka - muzułmanka
fara - parafia	nadžkof - arcybiskup
faran - parafianin	nesti otroka h krstu - nieść dziecko do chrztu
faranka - parafianka	Noetova barka - Arka Noego
greh - grzech	obhajilo - komunia święta
grešen - grzeszny	odpustiti grehe - odpuścić grzechy
hoditi v cerkev - chodzić do kościoła	Odrešenik - Zbawiciel
hostija - hostia	odrešiti svet - zbawić świat
islam - islam	opravljati bogoslužje - odprawiać nabożeństwo
iti v procesiji - iść w procesji	papež je prvič obiskal Hrvaško - papież po raz pierwszy odwiedził Chorwację
izgovarjati besedilo molitve - wypowiadać słowa modlitwy	pasha - pasja
izmoliti - wymodlić	patriarh - patriarcha
izvirni greh - grzech pierworodny	pekel - piekło
Jehovina priča - świadek Jehowy	pepelnica - Środa popielcowa
Jezusovo trpljenje - pasja	Pepelnična sreda - Środa Popielcowa
judaizem - judaizm	po cerkvah bodo potekala bogoslužja - w kościołach będą odprawiane nabożeństwa
jutranja molitev - poranna modlitwa	poganski praznik - pogańskie święto
kapelica - kapliczka	pokleknil je in molil - ukląkł i modlił się
katoličan - katolik	pokristjanjevanje - chrystianizacja
katoličanka - katoliczka	pomoliti - pomodlić się
katolik - katolik	post - post
katoliški - katolicki	

RELIGIA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

posvetiti - poświęcić
prebirati evangelij - czytać ewangelię
premakljiv praznik - święto ruchome
pridiga - kazanie; homilia
pridigar - kaznodzieja
pridigati - wygłaszać kazanie
procesija - procesja
prošiti boga za zdravje - prosić Boga o zdrowie
prvo obhajilo - pierwsza komunია
purgatorij - czyściec
reinkarnacija - reinkarnacja
religija - religia
ritual - rytuał
romar - pielgrzym (*mężczyzna*)
romarica - pielgrzym (*kobieta*)
romarji so prišli od daleč - pielgrzymi przybyli z daleka
romarska cerkev - kościół pielgrzymkowy
romarska pot - szlak pielgrzymkowy
romarsko potovanje - podróż pielgrzymkowa
skupina romarjev - grupa pielgrzymów
slovesna maša - uroczysta msza

smrtni greh - grzech śmiertelny
spoved - spowiedź
spovedati se grehov - spowiadać się z grzechów
spovedna molčečnost - tajemnica spowiedzi
sprejeti obhajilo - iść do komunii
Sveta Trojica - Trójca Święta
Sveto Pismo - Pismo Święte
šaman - szaman
škof - biskup
škofija - biskupstwo
večerna molitev - wieczorna modlitwa
vera - wiara
verniki - wierni
veroizpoved - wyznanie wiary
verovati v boga - wierzyć w Boga
verski praznik - święto kościelne
vice - czyściec
vstajenje od mrtvih - zmartwychwstanie
zahvalna maša - msza dziękczynna
zakrament - sakrament
župnija - parafia
župnik - proboszcz

KOŚCIÓŁ

apsida - apsyda
ikona - ikona
ikonostas - ikonostas
kadilo - kadzidło
klečalnik - klęcznik
kor - kor
korna pregrada - lektorium
kripta - krypta
križ - krzyż
krogovičje - maswerk
krstilnica - baptysterium
krstilnik - chrzcielnica
ladja - nawa

oltar - ołtarz
oratorij - oratorium
orgle - organy
prezbiterium - prezbiterium
prižnica - ambona
refektorij - refektarz
spovednica - konfesjonał
transept - transept
triforij - tryforium
vitraj - witraż
zakristija - zakrystia
zvon - dzwon
zvonik - dzwonnica

ŚWIĘTA WIELKANOCNE

barvati pisanke - kolorować pisanekę
blagoslov velikonočnih jedi - święcenie pokarmów wielkanocnych
cvetna nedelja - niedziela palmowa
cvetnica - niedziela palmowa
pirh - pisanka
pisanka - pisanka
post - post
premakljiv praznik - święto ruchome
prinesti jedila k blagoslovu - przynieść pokarmy do poświęcenia

velika noč - Wielkanoc
Velika sobota - Wielka Sobota
Veliki četrtek - Wielki Czwarte
Veliki petek - Wielki Piątek
velikonočna procesija - wielkanocna procesja
velikonočni jerbas - koszyk wielkanocny
velikonočni pirhi - wielkanocne pisanki
velikonočni prazniki - święta wielkanocne
Velikonočno tridnevje - Triduum Paschalne
vuzem (*rzad.*) - Wielkanoc
žegen - święcenie pokarmów

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA**advent** - adwent**božič** - Boże Narodzenie**božiček** - Dzieciątko Jezus**božična pesem** - kolęda**Božični čas** - Święta Bożego Narodzenia**božični večer** - Wigilia Bożego Narodzenia**božično drevesce** - choinka**božično drevo** - choinka**darilo** - prezent**darilo za božič** - prezent pod choinkę**jaslice** - szopka**koleda** - kolęda**kolednik** - kolędnik**koledovati** - kolędować**krap** - karp**obhajati božič** - obchodzić Boże Narodzenie**polnočna maša** - pasterka**polnočnica** - pasterka**potica** - potica (*tradycyjne ciasto słoweńskie*)**Srečen božič** - Wesołych Świąt (Bożego Narodzenia)**Sveti večer** - Wigilia Bożego Narodzenia**zadnja večerja** - ostatnia wieczerza**7.5 HISTORIA****HISTORIA****Antanta** - Ententa**Avstro-Ogrska** - Austro-Węgry**barok** - barok**bitka narodov** - bitwa narodów**Bizantinsko cesarstvo** - Cesarstwo Bizantyńskie**ceh** - cech; gildia**civilizacija** - cywilizacja**Češkoslovaška** - Czechosłowacja**črna smrt** - czarna śmierć; dżuma**dogodek** - wydarzenie**druga svetovna vojna** - druga wojna światowa**faraon** - faraon**februarska revolucija** - rewolucja lutowa**feudalizem** - feudalizm**francoska revolucija** - Rewolucja Francuska**gestapo** - gestapo**Habsburška monarhija** - Monarchia Habsburska**jantarska pot** - bursztynowy szlak**Jugoslavija** - Jugosławia**Kijevska Rusija** - Ruś Kijowska**kolektivni spomin** - zbiorowa pamięć**kolonialist** - kolonialista**kolonializem** - kolonializm**kolonija** - kolonia**koncentracijsko taborišče** - obóz koncentracyjny**Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev** - Królestwo

Serbów, Chorwatów i Słoweńców

križarske vojne - wojny krzyżowe; krucjaty**kronika** - kronika**kronist** - kronikarz**masonska loža** - loża masońska**nadvojvoda** - arcyksiążę**Nemška demokratična republika** - Niemiecka

Republika Demokratyczna

novembrska vstaja - powstanie listopadowe**obdobje zgodovine** - okres historyczny**obleganje Sarajeva** - oblężenie Sarajewa**odkritje Amerike** - odkrycie Ameryki**oktobrska revolucija** - rewolucja październikowa**Osmansko cesarstvo** - Imperium Osmańskie**padec Kostantinopla** - upadek Konstantynopola**pomlad narodov** - wiosna ludów**pozni srednji vek** - późne średniowiecze**prazgodovina** - prehistoria**prelom** - przełom**preseljevanje ljudstev** - wędrówka ludów**priti v zgodovino** - przejść do historii**prostozidar** - wolnomularz**prostozidarska loža** - loża masońska**prva delitev Poljske** - pierwszy rozbiór Polski**prva svetovna vojna** - pierwsza wojna światowa**razsvetljenje** - oświecenie**reformacija** - reformacja**Republika obeh narodov** - Rzeczpospolita Dwojga Narodów**Rimski Imperij** - Cesarstwo Rzymskie**Sovjetski zveza** - Związek Radziecki**splošna zgodovina** - historia powszechna**srednjeveški** - średniowieczny**srednji vek** - średniowiecze**stari vek** - starożytność**svetovna zgodovina** - historia świata**tek zgodovine** - bieg historii**teorija zarote** - teoria spiskowa**tevtonski viteški red** - zakon krzyżacki**tok dogodkov** - bieg wydarzeń**Tretji rajh** - Trzecia Rzesza**umetnostna zgodovina** - historia sztuki**vietnamska vojna** - wojna w Wietnamie**vir za zgodovino** - źródło historyczne**vitez** - rycerz**vzhodni blok** - blok wschodni**zanikati holokavst** - negować Holocaust**zgodnji srednji vek** - wczesne średniowiecze**zgodovina** - historia**zgodovina se ponavlja** - historia się powtarza**zgodovina človeštva** - historia ludzkości**zgodovinar** - historyk**zgodovinarka** - historyczka**zgodovinsko ozadje** - tło historyczne**zimna vojna** - zimna wojna**zmaga nad fašizmom** - zwycięstwo nad faszyzmem**železna zavesa** - żelazna kurtyna

7.7 WIEŚ

WIEŚ

klavnica - rzeźnia; ubojnia
kmet - 1. chłop 2. rolnik
kovačija - kuźnia
mesnica - masarnia
mir - spokój
oditi na podeželje - wyjechać na wieś
odročna vas - zapadła wieś
podeželje - wieś
podeželska miselnost - wiejska mentalność

ROLNICTWO

cepec - cep
črnica - czarnoziem
delati na njivi - pracować w polu
delati na polju - pracować na polu
ekološka kmetija - gospodarstwo ekologiczne
farma - 1. ferma 2. farma
gnojiti nivo - nawozić pole
goveji hlev - obora
hmelj - chmiel
ječmen - jęczmień
kmet - 1. rolnik 2. chłop
kmetija - gospodarstwo rolne
kmetijski - rolniczy
kmetijstvo - rolnictwo
kmetje so zemljo že zorali - rolnicy zaorali już ziemię
kokoš - kura
kokošnjak - kurnik
koline - świniobicie
kolobarjenje - płodozmian
kombajn - kombajn
kombajnar - kombajnar
konj - koń
konjski hlev - stajnia
konjušnica - stajnia
koruza - kukurydza
koruzna polja - pola kukurydziane
kosa - kosa
kosec - kosiarz
kosilnica - kosiarka
krava daje mleko - krowa daje mleko
krompirišče je zarasel plevel - chwast zarósł kartoflisko
lan - len
livada - łąka
njiva - pole
obdelovati polje - uprawiać pole
obdelovati zemljo - uprawiać ziemię
ograditi pašnik z žico - ogrodzić pastwisko drutem
orati - orać
oves - owies

prišel je s podeželja - przyjechał ze wsi
provinca - prowincja
vas leži ob reki - wieś leży nad rzeką
vaščan - wieśniak
vaščanka - wieśniaczka
vaška skupnost - wiejska społeczność
vaški - wiejski
živetni na podeželju - żyć na wsi
živopisna dežela - malownicza wieś

pasti krave - paść krowy
pašnik - pastwisko
perutnina - drób
plantaža - plantacja
plantažnik - plantator
plevel - chwast
plug - pług
polagati jajca - znosić jaja
polje - pole
pomagati pri žetvi - pomagać przy żniwach
potrgati - zebrać; zerwać (*owoce z drzewa lub krzewu*)
pridelek - plon
pšenica - pszenica
ranč - ranczo
reja - chów; odchów
rž - żyto
sadjarstvo - sadownictwo
seганjati ovce - zaganiać owce
srp - sierp
strašilo za vrabce - strach na wróble
sušiti seno - suszyć siano
svinjski hlev - chlew
škodlivec - szkodnik
štala - 1. stajnia 2. stodoła
traktor - traktor
traktorist - traktorzysta
trava - trawa
trgatev - winobranie
trositi seno z vilami - rozrzucać siano widłami
vile - widły
vinograd - winnica
začela se je žetev - zaczęły się żniwa
žaga - piła
žetev - żniwa
žito - zboże
živina - bydło
živinoreja - hodowla bydła
živinorejec - hodowca bydła

PSZCZELARSTWO

ajdov med - miód gryczany
akacijev med - miód akacjowy
apiterapija - apiterapia
cediti med - cedzić miód
centrifuga - wirówka
cvetlični med - miód wielokwiatowy
cvetni prah - pyłek kwiatowy
čebelar - pszczelarz
čebelariti - zajmować się pszczelarstwem
čebelarka - pszczelarka
čebelarski mojster - mistrz pszczelarski
čebelarstvo - pszczelarstwo
čebele brenčijo - pszczoły brzęczą
čebele nabirajo med - pszczoły zbierają miód
čebelen - pszczeli
čebelica - pszczółka
čebelja družina - rodzina pszczela
čebelnjak - pasieka
češnjev med - miód czereśniowy
delavka - robotnica
gozdni med - 1. miód leśny 2. miód spadziowy
hojev med - miód jodłowy
iztočiti med - odwirować miód
kostanjev med - miód kasztanowy
kristalizirati - krystalizować (*o miodzie*)
lipov med - miód lipowy

mana - spadź
matica - pszczoła matka
matični mleček - mleczko pszczele
med iz sivke - miód lawendowy
med oljne ogrščice - miód rzepakowy
med oljne repice - miód rzepakowy
med rese - miód wrzosowy
medena letina - miodobranie
medeno žganje - miód pitny
panj - ul
panjič - mały ul
pičiti - użądlić
pik - użądlenie
propolis - propolis
regratov med - miód mniszkowy
roj čebel - rój pszczół
smrekov med - miód świerkowy
timovar - thymowar
točilnica - wirówka
točiti med - wirować miód
trot - truteń
varoja - waroza
vosek - wosk
žajbljev med - miód szałwiowy
želo - żądło

8. BEZPIECZEŃSTWO

8.1 PRAWO - PODSTAWOWE POJĘCIA

advokatura - adwokatura	pravičnost - sprawiedliwość
amandma - nowela; nowelizacja	pravna enakost - równość wobec prawa
amnestija - amnestia	pravna luknja - luka prawna
arbitraža - arbitraż	pravna zmotā - nieświadomość bezprawności
avtorsko pravo - prawo autorskie	pravni predpisi - przepisy prawne
civilno pravo - prawo cywilne	pravni svetovalec - radca prawny
dedno pravo - prawo spadkowe	pravnik - prawnik
delovno pravo - prawo pracy	pravno varstvo - ochrona prawna
družinsko pravo - prawo rodzinne	pravosodje - wymiar sprawiedliwości
državljske pravice - prawa obywatelskie	precedens - precedens
izvršilni organ - organ wykonawczy	predpis - przepis
judikatura - judykatura	pregon - ściganie
kazenski zakonik - kodeks karny	preprečiti - zapobiec
kazensko pravo - prawo karne	presedan - precedens
kaznivo dejanje - czyn karalny	pripravnik - aplikant
krivda - wina	pripravništvo - aplikacja
lastninske pravice - prawa własnościowe	prisega - przysięga
maloletni - małoletni	prištevnost - poczytalność
malomarnost - zaniedbanie	prostovoljni odstop - dobrowolne odstąpienie
mednarodna pogodba - umowa międzynarodowa	rok zastaranja - termin przedawnienia
mednarodno pravo - prawo międzynarodowe	silobran - obrona konieczna
naklep - premedytacja	skrajna sila - stan wyższej konieczności
naklepen - z premedytacją; umyślny	Sodni svet - Krajowa Rada Sądownictwa
napeljevanje - podżeganie	sodstvo - sądownictwo
nepoznavanje prava škodi - nieznanomość prawa szkodzi	splošna amnestija - amnestia powszechna
neprištevnost - niepoczytalność	spoštovati pravne norme - przestrzegać norm prawnych
nezapisano pravo - niepisane prawo	storilec - sprawca
norma - norma	stranka - strona (sporu)
nujna primera - stan wyższej konieczności	stvarno pravo - prawo rzeczowe
obravnavati zadevo - rozpatrywać sprawę	tožba - powództwo
odgovornost - odpowiedzialność	tožnik - powód
odvetniška zbornica - izba adwokacka	tuja krivda - udział osób trzecich
odvetništvo - adwokatura	upravno pravo - prawo administracyjne
okrajno sodišče - sąd rejonowy	Ustavno sodišče - Trybunał Konstytucyjny
okrožno sodišče - sąd okręgowy	Vrhovno sodišče - Sąd Najwyższy
opustitev - zaniechanie	zakonik - kodeks
opustiti - zaniechać	zaprisežen - pod przysięgą
paragraf - paragraf	zastaranje - przedawnienie
pomorsko pravo - prawo morskie	zastarati - ulec przedawnieniu
poskus - usiłowanie	zastopati - reprezentować
posledica - skutek; konsekwencja	zmanjšana prištevnost - ograniczona poczytalność
pravica - prawo (do czegoś)	

8.2 PRZESTĘPCZOŚĆ

PRZESTĘPCZOŚĆ POSPOLITA - POJĘCIA OGÓLNE

<p>anonimno pismo - anonimowy list bati se za življenje - bać się o życie bančni rop - napad na bank brez razloga - bez powodu; bez przyczyny brutalen - brutalny brutalnež - brutal daviti - dusić denarnica - portfel družinska tragedija - rodzinna tragedia družinsko nasilje - przemoc domowa fizično nasilje - przemoc fizyczna groziti s smrtjo - grozić śmiercią groziti z nožem - grozić nożem grozovit - makabryczny grožnja - groźba; pogrożka hiša groze - dom grozy huligan - chuligan huliganski - chuligański huliganstvo - chuligaństwo imitacija pištola - atrapa pistoletu incident - incydent izjemno nevaren - wyjątkowo niebezpieczny izsiliti - wymusić izsiliti denar - wymusić pieniądze izsiljen - wymuszony izsiljevalec - szantażysta izsiljevanje - 1. wymuszanie 2. szantażowanie lastnik - właściciel lastništvo - własność likvidacija - likwidacja ljudje se bojijo - ludzie się boją lopov - złodziej, włamywacz maltretirati - maltretować manijak - maniak maščevanje - zemsta maščevati se - mścić się množični morilec - seryjny zabójca mučitelj - oprawca; kat; tyran napad - atak; napad napad na banko - napad na bank napadalec - napastnik nepovabljeni gost - nieproszony gość nepredvidljivost - nieobliczalność nepremoženjska škoda - szkoda niemajątkowa nesporazum - nieporozumienie neznanec - nieznan sprawca ničelna toleranca - zero tolerancji oborožen - uzbrojony oborožen napad - napad z bronią w rękę obtožili so ga ropa - oskarżyli go o napad ogrozitev - zagrożenie ogroziti - zagrozić okruten - okrutny opit - pijany oropati banko - obrabować bank ozadje tragedije - kulisy tragedii</p>	<p>padel je skozi okno - wypadł przez okno padla je po stopnicah - spadła ze schodów pest - pięść pijan - pijany pobegniti od doma - uciec z domu pod vplivom alkohola - pod wpływem alkoholu pogajalec - negocjator pogajati se - negocjować pogrozil mu je s stisnjeno pestjo - pogroził mu zaciśniętą pięścią pogroziti - pogrozić ponižati v javnosti - publicznie poniżyć posiliti - zgwałcić posilstvo - gwałt poškodovanje tuje stvari - zniszczenie mienia; uszkodzenie mienia preganjati po uradni dolžnosti - ścigać z urzędu premoženjska škoda - szkoda majątkowa preoblečen v klovna - przebrany za klauna prepir - kłótnia prepirati se - kłócić się preživel je le po čudežu - tylko cudem przeżył profesionalec - profesjonalista psihično nasilje - przemoc psychiczna razbojnik - rozbójnik rop stoletja - napad stulecia ropar - bandyta; rabuś (<i>mężczyzna</i>); rozbójnik roparka - rabuś (<i>kobieta</i>); rozbójniczka roparski napad - napad rabunkowy ropati - 1. kraść; rabować 2. okradać s pištolo v roki - z pistoletem w ręce s smrtnim izidom - ze skutkiem śmiertelnym sej - sejf sostorilstvo - współudział sprejeti vlogo žrtve - przyjmując rolę ofiary stari znanec policije - dobry/stary znajomy policji stisniti pest - zaciśnąć pięść storilec - sprawca strah pred posledicami - strach przed konsekwencjami streljati v tarčo - strzelać w tarczę sum kaznivega dejanja - podejrzenie popełnienia przestępstwa šikaniranje - szykanowanie šikanirati - szykanować trenutki groze - chwile grozy trezor - sejf trpljenje - cierpienie uničiti življenje - zniszczyć życie ustrahovanje - zastraszenie ustrahovati - zastraszać; zastraszyć vandal - wandal vandalski napad na spomenik - atak wandali na pomnik voditi do tragedije - prowadzić do tragedii</p>
---	---

PRZESTĘPCZOŚĆ - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

zagroziti - pogrozić
zagroziti komu s pestjo - pogrozić komuś pięścią
zamaskiran - zamaskowany
zaprositi za pomoč - poprosić o pomoc
zaustavili so jih s streli - zatrzymały ich (dopiero)

strzały
zločinec - przestępca
zvezati - związać; skrzepować
žep - kieszeń
žrtev nasilja - ofiara przemocy

KRADZIEŻ

drobna tatvina - drobna kradzież
drzna tatvina - zuchwała kradzież
grabež (m.) - grabież; kradzież
izkoristiti nepazljivost - wykorzystać nieuwagę
izprazdniti sef - opróżnić sejf
izropati - okraść; obrabować
kraja - kradzież
krasti denar - kraść pieniądze
nakradene stvari - skradzione rzeczy
odtujen - skradziony
plen - łup
plenjenje - plądrowanie
pregnati vlomilce - spłoszyć włamywaczy
prijaviti tatvino - zgłosić kradzież
priznati krajo - przyznać się do kradzieży
storiti tatvino - dokonać kradzieży
tat - złodziej
tat krade - złodziej kradnie
tatica - złodziejka

tatič - złodziejaszek
tatovi so vlomili v banko - złodzieje włamali się do banku
tatvina denarnice - kradzież portfela
tatvine v trgovinah - kradzieże w sklepach
ukraden - skradziony
ukrasti - ukraść
vlom - włamanie
vlomilec - włamywacz
vlomilka - włamywaczka
vlomilska skupina - grupa włamywaczy
vlomiti - włamać się
vlomna tatvina - kradzież z włamaniem
zagrešiti tatvino - dokonać kradzieży
zalotili so ga pri tatvini - przyłapali go na kradzieży
zalotiti pri kraji - przyłapać na kradzieży
žepar - kieszonkowiec (*mężczyzna*)
žeparka - kieszonkowiec (*kobieta*)

BÓJKA

braniti se - bronić się
krvav pretep - krwawa bójka
ni nasedel provokacijam - nie dał się sprowokować
onesposobiti - obezwładnić
otroci so se radi pretepavali - dzieci lubiły się bić
poskušal se je braniti - próbował się bronić
pretep - 1. pobicie 2. bójka
pretepavati - bić
pretepel ga je kot psa - zbił go jak psa
pretepen - pobity
pretepenec - pobity
pretepsti (se) - bić (się); pobić się

pretepsti do krvi - pobić do krwi
pretepsti do smrti - pobić na śmierć
prišlo je do pretepa - wywiązała się bójka
rad se pretepa - lubi się bić
samoobramba - samoobrona
spraviti na tla - powalić na ziemię
surovo pretepsti - brutalnie pobić
udarec - 1. uderzenie 2. cios
udariti s pestjo v glavo - uderzyć pięścią w głowę
udariti v obraz - uderzyć w twarz
z vso močjo - z całej siły
zadati udarec - zadać cios; uderzyć

ZABÓJSTWO

bratomorilec - bratobójca
dvojni morilec - podwójny zabójca
dvojni umor - podwójne zabójstwo
izkopati truplo - wykopać zwłoki
morilec - morderca; zabójca
morilka - morderczyni
moriti - zabijać; mordować
motiv za umor - motyw zabójstwa
mrtev - martwy
na truplu ni znakov zadavljenja - na zwłokach nie ma śladów duszenia
najnevarnejši morilec - najniebezpieczniejszy zabójca
napeljevanje k umoru - podżeganie do zabójstwa
naročiti umor - zlecić zabójstwo
naročnik umora - zleceniodawca zabójstwa
obsoditi zaradi umora - skazać za zabójstwo
očetomorilec - ojcobójca
poskus uboja - usiłowanie zabójstwa
roparski umor - zabójstwo na tle rabunkowym
serijski morilec - seryjny zabójca

skrivnostni umor - tajemnicze zabójstwo
strup - jad; trucizna
strupar - truciciel
struparica - trucicielka
truplo - zwłoki
ubijati - zabijać
uboj v afektu - zabójstwo w afekcie
umor - zabójstwo; morderstwo
umor prve stopnje - zabójstwo pierwszego stopnia
umor se je zgodil v gozdu - do zabójstwa doszło w lesie
umoriti - zabić; zamordować
umoriti z dvema streloma v glavo - zabić dwoma strzałami w głowę
umorjenec - zamordowany
umorjenka - zamordowana
v mlaki krvi - w kałuży krwi
vsi umori so povezani - wszystkie morderstwa są powiązane
zadaviti - udusić
zastrupitev - zatrucie

SAMOBÓJSTWO

hotel je umreti - chciał umrzeć
hotel si je vzeti življenje - chciał sobie odebrać życie
lov za morilcem - obława na zabójcę
narediti samomor - popełnić samobójstwo
neuspeli samomor - nieudana próba samobójcza
obesiti se - powiesić się
odločiti se za samomor - zdecydować się na samobójstwo
poskus samomora - próba samobójcza
poslovilno pismo - list pożegnalny
preprečiti samomor - udaremnić samobójstwo
prerezati si žile - podciąć sobie żyły
samomor z obešanjem - samobójstwo przez powieszenie
samomorilec - samobójca
segel si je po življenju - targnął się na życie
skočiti skozi okno - wyskoczyć z okna/przez okno
skočna blazina - skokochron
sodil si je sam - sam wymierzył sobie karę (*popetnil samobójstvo*)
storiti samomor - popełnić samobójstwo
zapliniti se - zatruc się spalinami

STRZELANINA

izstreliti - wystrzelić, strzelić
izvleči pištolo - wyjąć pistolet
masaker - masakra
naboj - nabój
neoborožen - nieuzbrojony
postreliti - 1. postrzelić 2. zastrzelić 3. wystrzelić
postreljati vse naboje - wystrzelić wszystkie naboje
potegnil je pištolo - wyciągnął pistolet
pritisniti na petelina - pociągnąć za spust
strel - strzał
strel iz bližine - strzał z bliska
strelec - strzelec
strelivo - amunicja
streljal je v samoobrambi - strzelał w samoobronie
streljati - strzelać
streljati v zrak - strzelać w powietrze
strelna rana - rana postrzałowa
strelno orožje - broń palna
ustreliti - zastrzelić
ustreliti se - 1. zastrzelić się 2. postrzelić się
zadati smrtonosni strel - oddać śmiertelny strzał
zadeti - trafić

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

- amfetamin** - amfetamina
bordel - burdel
call girl - call girl; dziewczyna do towarzystwa
diplomata je bil ugrabljen - dyplomata został porwany
drama talcev - dramat zakładników
droga - narkotyk
dvojno dno - podwójne dno
gojiti droge - uprawiać narkotyki
hašiš - haszysz
heroin - heroína
izmisli ugrabitev - zmyślić porwanie
izpustiti talce - wypuścić zakładników
javna hiša - dom publiczny
kokain - kokaina
konoplja - konopie
kriminalna družba - grupa przestępcza
krvavi obračun - krwawe porachunki
kurir - kurier
laboratorij - laboratorium
legalizirati droge - zalegalizować narkotyki
letalo je bilo ugrabljeno - samolot został porwany
mafija - mafia
mafijec - mafioso, gangster
mafijski obračun - mafijne porachunki
mamila - narkotyki, środki odurzające
mamilarski kartel - kartel narkotykowy
mamilo - substancja odurzająca
marihuana - marihuana
masażni salon - salon masażu
morfin - morfina
načrtovati ugrabitev - planować porwanie
nenavadna ugrabitev - nietypowe porwanie
obtožen je ugrabitev - jest oskarżony o porwanie
odkupnina - okup
opij - opium
opijski - opiumowy
organiziran kriminal - przestępczość zorganizowana
organizirana kriminalna združba - zorganizowana grupa przestępcza
organizirani kriminal - przestępczość zorganizowana
oskrbovati z drogo - zaopatrywać w narkotyki
plačati odkupnino - zapłacić okup
podzemlje - 1. podziemie 2. półświatk
posedovanje droge - posiadanie narkotyków
postaviti ultimat - postawić ultimatum
pravica pesti - prawo pięści
predaja denarja - przekazanie pieniędzy
prekupčevanje z drogami - handel narkotykami
preprečiti ugrabitev - udaremnić porwanie
preprodajalec drog - diler; handlarz narkotykami
pretihotapiti - przemyścić
prodaja droge - sprzedaż narkotyków
prodajati svoje telo - sprzedawać swoje ciało
prostitucija ni prepovedana - prostytutka nie jest zakazana
prostituirati se - prostytuować się
prostitutka - prostytutka
prostitutka okužena z virusom HIV - prostytutka zarażona wirusem HIV
psihoaktivna droga - substancja psychoaktywna
psihoaktivne snovi - substancje psychoaktywne
razbiti družbo - rozbić grupę
razbiti mrežo - rozbić siatkę
rekordna odkupnina - rekordowy okup
rešiti pet talcev - uratować pięciu zakładników
siliti v prostitucijo - zmuszać do prostytucji
skupina oboroženih ugrabiteljev - grupa uzbrojonych porywaczy
talce - zakładnik
talka - zakładniczka
tehtnica - waga
tihotapiti - przemycać
tihotapljenje ljudi - przemyt ludzi
tihotapska pot - szlak przemytniczy
tolpa - gang
trgovanje z belim blagom - handel żywym towarem
trgovina z drogami - handel narkotykami
ubili so deset talcev - zabili dziesięciu zakładników
ugrabitelj - porywaczka
ugrabiteljica - porywacz
ugrabitelji so se predali - porywacze poddali się
ugrabitev - porwanie
ugrabitev letala - porwanie samolotu
ugrabiti - porwać
ugrabljeno letalo - porwany samolot
ultimat - ultimatum
umazano delo - brudna robota
vdor specialcev - szturm antyterrorystów
vodja tolpe - przywódca gangu
vrednost zaplenjene droge - wartość skonfiskowanych narkotyków
vzeti koga za talca - wziąć kogoś za zakładnika
za ugrabitev otroka sumijo mafijo - o porwanie dziecka podejrzewają mafię
zahteva po odkupnini - żądanie okupu
zahtevati visoko odkupnino - żądać wysokiego okupu
zaigrati ugrabitev - sfingować porwanie
zajetje talcev - wzięcie zakładników
zvodnik - alfons; sutener
zvodništvo - sutenerstwo

PRZESTĘPCZOŚĆ GOSPODARCZA

črni trg - czarny rynek	ogoljufati - oszukać
dati podkupnino - dać łapówkę	opehariti - oszukać
defraudacija - defraudacja	oslepariti - oszukać
denarna mula - słupek	piramida - piramida
dolg - dług	podkupljiv - skorumpowany
dolgovati - dłużyć	podkupljivec - łapówkarz
drobne prevare - drobne oszustwa	podkupovanje - korupcja
ekonomski kriminal - przestępczość gospodarcza	podkupovati - przekupywać
geslo - hasło	poneverba - sprzeniewierzenie, defraudacja
goljuf - oszust	pranje denarja - pranie brudnych pieniędzy
goljufati - oszukiwać	premoženje - majątek
goljufen - oszukańczy	premoženjska korist - korzyść majątkowa
goljufica - oszustka	prevara - oszustwo
goljufija - oszustwo	prevarant - oszust
heker - hacker; haker	prevarant in lažnivec - oszust i kłamca
imeti točne informacije - mieć dokładne informacje	prevarantka - oszustka
izbrisati - wymazać, skasować	rok - termin
izbruhnila je afera - wybuchła afera	slepar - oszust; krętacz
izkoristiti - wykorzystać	sleparica - oszustka; krętaczka
izročiti podkupnino - wręczyć łapówkę	sleparija - oszustka
izsiliti podkupnino - wymusić łapówkę	spletna goljufija - oszustwo internetowe
iztek roka - upływ terminu	spraviti v zмотo - wprowadzić w błąd
jemanje podkupnine - przyjęcie łapówki; przyjmowanie łapówki	sprejemati podkupnine - brać łapówki
kod - kod	sumljivo nizke cene blaga - podejrzenie niskiej ceny towaru
korumpiran - skorumpowany	trojanski konj - koń trojański
korumpirati - korumpować, skorumpować	umazan denar - brudne pieniądze
korupcija - korupcja	v določenem roku - w określonym terminie
lažno zdravilo - fałszywy lek	v zameno za podkupnino - w zamian za łapówkę
naivnež - naiwniak	vrednost - wartość
naivnost - naiwność	vrniti denar in obresti - zwrócić pieniądze wraz z odsetkami
nameščanje izidov - ustawianie wyników	zablokirati račun - zablokować konto
nasesti prevari - paść ofiarą oszustwa	zaupne informacije - poufne informacje
nelegalne stave - nielegalne zakłady	zlonamerna koda - złośliwy kod
nigerijska goljufija - oszustwo nigeryjskie	znesek - kwota
nosilec podatkov - nośnik danych	žrtev goljufije - ofiara oszustwa
odtipkati kod - wprowadzić kod	
ogoljufanec - oszukany	

8.3 SĄD

ŚLEDZTWO

- alibi** (m.) - alibi
analizirati - analizować
dokumentacija - dokumentacja
državni tožilec - prokurator
glavni osumljenec - główny podejrzany
hišna preiskava - rewizja; przeszukanie domu
imamo že dovolj dokazov - mamy już wystarczająco dużo dowodów
imeti alibi - mieć alibi
imeti dokaze - mieć dowody
iskati krivca - szukać winnego
izgubiti spomin - stracić pamięć
izkazalo se je, da ne govori resnice - okazało się, że nie mówi prawdy
izpustili so jo po plačilu varščine - wypuścili ją po wpłaceniu kaucji
izpustiti - wypuścić
izsilili priznanje - wymusić przyznanie się do winy
izsledki raziskave - wyniki śledztwa
krt - kret (*zdrajca we własnych szeregach*)
laboratorij - laboratorium
laboratorijska preiskava - badanie laboratoryjne
laboratorijski - laboratoryjny
mednarodna tiralica - międzynarodowy list gończy
morilsko orožje - narzędzie zbrodni
motiv - motyw
nastaviti zasedo - urządzić zasadzkę
neizpodbiten alibi - niepodważalne alibi
nepojasnjena smrt - niewyjaśniona śmierć
ni mogoče izključiti ničesar - nie można niczego wykluczyć
obdukcija - sekcja zwłok
odrediti obdukcijo - zarządzić sekcję zwłok
opraviti obdukcijo - przeprowadzić sekcję zwłok
ovirati preiskavo - utrudniać śledztwo
po nekajmesečni preiskavi - po kilkumiesięcznym śledztwie
pod pritiskom dokazov - pod ciężarem dowodów
policija varuje priče - policja chroni świadków
policisti so se zmotili - policjanci pomylili się
poligraf - wykrywacz kłamstw
poligrafsko testiranje - badanie na wykrywaczu kłamstw
preiskava - 1. przeszukanie 2. śledztwo 3. badanie
preiskovalec - śledczy; detektyw
preiskovalni sodnik - sędzia śledczy
pridobiti dokumente - zdobyć dokumenty
priti na sled (kome?) - wpaść na trop (kogo?)
priznal je vse - przyznał się do wszystkiego
priznati krivdu - przyznać się do winy
psihološki profil - profil psychologiczny
razpisati nalog - wydać nakaz
skrita kamera - ukryta kamera
sodelovati s policijo - współpracować z policją
sodelovati s preiskovalci - współpracować ze śledczymi
sum - podejrzenie
sumiti - podejrzewać
sumljive okoliščine smrti - podejrzone okoliczności śmierci
uničiti dokaze - zniszczyć dowody
utemeljen sum - uzasadnione podejrzenie
varnostna kamera - kamera przemysłowa
vplivati na priče - wpływać na świadków
vzeli so mu prstne odtise - pobrali mu odciski palców
vzorec DNK - próbka DNA
vzrok smrti - przyczyna śmierci
začeti preiskavo - wszcząć śledztwo
zamolčati - przemilczeć; zataić
zapleniti - skonfiskować
zaradi interesa preiskave - ze względu na dobro śledztwa
zaradi pomanjkanja dokazov - z braku dowodów
zasebni detektiv - prywatny detektyw
zaseg - konfiskata
zaseganje - konfiskata
zaslišati - przesłuchać
zasliševalec - policjant przesłuchujący

PROCES

- brati obtožnico** - czytać akt oskarżenia
dočakati pravico - doczekać się sprawiedliwości
dokaz - dowód
dokazati - udowodnić
dokazen - dowodowy
dokazi za in proti - dowody za i przeciw
dokazilen - dowodowy
dokazni postopek - postępowanie dowodowe
dokazni predlog - wniosek dowodowy
dva neizpodbitna dokaza - dwa niezbitne dowody
govoriti po resnici - mówić prawdę
javni tožilec - oskarżyciel publiczny
kazenska odgovornost - odpowiedzialność karna
kazenski proces - proces karny
klop za obtožence - ława oskarżonych
kriva izpovedba - składanie fałszywych zeznań
krivda - wina
krivo pričanje - składanie fałszywych zeznań
lagati - kłamać
lagati pod prisego - kłamać pod przysięgą
mediacija - mediacja
mediator - mediator
način obrambe - linia obrony
nadaljevati z zaslišanji - kontynuować przesłuchania
obramba je bila drugega mnenja - obrona była innego zdania
odgovarjati - odpowiadać
odvetnik - obrońca; adwokat
odvetniška pisarna - kancelaria adwokacka
olajševalna okoliščina - okoliczność łagodząca
opravičiti se - przeprosić
oškodovanec - poszkodowany
oteževalna okoliščina - okoliczność obciążająca
porota - ława przysięgłych
porotnica - ławniczka
porotnik - ławnik
posredni dokaz - poszlaka
postopek - procedura; postępowanie
povedati v svoj zagovor - powiedzieć na swoją obronę
prebrati obtožnico - odczytać akt oskarżenia
predstaviti svojo verzijo dogodkov - przedstawić swoją wersję wydarzeń
prestaviti sojenje - przełożyć rozprawę
priče obrambe - świadkowie obrony
primer je prevzel drug sodnik - sprawę przejął inny sędzia
priti na poziv sodišča - stawić się na wezwanie sądu
pritožba - 1. odwołanie 2. zażalenie
prizivno sodišče - sąd apelacyjny
proces za zaprtimi vrati - proces za zamkniętymi drzwiami
program zaščite prič - program ochrony świadków
prostost - wolność
sodišče - sąd
sodišče druge stopnje - sąd drugiej instancji
sodiščen - sądowy
soditi - sędzić (w *sądzie*)
sodna dvorana - sala sądowa; sala rozpraw
sodni epilog - epilog sądowy
sodni izvedenec - biegły sądowy
sodni nalog - nakaz sądowy
sodnica - sala sądowa; sala rozpraw
sodnica - sędzia (*kobieta*)
sodnik - sędzia (*mężczyzna*)
sodstvo - sądownictwo
sojenje zaradi umora - proces w sprawie zabójstwa
sokrivec - współwinny
sokrivka - współwinna
soobtoženec - współoskarżony
stroške postopka - koszty postępowania
tožilec - prokurator; oskarżyciel
tožilstvo - oskarżenie
trdi, da je nedolžen - twierdzi, że jest niewinny
vabilo (na obravnavo) - wezwanie (na rozprawę)
valili so krivdo drug na drugega - zwalali winę jeden na drugiego
varščina - kaucja
višina odškodnine - wysokość odszkodowania
višje sodišče - sąd wyższej instancji
voditi primer - prowadzić sprawę
vojaško sodišče - sąd wojskowy; sąd garnizonowy
zagovornik - adwokat; obrońca
zagovornik po uradni dolžnosti - obrońca z urzędu
zahteva obrambe - wniosek obrony
zaključni govor - mowa końcowa
zanikati - zaprzeczać
zapisnik - protokół
zapisnikarica - protokolantka
zaslišanje - przesłuchanie
zaslišanje nove priče - przesłuchanie nowego świadka
zaslišanje prič - przesłuchanie świadków
zatožna klop - ława oskarżonych
zavrni obtožbe - odrzucić oskarżenia
zavrni predlog - odrzucić wniosek
zunajsodna poravnava - ugoda pozasądowa

WYROK

apelacija - apelacja; odwołanie
izbrisati obsodbo - zatrzeć skazanie
izdati razsodbo - wydać wyrok
izrek sodbe - ogłoszenie wyroku
kriv - winny
nedolžen - niewinny
nedolžnost - niewinność
nositi del krivde - ponosić część winy
obrazložitev sodbe - uzasadnienie wyroku
obsodilna sodba - wyrok skazujący
obtoženemu grozi dosmrtni zapor - oskarżonemu grozi dożywotnie więzienie
odgovarjati za škodo - odpowiadać za szkodę

odmera kazni - wymiar kary
odpustiti kaznen - odstąpić od wymierzenia kary
opomniti - upomnieć
opozorilo - upomnienie pouczenie
oprostilna sodba - wyrok uniewinniający
ostri opomin - ostre upomnienie
razsodba - wyrok
razveljaviti sodbo - uchylić wyrok
sodba ni pravomočna - wyrok nie jest prawomocny
spoznati za krivega - uznać winnym
umakniti obtožnico - wycofać akt oskarżenia
vrniti zadevo na začetek - przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia

KARA

biti kaznovan - zostać ukaranym
denarna kaznen - kara pieniężna
disciplinska kaznen - kara dyscyplinarna
dobiti kaznen - dostać karę; otrzymać karę
globa - grzywna
groziti s kaznijo - grozić karą
izreči kaznen - orzec karę
izvršitev kazni - wykonanie kary
kaznen odvzema prostosti - kara pozbawienia wolności
kaznen prestaja v Sloveniji - karę odbywa w Słowenii
kaznen za tatvino - kara za kradzież
kaznovati - karać; ukarać
linč - lincz
linčati - linczować; zlinczować
mila kaznen - łagodna kara
milejša kaznen - łagodniejsza kara
obsoditi koga na kaznen - skazać kogoś na karę
obsoditi na šest let zapora - skazać na sześć lat więzienia

odsedeti dveletno kaznen - odsiedzieć dwuletnią karę
odsedeti kaznen - odsiedzieć karę; odbyć karę
odslužiti kaznen - odsiedzieć karę
omilitev kazni - złagodzenie kary
plačilni nalog - nakaz płatniczy
pogojna kaznen - kara w zawieszeniu
pomilostitev - ułaskawienie
pravomočnost sodbe - uprawomocnienie się wyroku
prepoved vožnje motornega vozila - zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych
preskusna doba - okres próby
prisoditi tri leta zapora - wymierzyć karę trzech lat więzienia
prostostna kaznen - kara pozbawienia wolności
prošnja za pomilostitev - prośba o ułaskawienie
stroga kaznen - surowa kara
telesna kaznen - kara cielesna
vzgojni učinek kazni - wychowawczy skutek kary
zaporna kaznen - kara więzienia

KARA ŚMIERCI

električni stol - krzesło elektryczne
gavge - szubienica
giljotina - gilotyna
izvršiti smrtno kazno - wykonać karę śmierci
kamenjanje - kamieniowanie; ukamieniowanie
krvnik - kat
obešenje - powieszenie
obglavljanje - ścięcie
obglavljenje - ścięcie (głowy)
obsoditi na smrt - skazać na śmierć
obsojen na smrt - skazany na śmierć
odsekati glavo - odciąć głowę

plinska celica - komora gazowa
rabelj - kat
rabelj mu je odsekal glavo - kat odciął mu głowę
rabljev pomočnik - pomocnik kata
smrt s kamenjanjem - śmierć przez ukamienowanie
smrtna kaznen - kara śmierci
smrtonosna injekcija - śmiertelny zastrzyk
strelni vod - pluton egzekucyjny
usmrtimev - egzekucja
ustrelitev - rozstrzelanie
viseti na vislicah - wisieć na szubienicy
vislice - szubienica

8.4 WIĘZIENIE

- amnestija** - amnestia
amnestijski - dotyczący amnestii
aretacija - aresztowanie
aretirali so ga zaradi kraje - aresztowali go w związku z kradzieżą
aretirati - aresztować
beg iz zapora - ucieczka z więzienia
celica - cela
delati v zaporu - pracować w więzieniu
dosmrtna ječa - dożywotnie więzienie
dosmrtni zapor - dożywotnie więzienie
eden izmed aretiranih - jeden z aresztowanych
gniti v zaporu - gnić w więzieniu
hišni pripor - areszt domowy
iti v zapor - iść do więzienia
iz zapora je nemogoče zbežati - z więzienia nie da się uciec
izpustiti iz pripora - zwolnić z aresztu; wypuścić z aresztu
ječa - więzienie
kazenska ustanova - zakład karny
kazjenec - skazaniec, skazany
končal je za zapahi - skończył za kratkami
kopati predor - kopać tunel
kopati z žlico - kopać łyżką
načrt za pobeg - plan ucieczki
nadzornik - strażnik
natakni lisice - założyć kajdanki
ne bo šel v zapor - nie pójdzie do więzienia
obisk - widzenie
obsojenec - skazaniec
odpeljali so jo v pripor - przewieźli ją do aresztu
odprava pripora - uchylenie aresztu
odprt oddelek - oddział otwarty
odrediti pripor - zastosować areszt; aresztować
organizator pobega - organizator ucieczki
ostati za zapahi - pozostać za kratkami
paničen beg - paniczna ucieczka
po petih letih bivanja za rešetkami - po pięciu latach pobytu za kratkami
pobeg - uciekinier; zbieg
pobeg - ucieczka
pobegli zapornik - zbieg z więzienia
pobegniti - uciec
pobegniti iz zapora - uciec z więzienia
podaljšanje pripora - przedłużenie aresztu
podrobnosti o pobegu - szczegóły ucieczki
pogojna izpustitev - zwolnienie warunkowe
pogojni odpust - zwolnienie warunkowe
policija je aretirala osumljenca - policja aresztowała podejrzanego
politični zapornik - więzień polityczny
polodprt oddelek - oddział półotwarty
poskus pobega - próba ucieczki
pot na prostost - droga do wolności
povratnik - recydywista
predlog za pripor - wniosek o areszt
preiskovalni zapor - areszt śledczy
prepolni zapori - przepełnione więzienia
prerezati rešetke - przeciąć kraty
prestati pripor - odsiedzieć karę aresztu
prevzgojni dom - poprawczak
preživel 25 je let za zapahi - spędził 25 lat za kratkami
pridržati - aresztować
priporni nalog - nakaz aresztowania
pripornica - aresztantka
pripornik - aresztant
priptje - zatrzymanie, aresztowanie
pristati za zapahi - wyładować za kratkami
pritožba na pripor - zażalenie na areszt
rešetke - kraty
sedeti v zaporu - siedzieć w więzieniu
skopati predor - wykopać tunel
skušal je pobegniti - próbował uciec
služiti kazen - odsiadywać karę
sojetnik - współosadzony
spektakularni pobeg - spektakularna ucieczka
spustiti na svobodo - wypuścić na wolność
šel je v zapor - szedł do więzienia; poszedł do więzienia
tretji pobeg v tednu dni - trzecia ucieczka w ciągu tygodnia
ubežnik - zbieg
uspel je zbežati iz treh zaporov - udało mu się uciec z trzech więzień
uspel pobeg - udana ucieczka
vrniti se v zapor - wrócić do więzienia
vtakniti koga v zapor - wtrącić/wsadzić kogoś do więzienia
vzeli so paznike za talce - strażników wzięli jako zakładników
zahtev za pripor - wniosek o tymczasowe aresztowanie
zapor za odrasle - więzienie dla dorosłych
zaporen - więzienny
zapori pokajo po šivih - więzienia pękają w szwach
zaporni paznik - strażnik więzienny
zapornica - więźniarka
zapornik - więzień
zaporniška obleka - drelich więzienny
zaporniški - dotyczący więźnia lub więźniów, więźniarski
zapustiti zapor - opuścić więzienie
zavod za prestajanje kazni - zakład karny
zbežati - uciec
znašel se je v priporu - znalazł się w areszcie
življenje za rešetkami - życie za kratkami

8.5 WOJSKO

- admiral** - admirał
admiraliteta - 1. stopień admirała 2. admiralicja
admiralstvo - 1. stopień admirała 2. admiralicja
armada - armia
armada brani naše meje - armia broni naszych granic
armadna skupina - grupa armii
artilerija - artyleria
artilerijski - artyleryjski
artilerist - artylerzysta
bataljon - batalion
baterija - bateria
bombnik - bombowiec
breztrzlajni top - działo bezodrzutowe
brigadni general - generał brygady
častnik - oficer
častniški - oficerski
četa - kompania
čete se vračajo v svoje baze - kompanie wracają do swoich baz
desantna enota - jednostka desantowa
dezerterska skupina - grupa dezertersów
dezerterstvo so kaznovali s smrtjo - dezercję karali śmiercią
dezertirati iz vojske - zdezerterować z wojska
divizija - dywizja
eskadra - eskadra
 Eskortni rušilec - niszczyciel eskortowy
formirati divizijo - formować dywizję; sformować dywizję
fregata - fregata
garnizija - garnizon
garnizon - garnizon
general armade - generał armii
helikopter - helikopter
kapitan - kapitan
kopenska vojska - wojska lądowe
korpus - korpus
križarka - krążownik
ladja je naletela na mino - statek wpłynął na minę
letalac - lotnik
letalonosilka - lotniskowiec
letalska baza - baza lotnicza
letalski polk - pułk lotniczy
ljudska armada - armia ludowa
ljudsko osvobodilno vojsko - ludowa armia wyzwolenia
major - major
mehanizirana enota - jednostka zmechanizowana
minolovec - trałowiec
mornar - marynarz
mornarica - marynarka
motorizirana enota - jednostka zmotoryzowana
nobilna artilerija - haubica
obalna obramba - obrona wybrzeża
oddelek - drużyna
oficir - oficer
oklopna divizija - dywizja pancerna
padalska enota - jednostka spadochronowa
patruljni čoln - łódź patrolowa
pehotna divizija - dywizja piechoty
plačanec - najemnik
podčastnik - podoficer
podmornica - łódź podwodna
podpolkovnik - podpułkownik
poklicni vojak - żołnierz zawodowy
polk - pułk
polkovnik - pułkownik
pomorska baza - baza morską
pomožna križarka - krążownik pomocniczy
potapljač - nurek
poveljnik - dowódca
poveljstvo - dowództwo
protiletalska obramba - obrona przeciwlotnicza
protiletalski top - działo przeciwlotnicze
protiraketna obramba - obrona przeciwrakietowa
radar - radar
rušilec - niszczyciel
salutirati - salutować, zasalutować
stopiti v armado - wstąpić do armii
stotnik - kapitan
teritorialna obramba - obrona terytorialna
težka križarka - krążownik ciężki
težko topništvo - ciężka artyleria
topnjača; topovnjača - kanonierka
tajska legija - legia cudzoziemska
ubežništvo - dezercja
vod - pluton
vojak - żołnierz (mężczyzna)
vojakinja - żołnierz (kobieta)
vojaška enota - jednostka wojskowa
vojaška knjižica - książeczka wojskowa
vojaška obveznost - obowiązek wojskowy
vojaška parada - parada wojskowa
vojaška policija - żandarmeria wojskowa
vojaška prisega - przysięga wojskowa
vojaška uniforma - mundur wojskowy
vojaški begunec - dezerterski
vojaški čin - stopień wojskowy
vojaški policist - żandarm wojskowy
vojaški rok - zasadnicza służba wojskowa
vojaško letalstvo - lotnictwo wojenne
vojaško pokopališče - cmentarz wojskowy
vojašnica - koszary
vojna ladja - okręt wojenny
vrhovni poveljnik oboroženih sil - najwyższy dowódca sił zbrojnych
zračni prostor - przestrzeń powietrzna

8.6 BRŃ

- arzenal** - arsenał
atomska bomba - bomba atomowa
avtomatska puška - karabin automatyczny
bajonet - bagniet
bazooka - bazooka
bodalo - 1. sztylet 2. bagniet
bodalo - sztylet
bojni plin - gaz bojowy
boksar - kastet
brzostrelka - karabin maszynowy
cev - lufa
dovoljenje za nabavo orožja - pozwolenie na broń
frača - proca
globinska bomba - bomba głębinowa
grafitna bomba - bomba grafitowa
hidrogenska bomba - bomba wodorowa
hladno orožje - broń biała
imeti premalo orožja - mieć za mało broni
izdelati bombo - skonstruować bombę
izdelovati orožje - produkować broń
jurišna puška - karabin automatyczny
kalašnik - kałasznikow
kalašnikovka - kałasznikow
kaliber - kaliber
kasetna bomba - bomba kasetowa
kemično orožje - broń chemiczna
kontaktna mina - mina kontaktowa
kopje - włócznia
krogla - kula
lok - łuk
lovsko orožje - broń myśliwska
mačeta - maczeta
magnetna mina - mina magnetyczna
meč - miecz
medcelinska raketa - rakiet międzykontynentalna
mina presenečenja - mina pułapka
mine so eksplodirale - miny wybuchły
minomet - moździerz
mitraljez - karabin maszynowy
naboj - nabój
nabojnik - magazynek
nelegalno posedovanje orožja - nielegalne posiadanie broni
nož - nóż
oborožiti - uzbroić
oklep - pancierz
oklepnik - transporter opancerzony
orožarna - 1. arsenał 2. fabryka broni
orožje na drogu - broń drzewcowa
orožje za množično uničenje - broń masowej zagłady
ostrostrelna puška - karabin snajperski
petarda - petarda
pištola - pistolet
plinski razpršilnik - gaz pieprzowy
polavtomatska puška - karabin samopowtarzalny
polniti orožje - ładować broń
pomanjkanje orožja in streliva - brak broni i amunicji
pomorska mina - mina morska
pripraviti orožje na strel - przygotować broń do strzału
protioklepna mina - mina przeciwpancerna
protioklepno orožje - broń przeciwpancerna
protipehotna mina - mina przeciwpiechotna
puška - karabin
raketa - rakiet
raketen - rakietowy
repetirka - karabin powtarzalny
revolver - rewolwer
sablja - szabla
samopolnilne puške - karabin samopowtarzalny
samostrel - kusza
sestaviti bombo - skonstruować bombę
skladišče orožja - magazyn broni
smrtonosno orožje - śmiertcionośna broń
solzivec - gaz łzawiący
strelica - strzała
strelivo - amunicja
strelno orožje - broń palna
sulica - włócznia
šibrenica - strzelba; śrutówka
šibrovka - strzelba; śrutówka
športno orožje - broń sportowa
tank - czołg
teleskopska palica - pałka teleskopowa
top - działo; armata
tulec - łuska
učinkovito orožje - skuteczna broń
uporabiti orožje - użyć broni
večcevni raketomet - wieloprowadnicowa wyrzutnia rakiet
vodikova bomba - bomba wodorowa
zastareli tanki - przestarzałe czołgi
zažigalna bomba - bomba zapalająca
zračna puška - wiatrówka

8.7 WOJNA

- agresor** - agresor
aneksija - aneksja
anektirati - anektować
barikada - barykada
bliskovita vojna - blitzkrieg, wojna błyskawiczna
boj za neodvisnost - walka o niepodległość
bojevati - walczyć
boji se nadaljujejo - walki trwają
bojna podpora - wsparcie bojowe
bombardiranje - bombardowanie
bombardiranje iz zraka - bombardowanie z powietrza
bombardirano mesto - zbombardowane miasto
bombardirati - bombardować
brezpogojna kapitulacija - bezwarunkowa kapitulacja
decimirati - dziesiątkować
dimna zavesa - zasłona dymna
dobiti nazaj - odzyskać
dobiti vojno - wygrać wojnę
druga svetovna vojna - druga wojna światowa
državljanska vojna - wojna domowa
frontna črta - linia frontu
incident - incydent
intervencija - interwencja
intervenirati - interweniować
invazija - inwazja
izgubiti vojno - przegrać wojnę
izvesti napad - przeprowadzić atak
kapitulacija - kapitulacja
kopenska invazija - inwazja lądowa
kopenska operacija - operacja lądowa
krvava vojna - krwawa wojna
letalski napad - nalot
milica - milicja
minsko polje - pole minowe
nadzorna točka - punkt kontrolny
najemniški vojak - najemnik
naleteti na odpor - natrafić na opór
napad brez vojne napovedi - atak bez wypowiedzenia wojny
napad se je začel v jutranjih urah - atak rozpoczął się we godzinach porannych
napetost se stopnjuje - napięcie rośnie
napraviti napad - przeprowadzić atak
oblega - oblężenie
obleganje - oblężenie
oblegati - oblegać
območje, ki je pod nadzorom upornikov - terytorium kontrolowane przez powstańców
oboroženi boj - walka zbrojna
obstreljevanje - ostrzał
odbiti napad - odeprzeć atak
ognjena moč - siła ognia
okupacija - okupacja
okupator - okupant
pasti v vojni - polec w boju
podpisati kapitulacijo - podpisać kapitulację
pogoji kapitulacije - warunki kapitulacji
poklicati pod orožje - powołać; wezwać pod broń
polagati mine - kłaść miny, stawiać miny
položiti orožje - złożyć broń
poslati ultimat - wysłać ultimatum
poslednji naboj - ostatni nabój
potlačiti upor - stłumić powstanie
pozicijska vojna - wojna pozycyjna
pozivati k orožju - powoływać/wzywać pod broń
preiti iz obrambe v napad - przejść z obrony do ataku
prijeti za orožje - chwycić za broń
priključitev - aneksja
priključiti - anektować
pripraviti se na boj - przygotować się do walki
prva svetovna vojna - pierwsza wojna światowa
prva žrtev vojne - pierwsza ofiara wojny
razoroževati se - rozbierać się; składać broń
razorožiti - rozbroić
skleniti zavezništvo - zawrzeć sojusz
srditi boji - zaciekle walki
strategija - strategia
umakniti se - wycofać się
umik - 1. odwrót 2. wycofywanie się
uničiti tank z bazuko - zniszczyć czołg bazooką
upirati se - stawiać opór
upor - 1. powstanie 2. opór
upor proti okupatorju - powstanie przeciwko okupantowi
upornik - powstaniec
uporniške sile - siły powstańców
uporniški - powstańczy, dotyczący powstania lub powstańców
vdati se brez obrambe - poddać się bez obrony
ves narod je bil pod orožjem - cały naród był pod bronią
vladne sile - siły rządowe
vojaška podpora - wsparcie wojskowe
vojaški poseg - interwencja wojskowa
vojni plen - łup wojenny
vojni zločin - zbrodnia wojenna
vojno stanje - stan wojenny
zadušiti upor - stłumić powstanie
zahodne sile nadaljujejo z napadi - zachodnie siły kontynuują ataki
zaporni ogenj - ogień zaporowy
zaščita civilistov - ochrona cywilów
zaveznica - sojuszniczka
zaveznik - sojusznik
zavezniška vojska - wojska sojusznicze
zavezniški - sojuszniczy
zavezništvo - sojusz
zbombardiran - zbombardowany
zbombardirati - zbombardować
zdecimirana divizija - zdziesiątkowana dywizja
zgrabiti za orožje - chwycić za broń
živi ščit - żywa tarcza

8.8 SŁUŻBY SPECJALNE

atentat - zamach	sumljiv paket - podejrzana paczka
atentat na predsednika - zamach na prezydenta	šifra - szyfr
atentator je izginil - zamachowiec zginął	šifrant - szyfrant
atentatorka - zamachowiec (kobieta)	tajen - tajny
biti vohun - być szpiegiem	tajen sestanek - tajne spotkanie
bombaš - zamachowiec	tajen vhod - tajne wejście
bombni atentat - zamach bombowy	tajna agentka - tajna agentka
dešifrirati - odszyfrować, rozszyfrować	tajna policija - tajna policja
detonacija - detonacja	tajni sporazum - tajne porozumienie
eksplozija - wybuch; eksplozja	tajno sporočilo - tajna wiadomość
industrijsko vohunstvo - szpiegostwo przemysłowe	terorističen - terrorystyczny
infiltrirati - infiltrować	teroristična mreža - siatka terrorystyczna
izdaja - zdrada	teroristična organizacija - organizacja terrorystyczna
izdajalec - zdrajca	terorizem - terroryzm
izdajalka - zdrajczyni	terorizirati - terroryzować
izdajati - zdradzać	varnostni ukrepi - środki bezpieczeństwa
načrtovati napade - planować ataki	veleizdaja - zdrada ojczyzny
narediti atentat - przeprowadzić zamach	vohun - szpieg (<i>mężczyzna</i>)
obsoditi koga zaradi vohunjenja - skazać kogoś za szpiegostwo	vohunka - szpieg (<i>kobieta</i>)
obveščevalna služba - wywiad	vohuniti - szpiegować
obveščevalni satelit - satelita szpiegowski	vohunjenje - szpiegostwo
odkriti vohuna - odkryć szpiega; wykryć szpiega	vohunstvo - szpiegostwo
podtakniti bombo - podłożyć bombę	vohunska mreža - siatka szpiegów; siatka szpiegowska
pripravljati atentat - przygotowywać zamach	vohunski - szpiegowski
protivohunska služba - kontrwywiad	vohunski satelit - satelita szpiegowski
razstreliti bombo - zdetonować bombę	zamenjava vohunov - wymiana szpiegów
razšifrirati - rozszyfrować	zarota - spisek
skrivna operacija - tajna operacja	živeli so pod izmišljenimi imeni - żyli pod fałszywymi nazwiskami
skrivni agent - tajny agent	žrtev atentata - ofiara zamachu
speči vohun - śpioch, agent-śpioch	

8.9 KATASTROFY

KATASTROFA - POJĘCIA OGÓLNE

biti v pripravljenosti - być w pogotowiu; być w gotowości	gorski reševalec - ratownik górski
boriti se za življenje - walczyć o życie	hitra evakuacija - szybka ewakuacja
civilna zaščita - obrona cywilna	humanitarna pomoč - pomoc humanitarna
človeška napaka - błąd człowieka	identificirati - identyfikować, zidentyfikować
dajati prvo pomoč - udzielać pierwszej pomocy	iskalna akcija - akcja poszukiwawcza
dobra organizacija - dobra organizacja	iskanje preživelih - poszukiwanie ocalałych
evakuacija - ewakuacja	iskati - szukać, poszukiwać
evakuacija je potekala mirno - ewakuacja przebiegała spokojnie	izkopati izpod... - wykopać spod...
evakuacija se bo nadaljevala - ewakuacja będzie kontynuowana	izumrlo mesto - wymarłe miasto
evakuacija tujcev - ewakuacja cudzoziemców	jok - płacz
evakuacijska točka - punkt ewakuacyjny	jokati - płakać
evakuirali so jih s helikopterji - ewakuowali ich helikopterami	koordinacija - koordynacja
evakuirali so vse mesto - ewakuowali całe miasto	kraj dogodka - miejsce zdarzenia
evakuiran - ewakuowany	kraj tragedije - miejsce tragedii
evakuirati - ewakuować	krizna situacija - sytuacja kryzysowa
gasilci so evakuirali prebivalce - strażacy ewakuowali mieszkańców	krvavitev - krwotok; krwawienie
	lakota - głód
	ljudje so drug drugemu pomagali - ludzie sobie pomagali
	med žrtvami so tudi ženske in otroci - wśród ofiar są również kobiety i dzieci

KATASTROFA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

- mednarodna pomoč** - pomoc międzynarodowa
mednarodno sodelovanje - współpraca międzynarodowa
množična evakuacija - masowa ewakuacja
nacionalna garda - gwardia narodowa
načrt za evakuacijo - plan ewakuacji
nadaljevati iskanje - kontynuować poszukiwania
naj se reši, kdor se more - ratuj się, kto może
najhujše je za nami - najgorsze za nami
naravna nesreča - klęska żywiołowa
ne grozi neposredna nevarnost - nie grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo
ne kaže znakov življenja - nie daje oznak życia
nepričakovana tragedija - nieoczekiwana tragedia
nevaren - niebezpieczny
nevarnost - niebezpieczeństwo
ni v smrtni nevarnosti - jego/jej życiu nie zagraża niebezpieczeństwo
obletnica nesreče - rocznica katastrofy
obsežna akcija - szeroko zakrojona akcja
odgovornost za katastrofo - odpowiedzialność za katastrofę
odpeljati v bolnišnico - odwieźć/przewieźć do szpitala
odpravljanje posledic - usuwanie skutków
odrediti evakuacijo - zarządzić ewakuację
opustele hiše - opuszczone/opustoszone domy
opustitev pomoči - nieudzielenie pomocy
opustošenje - spustoszenie
ostati brez strehe nad glavo - zostać bez dachu nad głową
panika - panika
pekel - piekło
plačati z življenjem - zapłacić życiem
poklicati na pomoč - wezwać pomoc
pomagati - pomagać
posledice - skutki
poškodbe - obrażenia
- povzročiti paniko** - wywołać panikę
prekiniti akcijo - przerwać akcję
prekiniti evakuacijo - przerwać ewakuację
primanjkuje hrane in vode - brakuje żywności i wody
prišli so po svoje stvari - przyszedli po swoje rzeczy
prizorišče katastrofe - miejsce katastrofy
prva pomoč - pierwsza pomoc
psihološka pomoč - pomoc psychologiczna
razglasiti izredne razmere - ogłosić stan klęski żywiołowej/stan wyjątkowy
reševalec - ratownik
reševalna akcija - akcja ratunkowa
reševalne službe - służby ratunkowe
sistem zgodnjega opozarjanja - system wczesnego ostrzegania
smrtna žrtev - ofiara śmiertelna
solidarnost - solidarność
število žrtev - liczba ofiar
umrl je za posledicami poškodb - zmarł w wyniku doznanych obrażeń
umrla je na kraju nesreče - zginęła na miejscu
uničenje - zniszczenie; zniszczenia
v nesreči je umrlo 97 ljudi - w katastrofie zginęło 97 osób
varnostni sistem - system alarmowy
vlada kaos - panuje chaos
voditi evakuacijo - prowadzić ewakuację
vsi so živi in zdravi - wszyscy są cali i zdrowi
vznemiriti - zaniepokoić
zadnje dni pred evakuacijo - ostatnie dni przed ewakuacją
zapustiti svoje domove - opuścić swoje domy
zaščitna maska - maska ochronna
zaščitna obleka - ubranie ochronne
zaščitna očala - okulary ochronne
zdravniška pomoč - pomoc lekarska; pomoc medyczna
žrtev ni bilo - nie było ofiar

POŻAR**boriti se s požarom** - walczyć z pożarem**dim** - dym**dimek** - dymek**gasilem je uspelo obvladati požar** - strażakom udało się opanować pożar**gasilci** - 1. strażacy 2. straż pożarna**gasilec** - strażak**gasilni aparat** - gaśnica**gasilnik na peno** - gaśnica pianowa**gasilnik na prah** - gaśnica proszkowa**gasilno sredstvo** - środek gaśniczy**gasilno vozilo** - samochód strażacki**gasilska oprema** - sprzęt strażacki**gasilski dom** - remiza strażacka**gasiti** - gasić**gašenje** - gaszenie; akcja gaśnicza**gašenje ovira močan veter** - gaszenie utrudnia silny wiatr**goreči gozd** - płonący las**goreti** - płonąć**gost dim** - gęsty dym**gozdni požar** - pożar lasu**hidrant** - hydrant**hiša je pogorela** - dom spłonął**Indonezija in Malezija sta oviti v dim** - Indonezja i

Malezja są spowite dymem

iskra - iskra**iti v dim** - pójść z dymem**izbruhnil je požar** - wybuchł pożar**nevarnost požara** - niebezpieczeństwo pożarowe**obdolžiti koga požiga** - oskarżyć kogoś o podpalenie**oblak dima** - chmura dymu**obsežni požar** - rozległy pożar**ogenj** - ogień**ognjeni pas** - pas ognia**ognjeni zublji** - jęzory ognia**ognjeno morje** - morze ognia**piroman** - piroman**piromanija** - piromania**pogasiti** - ugasić**pogoreti** - spłonąć**pogorišče** - pogorzelisko**poklicni gasilec** - strażak zawodowy**povsod je dim** - wszędzie jest dym**požar** - pożar**požar besni** - pożar szaleje**požar je divjal na površini...** - pożar szalał na powierzchni...**požar je uničil tisoč hektarjev gozda** - pożar strawił tysiąc hektarów lasu**požar v tovarni** - pożar w fabryce; pożar fabryki**požig** - podpalenie**požigalec** - podpalacz**požigalka** - podpalaczka**požigati** - podpalać**požgati** - podpalić**prezračiti stanovanje** - przewietrzyć mieszkanie; wywietrzyć mieszkanie**prihod gasilcev** - przyjazd strażaków**protipožaren** - przeciwpożarowy**spraviti požar pod nadzor** - opanować pożar**strupen dim** - trujący dym; toksyczny dym**tleti se** - tlić się**ugasiti** - ugasić; zgasić**vzrok požara** - przyczyna pożaru**žarišče požara** - ognisko pożaru**zanetiti požar** - zaproszyć ogień**zastrupitev z dimom** - zatrucie dymem**zgorjeti** - spłonąć**WYPADEK DROGOWY****deklica je pritekla na cesto** - dziewczynka wtargnęła na jezdnię**divjati po cesti** - szaleć na drodze**dovoljena hitrost** - dozwolona prędkość**gosta megla** - gęsta mgła**havarirati** - mieć wypadek; uczestniczyć w wypadku**hitrost** - prędkość**izkušen voznik** - doświadczony kierowca**izogniti se trčenju** - uniknąć zderzenia**izsiljevati prednost** - wymuszać pierwszeństwo**iztekanje goriva** - wyciek paliwa**karambol** - karambol**karambolirati** - uczestniczyć w karambolu**obcestni jarek** - rów melioracyjny; rów przydrożny**omejitev** - ograniczenie**poklicni voznik** - kierowca zawodowy**povoziti** - przejechać (kogoś)**povprečna hitrost** - średnia prędkość**prednostno vozilo** - pojazd uprzywilejowany**prehiteti** - wyprzedzić**prehitevalni pas** - pas szybkiego ruchu**prehitevati v škarje** - wyprzedzać na trzeciego**prevrtni se na streho** - przewrócić się na dach**promet poteka v eno smer** - ruch odbywa się w jednym kierunku**prometen** - 1. ruchliwy 2. dotyczący ruchu**prometni pas** - pas ruchu**prometni prekršek** - wykroczenie drogowe**prometni znak** - znak drogowy**trčenje je bilo neizogibno** - zderzenia nie udało się uniknąć**trk** - zderzenie**udeleženev v prometu** - uczestnik ruchu**urejati promet** - kierować ruchem**varnost v prometu** - bezpieczeństwo ruchu**varnostna razdalja** - bezpieczna odległość**varnostni pas** - pas bezpieczeństwa**varnostni trikotnik** - trójkąt ostrzegawczy**verižno trčenje** - karambol**vozil je pravilno** - jechał prawidłowo**zbiti** - potrącić

KATASTROFA EKOLOGICZNA**čistilna akcija** - akcja oczyszczania**čistiti** - czyścić**čiščenje obale** - czyszczenie wybrzeża/brzegów**dovažati pitno vodo s cisternami** - dowozić wodę pitną cysternamidoza **sevanja** - dawka promieniowania**ekološka bomba** - bomba ekologiczna**ekološka katastrofa** - katastrofa ekologiczna**eksplodiral je reaktor** - wybuchł reaktor**eksplozija v kemični tovarni** - wybuch w zakładach chemicznych**Geigerjev števec** - licznik Geigera**grafit** - grafit**iztekanje** - wyciek**izteklo več kot 10.000 ton nafte** - wyciekło ponad 10 000 ton ropy**jedrska nesreča** - katastrofa nuklearna**kemikalija** - chemikalia**kontaminacija** - skażenie**kontaminirano območje** - skażony obszar**kovinski sarkofag** - metalowy sarkofag**levkemija** - białaczka**mrtve ribe** - śnięte ryby**mulj** - muł; szlam**naftni madež** - plama ropy**nesreča tankerja** - wypadek tankowca**nevarna snov** - niebezpieczna substancja**odpadke iz tovarne** - odpady z fabryki**odtekanje radioaktivne vode v morje** - wyciek radioaktywnej wody do morza**okoljska nesreča** - katastrofa ekologiczna**oljni madež** - plama oleju**onesnažen** - zanieczyszczony**onesnaženje** - zanieczyszczenie**onesnaženost** - zanieczyszczenie**plinska eksplozija** - wybuch gazu**podtalnica** - woda gruntowa**poškodovani reaktor** - uszkodzony reaktor**radiacijska bolezen** - choroba popromienna**radioaktivni jod** - radioaktywny jod**radioaktivni oblak** - chmura radioaktywna**radioaktivni odpadki** - odpady radioaktywne**radioaktivno sevanje** - promieniowanie radioaktywne**radioaktivni used** - opad radioaktywny**rak ščitnice** - rak tarczycy**razredčiti** - rozrzedzić**rdeča gošča** - czerwony szlam**rdeče blato** - czerwone błoto**smrtni odmerek sevanja** - śmiertelna dawka promieniowania**strup** - trucizna**strupen** - trujący**strupeni oblak** - trująca/toksyczna chmura**težke kovine** - metale ciężkie**uhajanje plina** - ulatnianie się gazu**ustekleničena voda** - woda butelkowana**zabetonirati** - zabetonować**začela je iztekati nafta** - zaczęła wyciekać ropa**zastrupitev** - zatrucie**KATASTROFA LOTNICZA****črna skrinjica** - czarna skrzynka**eksplodiral je motor** - wybuchł silnik**gosta megla** - gęsta mgła**gubiti višino** - tracić wysokość**izginiti iz radarjev** - zniknąć z radarów**kmalu po vzletu** - tuż po starcie**letalo je strmoglavilo** - samolot rozbił się**letalo je zdrsnilo s pristajalne steze** - samolot zjechał z pasa**letalska nesreča** - katastrofa lotnicza**letalu je razneslo motor** - silnik oderwał się od samolotu**napaka pilota** - błąd pilota**niz napak** - seria błędów**ostanki letala** - szczątki samolotu**pilot je izgubil nadzor nad letalom** - pilot stracił kontrolę nad samolotem**pilot ni upošteval navodil** - pilot nie stosował się do instrukcji**pilotu je uspelo pristati** - pilotowi udało się wylądować**pristati na vodi** - wylądować na wodzie**razbitine letala** - szczątki samolotu**seznam potnikov** - lista pasażerów**skušal je vzleteti bez dovoljenja** - próbował wystartować bez pozwolenia**slaba vidljivost** - zła widoczność**služba za preiskovanje letalskih nesreč** - komisja do badań wypadków lotniczych**trčenje dveh letal** - zderzenie dwóch samolotów**varnost v zraku** - bezpieczeństwo w powietrzu**zadnji stik z letalom** - ostatni kontakt z samolotem**zagoreti med vzletanjem** - zapalić się przy starcie**zasilno pristati** - awaryjnie wylądować

KATASTROFA MORSKA

brodolom - katastrofa morska
brodolomec - rozbitek
doživeti brodolom - rozbić się (*o statku*)
dvigniti na površje - wydobyć na powierzchnię
ladja je potonila - statek zatonął
ladjelom - katastrofa morska
nasesti na plitvini - osiąść na mieliźnie
nepotopljiv - niezatapialny
nevarno se nagibati - niebezpiecznie się przechylać
obalna straža - straż wybrzeża
odlašati z evakuacijo - zwlekać z ewakuacją
okvara motorja - awaria silnika
potegniti iz vode deset trupel - wydobyć z wody dziesięć ciał

potoniti - zatonać
potopitev - zatonięcie
prenatran trajekt - przepełniony prom
prevrniti se - przewrócić się
priplavati na varno - dopłynąć w bezpieczne miejsce
razburkano morje - wzburzone morze
razpoka na trupu - pęknięcie na kadłubie
rešilni čoln - szalupa ratunkowa
rešilni jopič - kamizelka ratunkowa
signal v sili - sygnał S.O.S, sygnał alarmowy
trajekt trčil ob obalo - prom uderzył o brzeg
trajektna nesreča - katastrofa promu
visoki valovi - wysokie fale
zapustiti trajekt - opuścić prom

KATASTROFA KOLEJOWA

Andrejev križ - krzyż świętego Andrzeja
iti po bližnjici čez tire - iść na skrót przez tory
iztiriti - wykoleić się
iztirjenje - wykolejenie
nezavarovani železniški prehod - niestrzeżony przejazd kolejowy
prevrnili so se vagoni - przewróciły się wagony

trčenje vlaka - zderzenie pociągów
v ovinku - na łuku (linii)
vlak je povozil človeka - pociąg potrafił człowieka
vlak ni uspel zavreti - pociąg nie zahamował
vlak so odpovedale zavore - w pociągu nie zadziałały hamulce
železniška nesreča - katastrofa kolejowa

8.10 KLĘSKI ŻYWIŁOWE**WYBUCH WULKANU**

aa lava - aa lava
andezitska lava - lava andezytowa
bazaltska lava - lava bazaltowa
blazinasta lava - lava poduszkowa
bruhajoča lava - bulgocząca lava; buchająca lava
dim - dym
eden od štirih dejavnih vulkanov - jeden z czterech czynnych wulkanów
ekshalacija - ekshalacja
erupcija - erupcja
fontana lave - fontanna lawy
fumarola - fumarola
izbruh - wybuch
izbruhniti - wybuchnąć
izliv lave - wylew lawy
kaldera - kaldera
krater - krater
lahar - lahar
lava - lava
lava pahoehoe - lava trzewiowa
lavna kupola - kopuła lawowa
mafična lava - lava bazaltowa
magma - magma
magmatska kamnina - skała magmowa
najbolj uničujoč izbruh - najtragiczniejszy wybuch
nevaren vulkan - niebezpieczny vulkan
oblak ognjeniškega pepela - chmura popiołu

wulkanicznego
ognjeni obroč - pierścień ognia (*obszar*)
ognjenik - vulkan
ognjeniška kupola - kopuła wulkaniczna
ognjeniški - wulkaniczny
ognjeniško žrelo - krater wulkanu
piroklastični material - materiał piroklastyczny
piroklastični tok - lawina piroklastyczna
pobočje ognjenika - zbocze wulkanu
podmorski vulkan - podwodny vulkan
podzemeljska erupcija - podziemna erupcja
potok lave - potok lawy
riolitska lava - lava ryolitowa
skrepenela lava - zakrzepła lava
speči ognjenik - vulkan drzemiący
srednja lava - lava andezytowa
stožec - stożek
stratovulkan - stratowulkan
strjena lava - zastygła lava
ščitni ognjenik - vulkan tarczowy
tok lave - strumień lawy
ugasli vulkan - vulkan wygasły
vasi so prekrte z vulkanskim pepelom - wsie są pokryte popiołem wulkanicznym
viskoznost lave - lepkość lawy
vsakih dvajset minut bruha lavo - co dwadzieścia minut wyrzuca lawę

WYBUCH WULKANU - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY**vulkan** - wulkan**vulkan bruha lavo in pepel** - wulkan wyrzuca lawę i popiół**vulkan je izvrgel veliko lave** - wulkan wyrzucił mnóstwo lawy**vulkan se je prebudil** - wulkan się obudził**vulkan se je umiril** - wulkan się uspokoił**vulkaničen** - wulkaniczny**vulkanično delovanje** - aktywność wulkaniczna**vulkanolog** - wulkanolog (*mężczyzna*)**vulkanologija** - wulkanologia**vulkanologinja** - wulkanolog (*kobieta*)**vulkanološka opazovanja** - obserwacje wulkanologiczne**vulkanološki** - wulkanologiczny**vulkanološki inštitut** - instytut wulkanologii**vulkanska aktivnost** - aktywność wulkaniczna**vulkanska bomba** - bomba wulkaniczna**vulkanski** - wulkaniczny**vulkanski dimnik** - komin wulkaniczny**vulkanski otok** - wyspa wulkaniczna**vulkanski pepel** - popiół wulkaniczny**vulkanski prah** - pył wulkaniczny**vulkansko delovanje** - aktywność wulkaniczna**vulkansko jezero** - jezioro wulkaniczne**vulkansko steklo** - szkło/szklivo wulkaniczne; perlit**zбудil se je vulkan** - wulkan się obudził**žareč oblak** - chmura gorejąca**žrelo** - krater**POWÓDŹ****biti pod vodo** - być pod wodą; znajdować się pod wodą**ciklonska plima** - wezbranie sztormowe**črpalka** - pompa**črpati vodo** - pompować wodę; wypompowywać wodę**deroča reka** - rwąca rzeka**dolgotrajno deževje** - długotrwałe opady deszczu**gladina reke se viša** - poziom rzeki podnosi się**graditi nasip** - budować wał**grebenjenje ledu** - spiętrzenie kry**hidravlična prevodnost** - pojemność koryta**hidrološko predvidevanje** - ostrzeżenie hydrologiczne**hudournik** - rzeka o gwałtownych wezbraniach**izcejanje** - przeciekanie**katastrofalne poplave** - katastrofalne powodzie**količinska napoved padavin** - ilościowa prognoza opadów**korito** - koryto**krona nasipa** - korona wału**ledena pregrada** - zator lodowy**ledeni zamašek** - zator lodowy**ledeniška poplava** - wezbranie lodowcowe**n-letni pojav** - zdarzenie n-letnie**narasla reka spomladi poplavi polje** - wezbrana rzeka wiosną zalewa pole**narasle vode** - wezbrane wody**naraščajoči vodostaj** - przybór wody**naraščati** - wzbierać, podnosić się (*o rzece*)**naravni nasip** - wał brzegowy**nasip** - wał**nasip je popustil** - wał nie wytrzymał**nenadnost snežne poplave** - gwałtowność wezbrania roztopowego**nevarni vodostaj** - stan alarmowy**obilne padavine** - obfite opady**obtočni kanal** - kanał derywacyjny**odpravljanje posledic poplav** - usuwanie skutków powodzi**odprtina v nasipu** - wyrwa w wale**odrezati od sveta** - odciąć od świata**odriv** - spiętrzenie zatorowe**opozorilo pred poplavo** - ostrzeżenie przed powodzią**padavinska poplava** - podtopienie opadowe**poglobiti strugo** - pogłębić koryto**pogostost poplav** - częstość wezbrań**pomladanske poplave** - wiosenne powodzie**poplava deževnice** - podtopienie opadowe**poplaviti** - zalać**poplavljanje** - zalewanie terenu**poplavljena struga** - koryto wód wezbraniowych**poplavljene vasi** - zalane wsie**poplavna ravnica** - równina zalewowa**poplavni val** - fala powodziowa**poplavno območje** - obszar zalewowy**potop** - potop**preplavljanje** - zalewanie terenu**pretočnost** - przepustowość koryta**pretok** - przepływ**protipoplavna preventiva** - zabezpieczenie przeciwpowodziowe**protipoplavna vreča** - worek z piaskiem**protipoplavni zadrževalnik** - zbiornik przeciwpowodziowy**raven vode** - poziom wody**razbremenilni kanal** - kanał ulgi**razlivanje** - podtopienie; małe wezbranie**reka je prebila nasip** - rzeka przerwała wał**reka je preplavila nasipe** - rzeka przelała się przez wały**reka je prestopila bregove** - rzeka wystąpiła z brzegów**reka je prestopila strugo** - rzeka wystąpiła z koryta**reka se je razlila** - rzeka wylała**reke naraščajo** - rzeki wzbierają**snežnica** - woda roztopowa**spušcanje vode iz pregrade** - zrzut wody z zapory**struga poplavnega toka** - koryto wód wezbraniowych**taljenje snega** - topnienie śniegu

POWÓDZ - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

ulice so se spremenile v reke - ulice zamieniły się w rzeki
urejanje vodotokov - regulacja rzek
utrjevati nasipe - umacniać wały
val padavin - fala opadów
varstvo pred poplavami - ochrona przeciwpowodziowa
visokovodni val - fala wezbraniowa
voda je odnesla most - woda zerwała most
voda je poplavlila vas - woda zalała wieś
voda je začela upadati - woda zaczęła opadać
voda sega do kolen - woda sięga do kolan
vodni zbiralnik - zbiornik retencyjny

vodostaj - stan wody
vreča s peskom - worek z piaskiem
vrh poplavnega vala - kulminacja
vršni pretok - przepływ kulminacyjny
vzvalovanje - gwałtowna fala
zajezna krivulja - krzywa spiętrzenia; cofka
zalivati - zalewać
zamašiti odprtino - załatać wyrwę
zemlja ne more vpiti vode - ziemia nie może wchłonać wody
zgraditi nasip - wybudować wał
znižanje vodne gladine - obniżenie poziomu wody
zviševati nasipe - podwyższać wały

TRZĘSIENIE ZIEMI

cunami - tsunami
epicenter - epicentrum
hipocenter - hipocentrum; ognisko
knjige so padale s polic - książki spadały z półek
ko se zemlja trese - kiedy trzęsie się ziemia
Mercallyjeva lestvica - skala Mercallego
Nova Zelandija se spet trese - Nowa Zelandia znów się trzęsie
opozorilo pred cunamijem - ostrzeżenie przed tsunami
po Richterjevi lestvici - w skali Richtera
pobegnili so na ulice - wybiegli na ulice
popotresni sunek - wstrząs wtórny
posledice potresa - skutki trzęsienia ziemi
potres - trzęsienie ziemi; wstrząs
potres ni povzročil večje škode - trzęsienie nie spowodowało większych szkód
potres z močjo 7,1 stopnje - trzęsienie ziemi o sile 7,1 stopnia
potresni sunek - wstrząs
povzročitiunami - wywołać tsunami
Richterjeva magnitudna lestvica - skala Richtera
seizmični val - fala sejsmiczna

seizmogram - sejsmogram
seizmolog - sejsmolog
seizmologija - sejsmologia
seizmologija je veda o potresih - sejsmologia to nauka o trzęsieniach ziemi
seizmološki - sejsmologiczny
sirene so opozarjale pred cunamiji - syreny ostrzegały przed tsunami
Sumatro je stresel potres - Sumatrę nawiedziło trzęsienie ziemi
tektonska plošča - płyta tektoniczna
tresenje je trajalo dve minuti - trzęsienie trwało dwie minuty
tresenje tal - trzęsienie ziemi
tresti se - trząść się
v paniki so stekli na ulice - w panice wybiegli na ulice
v ruševinah je ujetih... - pod gruzami zostało uwięzionych...

vse se trese - wszystko się trzęsie
zravnati z zemljo - zrównać z ziemią
žarišče - hipocentrum; ognisko

9. NAUKA

9.1 NAUKA - POJĘCIA OGÓLNE

analiza - analiza	ovreči tezo - obalić tezę
analizirati - analizować; przeanalizować	paranormalni pojav - zjawisko paranormalne
delati analizo - przeprowadzić analizę	patent - patent
delo genialnega iznajditelja - dzieło genialnego wynalazcy	patenten - patentowy
dokaz - dowód	patentiran - opatentowany
dokazati - udowodnić	patentirati - patentować, opatentować
dokazovati - udowadniać	pionir - pionier
dokumentirati - dokumentować, udokumentować	pionirski - pionierski
družboslovje - nauki społeczne	podpirati znanost - wspierać naukę
efekt - efekt	podpreti tezo z argumenti - poprzeć tezę argumentami
eksperiment - eksperyment	podrobna analiza - szczegółowa analiza
eksperiment ni uspel - eksperyment nie udał się	pojav - zjawisko
eksperimentalen - eksperymentalny	pomeriti - zmierzyć
eksperimentirati - eksperymentować	popularizator znanosti - popularyzator nauki
epohalna iznajdba - epokowy wynalazek	poskus - doświadczenie; próba; eksperyment
hipoteza - hipoteza	potrditev - potwierdzenie
inovacija - innowacja	povezovati teorijo s prakso - łączyć teorię z praktyką
iskati - szukać	pregledovati statistike iz prejšnjih let - przeglądać statystyki z poprzednich lat
izboljšati tehnologijo - udoskonalić technologię	prepoved poskusov - zakaz prób; zakaz eksperymentów
izčrpa analiza - wyczerpująca analiza	presenečenje - zaskoczenie
izmeriti - zmierzyć	preveriti - sprawdzić; zweryfikować
iznajdba - 1. wynalazek 2. wynalezienie	prijaviti izum - zgłosić wynalazek
iznajditelj - wynalazca (<i>mężczyzna</i>)	primer - przykład
iznajditeljica - wynalazca (<i>kobieta</i>)	priti do zaključka - dojść do wniosku
iznajdljiv - pomysłowy	prototip - prototyp
izračun - obliczenie, wyliczenie	prototipski - prototypowy
izračunati - obliczyć	raziskan pojav - zbadane zjawisko
izsledki znanstvenih raziskav - wyniki badań naukowych	raziskati - zbadać
izum - 1. wynalazek 2. wynalezienie	raziskava - badanie; badania
izumitelj - wynalazca (<i>mężczyzna</i>)	raziskovalec - badacz
izumiteljica - wynalazca (<i>kobieta</i>)	raziskovalka - badaczka
kritična analiza - krytyczna analiza	raziskovalen - badawczy
laboratorij - laboratorium	raziskovalno središče - centrum badań
licenca - licencja	raziskovalski - badawczy
merilnik - miernik	raziskovati - badać
meriti - mierzyć, dokonywać pomiaru	razlaga - wyjaśnienie
meritve so teorijo ovrgle - pomiary obaliły teorię	razlagati - wyjaśniać
merjenje - pomiar	razložiti - wyjaśnić
metoda - metoda	razviti teorijo - rozwinać teorię
moderna tehnologija - nowoczesna technologia	statističen - statystyczny
napaka pri merjenju - błąd pomiaru	statistika - statystyka
napredek - postęp	stoletje znanosti - stulecie nauki
naravoslovje - nauki przyrodnicze	strokoven - specjalistyczny
nerazložljiv pojav - niewyjaśnione zjawisko	strokovna literatura - literatura specjalistyczna
odkritelj - odkrywca	strokovnjak - specjalista
odkriteljski - dotyczący odkrycia lub odkrywcy	tehnologija - technologia
odkriti - odkryć	tehnološki - technologiczny
odkritje - odkrycie	tehnološki park - park technologiczny
odkrivati - odkrywać	teorija - teoria
opazovanje - obserwacja	test - test
opazovati z mikroskopom - obserwować pod mikroskopem	testirati - testować; przetestować
opisati pojav - opisać zjawisko	
opraviti raziskavo - przeprowadzić badanie/badania	

NAUKA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

teza - teza	statystyczne
teza in antiteza - teza i antyteza	znanost - nauka
trditev - twierdzenie	znanstveni naslov - tytuł naukowy
zaključek - wniosek	znanstvenik - naukowiec (<i>mężczyzna</i>)
zaščititi izum s patentom - chronić wynalazek patentem	znanstvenica - naukowiec (<i>kobieta</i>)
zbrati statistične podatke - zebrać dane	znanstvenoraziskovalen - naukowo-badawczy

9.2 ASTRONOMIA

aberracija - aberracja	neutronska zvezda - gwiazda neutronowa
afelij - aphelium	oddaljenost Lune od Zemlje - odległość Księżyca od Ziemi
asteroid - asteroida; planetoida	orbita - orbita
astronavt - astronauta	orbitalen - orbitalny
astronom - astronom	orjakinja - olbrzym (<i>gwiazda</i>)
astronomija - astronomia	Osončje - Układ Słoneczny
astronomski observatorij - obserwatorium astronomiczne	osvajati vesolje - podbijać kosmos
atmosfera - atmosfera	ozvezdje - gwiazdozbiór
bela pritlikavka - biały karzeł	parsek - parsek
črna luknja - czarna dziura	planet - planeta
degenirana zvezda - gwiazda zdegenerowana	planetaren - planetarny
delni mrk - częściowe zaćmienie	planetarij - planetarium
domnevni planet - planeta hipotetyczna	planeten - planetarny
ekvator - równik	plinski velikan - olbrzym gazowy
enakonočje - równonoc	Pluton - Pluton
glavni niz zvezda - ciąg główny	podnožišče - nadir
gravitacija - grawitacja	poldnevnik - południk
gravitacijska konstanta - stała grawitacji	pomladišče - równonoc wiosenna
gravitacijsko polje - pole grawitacji	popolni mrk - całkowite zaćmienie
izstreliti satelit - wystrzelić satelitę	pritlikavi planet - planeta karłowata
jesenišče - równonoc jesienna	prvi polet človeka v vesolje - pierwszy lot człowieka w kosmos
Jupiter - Jowisz	pulzar - pulsar
južni tečaj - biegun południowy	raketa - rakieta
komet - kometa	raketa je ponesla satelit - rakieta wyniosła satelitę
konstelacija - konstelacja	raketno gorivo - paliwo raketowe
kozmodrom - kosmodrom	raketno izstrelišče - kosmodrom
kozmonavt - kosmonauta	raketoplan je obkrožil Zemljo - wahadłowiec okrążył Ziemię
krater - krater	rdeči planet - czerwona planeta
Kuiperjev pas - pas Kuipera	repatica - kometa
kvazar - kwazar	rjava pritlikavka - brązowy karzeł
lastno gibanje - ruch własny	roj zvezd - rój gwiazd
Luna kroži okoli Zemlje - Księżyc krąży wokół Ziemi	satelit - satelita
Lunin mrk - zaćmienie Księżyca	Saturn - Saturn
Mars - Mars	severni tečaj - biegun północny
meglica - mgławica	skafander - skafander
Merkur - Merkury	sonce je v nadglavišču - słońce znajduje się w zenicie
meteor - meteor	sončni mrk - zaćmienie Słońca
mrk - zaćmienie	suborbitalen - suborbitalny
nadglavišče - zenit	supernova - supernowa
nadorjakinja - nadolbrzym	svetlobno leto - rok świetlny
naravni satelit - naturalny satelita	svetlobno onesnaženje - zanieczyszczenie świetlne
nebesna kroglja - sfera niebieska	teorija mirujočega stanja - teoria stanu stacjonarnego
nebesna sfera - sfera niebieska	tirna hitrost - prędkość orbitalna
nebesno telo - ciało niebieskie	
nebo je posuto z zvezdami - niebo jest usiane gwiazdami	
Neptun - Neptun	

ASTRONOMIA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

točka na nebu - punkt na niebie	vesoljski prostor - przestrzeń kosmiczna
ubežna hitrost - prędkość ucieczki	vesoljski sprehod - spacer kosmiczny
umetni satelit - sztuczny satelita	vesoljsko plovilo - statek kosmiczny
Uran - Uran	vesolska ladja - statek kosmiczny
Venera - Wenus	vstopati v atmosfero - wchodzić w atmosferę
vesoljci so pristali na Luni - astronauta wylądowali na Księżycu	zemeljska orbita - orbita ziemska
vesolje - kosmos; wszechświat	Zemlja kroži okoli Sonca - Ziemia krąży wokół Słońca
vesoljec - kosmonauta; astronauta	zvezda - gwiazda
vesoljska kapsula - kapsuła kosmiczna	zvezdar - astrolog
vesoljska postaja - stacja kosmiczna	zvezdarna - planetarium
vesoljska sonda - sonda kosmiczna	zvezdast - gwiazdzisty
vesoljski odpadki - śmieci kosmiczne	zvezdna kopica - gromada gwiazd

9.3 FIZYKA

akcelerator - akcelerator	pospeševalnik - akcelerator
antimaterija - antymateria	potencialna energija - energia potencjalna
atom - atom	povprečna hitrost - średnia prędkość
atom v vzbujenem stanju - atom wzbudzony	površinska napetost - napięcie powierzchniowe
atomski - atomowy	pravilo desne roke - reguła prawej ręki
barionsko število - liczba barionowa	precesija - precesja
bozon - bozon	pritisk - ciśnienie
čas - czas	prosta energija - energia swobodna
četrtá dimenzija - czwarty wymiar	prosti pad - swobodny spadek
delni tlak - ciśnienie cząstkowe	proton - proton
dimenzija - wymiar	razsežnost - wymiar
dolžina - długość	sevalni tok - strumień promieniowania
energija - energia	sila - siła
fazna hitrost - prędkość fazowa	snov - materia
fermion - fermion	sobna temperatura - temperatura pokojowa
fizik - fizyk	spraviti telo v gibanje - wprawić ciało w ruch
fizika - fizyka	sproščati toploto - uwalniać ciepło
fizikalen - fizyczny	svetlobna hitrost - prędkość światła
frekvenca - częstotliwość	svetlobni tok - strumień światła
gibalna količina - pęd	temperatura - temperatura
gibanje - ruch	teorija relativnosti - teoria względności
gostota - gęstość	teorija vsega - teoria wszystkiego
hitrost - prędkość	termodinamski sistem - układ termodynamiczny
hitrostna krivulja - krzywa prędkości	tlak - ciśnienie
hladna fuzija - zimna fuzja	tlak narašča - ciśnienie rośnie
jedro atoma - jądro atomu	tlak pada - ciśnienie spada
kinetična energija - energia kinetyczna	točkasto telo - punkt materialny
kotna hitrost - prędkość kątowna	toplota - ciepło
kvantna mehanika - mechanika kwantowa	trdnina - ciało stałe
Lorentzov faktor - czynnik Lorentza	trdna snov - ciało stałe
mirovna masa - masa spoczynku	trenje - tarcie
nadvočna hitrost - prędkość naddźwiękowa	trirazsežnost - trójwymiarowość
nevtron - neutron	vakuum - próżnia
nevtronski - neutronowy	vakuumski - próżniowy
nihalo - wahadło	val - fala
nihanje - drganie	valovanje - falowanie
notranja energija - energia wewnętrzna	valovati - falować
nukleon - nukleon	valoven - falowy
plin - gaz	valovna dolžina - długość fali
plini, tekočine in trdne snovi - gazy, płyny i ciała stałe	valovna enačba - równanie falowe
pospešek - przyspieszenie	valovna funkcija - funkcja falowa

FIZYKA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

vektorska količina - wielkość wektorowa
veliki pok - Wielki Wybuch
viskoznost - lepkość
vrelišče - temperatura wrzenia
vrtenje - obrót

zakon o ohranitvi energije - zasada zachowania energii
zgradba atoma - budowa atomu
zračni pritisk - ciśnienie powietrza
zračni tlak - ciśnienie powietrza

9.4 OPTYKA

absorpcija - absorpcja
akromatičen - achromatyczny
albedo - albedo
apertura - apertura
astigmatičen - astygmatyczny
barva - barwa; kolor
dalnogled - 1. lornetka 2. teleskop
difrakcija - dyfrakcja
disperzija svetlobe - rozszczepienie światła
drobnogled - mikroskop
drobnogleden - mikroskopowy
elektronski mikroskop - mikroskop elektronowy
fatamorgana - fatamorgana
geometrijska optika - optyka geometryczna
gledati z daljnogledom - patrzeć przez lornetkę
gorišče - ognisko
goriščna razdalja - ogniskowa
hitrost svetlobe - prędkość światła
holografija - holografia
horizont - horyzont
interferenca - interferencja
iti k optiku po očala - iść do optyka po okulary
izostriti - zaostżyć
laser - laser
laserski - laserowy
leča - soczewka
ločljivost - rozdzielczość
lom svetlobe - załamanie światła
lomni količnik - współczynnik załamania
lomni zakon - prawo załamania
lupa - lupa
mikroskop - mikroskop
mikroskopski - mikroskopowy
nataknniti očala - założyć okulary
navidezna slika - obraz pozorny
nositi očala - nosić okulary
objektiv - obiektyw
očala - okulary
očala so se mu orosila - okulary mu zaparowały
odbiti (se) - odbić (się)
odboj - odbicie

odbojni kot - kąt odbicia
ogledalo - lustro
okular - okular
okvir za očala - oprawka do okularów
opazovani predmet - przedmiot obserwowany
optičen - optyczny
optična gostota - gęstość optyczna
optična napaka - błąd optyczny
optična os - oś optyczna
optična prevara - złudzenie optyczne
optični pojavi - zjawiska optyczne
optik - optyk
optika - optyka
paralaksa - paralaksa
pogledati skozi daljnogled - popatrzeć przez lornetkę
polarizacija - polaryzacja
povečana slika - powiększone zdjęcie
povečevalno steklo - szkło powiększające
prizma - pryzmat
razprašilna leča - soczewka rozpraszająca
realna slika - obraz rzeczywisty
senca - cień
sipanje - rozpraszanie światła
sneti očala - zdjąć okulary
spekter - widmo optyczne
steklo odbija žarke - słońce odbija promienie
svetloba - światło
svetlobni izvir - źródło światła
svetlobni tok - strumień świetlny
teleobjektiv - teleobiektyw
uklon - dyfrakcja
uklonska mrežica - siatka dyfrakcyjna
uporabljati laser za merjenje razdalj - stosować laser do pomiaru odległości
valovna fronta - czoło fali
zbiralna leča - soczewka skupiająca
zorni kot - kąt widzenia
zorno polje - pole widzenia
zrcalo - zwierciadło, lustro
žarek - promień

9.5 CHEMIA

- alkimija** - alchemia
alpaka - alpaka
askorbinska kislina - kwas askorbinowy
atomska masa - masa atomowa
atomska teža - masa atomowa
atomski polmer - promień atomowy
atomsko števílo - liczba atomowa
baza - zasada
biokemija - biochemia
burna reakcija - burzliwa reakcja
butan - butan
butanol - butanol
citronova kislina - kwas cytrynowy
elektroliza - elektroliza
emulgator - emulgator
emulzija - emulsja
etanol - etanol
fazni prehod - przemiana fazowa
formula - wzór
fosforna kislina - kwas fosforowy
ion - jon
ionizacija - jonizacja
ionska vez - wiązanie jonowe
ionski - jonowy
izotop - izotop
izotopski - izotopowy
izparilna toplota - ciepło parowania
jeklenka za butan - butla gazowa
karbonat - węglan
katalizator - katalizator
kemičen - chemiczny
kemični element - pierwiastek
kemija - chemia
kemijska enačba - równanie chemiczne
kemijska reakcija - reakcja chemiczna
kemijski - chemiczny
kemijski simbol - symbol chemiczny
kislina - kwas
kislina in lugi - kwasy i ługi
klorovodikova kislina - kwas solny
kovina - metal
kristal - kryształ
kristalček - kryształik
kristalen - krystaliczny
lug - ług
metan - metan
metanol - metanol
metilni alkohol - alkohol metylowy
mlečna kislina - kwas mleczny
mol - mol
molarna koncentracija - stężenie molowe
molekula - molekula
nedeljivi delec - niepodzielna cząstka
nekovina - niemetal
ogljikov dioksid - dwutlenek węgla
ogljikov diosulfid - dwusiarczek węgla
ogljikovidik - węglowodór
oksid - tlenek
oksidacija - utlenianie
oksidant - utleniacz
organska kemija - chemia organiczna
organska spojina - związek organiczny
periodni sistem elementov - układ okresowy pierwiastków
plemenita kovina - metal szlachetny
polkovina - półmetal
potek reakcije - przebieg reakcji
propan - propan
razpad - rozpad
raztopina - roztwór
raztopina soli v vodi - roztwór soli w wodzie
sintheza - synteza
sol - sól
solna kislina - kwas solny
spojina - związek chemiczny
sublimacija - sublimacja
težka kovina - metal ciężki
toplogredni plin - gaz cieplarniany
trojna točka - punkt potrójny
uranovi izotopi - izotopy uranu
voda - woda
vodna para - para wodna
zlitina - stop
žlahtni plin - gaz szlachetny
žveplova kislina - kwas siarkowy

9.6 MATEMATYKA

- algebra** - algebra
algebraičen - algebraiczny
aritmetika - arytmetyka
celo število - liczba całkowita
delitelj - dzielnik
deliti - dzielić
deliti dvajset s pet - dzielić dwadzieścia przez pięć
deljenec - dzielna
deljenje - dzielenie
diferencjalna enačba - równanie różniczkowe
druga potenca - druga potęga
dvoštevilično število - liczba dwucyfrowa
enačba prve stopnje - równanie pierwszego stopnia
enačba z eno neznanko - równanie z jedną niewiadomą
funkcija - funkcja
iks minus ipsilon - iks minus igrek
imaginarno število - liczba zespolona
imenovalec - mianownik
iracionalno število - liczba niewymierna
izračunati potenco - obliczyć potęgę
količnik - iloraz
kombinatorika - kombinatoryka
koren - pierwiastek
korenjenje - pierwiastkowanie
krajšati ulomek - skracać ułamek
kvadratna enačba - równanie kwadratowe
kvadratna funkcija - funkcja kwadratowa
kvocient - iloraz
liho število - liczba nieparzysta
linearna funkcija - funkcja liniowa
logika - logika
matematičarka - matematyczka
matematičen - matematyczny
matematični obrazec - wzór matematyczny
matematik - matematyk
matematika - matematyka
minus - minus
minus pet - minus pięć (-5)
množenje - mnożenie
množica - zbiór
množiti - mnożyć
množiti s pet - mnożyć przez pięć
narediti napako pri seštevanju - popełnić błąd przy dodawaniu
nepravi ulomek - ułamek niewłaściwy
neskončnost - nieskończoność
ničla - zero
ničta potenca - potęga zerowa
odstotek - procent
odštevanje - odejmowanie
odštevati - odejmować
odštevati od sto - odejmować od stu
odtisoček - promil
odvod - pochodna
okrajšati ulomek - skrócić ułamek
pet minus tri je dve - pięć minus trzy równa się dwa
Pitagorov izrek - twierdzenie Pitagorasa
plus - plus
plus deljeno z minus je minus - plus dzielony przez minus równa się minus
podmnožica - podzbiór
potenca - potęga
potenciranje - potęgowanie
potencirati - potęgować
praštevilo - liczba pierwsza
preračunati - przeliczyć
pripisati ničlo - dopisać zero
produkt - iloczyn
produkt dveh števil - iloczyn dwóch liczb
promile - promil
racionalno število - liczba wymierna
računati - liczyć
računati na pamet - liczyć w pamięci
računati na prste - liczyć na palcach
razlika - różnica
realno število - liczba rzeczywista
rešiti enačbo - rozwiązywać równanie
seštevanje - dodawanie
seštevati - dodawać
seštevek - suma
skupni imenovalec - wspólny mianownik
soda funkcija - funkcja parzysta
sodo število - liczba parzysta
števec in imenovalec ulomka - licznik i mianownik ułamka
številka - cyfra
število - liczba
število deljivo z dve - liczba podzielna przez dwa
število s tremi številkami - trzycyfrowa liczba
Talesov izrek - twierdzenie Talesa
teorija števil - teoria liczb
tri tisoč petsto je okroglo število - trzy tysiące pięćset to okrągła liczba
trigonometrična funkcija - funkcja trygonometryczna
ulomek - ułamek
zmnožiti - pomnożyć
znak minus izraža odštevanje - znak minus wyraża odejmowanie
znak za odštevanje - znak odejmowania

GEOMETRIA

- četverokotnik** - czworokąt
četverostran - czworobok
črta - linia
daljica - odcinek
deltoid - deltoid
diagonala - przekątna
elipsa - elipsa
enakostraničen - równoboczny
evklidska geometrija - geometria euklidesowa
geometrija - geometria
geometrijski lik - figura geometryczna
hiperbola - hiperbola
izračunal je vse kote - obliczył wszystkie kąty
izračunati ploščino kvadrata - obliczyć pole kwadratu
kot - kąt
kotomer - kątomierz
krivulja - krzywa
krog - koło
krogla - kula
krožnica - okrąg
kvader - prostopadłościan
kvadrat - kwadrat
mnogokótnik - wielokąt
narisati kvadrat - narysować kwadrat
notranji kot - kąt wewnętrzny
obseg - obwód
očrtana krožnica - okrąg opisany
os vrtenja - oś obrotu
osnovni pojmi iz geometrije - podstawowe pojęcia geometryczne
ostri kot - kąt ostry
ostrokotni trikotnik - trójkąt ostrokątny
oval - owal
paralelogram - równoległobok
polieder - wielościan
polkrog - półkole
polkrožnica - półokrąg
polmer - promień
poševen - skośny
pravi kot - kąt prosty
pravokotnik - prostokąt
pravokotnost - prostopadłość
premica - prosta
prizma - graniastosłup
prostornina - objętość
prostorska geometrija - stereometria
ravnilo - linijka
ravnina - płaszczyzna
risati krog s šestilom - rysować cyrklem koło
romb - romb
sečnica - sieczna
stožec - stożek
stožnica - krzywa stożkowa
stranica - bok
šestilo - cyrkiel
tangenta - styczna
tetiva - cięciwa
točka leži na premici - punkt leży na prostej
trapez - trapez
trapezna plošča - pole trapezu
trapezoid - trapezoid
trikotnik - trójkąt
valj - walec
včrtana krožnica - okrąg wpisany
vzporeden - równoległy
vzporednost - równoległość

9.7 FILOZOFIA

absolutni duh - duch absolutny	jaz - ja
agnosticizem - agnostycyzm	kategorični imperativ - imperatyw kategoriyczny
antiteza - antyteza	kriticizem - krytycyzm
antropocentrizem - antropocentryzm	materija - materia
aristotelizem - arystotelyzm	metafizika - metafizyka
ataraksija - ataraksja	mislec - myśliciel
avguštinizem - augustynizm	mislim, torej sem - myślę, więc jestem
avtogeneza - autogeneza	mišljenje - myślenie
bistvo - istota	načelo - zasada
duh - duch	nirvana - nirwana
duša - dusza	pojem - pojęcie
duševna umirjenost - spokój ducha	razum - rozum
dvom - wątpliwość	resnica - prawda
ego - ego	sholastika - scholastyka
eksistenca - istnienie; egzystencja	simbol - symbol
empiričen - empiryczny	spoznanje - poznanie
empirična metoda - metoda empiryczna	stvarnost - rzeczywistość
estetika - estetyka	svetovni nazor - światopogląd
filozof - filozof	svoboda - wolność
filozofija - filozofia	svobodna volja - wolna wola
filozofirati - filozofować	svobodomiselnost - wolnomyślicielstwo
filozofska smer - kierunek filozoficzny	svobodomislec - wolnomyśliciel
filozofski - filozoficzny	um - umysł
formalizem - formalizm	univerzalizem - uniwersalizm
hipotetičen - hipotetyczny	utilitarizem - utylitaryzm
ideja - idea	utopija - utopia
individualizem - indywidualizm	volja - wola
iracionalizem - irracjonalizm	

9.8 JĘZYKOZNAWSTWO

- abeceda** - alfabet
aglutinacija - aglutynacja
alofon - alofon
alomorf - alomorf
antonim - antonim
apostrof - apostrof
arhaizem - archaizm
artikulacija - artykulacja
beseda - słowo; wyraz
beseda z več pomeni - słowo wieloznaczne
beseden - słowny
bogatiti jezik z novimi izrazi - wzbogacać język nowymi wyrazami
črka - litera
dati besede v narekovaj - ująć słowa w cudzysłów
dialekt - dialekt
družina jezikov - rodzina językowa
dvopičje - dwukropek
etimologija - etymologia
evfemizem - eufemizm
filologija - filologia
fonem - fonem
fonetika - fonetyka
fonologija - fonologia
fraza - fraza
frazeologija - frazeologia
gibljivi akcent - akcent ruchomy
grafem - grafem
homonim - homonim
idiom - idiom
idiomatika - idiomatyka
interpunkcija - interpunkcja
izgovarjati - wymawiać
izgovor - wymowa
izgovoriti - wymówić
izraz - wyraz
izraziti - wyrazić
jer - jer
jezik - język
jezik se razvija - język się rozwija
jezik se spreminja - język się zmienia
jezikoslovje - językoznawstwo
jezikoven - językowy
jezikovne napake - błędy językowe
klicaj - wykrzyknik
končnica - końcówka
leksem - leksem
leksika - leksyka; słownictwo
manjšalnica - zdrobnienie
materni jezik - język macierzysty
monoftong - monoftong
monoftongizacija - monoftongizacja
morfem - morfem
morfologija - morfologia
na koncu stavka stoji vprašaj - na końcu zdania stoi pytajnik
naglas - akcent
narediti piko na koncu stavka - postawić kropkę na końcu zdania
narekovaj - cudzysłów
neologizem - neologizm
nesklonljiv - nieodmienny
ničta končnica - końcówka zerowa
oblikovati stavek - utworzyć zdanie
oklepaj - nawias
označiti s tremi pikami - oznaczyć trzema kropkami
palatalizacija - palatalizacja
pika - kropka
podpičje - średnik
pomen - znaczenie
poševnica - ukośnik
poudarek - akcent
poudarjati - akcentować
pravopis - ortografia
pravopisni slovar - słownik ortograficzny
premični naglas - akcent ruchomy
prevajati iz slovanskih jezikov - tłumaczyć z języków słowiańskich
protipomenka - antonim
rekcija - rekcja
samoglasnik - samogłoska
semantika - semantyka
sestavljati slovar - pisać słownik
sinonim - synonim
sintaksa - składnia
skladnja - składnia
sklanjatev - odmiana
sklanjati - odmieniać
slovar - słownik
slovar ima sto tisoč besed - słownik liczy sto tysięcy haseł
slovar tujk - słownik wyrazów obcych
soglasnik - spółgłoska
sopomenka - synonim
stalni naglas - akcent stały
stavek - zdanie
stil - styl
stilistika - stylistyka
svetovni jezik - język światowy
tezavrus - tezaury
tripičje - trzykropek
tuji jezik - język obcy
univerbizacija - uniwerbizacja
ustvarjati nove besede - tworzyć nowe słowa
uzus - uzus
valenca - walencja
vprašaj - pytajnik
vulgarizem - wulgaryzm
zadnja črka abecede - ostatnia litera alfabetu

GRAMATYKA I SKŁADNIA

besedna vrsta - część mowy	pogojni naklon - tryb przypuszczający
brezosebna glagolska oblika - bezosobowa forma czasownika	povedek - orzeczenie
dajalnik - celownik	povedni naklon - tryb oznajmujący
dativ - celownik	povratni osebni zaimek - zaimek zwrotny
deklinacija - deklinacja	predikat - orzeczenie
deležnik - imiesłów	predlog - przyimek
deskriptivna gramatika - gramatyka opisowa	predmet - dopełnienie
določiti zaimku spol - określić rodzaj zaimka	preteklik - czas przeszły
dovršni glagol - czasownik dokonany	pridevnik - przymiotnik
dual - liczba podwójna	prihodnjik - czas przyszły
dvojina - liczba podwójna	primerjalna gramatika - gramatyka konfrontatywna
ednina - liczba pojedyncza	prislov - przysłówek
genitiv - dopełniacz	prislovno določilo časa - okolicznik czasu
glagol - czasownik	prislovno določilo kraja - okolicznik miejsca
glagolski način - strona	prislovno določilo načina - okolicznik sposobu
glagolski vid - aspekt czasownika	prislovno določilo vzroka - okolicznik przyczyny
glavni števniki - liczebniki główne	rodilnik - dopełniacz
gramatika - gramatyka	samostalnik srednjega spola - rzeczownik rodzaju nijakiego
historična gramatika - gramatyka historyczna	sedanjik - czas teraźniejszy
imenovalnik - mianownik	sklon - przypadek
infinitiv - bezokolicznik	slovnica - gramatyka
interjekcija - wykrzyknik	slovníčne kategorije - kategorie gramatyczne
kazalni zaimek - zaimek wskazujący	slovníčni spol - rodzaj gramatyczny
konjugacija - koniugacja	srednji spol - rodzaj nijaki
lokativ - miejscownik	stavčni člen - część zdania
medmet - wykrzyknik (<i>część mowy</i>)	subjekt - podmiot
mestnik - miejscownik	svojljni zaimek - zaimek dzierżawczy
množina - liczba mnoga	tožilnik - biernik
moški spol - rodzaj męski	trpnik - strona bierna
nedoločnik - bezokolicznik	tvornik - strona czynna
nepravilni glagoli - czasowniki nieregularne	velelni naklon - tryb rozkazujący
nominativ - mianownik	veznik - spójnik
orodnik - narzędnik	vprašalni zaimek - zaimek pytający
osebek - podmiot	vrstilni števniki - liczebniki porządkowe
peti sklon - piąty przypadek	ženski spol - rodzaj żeński

9.9 GENETYKA

analizirati gene - analizować geny	genom - genom
bazni par - para zasad	genotip - genotyp
celica - komórka	gensko spremenjeni organizem - organizm zmodyfikowany genetycznie
ciljanje genov - celowanie genowe	klon - klon
dedovanje - dziedziczenie	kloniranje - klonowanie
dedovati - dziedziczyć	klonirati - klonować
evolucija - ewolucja	kromosom - chromosom
gen - gen	matična celica - komórka macierzysta
genetičen - genetyk	molekula - molekuła
genetik - genetyk	mutacija genov - mutacja genów
genetika - genetyka	naravni izbor - selekcja naturalna
genetska bolezen - choroba genetyczna	nekateri lastnosti se dedujejo - niektóre cechy są dziedziczne
genetski - genetyczny	ribonukleinska kislina - kwas rybonukleinowy
genetski material - materiał genetyczny	ribosom - rybosom
genetski zdrs - dryf genetyczny	zapisan v genih - zapisany w genach
genetski zemljevid - mapa genetyczna	
genetsko inženirstvo - inżynieria genetyczna	
genetsko pogojen - uwarunkowany genetycznie	

9.10 GEOGRAFIA

artesiani bazen - basen artezyjski
atlas - atlas
atmosfera - atmosfera
celina - kontynent
černozjom - czarnoziem
črni kontinent - czarny kontynent; czarny ląd
črta na zemljevidu - linia na mapie
dežemer - deszczomierz
ekvator - równik
ekvatorialno podnebje - klimat równikowy
geografija - geografia
geografska dolžina - długość geograficzna
geografska označba - oznaczenie geograficzne
geografska širina - szerokość geograficzna
geografski - geograficzny
geografski koordinati - współrzędne geograficzne
geografski položaj - położenie geograficzne
geografsko okolje - środowisko geograficzne
globalizacija - globalizacja
globus - globus
gorska klima - klimat górski
gospodarska geografija - geografia gospodarcza
hemisfera - półkula
hidrosfera - hydrosfera
izbrisati z zemljevida - wymazać z mapy
kartografija - kartografia

kompas - busola; kompas
ledenik - lodowiec
litosfera - litosfera
masiv - masyw
obmejno območje - pogranicze
območje - obszar; terytorium
oceanski jarek - rów oceaniczny
oddaljenost od ekvatorja - odległość od równika
podobmočje - podobszar
politični zemljevid - mapa polityczna
polobla - półkula
prst - gleba
relief - rzeźba terenu
sredozemska klima - klimat śródziemnomorski
točka na zemljevidu - punkt na mapie
tromeja - trójstyk
tropska klima - klimat tropikalny
urbano območje - obszar zurbanizowany
vetrni kazalnik - wiatrowskaz
vlagomer - wilgotnościomierz
zemeljska obla - kula ziemiska
zemeljsko površje - powierzchnia ziemi
zemljepis - geografia
zemljevid - mapa
zmerna klima - klimat umiarkowany

9.11 GEOLOGIA

abisalna ravnina - równina abisalna
brezno - rozpadlina
celinska skorja - skorupa ziemiska kontynentalna
erozija - erozja
fliš - flisz
geologija - geologia
geološki - geologiczny
geološki proces - proces geologiczny
gorotvoren - górotwórczy
gorotvorno gibanje - ruchy górotwórcze
jama - jaskinia; grot
jura - jura
kenozoik - kenozoik
kontinentalna polica - szelf kontynentalny
kras - kras
kreda - kreda
ledena doba - epoka lodowcowa
magmatska kamnina - skała magmowa
metamorfna kamnina - skała metamorficzna
mezozoik - mezozoik
Mohorovičičeva nezveznost - nieciągłość Mohorovičicia
oceanska kotlina - basen oceaniczny
oceanska skorja - skorupa ziemiska oceaniczna

oligocen - oligocen
orogeneza - orogeneza
osnovni pojmi geologije - podstawowe pojęcia geologii
pleistocen - pleistocen
podzemska jama - jaskinia podziemna
poledenitev - zlodowacenie
ponikalnica - rzeka podziemna
sediment - osad
sedimentna kamnina - skała osadowa
sloj - warstwa
srednjeoceanski hrbet - grzbiet śródoceaniczny
stalagmit - stalagmit
stalaktit - stalaktyt
tektonska plošča - płyta tektoniczna
trias - trias
usedlina - osad
uvala - uwał
valovita apnenčasta planota - pofałdowany płaskowyż wapińcowy
vrtača - lej krasowy
zemeljska skorja - skorupa ziemiska
zemljin plašč - płaszcz ziemski

10. TECHNIKA

10.1 BUDOWNICTWO

apno - wapno	malta - zaprawa
armirati - zbroić	mešalec betona - betoniarka
beton - beton	mešati - mieszać
betonirati - betonować	mineralna vola - wełna mineralna
betonski - betonowy	nosilna konstrukcija - konstrukcja nośna
betonski mešalnik - betoniarka	omet je še svež - tynk jest jeszcze świeży
cement - cement	omet odpada - tynk odpada
cementen - cementowy	omet poka - tynk pęka
cementirati - cementować	omet se kruši - tynk kruszy się
cementno mleko - mleko cementowe	ometavati - tynkować
dograditi - dokończyć budowę	ometati - otynkować
gasiti apno - gasić wapno	orodje - narzędzie; narzędzia
geodet - geodeta	pesek - piasek
gradben - budowlany	plošča - płyta
gradbeni materiali - materiały budowlane	prekriti - pokryć
gradbenik - budowlaniec	prigraditi - dobudować
gradbeniški - budowlany	prisloniti lestev na zid - przystawić drabinę do muru
gradbeništvó - budownictwo	projektirati - projektować
gradbeno dovoljenje - pozwolenie na budowę	vreča cementa - worek cementu
gradbeno podjetje - przedsiębiorstwo budowlane	vrtalni stroj - wiertarka
gradbišče - plac budowy	vrtati - wiercić
graditi - budować	zgraditi - wybudować
inženir - inżynier	zid - 1. ściana 2. mur
izgraditi - wybudować	zidarska lopatica - szpachla
izolacija - izolacja	zidarska žlica - kielnia
izvajalec - wykonawca	zidarsko kladivo - młotek murarski
les - drewno	zidati - murować
lesen - drewniany	zidec - murek
lestev - drabina	zidek - murek
lestvica - drabinka	

10.2 KOMPUTER

bralnik kartic - czytnik kart	osnovna plošča - płyta główna
čip - chip	prenosni računalnik - laptop
čitalec kartic - czytnik kart	prenosnik - laptop
disketa - dyskietka	pritisniti tipko - nacisnąć klawisz
disketna enota - stacja dyskietek	procesor - procesor
dvojedrni procesor - procesor dwurdzeniowy	računalnik - komputer
grafična kartica - karta graficzna	spletna kamera - kamera internetowa
hardver - hardware	spominjski ključ - pendrive
izključiti računalnik - wyłączyć komputer	spominski modul - moduł pamięci
laserski tiskalnik - drukarka laserowa	tablični računalnik - tablet
matična plošča - płyta główna	tipka - klawisz
mikrofon - mikrofon	tipkovnica - klawiatura
miška - mysz	tiskalnik - drukarka
monitor - monitor	trdi disk - dysk twardy
mrežna kartica - karta sieciowa	tv tuner - tuner telewizyjny
napajalnik - zasilacz	večfunkcijska naprava - urządzenie wielofunkcyjne
natisniti na tiskalniku - wydrukować na drukarce	vključiti računalnik - włączyć komputer
ohišje - obudowa	zaslon - ekran
optična enota - czytnik optyczny (DVD)	zvočna kartica - karta dźwiękowa
optični čitalec - skaner	zvočnik - głośnik

10.3 INTERNET

afna - małpa (znak @)	omrežna plast - warstwa sieciowa
avtentifikacija - autoryzacja	omrežni protokol - protokół sieciowy
brati elektronsko pošto - czytać pocztę elektroniczną	podatkovni paket - pakiet danych
brezžično omrežje - sieć bezprzewodowa	portal - portal
brskalnik - przeglądarka internetowa	poslati mail - wysłać mail
dostop - dostęp	povezava - odnośnik; link
družabno omrežje - portal społecznościowy	priponka - załącznik
družinski filter - filtr rodzinny	proxy strežnik - serwer proxy
elektronska pošta - poczta elektroniczna	splet - internet; sieć
geslo - hasło	spletna stran - strona internetowa
heker - haker	spletna trgovina - sklep internetowy
internet - internet	uporabljati internet - korzystać z internetu
iskalnik - wyszukiwarka	uporabnica - użytkowniczka
medmrežje - internet	uporabnik - użytkownik
nadbessedilo - hipertekst	uporabniško ime - nazwa użytkownika; login
nakupovati preko interneta - kupować przez internet	vdiralac - haker, cracker
naslov - adres	vdor - włamanie (<i>np. na stronę internetową</i>)
nezaželena pošta - spam	virtualni svet - wirtualny świat
odjemanje - pobieranie; download	vsebina - zawartość
omrežje - sieć	zasebnost - prywatność

10.4 OPROGRAMOWANIE

administrator - administrator	podatkovna baza - baza danych
algotem - algorytm	požarni zid - firewall
brezizgubna kompresija - kompresja bezstratowa	predvajalnik - odtwarzacz
brisati - kasować; usuwać	prevajalnik - kompilator
črkovalnik - korektor pisowni	program - program
datotečni format - format pliku	programer - programista
datoteka - plik	programirati - programować, zaprogramować
grafični program - program graficzny	programska oprema - oprogramowanie
hrošč - bug' błąd w programie	programski paket - pakiet programów
izbrisati - skasować, usunąć	protivirusna zaščita - ochrona antywirusowa
izmenjava datotek - wymiana plików	prva verzija - pierwsza wersja
izvorna koda - kod źródłowy	računalniški virus - wirus komputerowy
klik - kliknięcie	sistemska datoteka - plik systemowy
licenca - licencja	softver - software; oprogramowanie
obdelava fotografij - obróbka fotografii	trojanski konj - koń trojański
odjemalec za FTP - klient FTP	uporabniški profil - profil użytkownika
operacijski sistem - system operacyjny	uporabniški vmesnik - interfejs użytkownika
optično prepoznavanje znakov - OCR	upravitelj datotek - menedżer plików
pirat - pirat	urejevalnik besedila - edytor tekstu
piratski - piracki	varnostna kopija - kopia bezpieczeństwa
piratstvo - piractwo	zbirni jezik - assembler
pisarniški paket - pakiet biurowy	zbrisati - skasować; usunąć

10.5 PRZEMYSŁ**avtomatizacija** - automatyzacja**cementarna** - cementownia**cinkarna** - cynkownia**cukrarna** - cukrownia**dim** - dym**dimniček** - kominek**dimnik** - komin**dimnikarček** - kominek**elektrarna** - elektrownia**industrijska proizvodnja** - produkcja przemysłowa**industrija** - przemysł**industrijski** - przemysłowy**industrijski izdelki** - produkty przemysłowe**iz dimnika se vali gost dim** - z komina wydobywa się gęsty dym**izdelek** - produkt**izdelovati** - produkować**jeklar** - hutnik**jeklarna** - stalownia**jeklarska industrija** - przemysł hutniczy**jeklarstvo** - hutnictwo (*stali*)**jeklen** - stalowy**jeklo** - stal**kavčuk** - kauczuk**kemična tovarna** - zakłady chemiczne**kemijska industrija** - przemysł chemiczny**koksarna** - koksownia**lahka industrija** - przemysł lekki**livarna** - odlewnia**livarna zvonov** - odlewnia dzwonów**metalurgija** - metalurgia**predelava** - 1. obróbka 2. przetwórstwo**predelovanje kovin** - obróbka metali**premogovnik** - kopalnia**proizvajalec** - producent**proizvajati** - produkować**rja razjeda železo** - rdza zżera żelazo**rudar** - górnik**rudarji so nakopali tisoč ton premoga** - górnicy

wykopali tysiąc ton węgla

rudarski - górniczy**rudarstvo** - górnictwo**rudnik cinka** - kopalnia cynku**rudnik svinca** - kopalnia ołowiu**rudnik zlata** - kopalnia cynku złota**synetišni kavčuk** - kauczuk syntetyczny**spustiti se v rudnik** - zjechać do kopalni**steklo** - szkło**stranski proizvod** - produkt uboczny**stroj** - maszyna**surovina** - surowiec**težka industrija** - przemysł ciężki**težko rudarsko delo** - ciężka praca górników**toplarna** - ciepłownia**tovarna strojev** - fabryka maszyn**tovarna zmanjšuje proizvodnjo** - fabryka zmniejsza produkcję**turbina** - turbina**zastareli stroji** - przestarzałe maszyny**železo** - żelazo**žerjav** - żuraw (*dźwig*)

10.6 ELEKTROTECHNIKA

admitanca - admitancja	kovine so dobri prevodniki - metale są dobrymi przewodnikami
amper - amper	kratki stik - zwarcie
amplituda - amplituda	magnetni moment - moment magnetyczny
anoda - anoda	magnetni pretok - strumień magnetyczny
anoden - anodowy	medfazna napetost - napięcie międzyfazowe
anodna dušilka - cewka anodowa	meriti v amperih - mierzyć w amperach
dielektričen - dielektryczny	naboj - ładunek
dielektrik - dielektryk	napetost - napięcie
dioda - dioda	napetost narašča - napięcie rośnie
dušilka - cewka	napetosten - napięciowy lub dotyczący napięcia
dvopolen - dwubiegunowy	negativni naboj - ładunek negatywny
električar - elektryk	nizkonapetosten - niskonapięciowy
električen - elektryczny	Ohmov zakon - prawo Ohma
električna energija - energia elektryczna	ojačevalnik - wzmacniacz
električni naboj - ładunek elektryczny	polprevodnik - półprzewodnik
električni potencial - potencjał elektryczny	polprevodniški - półprzewodnikowy
električni tok - prąd elektryczny	pozitivni naboj - ładunek pozytywny
električno omrežje - sieć elektryczna	prevodnik - przewodnik
električno polje - pole elektryczne	prevodnost - konduktywność
elektromagneten - elektromagnetyczny	stikalo - łącznik
elektronik - elektronik	superprevodnost - superprzewodnictwo
elektronika - elektronika	tiristor - tyrystor
elektrotehničen - elektrotechniczny	tokokrog - obwód elektryczny
elektrotehnika - elektrotechnika	transformator - transformator
elektrotehniški - elektrotechniczny	tranzistor - tranzystor
emitor - emiter	tranzistorski - tranzystorowy
enopolen - jednobiegunowy	triak - triak
enosmerni tok - prąd stały	tuljava - cewka
faza - faza	upor - opór; rezystancja
fazna napetost - napięcie fazowe	upornost - rezystancja
generator - generator	valovanje - falowanie
impedanca - impedancja	varistor - warystor
indukcija - indukcja	varovalka - bezpiecznik
izmenični tok - prąd przemienny	varovalka je pregorela - bezpiecznik się spalił
izolator - izolator	volt - wolt
kabel - kabel	voltmeter - woltomierz
kapacitivnost - pojemność elektryczna	zamenjati žarnico - wymienić żarówkę
katoda - katoda	žarnica - żarówka
Kirchoffova izreka - prawo Kirchoffa	žarnica sveti - żarówka świeci
kondenzator - kondensator	
kondenzatorski - kondensatorowy	

10.7 ENERGETYKA

bencin - benzyna	nova elektrarna že obratuje - nowa elektrownia już działa
biomasa - biomasa	obnovljiva energija - energia odnawialna
bioplin - biogaz	ogrevanje - ogrzewanie
cisterna - cysterna	plačati račun za plin - płacić rachunek za gaz
črni premog - węgiel kamienny	plin - gaz
dobavljati plin - dostarczać gaz	plin uhaja - gaz się ulatnia
elektrarna - elektrownia	plinar - gazownik
energetičen - energetyczny	plinarna - gazownia
energetik - energetyk	plinarniški - gazowniczy
energetika - energetyka	plinovod - gazociąg
energetska politika - polityka energetyczna	plinska družba - koncern naftowy
energetska učinkovitost - efektywność energetyczna	plinski terminal - terminal gazowy
energetski - energetyczny	plinski trg - rynek gazowy
fosilno gorivo - paliwo kopalne	pogon - napęd
geotermična elektrarna - elektrownia geotermalna	prekiniti dobavo plina - przerwać dostawy gazu
gorivo - paliwo	pridobivati koks - wydobywać koks
hidroelektrarna - elektrownia wodna	rafinerija nafte - rafineria ropy
iskanje novih energetskih virov - poszukiwanie nowych źródeł energii	reaktor - reaktor
jedrska elektrana - elektrownia atomowa/jądrowa	reaktorski - reaktorowy
koks - koks	rjavi premog - węgiel brunatny
kurilna sezona - sezon grzewczy	sončna energija - energia słoneczna
kurilno olje - olej opałowy	termoelektrarna - elektrownia ciepła
kuriti - ogrzewać	turbina - turbina
mazut - mazut	vir energije - źródło energii
nafta - ropa	vodna energija - energia wodna
naftna ploščad - platforma naftowa	vtina - odwiert
naftovod - ropociąg	začela se je kurilna sezona - rozpoczął się sezon grzewczy
napeljati plin - podłączyć gaz	zemeljski plin - gaz ziemny

10.8 SAMOCHÓD

akumulator - akumulator	oljni filter - filtr oleju
alternator - alternator	palica - drążek
armaturna plošča - tablica rozdzielcza	pedal za plin - pedał gazu
avtomatski menjalnik - automatyczna skrzynia biegów	pedal za sklopko - pedał sprzęgła
avtomobil ima štiri hitrosti - samochód ma cztery biegi	pnevmatika - opona
bat - tłok	pokrov - maska
blatnik - błotnik	pokvaril se je motor - silnik się zepsuł
brisalec - wycieraczka	poraba goriva - zużycie paliwa
črpalka za gorivo - pompa paliwowa	potegniti zavoro - zaciągnąć hamulec
gokart - gokart	pozicijske luči - światła postojowe
hitrost - 1. prędkość 2. bieg	predretni zračnico - przebić oponę
hladilnik - chłodnica	prestavna ročica - dźwignia zmiany biegów
hupa - klakson	pritisniti na hupo - nacisnąć klakson
hupati - trąbić	pritisniti na zavoro - nacisnąć hamulec
izpustiti zrak iz zračnice - wypuścić powietrze z opony	prtljažnik - bagażnik
izpušna cev - rura wydechowa	rezervno kolo - koło zapasowe
karburator - gaźnik	ročna zavora - hamulec ręczny
karoserija - karoseria	smerokaz - 1. drogowskaz 2. kierunkowskaz
letna pnevmatika - opona letnia	strešno okno - szyberdach
matica - nakrętka	uplinjač - gaźnik
meglenka - światło przeciwmgielne	varnostni pas - pas bezpieczeństwa
menjalnik - skrzynia biegów	vetrobransko steklo - przednia szyba
menjati hitrost - zmieniać bieg	volan - kierownica
merilnik hitrosti - prędkościomierz	vrata - drzwi
moč motorja - moc silnika	vzmet - resor
motor - silnik	vzvratno ogledalo - lusterko wsteczne
motorček - silniczek	vžigalna svečka - świeca zapłonowa
napolniti zračnico - napompować oponę	zadnja šipa - tylna szyba
natočiti poln tank - zatankować do pełna	zadnje luči - światła tylne
obutev - ogumienie	zahupati - zatrzeć
odbijač - zderzak	zamenjati kolo - zmienić koło
odbojnik - zderzak	zavora - hamulec
ogledalo - lusterko	zavorne luči - światła stopu
olje - olej	zavorni pedal - pedał hamulca
olje pušča - olej wycieka	zimska pnevmatika - opona zimowa
oljna črpalka - pompa olejowa	zračni filter - filtr powietrza
	zračnica - opona
	zračnica je počila - złapałem gumę
	žaromet - reflektor

11. BIZNES

11.1 PIENIĄDZE

PIENIĄDZE - POJĘCIA OGÓLNE

bankovec - banknot
denar je sveta vladar - pieniądz rządzi światem
denarček - pieniążki
denaren - pieniężny
droben denar - drobne
drobiž - drobne
hologramska folija - hologram
izdati kovanec - wyemitować monetę
kovati denar - bić pieniądze
kovnica - mennica
menjalnica - kantor
naložbeni kovanec - moneta kolekcjonerska
nominala - nominal
numizmatika - numizmatyka
obtočni kovanec - moneta obiegowa
obtok - obiekt
plačilno sredstvo - środek płatniczy

ponaredek - fałszywka
ponarejati - fałszować; podrabiać
priti v obtok - wejść do obiegu
skovati kovanec - wybić monetę
spominski kovanec - moneta pamiątkowa
srebrn trak - srebrny pasek (*w banknocie*)
srebrnik - srebrna moneta
šop bankovcev - plik banknotów
to je velikanska vsota - to ogromna kwota
valuta - waluta
varnostna nit - nić zabezpieczająca
vodni znak - znak wodny
vrednost - wartość
vrto glava vsota - zawrotna suma
vzeti bankovec iz obtoka - wycofać banknot z obiegu
zlatnik - złota moneta

STATUS MAJĄTKOWY

bankrot - bankructwo; bankrut
bankroter - bankrut
bankrotirati - bankrutować; zbankrutować
bankrotstvo - bankructwo
blišč - blichtr; okazałość
bogat - bogaty
bogataš - bogacz
bogatašinja - bogaczka
bogateti - bogacić się
bogatija - bogactwo
finančni problemi - problemy finansowe
imeti debelo denarnico - mieć gruby portfel
imeti denarja kot toče - mieć pieniędzy jak lodu
imeti vse - mieć wszystko
iztrgati (se) iz revščine - wyrwać (się) z biedy
jara gospoda - dorobkiewicz
klošar - kloszard

lahko vsak postane milijonar - każdy może zostać milionerem
milijarder - miliarder
mogotec - magnat
multimilijonar - multimilioner
obogateti - wzbogacić się
ostati brez vsega - zostać bez niczego
ponašati se z bogastvom - obnosić się z bogactwem
reven - biedny
reven kot cerkvena miš - biedny jak mysz kościelna
revež - biedak
revščina - bieda; nędza
siromak - biedak
vse življenje je bil siromak - przez całe życie był biedakiem
zelo je bogata - jest bardzo bogata
živel je siromašno - żył w biedzie

FINANSE OSOBISTE

dajati denar v šparovec - wkładać pieniądze do skarbonki
denarna sredstva - środki pieniężne
dosmrtna renta - renta dożywotnia
drugi steber - drugi filar
družinska pokojnina - renta rodzinna
hranilnik - skarbonka
invalidska pokojnina - renta
izdatki za hrano - wydatki na jedzenie
nahraniti - zaoszczędzić; uskładać; uciulać
ne zna varčevati - nie umie oszczędzać
nepričakovani izdatki - nieprzewidziane wydatki
nimam denarja na računu - nie mam pieniędzy na koncie
penzionist - emeryt
pokojnina - emerytura
pokojninsko zavarovanje - ubezpieczenie emerytalne
povišanje pokojnin - podwyżka emerytur
prašiček - świnka (*rodzaj skarbonki*)
prazna denarnica - pusty portfel
prejemek - dochód; wpływy; przychód
prihranek - oszczędność
prihraniti - oszczędzić; zaoszczędzić
prihraniti pri elektriki - zaoszczędzić na energii elektrycznej
prihranki - oszczędności
privarčevati - zaoszczędzić; uskładać; uciulać
prvi steber - pierwszy filar
razporejati denar - rozporządzać pieniędzmi

DŁUG

blokirati račun - zablokować konto
deložacija - eksmisja
deložirati - eksmitować
dolžnik - dłużnik
finančne težave - kłopoty finansowe
izplačati upnika - spłacić wierzyciela
izposoditi (si) - pożyczyć
izposoditi si denar - pożyczyć pieniądze
izposojati denar - pożyczać pieniądze
izterjati dolg - odzyskać dług
izvršba - egzekucja
izvršilni postopek - postępowanie egzekucyjne
izvršitelj - komornik
neplačane položnice - niezapłacone rachunki
neplačnik - osoba nieplacąca rachunków
obročno odplačevanje - spłata w ratach
odlog izvršbe - odroczenie egzekucji
odpustitev - umorzenie
odpustiti dolg - umorzyć dług
opomin - upomnienie
opraviti rubež - przeprowadzić egzekucję
osebni stečaj - upadłość konsumencka
plačilna nesposobnost - niewypłacalność
pobot - potrącenie (*np. z pensji*)
poplačati dolgove - spłacić długi
poravnati dolg - uregulować dług

regres - premia; dodatek; dopłata; dotacja
rezerve - rezerwy
starostna pokojnina - emerytura
stopnja varčevanja - stopa oszczędności; poziom oszczędności
šparovec - skarbonka
tekoči izdatki - bieżące wydatki
tretji steber - trzeci filar
upokojenec - emeryt
upokojenka - emerytka
upokojiti se - przejść na emeryturę
upravljati svoje finance - zarządzać swoimi finansami
valorizacija - waloryzacja
valorizacijski - waloryzacyjny
varčevanje - oszczędzanie
varčevati pri hrani - oszczędzać na żywności; oszczędzać na jedzeniu
varčevati z denarjem - oszczędzać pieniądze
varčevati za avtomobil - oszczędzać na samochód
varčevati za hude čase - oszczędzać na gorsze czasy
višina pokojnine - wysokość emerytury
z denarjem se ni postavljajl - nie afiszował się bogactwem
zapravljati denar - trwonić pieniądze
zapravljati premoženje - trwonić majątek
zategovanje pasu - zaciskanie pasa
življenjski stroški - wydatki na życie; koszty życia

posojati na zastavke - pożyczać w zastaw
posojilo - pożyczka
posojilodajalec - pożyczkodawca
posojilojemalec - pożyczkobiorca
premična stvar - ruchomość
preostanek dolga - reszta długu
prezadolženost - nadmierne zadłużenie
razdolževanje - zmniejszenie zadłużenia
rubež - zajęcie majątku; egzekucja
rubežnik - komornik
stečaj - postępowanie upadłościowe
stečajna masa - masa upadłościowa
stečajni postopek - postępowanie upadłościowe
stečajni upravitelj - syndyk masy upadłościowej
stroške izvršbe - koszty egzekucji
stvari izvzete iz davčne izvršbe - rzeczy wyłączone spod egzekucji
upnik - wierzyciel
upnik zahteva vrnitev dolga - wierzyciel domaga się zwrotu długu
vzeti posojilo - wziąć pożyczkę
zadolženost se veča - zadłużenie rośnie
zarubiti del plače - zająć część pensji
zarubiti hišo - zająć dom
zastavek - zastaw
zastavljalnica - lombard

11.2 BANKOWOŚĆ

- avtentifikacija** - uwierzytelnianie
bančni avtomat - bankomat
bančni izpisek - wyciąg z konta
brezgotovinski - bezgotówkowy
brezobresten - bezodsetkowy
brezplačen dvig na vseh bankomatih - bezpłatna wypłata we wszystkich bankomatach
ček brez kritja - czek bez pokrycia
debetna kartica - karta debetowa
depozit - 1. depozyt 2. lokata
dvigniti gotovino - podjąć gotówkę
efektivna obrestna mera - efektywna stopa procentowa
elektronski podpis - podpis elektroniczny
elektronsko bančništvo - bankowość internetowa
fiksna obrestna mera - stałe oprocentowanie
finančni instrument - instrument finansowy
hipoteka - hipoteka
hipotekarni kredit - kredyt hipoteczny
hranilnica - kasa oszczędnościowa
izdajatelj čeka - wystawca czeku
izdati menico - wystawić weksel
jemati kredite - zaciągać kredyty
kapitalizirati obresti - kapitalizować odsetki
kredit - kredyt
kreditirati - kredytować
kreditna kartica - karta kredytowa
kreditna pogodba - umowa kredytowa
kreditna politika - polityka kredytowa
kreditna sposobnost - zdolność kredytowa
kreditno posredovanje - pośrednictwo kredytowe
kreditodajalec - kredytodawca
kreditojemalec - kredytobiorca
menica - weksel
menjalni tečaj - kurs wymiany
menjalnica - kantor
negotovinska transakcija - transakcja bezgotówkowa
obremeniti s hipoteko - obciążyć hipoteką
obresti naraščajo - odsetki rosną
obresti znašajo toliko in toliko - odsetki wynoszą tyle i tyle
obrestna mera - stopa procentowa
obrestovanje - oprocentowanie
odplačal je ves kredit - spłacił cały kredyt
odplačilna doba - okres spłaty
odplačilni načrt - plan spłaty
odprtje - założenie konta; otwarcie konta
okence - okienko
osebni račun - konto osobiste
plačilna kartica - karta płatnicza
plačilna obveznost - zobowiązanie płatnicze
plačilna transakcija - transakcja płatnicza
plačilni instrument - instrument płatniczy
plačilni nalog - polecenie zapłaty
plačilni promet - obrót pieniężny
polog - wpłata; wkład
položiti na račun - wpłacić na konto
porok - żyrant; poręczyciel
poslovna enota - oddział; filia
potovalni ček - czek podróżny
potrošniški kredit - kredyt konsumencki
prenosni nalog - przekaz bankowy
provizija - prowizja
račun na vpogled - rachunek awista
spletno bančništvo - bankowość internetowa
spremenljiva obrestna mera - zmienna stopa procentowa
stanovanjski kredit - kredyt mieszkaniowy
številka računa - numer konta
študentski račun - konto studenckie
trajni nalog - zlecenie stałe
trajnik - polecenie zapłaty
trezor - sejf
unovčiti ček - zrealizować czek
varčevalni račun - konto oszczędnościowe
vezana vloga - lokata terminowa
vodenje računa - prowadzenie konta
zaprtje računa - likwidacja konta
zaračunati obresti - naliczać odsetki

11.3 GOSPODARKA

- beg možganov** - drenaż mózgow
- biotehnologija** - biotechnologia
- bruto domači proizvod** - produkt narodowy brutto
- cene hrane so čedalje višje** - ceny żywności są coraz wyższe
- cene rastejo iz dneva v dan** - ceny rosną z dnia na dzień
- deflacija** - deflacja
- deflacija je povzročila padanje cen** - deflacja spowodowała spadek cen
- devalvacija** - dewaluacja
- dolžniška kriza** - kryzys zadłużenia
- država v razvoju** - państwo rozwijające się
- državni proračun** - budżet państwa
- enoodstotna inflacija** - jednoprocentowa inflacja
- enotni trg** - jednolity rynek
- financirati** - finansować
- gospodarska panoga** - gałąź gospodarki
- gospodarska zbornica** - izba gospodarcza
- gospodarski kazalec** - wskaźnik gospodarczy
- gospodarski zagon** - ożywienie gospodarcze
- gospodarsko sodelovanje** - współpraca gospodarcza
- gospodarstvo** - gospodarka
- hiperinflacija** - hiperinflacja
- industrija** - przemysł
- inflacija** - inflacja
- inovativne tehnologije** - innowacyjne technologie
- izhod iz krize** - wyjście z kryzysu
- izkoristiti potencial** - wykorzystać potencjał
- izobilica** - dobrobyt; dostatek
- izobilje** - dobrobyt; dostatek
- izogniti se krizi** - unikać kryzysu
- javna infrastruktura** - infrastruktura publiczna
- javne finance** - finanse publiczne
- javne porabe** - wydatki publiczne
- javni dolg** - dług publiczny
- javni sektor** - sektor publiczny
- javnofinančno stanje** - stan finansów publicznych
- kapitalski tok** - przepływ kapitału
- kmetijstvo** - rolnictwo
- konkurenca je prepovedana** - konkurencja jest zakazana
- konkurenčnost** - konkurencyjność
- kreditna ocena** - rating kredytowy
- krožno gospodarstvo** - gospodarka o obiegu zamkniętym
- kupna moč** - siła nabywcza
- liberalizirati trg** - (z)liberalizować rynek
- Mednarodni denarni sklad** - Międzynarodowy Fundusz Walutowy
- motor rasti** - motor napędowy (*gospodarki*)
- območje evra** - strefa euro
- odstotna točka** - punkt procentowy
- okrevanje** - ożywienie
- papirnati tiger** - papierowy tygrys
- podržavljenje** - nacjonalizacja
- ponudba** - 1. oferta 2. podaż
- porabe za zdravstvo** - wydatki na służbę zdrowia
- poslabšanje situacije** - pogorszenie sytuacji
- potrošnik** - konsument
- potrošnja** - konsumpcja
- povpraševanje** - popyt
- povprečna plača** - średnia płaca
- prehodno obdobje** - okres przejściowy
- prihod sprememb** - nadejście zmian
- produktivnost** - wydajność
- proizvodnja** - produkcja
- proizvodnja dobrin** - produkcja dóbr
- proračun** - budżet
- proračunska luknja** - dziura budżetowa
- proračunski** - budżetowy
- proračunsko leto** - rok budżetowy
- protekcjonistični ukrep** - środek protekcjonistyczny
- rast brezposelnosti** - wzrost bezrobocia
- recesija** - recesja
- reforma** - reforma
- rekordna inflacija** - rekordowa inflacja
- siva cona** - szara strefa
- siva ekonomija** - szara strefa
- socialno varstvo** - zabezpieczenie społeczne
- spodbujanje konkurenčnosti** - wsparcie konkurencyjności
- statistični podatki** - dane statystyczne
- stopnja brezposelnosti** - stopa bezrobocia
- svetovno gospodarstvo** - światowa gospodarka
- tuji kapital** - kapitał zagraniczny
- ukrepi razvojne podpore** - działania na rzecz rozwoju
- umiriti trge** - uspokoić rynki
- uvajati reforme** - wprowadzać reformy
- v času krize** - w czasie kryzysu
- vzpostaviti sodelovanje** - nawiązać współpracę
- zasebni sektor** - sektor prywatny
- zunanji dolg** - dług zagraniczny

11.4 PODATKI

akontacija dohodnine - zaliczka na podatek dochodowy
biti prost davka - być zwolnionym z podatku
dacar - poborca
davčna izvršba - egzekucja podatkowa
davčna lestvica - skala podatkowa
davčna napoved - zeznanie podatkowe
davčna oaza - oaza podatkowa; raj podatkowy
davčna obveznost - obowiązek podatkowy
davčna oprostitev - zwolnienie podatkowe
davčna osnova - podstawa opodatkowania
davčna prijava - zeznanie podatkowe
davčna tajnost - tajemnica skarbowa
davčna utaja - oszustwo podatkowe
davčni postopek - postępowanie podatkowe
davčni raj - raj podatkowy
davčni razred - próg podatkowy
davčni rezident - rezydent podatkowy
davčni svetovalec - doradca podatkowy
davčni urad - urząd skarbowy
davčni zavezanec - podatnik
davčno številko - numer identyfikacji podatkowej
davek na darila - podatek od darowizny
davek na dediščino - podatek spadkowy
davek na dobiček pravnih oseb - podatek dochodowy od osób prawnych
davek na obresti - podatek od odsetek
davek na plače - podatek od wynagrodzeń
davek na prenos premoženja - podatek od przeniesienia własności
davek nične stopnje - podatek zerowy
davkarija - skarbowka
davkoplacvalec - podatnik
dohodnina - podatek dochodowy

dvojna obdavčitev - podwójne opodatkowanie
katastrski dohodek - dochód katastralny
knjigovodstvo - księgowość
naložiti davek - nałożyć podatek
nepremičninski davek - podatek od nieruchomości
obdavčitev - opodatkowanie
obdavčiti - opodatkować
obdavčljiv - podlegający opodatkowaniu
odbitek stroškov - odliczenie kosztów
olajšava - ulga
olajšava za otroka - ulga na dziecko
osnova za odmero - podstawa wymiaru
pavšal - ryczałt
pavšalna obdavčitev - opodatkowanie ryczałtowe
pobirati davke - pobierać podatki
povrnitev preplačanega davka - zwrot nadpłaconego podatku
prihodki iz davka - dochody z tytułu podatku
prijaviti - zgłosić
raven obdavčevanja - poziom opodatkowania
skladnost davčnega sistema - spójność systemu podatkowego
solidarnostni davek - podatek solidarnościowy
stopnja davka - stawka podatku
uvesti nov davek - wprowadzić nowy podatek
vračilo davka - zwrot podatku
vračilo presežnega davka - zwrot nadpłaconego podatku
za denar davkoplacvalcev - za pieniądze podatników
zakon o knjigovodstvu - ustawa o księgowości
zgornja meja - górna granica
znižati davke - obniżyć podatki

11.5 GIEŁDA

bikovski trend - rynek byka; hossa	plemenite kovine - metale szlachetne
bikovski trg - rynek byka; hossa	portfelj - portfolio
borza - giełda	prihajati na borzo - wchodzić na giełdę
borzen - giełdowy	prodaja na kratko - krótka sprzedaż /rodzaj spekulacji/
borzni indeks - indeks giełdowy	prodajati delnice - sprzedawać akcje
borzni posrednik - makler	sklad denarnega trga - fundusz rynku pieniężnego
borzni promet - obrót giełdowy	skupina špekulantov - grupa spekulantów
borzni sestanek - sesja	špekulacija - spekulacja
borznoposrednik - makler	špekulant - spekulant
borznoposredniška družba - dom maklerski	tečaji delnic - kursy akcji
broker - broker	tečaji padajo - akcje spadają
delnica - akcja	trg kapitala - rynek kapitałowy
igrati na borzi - grać na giełdzie	trgovanje - sesja
investicijski sklad - fundusz inwestycyjny	tuje borze beležijo padce - zagraniczne giełdy notują spadki
investirati - inwestować, zainwestować	tvegana naložba - ryzykowna inwestycja
investitor - inwestor	vlagatelj - inwestor
javna ponudba - oferta publiczna	vlagati - inwestować
kotacija - notowanie	vrednost delnic je padala in rastla - wartość akcji spadała i rosła
kotirati - 1. notować 2. być notowanym	vrednostni papir - papier wartościowy
kratka prodaj - krótka sprzedaż	vzajemni sklad - fundusz powierniczy
medvedji trg - rynek niedźwiedzia, bessa	zaključni tečaj - kurs zamknięcia
mešetar - makler	zvonec je oznanil konec trgovanja - dzwonek ogłosił koniec sesji
obveznica - obligacja	
obvezniški sklad - fundusz obligacji	
obvezniški trg - rynek obligacji	
panika na borzah - panika na giełdach	
parket - parkiet	

11.6 HANDEL

akcija - promocja	izvoz - eksport
avkcija - aukcja	izvoz narašča - eksport rośnie
blago - towar	izvozen - eksportowy
blagovna znamka - znak towarowy	izvoziti - eksportować
brezplačen - bezpłatny	izvoznik - eksporter
carina - cło	izvozno blago - towar eksportowy
carinski zakonik - kodeks celny	kakovost izdelkov - jakość produktów
cena na debelo - cena hurtowa	konjunktura - koniunktura
cena na drobno - cena detaliczna	konkurenca - konkurencja
certifikat - certyfikat	konkurenčen - konkurencyjny
črni trg - czarny rynek	kupec - kupiec
dati kaj v prodajo - wystawić coś na sprzedaż	kupiti - kupić
dati na trg - wprowadzić na rynek	kupuje pri konkurenci - kupuje u konkurencji
diskontna prodajalna - dyskont	maloprodaja - sprzedaż detaliczna
dobava - dostawa	monopol - monopol
dobavitelj - dostawca	monopolist - monopolista
dobaviti - dostarczyć	monopolizirati - monopolizować, zmonopolizować
dobavljati - dostarczać	nakupna odločitev - decyzja zakupowa
dobavni pogoji - warunki dostawy	naročilo - zamówienie; zlecenie
dobil je kupca za... - znalazł kupca na...	naročiti - zamówić; zlecić
formalnost - formalność	naročiti po telefonu - zamówić przez telefon
formalnosti so trajale izredno dolgo - formalności trwały wyjątkowo długo	obvladati trg - kontrolować rynek
hitra dobava - szybka dostawa	odkloniti ponudbo - odrzucić ofertę
izdelek - produkt	odprodaja - odsprzedaż
izpolniti naročilo - zrealizować zamówienie	omejiti izvoz - ograniczyć eksport
	osvojiti trg - podbić rynek

HANDEL - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

polizdelek - półprodukt	rok dobave je potekel - termin dostawy minął
ponudba - 1. oferta 2. podaż	sprejeti ponudbo - przyjąć ofertę
ponudba je zelo vabljiva - oferta jest bardzo atrakcyjna	prosti trg - wolny rynek
ponujati - oferować	svobodni trg - wolny rynek
popust - rabat; upust	trg - rynek
povpraševanje presega ponudbo - popyt przekracza podaż	trgovec - handlowiec
predprodaja - przedsprzedaż	trgovinska bilanca - bilans handlowy
preseči načrtovani promet - przekroczyć planowany obrót	trgovinska vojna - wojna handlowa
prodaja - sprzedaż	tržen - rynkowy
prodaja na debelo - sprzedaż hurtowa	tržna cena - cena rynkowa
prodaja na drobno - sprzedaż detaliczna	tržna niša - nisza/luka na rynku
prodaja se je povečala - sprzedaż wzrosła	tržne zakonitosti - prawa rynku
prodaja z visokim popustom - sprzedaż z wysokim rabatem	uvoz - import
prodajalec - sprzedawca	uvoziti - importować
prodajalka - sprzedawczyni	uvoznik - importer
prodajanje - sprzedawanie	varstvo konkurence - ochrona konkurencji
prodajati - sprzedawać	večina izdelkov gre v izvoz - większość produktów idzie na eksport
prodajati po konkurenčnih cenah - sprzedawać po konkurencyjnych cenach	veleprodaja - sprzedaż hurtowa
prodajati z dobičkom - sprzedawać z zyskiem	vzeti iz prometa - wycofać z obrotu
prodati po nižji ceni - sprzedać po niższej cenie	zakon ponudbe in povpraševanja - prawo popytu i podaży
proizvod - produkt	zaščitna carina - cło ochronne
promet - obrót	znižati ceno - obniżyć cenę
	zunanji trg - rynek zewnętrzny
	zvišati ceno - podnieść cenę

LICYTACJA

avkcijska hiša - dom aukcyjny	javna dražba - licytacja publiczna
dobrodelna dražba - aukcja charytatywna	kdo bo ponudil več - kto da więcej
dražba - aukcja; licytacja	licitacija - licytacja
dražitelj - prowadzący aukcję	licitant - licytujący
dražiti - licytować	licitator - licytator
izdražbati - wylicytować	licitirati - licytować
izdražiti - wylicytować	ponudnik - licytujący
izklicna cena - cena wywoławcza	udeležiti se licitacije - brać udział w licytacji
izkupiček iz dražbe - dochód z licytacji	varščina - wadium; kaucja; zabezpieczenie

11.7 PRZEDSIĘBORSTWO

bilanca izkazuje izgubo - bilans wykazuje stratę
čisti dobiček - zysk netto
deležnik - udziałowiec
delničar - akcjonariusz
delniška družba - spółka akcyjna
dividenda - dywidenda
družinsko podjetje - przedsiębiorstwo rodzinne
gospodarska dejavnost - działalność gospodarcza
gradbeno podjetje - przedsiębiorstwo budowlane
hčerinska družba - spółka córka
investicija - inwestycja
izguba se je zmanjšala - strata się zmniejszyła
izziv za podjetje - wyzwanie dla przedsiębiorstwa
javno podjetje - przedsiębiorstwo publiczne
kapital - kapitał
komanditna družba - spółka komandytowa
korporacija - korporacja
lahko uspe vsakemu - każdemu może się udać
lastnica - właścicielka
lastnik - właściciel
likvidnost - płynność finansowa
mali delničar - drobny akcjonariusz
modernizacija - modernizacja
nadzorni svet - rada nadzorcza
namestnik - zastępca
podjetje - przedsiębiorstwo; firma
podjetnik - przedsiębiorca; biznesmen
podjetništvo - przedsiębiorczość
podružnica - filia
poslovni načrt - biznesplan
povečati dobiček za približno 40 odstotkov - zwiększyć zysk o około 40 procent
predsednik uprave - przewodniczący zarządu

premišljena investicijska politika - przemysłana polityka inwestycyjna
premoženje podjetja - majątek przedsiębiorstwa
preselitev proizvodnje - przeniesienie produkcji
prestrukturiranje - restrukturalizacja
privatizacija - prywatyzacja
privatizirati - prywatyzować; sprywatyzować
proizvodno podjetje - produkcyjne
računovodja - księgowy
računovodkinja - księgowa
računovodstvo - księgowość; rachunkowość
razglasiti insolventnost - ogłosić niewypłacalność
registrirati dejavnost - zarejestrować działalność
sam svoj šef - sam sobie szefem
sedež - siedziba
sejem - targi
seliti proizvodnjo - przenosić produkcję
skrivnost uspeha - tajemnica sukcesu
skupna izguba - łączna strata
skupščina - walne zgromadzenie
solastnik - współwłaściciel
stečaj - upadłość
storitveno podjetje - przedsiębiorstwo usługowe
strategija - strategia
strateški partner - partner strategiczny
temeljni kapital - kapitał zakładowy
trgovsko podjetje - przedsiębiorstwo handlowe
uprava - zarząd
upravljati podjetje - zarządzać przedsiębiorstwem
ustanoviti podjetje - założyć firmę
ustaviti proizvodnjo - wstrzymać produkcję
veriga - sieć
vodstvo - kierownictwo

11.8 PRACA

PRACA - POJĘCIA OGÓLNE

- bleščeča kariera** - błyskotliwa kariera
dati odgovod - złożyć wypowiedzenie
dela prosti dnevi - dni wolne od pracy
delati - pracować
delati ob sobotah - pracować w soboty
delati po pogodbi za določen čas - pracować na umowę na czas określony
delati v izmenah - pracować na zmiany
delati z otroki - pracować z dziećmi
delavec - pracownik; robotnik
delavka - pracownica
delavski dom - hotel robotniczy
delo - praca
delo od jutra do večera - praca od rana do wieczora
delodajalec - pracodawca
delojemalec - pracobiorca
delovna doba - staż pracy
delovna inšpekcija - inspekcja pracy
delovne izkušnje - doświadczenie zawodowe
delovne ure - godziny pracy
delovni čas - czas pracy
delovni dan - dzień pracy
delovno dovoljenje - pozwolenie na pracę
delovno okolje - środowisko pracy
delovno pravo - prawo pracy
delovno razmerje - stosunek pracy
dobiti delo - dostać pracę
dobivati pokojnino - otrzymywać emeryturę
dostojno delo - godna praca
drobna dela - drobne prace
ekipa - zespół
ekipni duh - duch zespołowy
fizično delo - praca fizyczna
garati - harować
inšpektorat za delo - inspekcja pracy
iskati novo delo - szukać nowej pracy
izboljšati delovne pogoje - poprawić warunki pracy
izgorelost - wypalenie
izkoriščanje - wyzysk
izkoriščevalec - wyzyskiwacz
izročilnica - kwit dostawy
izvajati pritisk - wywierać presję
jutranja izmena - zmiana poranna
kovnica kadrov - kuźnia kadr (*o szkole*)
kršenje pravic delavcev - łamanie praw pracowniczych
kvalificiran delavec - robotnik wykwalifikowany
množično odpuščanje - zwolnienie grupowe
nadura - nadgodzina
nadurno delo - nadgodziny
nagnati na delo - pogonić do pracy
napredek - awans
napredovati - awansować
nepotizem - nepotyzm
nočna izmena - nocna zmiana
novodobno suženjstvo - współczesne niewolnictwo
oblika zaposlitve - forma zatrudnienia
obljubljati nova delovna mesta - obiecywać nowe miejsca pracy
odpust - zwolnienie
odpustiti - zwolnić
opravljati delo - wykonywać pracę
opravljati najtežja in najslabše plačana dela - wykonywać najtrudniejsze i najgorzej opłacane prace
organiziranje dela - organizacja pracy
pogodba o zaposlitvi - umowa o pracę
poklic - zawód
poklicna kariera - kariera zawodowa
poklicne sposobnosti - kompetencje zawodowe
politika zaposlovanja - polityka zatrudnienia
praznik dela - święto pracy
presegati normo za 200 odstotkov - przekraczać normę o 200 procent
pridobiti izkušnje - zdobyć doświadczenie
primanjkuje strokovnjakov - brakuje specjalistów
prilavnik - aplikant (*pravo*)
prilavnik - praktykant; stażysta
prilavništvo - 1. staż 2. praktyka zawodowa
prisilni odmor - urlop przymusowy
prisilno delo - przymusowa praca
pritisk - presja
prošiti za dopust - prosić o urlop
prosti dnevi - dni wolne
prostovoljec - wolontariusz
prostovoljka - wolontariuszka
prostovoljstvo - wolontariat
razdeljevanje letakov - rozdawanie ulotek
samozaposlitev - samozatrudnienie
sezonski delavec - robotnik sezonowy
sezonsko delo - praca sezonowa
sodelavec - współpracownik
sposoben za delo - zdolny do pracy
sprejeti koga na delo - przyjąć kogoś do pracy
starost za upokojitev - wiek emerytalny
strah pred izgubo delovnega mesta - strach przed utratą miejsca pracy
timsko delo - praca zespołowa
trdo delo - ciężka praca
trg dela - rynek pracy
troizmensko delo - praca na trzy zmiany
umsko delo - praca umysłowa
usklajevati poklicno in zasebno življenje - godzić życie prywatne i zawodowe
usposabljanje - szkolenie
vodilni položaj - stanowisko kierownicze
vodja izmene - kierownik zmiany
voziti se na delo vsak dan - codziennie dojeżdżać do pracy
vreči iz službe - wyrzucić z pracy
vreči se na delo - rzucić się w wir pracy.
vse življenje je delal - przez całe życie pracował
vzeti dopust - wziąć urlop

PRACA - POJĘCIA OGÓLNE - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

časno delo - praca tymczasowa; praca dorywcza
zahtevni poklic - wymagający zawód
zaposlenec - pracownik
zaposlenost - zatrudnienie
zaposlitev - zatrudnienie; praca
zaposlitev za določen čas - zatrudnienie na czas określony
zaposlitev za nedoločen čas - zatrudnienie na czas nieokreślony
zaposliti - zatrudnić

zaposliti koga za polovico delovnega časa - zatrudnić kogoś na pół etatu
zaposlovati - zatrudniać
zavarovalna doba - okres składkowy
zavod za zaposlovanje - urząd pracy
zgrešiti poklic - minąć się z powołaniem
zmanjšanje števila delavcev - zmniejszenie liczby pracowników
zvišanje plač - podwyżka płac

ZAROBEK

dodatka za delovne razmere - dodatek za pracę w trudnych warunkach
dodatni zaslužek - dodatkowy zarobek
dostojno plačilo - godna płaca
dvigniti plače - podnieść płace
hitri zaslužek - szybki zarobek
izplačilo plač - wypłata wynagrodzeń
lahek zaslužek - łatwy zarobek
mezda - płaca; pensja
miloščina - jałmużna
minimalna mezda - minimalna płaca
odpravnina - odprawa
plača - płaca; pensja; wynagrodzenie
plačna masa - całość wynagrodzeń brutto

povišanje - podwyżka
povprečna plača - średnie wynagrodzenie
povprečno plačilo je bilo... - średnia płaca wynosiła...
pravična plača - sprawiedliwe wynagrodzenie
priložnostni zaslužek - okazjonalny zarobek
spodobna plača - godziwe wynagrodzenie
tedenski zaslužek - tygodniówka
trinajsta plača - trzynasta pensja, trzynastka
vir zaslužka - źródło zarobku
zamrznitev plač - zamrożenie płac
zaslužek - zarobek
zaslužiti - zarobić
zvišanje plač - podniesienie płac; podwyżka płac

BEZROBOCIE

armada brezposelnih - armia bezrobotnych
boriti se proti brezposelnosti - walczyć z bezrobociem
brezposeln - bezrobotny
brezposelnost - bezrobocie
iskalec dela - osoba poszukująca pracy
kvalifikacije - kwalifikacje
nadomestilo za brezposelnost - zasiłek dla bezrobotnych
odjaviti iz evidence - wykreślić z ewidencji

pogovor za službo - rozmowa kwalifikacyjna
poiskati si delo - poszukać sobie pracy
potegovati se za mesto - starać się o miejsce (*pracy*)
prikrita brezposelnost - ukryte bezrobocie
rast brezposelnosti - wzrost bezrobocia
stopnja brezposelnosti - stopa bezrobocia
ustvarjanje delovnih mest - tworzenie miejsc pracy
zaposlitveni razgovor - rozmowa kwalifikacyjna
življenjepis - życiorys

STRAJK

dogovor - porozumienie
gladovna stavka - strajk głodowy
izpogajati - wynegocjować
izsilili višje plače - wymusić wyższe płace
kolektivna pogodba - układ zbiorowy
končanje stavke - zakończenie strajku
napovedati stavko - zapowiedzieć strajk
opozorilna stavka - strajk ostrzegawczy
pogajalec - negocjator
pogajanje - negocjacje
pogajati se - negocjować
prenehati stavkati - przerwać strajk
pridružiti se stavki - przyłączyć się do strajku

razglasiti stavko - ogłosić strajk
sindikalist - związkowiec
sindikata - związek zawodowy
splošna stavka - strajk generalny
stavka - strajk
stavka je ohromila promet - strajk sparaliżował ruch
stavkar - strajkujący
stavkati - strajkować
stavkokaz - łamistrajk
stavkovni odbor - komitet strajkowy
val stavk - fala strajków
zahtevati - żądać

ZAWODY

- antikvar** - antykwariusz
arhivar - archiwista
astronom - astronom
arheolog - archeolog
komercjalni zastopnik - przedstawiciel handlowy
gospodarstvenik - ekonomista
ekonomist - ekonomista
antropolog - antropolog
arheolog - archeolog
arhitekt - architekt
asistent - asystent
avtomehanik - mechanik samochodowy
barman - barman
betonar - betoniarz
biolog - biolog
blagajničarka - kasjerka
botanik - botanik
carinik - celnik
cenilec - rzeczoznawca
cvetličarka - kwiaciarka
čebelar - pszczelarz
čevljar - szewc
čistilka - sprzątaczką
demograf - demograf
detektiv - detektyw
dietetik - dietetyk
dimnikar - kominiarz
drvar - drwal
električar - elektryk
elektronik - elektronik
elektromonter - elektromonter
energetik - energetyk
etnolog - etnolog
farmacevt - farmaceuta
farmaceutski tehnik - technik farmacji
fizik - fizyk
fizioterapevt - fizjoterapeuta
frizer - fryzjer
gasilec - strażak
genetik - genetyk
geodet - geodeta
geograf - geograf
geolog - geolog
glasbenik - muzyk
gojitelj - hodowca
gozdar - leśnik
gradbenik - budowlaniec
grafičar - grafik
grafolog - grafolog
grobar - grabarz
hidravlik - hydraulik
hišnik - 1. administrator budynku 2. dozorca
igralec - aktor
igralka - aktorka
inšpektor - inspektor
inštalater - hydraulik
jezikoslovec - językoznawca
kamerman - operator kamery
kamnosek - kamieniarz
kemik - chemik
kipar - rzeźbiarz
klepar - blacharz
ključavničar - ślusarz
kmet - rolnik
knjigarnar - księgarz
knjigovez - introligator
knjigovodja - księgowy
knjižničar - bibliotekarz
kontrolor letenja - kontroler lotów
kostumograf - kostiumograf
kovač - kowal
krajinski arhitekt - architekt krajobrazu
krojač - krawiec
krovec - dekarz
krznar - kuśnierz
kuhar - kucharz
kurir - kurier
kurjač - palacz (*w kotłowni*)
laborant - laborant
lekarnar - aptekarz
lektor - lektor
livar - odlewnik
logoped - logopeda
lončar - garncarz
maneken - model
maser - masaż
matematik - matematyk
medicinska sestra - pielęgniarka
mehanik - mechanik
menedžer - menedżer; menadżer
mesar - rzeźnik
mešetar - makler
metalurg - metalurg
meteorolog - meteorolog
mizar - stolarz
mlekar - mleczarz
mlinar - młynarz
montažer - montażysta
mornar - marynarz
natakar - kelner
natakarica - kelnerka
notar - notariusz
novinar - dziennikarz
odvetnik - adwokat
optik - optyk
pek - piekarz
pevec - śpiewak
pilot - pilot
pismonoša - listonosz
policist - policjant
politik - polityk
poljedelec - rolnik
predavatelj - wykładowca
prevajalec - tłumacz
prevoznik - przewoźnik
prodajalec - sprzedawca

ZAWODY - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

programer - programista
projektant - projektant
psiholog - psycholog
psichoterapevt - psychoterapeuta
računovodja - księgowy
receptor - recepcjonista
reševalec - ratownik medyczny; sanitariusz
rudar - górnik
sadjar - sadownik
skladiščnik - magazynier
slaščičar - cukiernik
smetar - śmieciarz
snažilka - sprzętaczką
sobarica - pokojówka
soboslikar - malarz (*pokojuowy*)
sodnik - sędzia
sprevodnik - konduktor
steklar - szklarz
stewardesa - stewardesa
strehar - dekarz
šivilja - krawcowa
taksist - taksówkarz
tapetar - tapeciarz
tapetnik - tapicer

tehnik - technik
tesar - cieśla
tiskar - drukarz
tkalec - tkacz
učitelj - nauczyciel
urar - zegarmistrz
usnjar - kuśnierz
varilec - spawacz
vodnik - przewodnik
vojak - żołnierz
voznik - kierowca
voznik tramvaja - motorniczy
vratar - portier
vrtnar - ogrodnik
vzdrževalec - konserwator; cieć
zdravnik - lekarz
zgodovinar - historyk
zidar - murarz
zlatar - złotnik; jubiler
znanstvenik - naukowiec
zobar - dentysta
zvonar - ludwisarz
železničar - kolejarz
žerjavar - operator dźwigu

11.9 ADMINISTRACJA PUBLICZNA

administrativni ukrepi - środki administracyjne
brezpraven - bezprawny
center za socialno delo - ośrodek pomocy społecznej
častni meščan Ljubljane - honorowy obywatel Lublany
častno razsodišče - sąd koleżeński
določba - 1. przepis 2. postanowienie
določiti - 1. określić 2. postanowić
državni organ - organ państwowy
elektronski podpis - podpis elektroniczny
finančni urad - urząd skarbowy
imenovati - mianować
izdati odločbo - wydać decyzję
izpis - wypis
izpisek - wypis
izpisek iz zemljiške knjige - wypis z księgi wieczystej
izpolniti obrazec - wypełnić formularz
izpolniti pogoje - spełnić warunki
izvod - egzemplarz
javni interes - interes publiczny
lastništvo - własność
lokalna samouprava - samorząd terytorialny
matičar - urzędnik z urzędu stanu cywilnego
matični urad - urząd stanu cywilnego
matično knjiga - rejestr stanu cywilnego
mestni svet - rada miejska
mrliška matična knjiga - księga zgonów
mrliški list - akt zgonu
načelnik urada - naczelnik urzędu
načrt zakona - projekt ustawy
najdenina - znaleźne
najditelj - znalazca
neberljiv - nieczytelny
nepooblaščen - nieuprawniony
nepremičnina - nieruchomości
neutemeljen - niezasadniony
nostrifikacija - nostryfikacja
notar - notariusz
notarska zbornica - izba notarialna
občinski urad - urząd gminy
obravnavati vsak primer posebej - rozpatrywać każdy przypadek indywidualnie
obrazec - formularz
odločba - decyzja
odlog - odroczenie
odlok - dekret
odobritev - zezwolenie; zgoda
odzeti opravilno sposobnost - ubezwłasnowolnić
ožigosati - ostemplować
partnerska zveza - związek partnerski
po uradni dolžnosti - z urzędu
podpisati - podpisać

podpisnik - sygnatariusz
podzeti potrebne ukrepe - podjąć potrzebne środki
pogoj - warunek
poročna matična knjiga - księga małżeństw
potrditev - potwierdzenie
potrditi - potwierdzić
pravna oseba - osoba prawna
predlog - wniosek
predpisi so si v nasprotju - przepisy sobie przeczą
predstojnik urada - naczelnik urzędu
prepoved - zakaz
preveriti - sprawdzić
pritožba - 1. skarga 2. zażalenie
pritoževati se - skarżyć się
projekt - projekt
ravnati - postępować (w *postępowaniach*)
razveljavljati - unieważniać
rojstna matična knjiga - księga urodzeń
rojstni list - akt urodzenia
rok za prijavo se je iztekel - termin zgłoszeń upłynął
samouprava - samorząd
skleniti dogovor - zawrzeć porozumienie
sklep - decyzja
skrbnik - kurator; opiekun
skrbništvo - kuratela; opieka
strog opomin - surowe upomnienie
ugovor tretjega - powództwo osoby trzeciej
ukiniti - 1. zlikwidować 2. odwołać 3. uchylić
ukor - nagana; reprimenda
upravni postopek - postępowanie administracyjne
upravno pravo - prawo administracyjne
uraden - 1. urzędowy 2. oficjalny
uradni podatki - oficjalne dane
uradnik - urzędnik
uradovati - urzędować
utemeljen - uzasadniony
varuh človekovih pravic - rzecznik praw obywatelskich
vpis v knjigo - wpis do księgi
vročiti odločbo - wręczyć decyzję
vzpostaviti organizacijo - założyć organizację
začasni odlok - tymczasowy dekret
zahtevak - wniosek
zakon - ustawa
zakonodajalec - ustawodawca
zastaviti komu nalogo - wyznaczyć komuś zadanie
zavrnti pritožbo - odrzucić skargę; odrzucić zażalenie
združenje - stowarzyszenie
zemljišče - grunt
zemljiška knjiga - księga wieczysta
zemljiški kataster - kataster nieruchomości
zgradba v javni rabi - budynek użytku publicznego

11.10 UBEZPIECZENIA

dokumentacija - dokumentacja	škoda - szkoda
kasko zavarovanje - auto casco	trajna invalidnost - trwałe kalectwo
kritje stroškov - pokrycie kosztów	turistično zavarovanje - ubezpieczenie turystyczne
nesreča - wypadek	udeleženec nezgode - uczestnik wypadku
obvezno zavarovanje - obowiązkowe ubezpieczenie	zavarovalec - ubezpieczający
oceniti škodo - oszacować szkodę	zavarovalen - ubezpieczeniowy
odločiti se za zavarovanje hiše - zdecydować się na ubezpieczenie domu	zavarovalna doba - okres ubezpieczenia
odškodnina - odszkodowanie	zavarovalna pogodba - umowa ubezpieczenia
podatki o vozilu - dane pojazdu	zavarovalna vsota - suma ubezpieczenia
pogoje za zavarovanje - warunki ubezpieczenia	zavarovalni agent - agent ubezpieczeniowy
pokojninsko zavarovanje - ubezpieczenie emerytalne	zavarovalnica - zakład ubezpieczeniowy
polica - polisa	zavarovalniška goljufija - wyłudzenie odszkodowania
pomoč - pomoc	zavarovalniška industrija - przemysł ubezpieczeniowy
popust - zniżka	zavarovanec - ubezpieczony
povzročitelj nesreče - sprawca wypadku	zavarovanje - ubezpieczenie
prijaviti škodu - zgłosić szkodę	zavarovanje prtljage - ubezpieczenie bagażu
pripada mu odškodnina - należy mu się odszkodowanie	zavarovati - ubezpieczyć
prometna nezgoda - wypadek drogowy	zavarovati premoženje - ubezpieczyć mienie/majątek
prostovoljno zavarovanje - dobrowolne ubezpieczenie	zdravstveno zavarovanje - ubezpieczenie zdrowotne
provizija - prowizja	življenjsko se zavarovati - ubezpieczyć się na życie
socialno zavarovanje - ubezpieczenie społeczne	življenjsko zavarovanje - ubezpieczenie na życie

12. HANDEL I USŁUGI

12.1 ZAKUPY

ZAKUPY - POJĘCIA OGÓLNE

akcijska cena - cena promocyjna	plačati v gotovini - płacić gotówką
antikvariat - antykwariat	poceni - 1. tani 2. tanio
asortiment - asortyment	police trgovin - półki sklepów
barantati - targować się	polizdelek - półprodukt
bižuterija - biżuteria	polnovredna živila - zdrowa żywność
blagajna - kasa	popust - rabat
blago - towar	posezonska razprodaja - posezonowa wyprzedaż
blago z napako - towar z wadą; wadliwy towar	pretehtati - ponownie zważyć
blagovna znamka - znak towarowy	prodaja - sprzedaż
bolšji trg - pchli targ	prodajalec - sprzedawca
butik - butik	prodajalka - sprzedawczyni; ekspedientka
cena - cena	prodajalnica - sklep
cene padajo - ceny padają	prodajati - sprzedawać
cene rastejo - ceny rosną	prodajati po kosih - sprzedawać na sztuki
cene se dvigajo - ceny idą do góry	razprodaja - wyprzedaż
cenejši - tańszy	razprodajati - wyprzedawać
cvetličarna - kwaciarnia	razširiti asortiment - rozszerzyć asortyment
čebelarna - sklep pszczelarski	reklamacija - reklamacja
črtna koda - kod kreskowy	reklamacija ni bila pravočasna - reklamacja była nieuzasadniona
denar - pieniądże	rok uporabe - termin przydatności do spożycia
dokupiti - dokupić	samopostrežba - samoobsługa
drag - drogi	samopostrežna trgovina - sklep samoobsługowy
draguljarna - jubiler	spletna trgovina - sklep internetowy
drogerija - drogeria	starinarnica - antykwariat
galanterija - galanteria	stehtati - zważyć
galanterijsko blago - galanteria	stranka - klient
garancija - gwarancja	supermarket - supermarket
glasbena trgovina - sklep muzyczny	špecerija - artykuły spożywcze
gotovina - gotówka	špecerijska trgovina - sklep spożywczy
izdelek - produkt	športna trgovina - sklep sportowy
izložba - wystawa (<i>sklepowa</i>)	tehtnica - waga
juvelirska trgovina - sklep jubilerski	trg - targ
kakovost - jakość	trgovec - handlarz, kupiec
keš - gotówka	trgovina - 1. handel 2. sklep
kiosk - kiosk	trgovina s pohištvo - sklep meblowy
knjigarna - księgarnia	trgovina z mešaním blagom - sklep wielobranżowy
kreditna kartica - karta kredytowa	trgovina z živilimi - sklep spożywczy
kupec - kupiec	trgovinica - sklepik
kupiti - kupić	ugoden nakup - korzystny zakup
kupovati - kupować	umakniti s prodajnih polic - wycofać ze sprzedaży
kvaliteta - jakość	upoštevati reklamacijo - uwzględnić reklamację
lekarna - apteka	v akcijski prodaji - na promocji
mlekarna - mleczarnia	velika izbira - duży wybór
nakupiti - zakupić	vstopiti v trgovino - wejść do sklepu
nakupovalna košara - koszyk na zakupy	začetek razprodaj - początek wyprzedaży
nakupovalni voziček - wózek na zakupy	zbarantati - utargować
nakupovalno središče - centrum handlowe	zelenjavna trgovina - warzywniak
nakupovanje - zakupy	zgrabiti priložnost - skorzystać z okazji
napisati reklamacijo - napisać reklamację	znižati ceno - obniżyć cenę
napol zastonj - półdarmo	zvišati ceno - podnieść cenę
odlična priložnost - świetna okazja	živila - artykuły spożywcze
papirnica - sklep papierniczy	živilo - żywność
pekarna - piekarnia	
plačati pri blagajni - płacić w kasie	

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

ajdova kaša - kasza gryczana
džem - dżem
gorčica - musztarda
hren - chrzan
hrenovka - parówka
izdelki iz žitaric - produkty zbożowe
jabolčni kis - ocet jabłkowy
jajce - jajko
ječmenova moka - mąka jęczmienna
jodirana sol - sól jodowana
kečup - keczup
kefir - kefir
kis - ocet
koruzna moka - mąka kukurydziana
koruzni kosmiči - płatki kukurydziane
kristalni sladkor - cukier kryształ
majoneza - majonez
margarina - margaryna
marmelada - marmolada
oljčno olje - oliwa
ovseni kosmiči - płatki owsiane

paradižnikova mezga - przecier pomidorowy
prosenka kasa - kasza jaglana
pšenična moka - mąka pszeniczna
rastlinsko olje - olej roślinny
riž - ryż
sago - sago
sladilo - słodzik
sladkor - cukier
sladkor v kockah - cukier w kostkach
sladkorna moka - cukier puder
sojino olje - olej sojowy
sončnično olje - olej słonecznikowy
tapioka - tapioka
testenina - 1. makaron 2. kluska
vinski kis - ocet winny
vkuhano sadje - konfitury
zavitek margarine - kostka margaryny
zavoječek kave - paczka kawy
želatina - żelatyna
žele - galaretka
žitni kosmiči - płatki zbożowe

NABIAŁ

edamec - ser edamski
ementalec - ementaler
jogurt - jogurt
kefir - kefir
kislo mleko - zsiadłe mleko
kondezirano mleko - mleko skondensowane
kozje mleko - kozie mleko
kozji sir - kozi ser
kravje mleko - mleko krowie
maslo - masło
mlečni izdelki - nabiał
mleko brez laktoze - mleko bez laktozy
mleko v prahu - mleko w proszku
mozzarella - mozzarella
neposneto mleko - mleko pełnotłuste

ovčji sir - owczy ser
pinjenec - maślanka
polnomastno mleko - mleko pełnotłuste
posneto mleko - mleko odtłuszczone
rezani sir - ser w plasterkach
ribani sir - ser tarty
sir s plesnijo - ser pleśniowy
sir v rezinah - ser w plasterkach
sirni izdelki - wyroby z sera
skuta - twaróg
smetana - śmietana
topljeni sir - ser topiony
trajno mleko - mleko UHT
zgoščeno mleko - mleko skondensowane

SŁODYCZE

bonbon - cukierek
bonbonjera - bomboniera
čigumi - guma do żucia
čokoladni bonbon - czekoladka
čokoladno jajce - jajko niespodzianka
grenka čokolada - gorzka czekolada
karamel - karmel
karamela - karmelek
keks - 1. herbatnik 2. krakers
lizika - lizak
medenjak - piernik
mlečna čokolada - mleczna czekolada

oblat - wafel
piškot - herbatnik
ploščica - baton; batonik
praline - pralinka
rižev narastek - deser ryżowy
sadni bonboni - cukierki owocowe
sladkarije - słodycze
temna čokolada - gorzka czekolada
vafelj - gofr
žele bonboni - żelki
žvečilna guma - guma do żucia

PIECZYWO

bageta - bagietka
beli kruh - biały chleb
četrť kruha - ćwiartka chleba
drobtine - bułka tarta; panierka
francoski rogljič - croissant
graham kruh - graham
hlebec kruha - bochenek chleba (okrągły)
hrustljav kruh - pieczywo chrupkie
kajzerica - kajzerka
koruzni kruh - chleb z mąki kukurydzianej
krof - pączek
kruh iz ajdove moke - chleb z mąki gryczanej
kruhek - chlebek

pirin kruh - chleb orkiszowy
pletenica - chałka
polnozrnat kruh - chleb wielozziarnisty
rezani kruh - chleb krojony
rogljič - rogal
rogljiček - rogalik
rženi kruh - chleb żytni
sendvič - kanapka
skorja kruha - skórka chleba
štruca kruha - bochenek chleba
toast kruh - chleb tostowy
žemlja - bułka

12.2 JEDZENIE**JEDZENIE - POJĘCIA OGÓLNE**

angleški zajtrk - angielskie śniadanie
aperitif - aperitiv
banket - bankiet
brezmesna jed - danie jarskie
cmokati - młaskać
dolgo vzdrži brez jedi - długo wytrzyma bez jedzenia
dvojna porcija - podwójna porcja
glavna jed - danie główne
gostija - biesiada; uczta
gurman - smakosz
gurmanka - smakoszka
hladne predjedi - zimne przystawki
izlačniti se - zgłodnieć
jed - danie
jeduh - obżartuch
jesti z vilicami - jeść widelcem
jesti z žlico - jeść łyżką
kosilo - obiad
kositi - jeść obiad
nabosti meso na vilice - nadziać mięso na widelec
obilno kosilo - obfity obiad
okrepčilo - przekąska
piknik - piknik
pogostitev - poczęstunek
pogrnuti - nakryć do stołu
pojeduch - żarłok; obżartuch

pojesti - zjeść
polovična porcija - pół porcji
postaviti krožnike na mizo - postawić talerze na stół
postreči z večerjo - podać kolację
požeruh - obżartuch
predjed - przystawka
prežvečiti - przeżuć
priboljšek - smakołyk; przysmak
prigrizek - przekąska
pripravljene jedi - dania gotowe
sladica - deser
sladokusec - smakosz
sladokuska - smakoszka
tople predjedi - przystawki ciepłe
večerja - kolacja
večerjati - jeść kolację
vegetarijska jed - danie wegetariańskie
vsaka jed mu tekne - smakują mu wszystkie dania
zalogaj - kęs
zelenjavna mešanica - mieszanka warzywna
zgristi - przeżuć
zlačniti se - zgłodnieć
zmernost v jedi - umiarkowanie w jedzeniu
žar - grill; ruszt
žvečiti - żuć

DANIA I DODATKI

ajdova kaša - kasza gryczana
burek - burek
cmok - knedel; knedlik
cmoki - knedle
cvrtje - jajecznicca
golaž - gulasz
hobotnica - ośmiornica
hrenovka v štručki - hot dog
jajca na oko - jajka smażone
kaša - kasza
kaviar - kawior
kokice - prażona kukurydza
kroket - krokiet
krompirjeve palačinke - placki ziemniaczane
krompirjevi svaljki - kluski ziemniaczane
kuskus - kuskus
lajanja - lasagne
mehko kuhana jajca - jajka na miękko
njoki - gnocchi
obara - potrawka
omaka - sos
omleta - omlet
palačinka - naleśnik
pečeni piščanec - kurczak pieczony
pica - pizza
pire krompir - puree ziemniaczane
pirog - pieróg
piščančji file - filet z kurczaka
pokovka - prażona kukurydza
polenta - polenta (*potrawa z kaszy kukurydzianej*)
pomfri - frytki
puranji file - filet z indyka
ravioli - ravioli
riba brez kosti - ryba bez ości
ribji file - filet z ryby
riž - ryż
rižota - risotto
rjavi riž - ryż brązowy
špageti - spaghetti
špageti na bolonjski nači - spaghetti po bolońsku
tatarska omaka - sos tatarski
trdo kuhana jajca - jajka na twardo
žlikrof - pieróg; pierożek

MIĘSO I WĘDLINY

biftek - befsztyk
bravina - baranina
bržola - rostbef
čufta - klopsy; klopsik
dimljena šunka - szynka wędzona
divjačina - dziczyzna
drobovina - podroby
govedina - wołowina
goveje meso - wołowina
hrenovka - parówka
jetrca - wątróbka
jezik - ozór
konjsko meso - konina
kotlet - kotlet
mesen - mięsny
mesni izdelki - produkty mięsne
mesni zvitki - zrazy zawijane
meso - mięso
nabodalo - szaszłyk
odojek na ražnju - prosię z różną
pečenica - kiełbasa
pečenka - pieczeń
perutnina - drób
pleče - łopatka
prekajenina - mięso wędzone
puran - indyk
raca - kaczka
ragu - ragu
ražnjiči - szaszłyk
rebrce - żeberko
rostbif - rostbef
rulada - rolada
stegno - udo; udko; udziec
svinjska zarebrnica - kotlet schabowy; schab
svinjsko meso - wieprzowina
špeh - słonina
šunka - szynka
telečje meso - cielęcina
teletina - cielęcina
vrat - karkówka
zrezek - sznycel; kotlet
žolca - salceson

ZUPA

boršč - barszcz
bujon - bulion
čebulna juha - zupa cebulowa
česnova juha - zupa czosnkowa
čista juha - rosół
fižolova juha - zupa fasolowa
gobova juha - zupa grzybowa
golaževa juha - zupa gulaszowa
grahova juha - grochówka
jota - jota (*rodzaj zupy*)
juha s rezanci - zupa z makaronem
lečna juha - zupa z soczewicy
mlečna juha - zupa mleczna
naliti juho na krožnike - nalać zupę do talerzy
paradižnikova juha - zupa pomidorowa
ribja juha - zupa rybna
vročna juha - gorąca zupa
zelenjavna juha - zupa jarzynowa

PRZYRZĄDZANIE POTRAW

odcediti - odcedzić
kuharica - 1. kucharka 2. książka kucharska
kuharska knjiga - książka kucharska
peči - piec
grillirati - grillować; piec na grillu
nalahko vreti - gotować na wolnym ogniu
osladiti - posłodzić
premešati - pomieszać
zmešati - zamieszać
mešati - mieszać
dušiti - dusić
začiniti - przyprawić
olupiti - obrać (ze *skórki*)
prerezati - przeciąć
preliti - 1. przelać 2. polać
posuti - posypać
pokapati - skropić
valjati - wałkować
sesekljati - rozdrobnić
narezati na rezine - pociąć w plasterki

posoliti - posolić
popaprati - popieprzyć
cvreti - smażyć
cvreti na olju - smażyć na oleju
dodajati hrani začimbe - przyprawić jedzenie
dodati žličko soli - dodać łyżeczkę soli
dokuhati - dogotować
kuhati - gotować
ocvreti - usmażyć
prekuhati - przegotować
razkuhati - rozgotować
skuhati - ugotować
flambirati - flambirować
pohati - smażyć w panierce
zdrobiti - zmielić
zamastiti - potłuścić
razvaljati - rozwałkować
zasmoditi - przypalić; spalić
prismoditi - przypalić

PRZYPRAWY

bazilika - bazylija
cimet - cynamon
cimetova palčka - laska cynamonu
črni poper - czarny pieprz
gorčica - musztarda
ingver - imbir
janež - anyż
kajenski poper - pieprz cayenne
kari - curry
koper - koper
koriander - kolendra
koromač - fenkuł
kumina - kminek
kurkuma - kurkuma

luštrek - lubczyk
majaron - majeranek
meta - mięta
origano - oregano
pehtran - estragon
poper - pieprz
poprova meta - mięta pieprzowa
rožmarin - rozmaryn
sol - sól
timijan - tymianek
vanilija - wanilia
začimba - przyprawa
žajbelj - szałwia

LOKAL GASTRONOMICZNY

bar - bar
bife - bufet
bifejski - bufetowy
bistro - bar; bistro
čajnica - herbaciarnia
gostilna - gospoda; knajpa; zajazd
gostinstvo - gastronomia
jedilni list - karta dań
kafič - kawiarnia; kafejka
kavarna - kawiarnia
kuhar - kucharz
kuharica - kucharka

napitnina - napiwek
natakar - kelner
natakar vajenec - pikolak
natakarica - kelnerka
obedovalnica (rzad.) - jadłodajnia
picerija - pizzeria
pivnica - piwiarnia
plačilni natakar - starszy kelner
restavracija - restauracja
rezervirati mizo - zarezerwować stół
vinarna - winiarnia

12.3 NAPOJE

PICIE - POJĘCIA OGÓLNE

izpiti - wypić; dopić	popiti - wypić
izprazniti kozarec - opróżnić kieliszek	postreči z mrzlimi in toplimi pijačami - podać zimne i ciepłe napoje
krepek požirek - duży łyk; wielki łyk	požirek - łyk
odžejati se - ugasić pragnienie	skodelica - 1. szklanka 2. filiżanka
pijača - napój	skodelica kompota - szklanka kompotu
pijača iz svežega sadja - napój ze świeżych owoców	slamica - słomka
piti po požirkih - pić łykami	srkniti požirek - łyknąć; wypić łyk
piti po slamici - pić przez słomkę	žeja - pragnienie
piti s slamico - pić przez słomkę	žejen - spragniony
pločevinka - puszka	
pogasiti si žejo s čajem - ugasić pragnienie herbatą	

NAPOJE BEZALKOHOLOWE

gazirana voda - woda gazowana	pomarančni sok - sok pomarańczowy
kakav - kakao	sadni sok - sok owocowy
kompot - kompot	sodavica - woda sodowa
limonada - lemoniada	sveže stisnjen sok - świeżo wyciśnięty sok
mineralna voda - woda mineralna	tonik - tonik
naravna voda - woda źródłana	voda iz pipe - woda z kranu
negazirana voda - woda niegazowana	vroča čokolada - gorąca czekolada
oranžada - oranżada	

KAWA

bela kava - kawa z mlekiem	mleta kava - kawa mielona
črna kava - czarna kawa	moka - mokka
espresso - espresso	obupna kava - paskudna kawa
instant kava - kawa rozpuszczalna	povabiti na kavo - zaprosić na kawę
kapučino - cappuccino	skuhati kavo - zaparzyć kawę
kava s sabo - kawa na wynos	turška kava - kawa po turecku
ledena kava - kawa mrożona	

HERBATA

čaj z limono - herbata z cytryną	kuhati čaj - parzyć herbatę
čaj za razstrupljanje - herbata oczyszczająca	limonin čaj - herbata cytrynowa
čajček - herbatka	metin čaj - herbata miętowa
črni čaj - czarna herbata	vroč čaj - gorąca herbata
ingverjev čaj - herbata imbirowa	zeleni čaj - zielona herbata
kamilični čaj - herbata rumiankowa	zeliščni čaj - herbata ziołowa

PIWO

ale - ale	radler - radler
brezalkoholno pivo - piwo bezalkoholowe	svetlo pivo - piwo jasne
ingverjevo pivo - piwo imbirowe	temno pivo - piwo ciemne
ležak - lager	točeno pivo - piwo lane
pivo brez glutena - piwo bezglutenowe	vrček piva - kufel piwa
pivo v pločevinki - piwo w puszcze	

ALKOHOLE

alkohol - alkohol
alkoholna pijača - napój alkoholowy
belo vino - wino białe
brinovec - jałowcówka
češpljevec - śliwowica
fernet - fernet
gin - gin
grog - grog
konjak - koniak
kuhanc - grzane wino
liker - likier
medica - miód pitny
namizno vino - wino stołowe
ob čaši vina - przy szklaneczce wina
peneče vino - wino musujące

pivopivec - piwosz
pivova pena - piana piwna
polsladko vino - wino półsłodkie
polsuho vino - wino półwytrawne
punč - poncz
rum - rum
sherry - sherry
slivovka - śliwowica
šampanjec - szampan
špirit - spirytus
vermut - wermut
viski - whisky
vodka - wódka
whisky - whisky

12.4 OWOCE I WARZYWA**OWOCE**

ameriška borovnica - borówka amerykańska
ananas - ananas
avokado - awokado
banana - banan
borovnica - jagoda czarna; borówka czernica
breskev - brzoskwinia
brusnica - borówka brusznica (*używane też błędnie dla żurawiny*)
češnja - czereśnia
črni ribez - czarna porzeczka
datelj - daktyl
figa - figa
gozdna jagoda - poziomka
gozdni sadeži - owoce leśne
granatno jabolko - granat
grenivka - grejpfrut
grozdje - winogrono
grozdne jagode - winogrono
hruška - gruszka
jabolko - jabłko
jagoda - truskawka
kaki - kaki
kikiriki - orzech ziemny
kivi - kiwi
kokos - kokos
kutina - pigwa

lešnik - orzech laskowy
limeta - limetka; limonka
lubenica - arbuz
mahovnica - żurawina
malina - malina
mandarina - mandarynka
mandelj - migdał
mango - mango
mangostan - mangostan
marakuja - marakuja
marelica - morela
medvedja jagoda - jarzębina
melona - melon
nektarina - nektarynka
oreh arašid - orzech ziemny
papaja - papaja
pistacija - pistacja
pomaranča - pomarańcza
pomelo - pomelo
rdeči ribez - czerwona porzeczka
robida - jeżyna
sadje - owoc
sliva - śliwka
smokva - figa
suho sadje - suszone owoce
višnja - wiśnia

WARZYWA

artičoka - karczoch
beluš - szparag
bob - bób
brokoli - brokuł
brstični ohrovt - kapusta brukselska
buča - dynia
bučka - cukinia
cvetača - kalafior
čebula - cebula
česen - czosnek
čičerika - ciecierzycyca
drobnjak - szczypiorek
fižol - fasola
glavica česna - główka czosnku
grah - groch; groszek
hren - chrzan
jajčevrec - bakłażan
kislo zelje - kiszona kapusta
kodrolistni ohrovt - jarmuż
kolerabica - kalarepa
koper - koper
koren - marchew
korenček - karotka
korenje - marchew

krompir - ziemniak
kumara - ogórek
leča - soczewica
melancana - bakłażan
ohrovt - kapusta włoska
paprika - papryka
paradižnik - pomidor
pastinak - pasternak
peteršilj - pietruszka
por - por
rdeča pesa - burak
redkvica - rzodkiewka
sladkorna pesa - burak cukrowy
soja - soja
solata - sałata
stročnica - roślina strączkowa
strok česna - ząbek czosnku
špargelj - szparag
špinača - szpinak
vejica peteršilja - nać pietruszki
zelena - seler
zelenjava - warzywo
zelje - kapusta

12.5 ODZIEŻ**ODZIEŻ - POJĘCIA OGÓLNE**

biti iz mode - wyjść z mody
biti v modi - być modnym
cunja - gałgan; szmata (*o ubraniu*)
krojač - krawiec
krojačica - krawcowa
krojačnica - zakład krawiecki
krpati - łątać; cerować
našitek - naszywka
našiti - naszyć
nit - nić
oblačilo - ubranie
oblačiti se po modi - ubierać się zgodnie z modą
odvečna oblačila - niepotrzebne ubrania

preobleči se - przebrać się
preobleka - przebranie
prihajati v modo - stawać się modnym
prišiti - przyszyć guziki
sešivati - zszywać
staromodni - staromodny
stilski - stylowy; elegancki
šivati - szyć
šivilja - krawcowa
zakrpati - zacerować
zapeti - zapiąć
zašivati - zaszywać
zavezati kravato - zawiązać krawat

TKANINY

atlas - atłas
bombaž - bawełna
bombaž se rad mečka - bawełna lubi się gnieść
bombažen - bawełniany
flanela - flanela
flanelast - flanelowy
kašmir - kaszmir
lan - len
lanen - lniany
rebrasti žamet - sztruks

semiš - zamsz
svila - jedwab
svilen - jedwabny
svilena bluza - jedwabna bluza
trenirka - dres
volna - wełna
volnen - wełniany
žamet - aksamit
žameten - aksamitny

UBRANIA I DODATKI

bermuda hlače - bermudy
bikini - bikini
bikinke - bikini
bluza - bluza
bluzica - bluzka
bokserice - bokserki
brezrokavnik - bezrękawnik
bunda - kurtka
dokolenka - podkolanówka
dolge spodnjice - kalesony
dolgo krilo - długa spódnica
gumb - guzik
gumbek - guziczek
hlače - spodnie
hlače na zvonec - dzwony
hlačen - dotyczący spodni
hlačke - 1. spodenki 2. majtki
hlačnica - nogawka
jopič - 1. kurtka 2. żakiet
kavbojke - dżinsy; spodnie dżinsowe
korzet - gorset
kratke hlače - krótkie spodnie
kravata - krawat
krilce - spódniczka
krilo - spódnica
krzno - futro
manšeta - mankiet
metuljček - muszka
modrček - biustonosz
natakniiti rokavice - założyć rękawice
obleči hlače - założyć spodnie
obleka - 1. strój 2. sukienka, suknia
oblekica - sukieneczka

NAKRYCIA GŁOWY

balaklava - kominiarka
baretka - beret
biret - biret
cilinder - cylinder
cof - pompon
dvigniti klobuk - uchylić kapelusza
fes - fez
kapa - czapka
kapa s cofom - czapka z pomponem
kapa s ščitnikom - czapka z daszkiem
kapuca - kaptur

ogrinjalo - szal
ovratnik - kołnierz
pajčolan - welon
pajkice - legginsy; legginsy
pižama - piżama
predpasnik - fartuch
pulover - sweter
puloverček - sweterek
rokav - rękaw
rokavček - rękawek
rokavica - rękawica
rokavička - rękawiczka
rokavna dolžina - długość rękawa
sleči hlače - zdjąć spodnie
spalna srajca - koszula nocna
spodnja majica - podkoszulek
spodnje perilo - bielizna
spodnjica - halka
spodnjice - majtki
srajca z dolgimi rokavi - koszula z długimi rękawami
srajčka - koszulka
svetlo krilce - jasna spódniczka
športno oblačilo - strój sportowy
telovnik - kamizelka
tkanina - tkanina
tunika - tunika
usnje - skóra
usnjen - skórzany
večerna obleka - strój wieczorowy
vetrovka - wiatrówka
zdrsane hlače - zdarte spodnie
žep - kieszeń

klobuček - kapelusik
klobuk - kapelusz
panama - panama
pokrivalo glave - nakrycie głowy
polcilinder - melonik
potegniti si kapuco čez glavo - zarzucić kaptur na głowę
potisniti si kapo čez ušesa - nasunąć czapkę na uszy
slamnati klobuk - słomiany kapelusz
turban - turban

12.6 OBUWIE

bos - bosa	otroški čevlji - buty dziecięce
bosonog - bosa	petka - obcas
cokle - drewniaki	podpetek - napiętek
copata - kapeć	podplat - podeszwa
čevlj - but	polčevlj - półbut
čevljček - bucik	pomeriti - przymierzyć
čevljar - szewc	pomerjati si čevlje - przymierzać buty
čevlji na vezalke - buty na sznurówki	preobuti se - przebrać buty; zmienić obuwie
čevlji so mi premajhni - buty są (na mnie) za małe	primeriti - przymierzyć
čevlji so mi preveliki - buty są (na mnie) za duże	sandal; sandala - sandał
čevlji z visoko peto - buty na wysokim obcasie	sezuti čevlje - zdjąć buty
desni čevlj ga tišči - prawy but go uwiera	superge - 1. trampki 2. adidas
gumijasti škornji - gumki	škornji - botki
japonke - japonki	športna obutev - obuwie sportowe
krema za čevlje - krem do butów	usnjena obutev - obuwie skórzane
loščilo za čevlje - pasta do butów	vezalka - sznurówka
mokasin - mokasyn	vložke za čevlje - wkładki do butów
moška obutev - obuwie męskie	zavezati čevlje - zawiązać buty
obutev - obuwie	zdrsati čevlje - zedrzeć buty
obuti čevlje - założyć buty	ženska obutev - obuwie żeńskie
obutven - obuwniczy	žlica za čevlje - łyżka do butów
obuvalna žlica - łyżka do butów	žuliti - cisnąć (o <i>bucie</i>)
ortopedске vložke - wkładki ortopedyczne	

12.7 ARTYKUŁY BIUROWE I PAPIERNICZE

- aktovka za dokumente** - teczka na dokumenty
album za fotografije - album do zdjęć
askvarelne barvice - akwarele
barva za žige - tusz do pieczętek
barvica - pisak kolorowy
barvni svinčniki - kredki woskowe
beležnica - notes
blazinica za žige - poduszczyk do pieczętek
čopič - pędzel
črnilnik - kałamarz
črnilo - atrament
črnilo za nalivno pero - tusz do pióra wiecznego
dnevni planer - terminarz
dnevnik - pamiętnik
držalo za svinčnike - pojemnik na ołówki
etiketa - etykieta
fascikel - segregator
flomaster - flamaster
folija - folia
gravirna plošča - płyta grawerska
kemični svinčnik - długopis
knjižica - broszura
knjižni ovitek - okładka na książkę
koledar - kalendarz
korekturna tekočina - korektor
korekturni trak - korektor w formie taśmy
lepilni trak - taśma klejąca
lepilo - klej
luknjalik - dziurkacz
maketa - model
marker - marker
modelirna glina - glina do modelowania
nalepka - naklejka
nalivno pero - pióro wieczne
nož za odpiranje pisem - nożyk do otwierania listów
nož za papir - nożyk do papieru
oljne barvice - farby olejne
ovoj - koszulka na dokumenty
ovojnica - koperta
ovojnica za spise - koszulka na dokumenty
označevalec za knjige - zakładka do książek
papirniški izdelki - artykuły papiernicze
pergamentni papir - papier pergaminowy
pisalna podloga - podkładka do pisania
pisalni blok - notes
pisalo - długopis
pisarniške potrebščine - artykuły biurowe
pisarniški material - artykuły biurowe
pisemski obtežilniki - przyciski do papieru
pisemski papir - papier listowy
plastelin - plastelina
pobarvanka - książeczka do kolorowania
prelepnic - kalkomania
prerisovalni papir - kalka techniczna
radirka - gumka do mazania
ravnilo - linijka
rezalnik dokumentov - niszczarka
risalni blok - blok rysunkowy
risalno ravnilo - linijka kreślarska
samolepilen - samoprzylepny
skicirka - szkicownik
spenjač - zszywka
spenjalnik - zszywacz
sponka - zszywka
sponke za zabeležke - spinacze do papieru
svetleči papir - papier świecący
svinčnik - ołówek
šilček - temperówka
škadle iz lepenke - pudełko kartonowe
štampljka - pieczętka; stempel
tiskarska črka - taśma drukarska
trgalnik dokumentov - niszczarka
voščilnica - kartka z życzeniami
zavijalni papir - papier do pakowania
zvezek - zeszyt
žele svinčnik - długopis żelowy
žig - pieczętka

12.8 DROGERIA

- antiperspirant** - antyperspirant
balzam za lase - odżywka do włosów
barva za lase - farba do włosów
belilo - wybielacz
brezova voda - woda brzożowa
brisača - ręcznik
britvica - żyletka
brivnik - maszynka do golenia
česati se z glavnikom - czesać się grzebieniem
depilator - depilator
dezodorant - dezodorant
drogerija - drogeria
drogerijski - drogeryjny
gel za britje - żel do golenia
gel za prhanje - żel pod prysznic
glavnik - grzebień
gobica - gąbka
hena - henna
hranilna krema - krem odżywczy
vlažilna krema - krem nawilżający
nočna krema - krem na noc
kolonjska voda - woda kolońska
kompaktni puder - puder w kamieniu
kopalna brisača - ręcznik kąpielowy
kopalna sol - sól do kąpeli
kozmetična torbica - kosmetyczka
koža - 1. skóra 2. cera
krema po britju - krem po goleniu
krema proti gubam - krem przeciwzmarszczkowy
krema za obraz - krem do twarzy
krema za roke - krema za roke
krema za sončenje - krem do opalania
lak za lase - lakier do włosów
lak za nohte - lakier do paznokci
maska za obraz - maseczka do twarzy
masna koža - cera tłusta
milo - mydło
natreti roke s kremom - posmarować ręce kremem
občutljiva koža - cera wrażliwa
odstranjevalec laka - zmywacz do paznokci
olje za sončenje - olejek do opalania
papirnati robčki - chusteczki higieniczne
pena za britje - pianka do golenia
pena za lase - pianka do włosów
pralni prašek - proszek do prania
puder v prahu - puder sypki
senčilo - cień do powiek
suha koža - cera sucha
šampon proti prhljaju - szampon przeciwłupieżowy
šampon za mastne lase - szampon do włosów przetłuszczających się
škarje za nohte - nożyczki do paznokci
šminka - szminka
tekoče milo - mydło w płynie
toaletni papir - papier toaletowy
tonik - tonik
umiti si lase s šamponom - umyć włosy szamponem
umivati se s toplo vodo in milom - myć się ciepłą wodą i mydłem
uporabljati šampon - stosować szampon
vata - wata
zobna ščetka - szczoteczka do włosów
žiletka - żyletka

12.9 ARTYKUŁY AGD

baterija - latarka	podstavek - spodek
brivski aparat - golarka	pomivalni stroj - zmywarka
čajni servis - serwis do herbaty	porcelan - porcelana
ekspres za kavo - ekspres do kawy	posoda - naczynie
fen - suszarka do włosów	postaviti svetilko na mizo - postawić lampę na stole
grelnik vode - czajnik bezprzewodowy	pralni stroj - pralka
hladilnik - lodówka	prižgati svetilko - zapalić/włączyć lampę
indukcijska plošča - płyta indukcyjna	raženj - rożen
kavni servis - serwis do kawy	rezalnik - krajalnica
kozica - rondel	sesalnik - odkurzac
krožnik - talerz	sokovnik - sokowirówka
kuhinjski robot - robot kuchenny	stenska stevilka - kinkiet
kupa - puchar	stiskalo za limono - wyciskacz do cytryn
likalna deska - deska do prasowania	stoječa svetilka - lampa stojąca
likalnik - żelazko	sušilni stroj - suszarka
mesoreznica - maszynka do mięsa	sušilnik za lase - suszarka do włosów
mešalnik - mikser	sušiti lase s fenom - suszyć włosy suszarką
mikrovalna pečica - kuchenka mikrofalowa	svetilka - lampa
mlinček za kavo - młynek do kawy	svetiti si z baterijo - świecić latarką
nočna svetilka - lampka nocna	šivalni stroj - maszyna do szycia
nož - nóż	termovka - termos
nožek - nożyk	vrtna svetilka - lampa ogrodowa
odpirać za butelke - korkociąg	zamrzovalna skrinja - zamrażalnik
odpirać za konzerve - otwieracz do konserw	žar - grill
opekač - toster	žarnica - żarówka
plinski štedilnik - kuchenka gazowa	žarnica sveti - żarówka świeci
	žepna baterija - latarka kieszonkowa

12.10 ARTYKUŁY RTV

antena - antena	nizkotonec - subwoofer
avtoradio - radio samochodowe	ojačevalec - wzmacniacz
daljinec - pilot	poslušati glasbo s slušalkami - słuchać muzyki przez słuchawki
daljinski upravljalac - pilot	predvajalnik - odtwarzacz
dekoder - dekodek	radijski sprejemnik - odbiornik radiowy
digitalni diktafon - dyktafon cyfrowy	radio - radio
diktafon - dyktafon	radiokasetofon - magnetofon
domači kino - kino domowe	satelitska antena - antena satelitarna
glasbeni stolp - wieża hi-fi	slušalke - słuchawki
govoriti v mikrofon - mówić do mikrofonu	snemati s kamero - kręcić/nagrywać kamerą
gramofon - gramofon	sobna antena - antena pokojowa
hi-fi sistem - wieża hi-fi	televizijska antena - antena telewizyjna
izključiti - wyłączyć telewizor	televizor - telewizor
kabel - kabel	televizorsko ohišje - obudowa telewizora
kamera - kamera	tuner - tuner
komplet za hišni kino - zestaw kina domowego	v sobi igra radio - w pokoju gra radio
kopirni stroj - kopiarka	zaslon - ekran
mikrofon - mikrofon	zvočnik - głośnik
mp3 predvajalnik - odtwarzacz mp3	
natakiniti slušalke - założyć słuchawki	

12.11 POCZTA

<p>adresat pisma ni prejel - adresat nie odebrał listu album za znamke - klaser anonimno pismo - anonimowy list cevna pošta - poczta pneumatyczna dati pismo v ovojnico - włożyć list do koperty datum odpošiljatve pošiljke - data nadania przesyłki denarno nakazilo - przekaz pieniężny dobiti pismo - dostać list dobiva veliko pošte - dostaje dużo poczty/listów dopisnica - kartka pocztowa izročiti pismo naslovníku - doręczyć pismo adresatowi letalska pošta - poczta lotnicza ljubezensko pismo - list miłosny nalepiti znamko - nakleić znaczek napisati - napisać list naslov - adres nasloviti - zaadresować naslovljenec - adresat naslovljenka - adresatka navadno pismo - list zwykły oddati pismo - nadać list odpošiljatelj - nadawca odpošiljati - nadawać (listy) odpreti ovojnico - otworzyć kopertę odprto pismo - list otwarty ovojnica - koperta označba pošte na žigu - oznaczenie poczty na stemplu paket - paczka pisemski papir - papier listowy</p>	<p>pismo je hodilo tri dni - list szedł trzy dni pismo s povratnico - list z potwierdzeniem odbioru pismonoša - listonosz pismonoša je prinesel pismo - listonosz przyniósł list poslati pismo pošti - wysłać list pocztą pošiljatelj - nadawca pošiljka - przesyłka pošta posluje do devetih - poczta jest czynna do dziewiętej poštar - listonosz; pocztowiec poštna številka - kod pocztowy poštne storitve - usługi pocztowe poštni delavec - pracownik poczty poštni nabiralnik - skrzynka na listy poštni predal - skrytka pocztowa poštnina - opłata pocztowa poštno ležeče - poste restante potrdilo o pošiljki - dowód nadania priporočeno pismo - list polecony razglednica - widokówka raznesti pošto - roznieść pocztę raztrgati pismo - potargać list serija znamk - seria znaczków vrednostno pismo - list wartościowy vrgel je pismo v koš - wyrzucił list do kosza zahvalno pismo - list dziękczynny zalepiti ovojnico - zakleić kopertę zbirati znamke - zbierać znaczki znamka - znaczek žig - stempel</p>
---	---

12.12 TELEKOMUNIKACJA**brežični telefon** - telefon bezprzewodowy**centrala** - centrala**čakajoči klic** - rozmowa oczekująca**dvigniti slušalko** - podnieść słuchawkę**gluh telefon** - głuchy telefon**gostovanje** - roaming**govorne storitve** - usługi głosowe**interna številka** - numer wewnętrzny**klical sem ga, a se ni oglasil** - dzwoniłem do niego, ale nie odebrał**klicati (koga?)** - dzwonić (do kogo?)**klicna številka** - numer kierunkowy**linija je pokvarjena** - linia jest uszkodzona**linija je zasedena** - linia (jest) zajęta**mobilni operater** - operator telefonii komórkowej**mobilni telefon** - telefon komórkowy**mobilno omrežje** - sieć telefonii komórkowej**motnje na linij** - zakłócenia na linii**napeljati telefon v hišo** - podłączyć telefon do domu**nihče se ne javi** - nikt nie odbiera**obesiti slušalko** - zawiesić słuchawkę**odhodni klic** - rozmowa wychodząca**odzivnik** - automatyczna sekretarka**omrežna številka** - numer kierunkowy**ostanite na liniji** - proszę się nie rozłączać**pogovarjati se po telefonu** - rozmawiać przez telefon**poklicati (koga?)** - zadzwonić (do kogo?)**poklicati nazaj** - oddzwonić**poljski telefon** - telefon polowy**prekiniti zvezo** - przerwać połączenie**priti k telefonu** - podejść do telefonu**prihodni klic** - rozmowa przychodząca**račun** - rachunek**slušalka telefona** - słuchawka telefonu**sporočilo SMS** - wiadomość SMS**storitev za prenos podatkov** - usługa transmisji danych**številka** - numer**tarifa** - taryfa**telefaks** - telefax**telefon je zaseden** - linia zajęta**telefon kliče** - telefon dzwoni**telefon te kliče** - ktoś dzwoni do ciebie**telefon zvoní** - telefon dzwoni**telefonirati** - telefonować; dzwonić**telefonirati po zdravniku** - dzwonić po lekarza**telefonska govorilnica** - budka telefoniczna**telefonska kartica** - karta telefoniczna**telefonski aparat** - aparat telefoniczny**telefonski imenik** - książka telefoniczna**telefonski izpisek** - billing**telefonski naročnik** - abonent (telefoniczny)**telefonski pogovor** - rozmowa telefoniczna**telekomunikacija** - telekomunikacja**zaračunavanje po sekundnem intervalu** - naliczanie sekundowe

13. SPORT

13.1 DYSCYPLINY SPORTOWE

alpsko smučanje - narciarstwo alpejskie
ameriški nogomet - futbol amerykański
atletika - atletyka; lekkoatletyka
badminton - badminton
biatlon - biathlon
bob - bobsleje
boks - boks
cestno kolesarstvo - kolarstwo szosowe
curling - curling
deseterboj - dziesięciobój
dviganje uteži - podnoszenie ciężarów
floret - floret
gimnastika - gimnastyka
golf - golf
gorsko kolesarstvo - kolarstwo górski
hitrostno drsanje - łyżwiarstwo szybkie
hokej na ledu - hokej na lodzie
hokej na travi - hokej na trawie
jahanje - jeździectwo
judo - judo
kajakaštvo - kajakarstwo
karate - karate
kegljanje - kręgle
kolesarstvo - kolarstwo
košarka - koszykówka
kriket - krykiet

lokostrelstvo - łucznictwo
mečevanje - szermierka
mnogoboj - wielobój
moderni peteboj - pięciobój nowoczesny
namizni tenis - tenis stołowy
nogomet - piłka nożna
nordijska kombinacija - kombinacja norweska
odbojka - siatkówka
odbojka na mivki - siatkówka plażowa
peterboj - pięciobój
plavanje - pływanie
polo - polo
potapljanje - nurkowanie
rokomet - piłka ręczna
rugby - rugby
sinhrono plavanje - pływanie synchroniczne
skok v daljino - skok w dal
skvoš - squash
smučanje - narciarstwo
smučarski skoki - skoki narciarskie
smučarski teki - biegi narciarskie
suvanje krogle - pchnięcie kulą
tenis - tenis
troboj - trójbój
umetnostno drsanje - łyżwiarstwo figurowe
vaterpolo - piłka wodna

13.2 RYWALIZACJA

baraž - baraż
bronasta kolajna - brązowy medal
čestitati - gratulować; pogratulować
četrfinale - ćwierćfinał
četrfinalist - ćwierćfinalista
dati od sebe vse - dać z siebie wszystko
diskvalificirati - dyskwalifikować; zdyskwalifikować
diskwalifikacija - dyskwalifikacja
dolga in uspešna kariera - długa i udana kariera
doping - doping (*šrodki dopingujuče*)
drugoligaš - drugoligowiec
dvojna zmaga - podwójne zwycięstwo
enkrat zmagaš, drugič izgubiš - raz wygrywasz, raz przegrywasz
evropsko prvenstvo - mistrzostwa Europy
favl - faul
favorit - faworyt
favoritinja - faworytka
favoritka - faworytka
finale - finał
finalist - finalista
forma - forma
gojiti šport - uprawiać sport
igralec - gracz; zawodnik
izboljšati igro v obrambi - poprawić grę w obronie
izboljšati rekord - poprawić rekord

izenačevati - wyrównywać
izenačiti - wyrównać
izenačiti rekord - wyrównać rekord
izgubiti - przegrać
izgubljati - przegrywać
izid - wynik; rezultat
izpasti - wypaść; odpaść
izziv - wyzwanie
junior - junior
juniorka - juniorka
kolajna - medal
končati kariero - zakończyć karierę
liga - liga
ligaš - ligowiec
mojster - mistrz
moštven - drużynowy
moštvo - drużyna
največje presenečenje - największa niespodzianka
napeta končnica - emocjonująca końcówka
naslov - tytuł
naši skakalci vodijo - nasi skoczkowie prowadzą
navijač - kibic
navijati (za koga?) - kibicować (komu?)
nazadoval je za 18 mest - spadł o 18 miejsc
neodločeni izid - remis

RYWALIZACJA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

olimpiada - olimpiada	senior - senior
olimpijska vas - wioska olimpijska	senzacija - sensacja
olimpijske igre - igrzyska olimpijskie	slaba igra obrambe - słaba gra obrony
olimpijski odbor - komitet olimpijski	sodnik - sędzia
olimpijski tekmovalec - olimpijczyk	sramoten poraz - sromotna porażka
osebni rekord - rekord życiowy	srebrna kolajna - srebrny medal
osvojiti točko - zdobyć punkt	start - start
outsider - outsider	startati - startować; wystartować
piskati - gwizdać	svetovni rekord - rekord świata
piščalka - gwizdek	svetovno prvenstvo - mistrzostwa świata
plavanje je njegov najljubši šport - pływanie to jego ulubiony sport	šport - sport
podaljšek - dogrywka	športni klub - klub sportowy
podeliti kolajne - wręczyć medale	športnica - sportsmenka
pokal - puchar	športnik - sportowiec
polfinale - półfinał	tekma - mecz, spotkanie
polfinalist - półfinalista	tekmovalec - zawodnik
poraz - porażka	točka - punkt
postaviti nov rekord - ustanowić nowy rekord	točkovanje - punktacja
pot k zmagi - droga do zwycięstwa	trening - trening
povratna tekma - mecz rewanżowy	trenirati - trenować
prednost - przewaga	tribuna - trybuna
prednost je narasla na sedem točk - prowadzenie wzrosło do siedmiu punktów	trofeja - trofeum
preiti v obrambo - przejść do obrony	turnir - turniej
premagati - pokonać	univerziada - uniwersjada
prijateljska tekma - mecz towarzyski	uvrstitev - 1. awans 2. lokata; miejsce
protinapad - kontratak	v drugem polčasu so gostje izenačili - w drugiej połowie goście wyrównali
prvoligaš - pierwszoligowiec	veseliti se zmage - cieszyć się ze zwycięstwa
razlika - różnica	voditi z dvema točkama - prowadzić dwoma punktami
rekorden - rekordowy	vrhunski šport - sport wyczynowy
reprezentanca se je uvrstila v finale - reprezentacja awansowała do finału	zabeležiti zmago - zanotować zwycięstwo
reprezentant - reprezentant	zasesti prvo mesto - zająć pierwsze miejsce
reprezentantka - reprezentantka	zažvižgati - zagwizdać
selektor - trener	zgodovinski uspeh - historyczny sukces
semifinale - półfinał	zimna olimpiada - olimpiada zimowa
semifinalist - półfinalista	zlata kolajna - złoty medal
senior - senior	zmagati - zwyciężyć
	zmagovit - zwycięski

13.3 PIŁKA NOŻNA

avtogol - gol samobójczy	nogometen - piłkarski
centrirati - centrować	obramba - obrona
častni gol - gol honorowy	odžvižgati - odgwizdać
dati gol - strzelić gola	ofsajd - spalony
doseči gol iz ofsajda - strzelić gola ze spalonego	ofsajd položaj - pozycja spalona
enajstmetrovka - jedenastka (rzut karny)	polčas - połowa (<i>meczu</i>)
gol - 1. bramka 2. gol; bramka	polovica - połowa (<i>boiska</i>)
igralec je v ofsajdu - zawodnik jest na spalonym	prečka - poprzeczka
igrišče - boisko	prejeti gol - stracić gola
imajo dva gola prednosti - mają dwie bramki przewagi	priznati gol - uznać gola
izbijati žogo - wybijać piłkę	prosti strel - rzut wolny
izgubiti žogo - stracić piłkę	razveljaviti gol - nie uznać gola
izkoristiti enajstmetrovko - wykorzystać jedenastkę	rdeči karton - czerwona kartka
kazenski prostor - pole karne	rumeni karton - żółta kartka
kazenski strel - rzut karny	sodnik je odpiskal konec tekme - sędzia odgwizdał koniec spotkania
kopačke - korki	sodniška žoga - rzut sędziowski
korner - 1. róg 2. rzut różny	strel na gol - strzał na bramkę
lepa akcija - piękna akcja	vezni igralec - pomocnik
lob - lob	volej - wolej
lobati - lobować, przelobować	vrata - bramka
metati žogo iz avta - wyrzucać piłkę z autu	vratar - bramkarz
napad - atak	zadetek - trafienie; gol
napadalec - napastnik	žoga - piłka
nebranjeni gol - pusta bramka	žoga iz cunj - szmacianka
nenatančna strela - niecelny strzał	žoga je okrogla - piłka jest okrągła
neubranljiv strel - strzał nie do obrony	žoga je padla na avt - piłka wyleciała na aut
nogometiš - piłkarz	

13.4 HOKEJ NA LODZIE

čelada - kask	linijski sodnik - sędzia liniowy
črta vrat - linia bramkowa	mala kazen - kara dwóch minut
dobil je dve minuti kazni - dostał dwie minuty kary	modra črta - linia niebieska
drsališče - lodowisko	očistiti drsališče z rolbo - oczyścić lodowisko rolbą
drsalke - łyżwy	odbijalka - odbijaczka
drsati - jeździć na łyżwach	odštevatii sekunde do izteka kazni - odliczać sekundy do końca kary
dvominutna izključitev - dwuminutowe wykluczenie	ograda - banda
dvominutna kazen - dwuminutowa kara	plošček - krążek
hokej na ledu - hokej na lodzie	ploščica - krążek
hokejist - hokeista	prepovedan dolgi strel - uwolnienie
hokejska palica - kij hokejowy	rdeča črta - linia czerwona
hokejska zveza - związek hokeja	rolba - rolba
hokejski - hokejowy	sodnik za vrati - sędzia bramkowy
kazenska klop - ławka kar	tretjina - tercja
klop za igralce - ławka rezerwowych	začetni met - wznowienie
led - lód	zlati gol - złoty gol
ledena plošča - tafla	

13.5 LEKKOATLETYKA

atletska steza - bieżnia
ciljna črta - linia mety
dolgoprogaš - długodystansowiec
finiš - finisz
hitra hoja - chód
hodec - chodziarz
kraljica športa - królowa sportu
krogla - kula
maraton - maraton
maratonec - maratończyk
maratonski - maratoński
met kladiva - rzut młotem
met kopja - rzut oszczepem
met krogle - pchnięcie kulą
metalec diska - dyskobol
metalec kladiva - młociarz
predtekmovanje - eliminacje
preskočiti - przeskoczyć
razdalja - odległość
skok s palico - skok o tyczce
skok v daljino - skok w dal

skok v višino - skok wzwyż
sprint - sprint
sprinter - sprinter
startna črta - linia startu
startna pištola - pistolet startowy
startna številka - numer startowy
štafeta - sztafeta
tartan - tartan
teči na prvi progi - bieć na pierwszym torze
tek - bieg
tek na dvesto metrov - bieg na dwieście metrów
tek z ovirami - bieg przez płotki
tekač - biegacz
tekač ni zdržal tempa - biegacz nie wytrzymał tempa
tekačica - biegaczka
tekališče - bieżnia
tekmovanje v metanju diska - zawody w rzucie dyskiem
trošk - trójskok
upočasni tek - zwolnić bieg
vreči disk - rzucić dysk/dyskiem

13.6 SKOKI NARCIARSKIE

celinski pokal - puchar kontynentalny
daljava - odległość
dva odlična skoka - dwa świetne skoki
ekipna tekma - konkurs drużynowy
finalna serija - seria finałowa
imel zelo slabe razmere - miał bardzo złe warunki
kalkulacijska točka - punkt konstrukcyjny
Kristalni globus - Kryształowa Kula
letalac - lotnik
letalnica - skocznia mamucia
mała skakalnica - mała skocznia
najboljša trideseterica - najlepsza trzydziestka
najboljši skakalci - najlepsi skoczkowie
padec - upadek
polet - lot
poletna sezona - sezon letni
posamična tekma - konkurs indywidualny
poskusna serija - seria próbna
povprečen skok - przeciętny skok
predskakalec - przedskoczek
pristał je pri 148 metrih - wylądował na 148 metrze
pristanek - lądowanie

pristanek v telemark - lądowanie z telemarkiem
prva serija - pierwsza seria
rekord skakalnice - rekord skoczni
skakalec - skoczek
skakalnica - skocznia
skakati - skakać
skok - skok
slab veter - niesprzyjający wiatr
smučarski poleti - loty narciarskie
smučarski skoki - skoki narciarskie
sodniški stolp - wieża sędziowska
storiti napako pri odskoku - popełnić błąd przy odbiciu
svetovni pokal - puchar światowy
tekma - konkurs
telemark - telemark
velikost skakalnice - wielkość skoczni
veter - wiatr
zadnji skok - ostatni skok
znižati nalet - obniżyć belkę startową
žirija - jury

13.7 TENIS

as - as (serwisowy)	predati dvoboj - skreczować
ATP lestvica - ranking ATP	servirati - serwować; zaserwować
backhand - backhand; bekhend	servis - serw; zagrywka
dobiti niz - wygrać seta	smash - smecz
drža loparja - chwyt rakiety	tenis - tenis
dvojica - debel	tenisač - tenisista
forehand - forehand	tenisačica - tenisistka
igra - gem	teniški - tenisowy
igra enojk/posameznikov - gra pojedyncza	teniški turnir - turniej tenisowy
igra na mreži - gra przy siatce	teniško igrišče - kort tenisowy
izgubiti niz - przegrać seta	tie-break - tie-break
lob - lob	turnir za grand slam - turniej wielkoszlemowy
lopar - rakieta	vodil je v vseh nizih - prowadził we wszystkich setach
namizni tenis - tenis stołowy	volej - wolej
neizsiljena napaka - niewymuszony błąd	zaključna žoga - piłka meczowa
nosilec - rozstawiony gracz	zdaj ima on servis - teraz on serwuje
odvzem servisa - odebranie serwisu	žogica - piłeczka
predaja - krecz	

13.8 KOSZYKÓWKA

asistenca - asysta	met za dve točki - rzut za dwa punkty
branilec - rzucający obrońca	mreža - siatka (<i>kosza</i>)
četrtna - kwarta	nabor NBA - draft NBA
dosegel je štiri točke - zdobył cztery punkty	obroč - obręcz (<i>kosza</i>)
igra pod košem - gra pod koszem	odmor - 1. przerwa 2. czas
igralci mečejo žogo v koš - zawodnicy rzucają piłkę do kosza	organizator - rozgrywający
igrati košarko - grać w koszykówkę	parket - parkiet
izgubiti žogo - stracić piłkę	pobral je žogo pod košem - zebrał piłkę pod koszem
košarka - koszykówka	podaja - podanie
košarkar - koszykarz	prosti met - rzut osobisty
košarkarica - koszykarka	prva peterka - pierwsza piątka
košarkarski - koszykarski	s prvim metom ni zadel - za pierwszym rzutem nie trafił
krilni center - silny skrzydłowy	trojka - rzut za trzy punkty
krilo - niski skrzydłowy	vzeti odmor - wziąć czas
met - rzut	zadel je trojko - trafił za trzy punkty
met iz igre - rzut z gry	zadnja četrtna - ostatnia kwarta
met na koš - rzut do kosza	žoga je padla v koš - piłka wpadła do kosza

13.9 BOKS

bantamska kategorija - waga kogucia
bil je dober boksač - był dobrym bokserem
boks - boks
boksač - bokser
boksač lahke kategorije - bokser wagi lekkiej
boksanje - boksowanie
boksar - bokser
boksarka - bokserka
boksati - boksować
borba - walka
dvoboj stoletja - walka stulecia
dvobojna pravila - zasady walki
gojiti boks - uprawiać boks
gong - gong
izgubiti ravnotežje - stracić równowagę
izštevati - liczyć (*boksera*)
izzivalec - pretendent
klinč - klincz
knockdown - knockdown
knockout - nokaut
knockoutirati - nokautować; znokautować
lahka kategorija - waga lekka
mušja kategorija - waga musza
nadaljevati dvoboj - kontynuować walkę
papirnata kategorija - waga papierowa
peresna kategorija - waga piórkowa
poltežka kategorija - waga półciężka
prekiniti dvoboj - przerwać walkę

premagati s knockoutom - wygrać przez nokaut
promotor - promotor
prvi poklicni dvoboj - pierwsza walka zawodowa
ring - ring
runda - runda
runda traja tri minute - runda trwa trzy minuty
sekundant - sekundant
sodnik izštevava boksarja - sędzia liczy boksera
sparing partner - sparingpartner
spravila na tla - powalić na deski
srednja kategorija - waga średnia
stopiti v ring - stanąć w ringu
supertežka kategorija - waga ciężka
šampionski pas - pas mistrzowski
tehnični knockout - nokaut techniczny
težka kategorija - waga ciężka
udarec - cios
udarec z glavo - cios głową
udariti - uderzyć, zadać cios
v drugi rundi je boksal bolje - w drugiej rundzie boksował lepiej
v prvi rundi je bil v knockdownu - w pierwszej rundzie był liczony
velterska kategorija - waga półśrednia
voditi po točkah - prowadzić na punkty
vrnitev v ring - powrót do ringu
začela se je tretja runda - rozpoczęła się trzecia runda

14. PRZYRODA

14.1 KRAJOBRAZ

LĄD

atol - atol
balvan - głaz
breg - brzeg
čudovita narava - piękna przyroda
deževni gozd - las deszczowy
dolina - dolina
gozd - las
gozdič - lasek
gozdnat - lesisty
grič - górka; wzniesienie; wzgórze
griček - pagórek
hrib - 1. pagórek; wzgórek 2. góra
hribček - pagórek
hribovit - pagórkowaty
hribovje - pasmo górskie
iglasti gozd - las iglasty
jama - jaskinia
kamen - kamień
kamenček - kamyk; kamyczek
klif - klif
kopno - ląd; stały ląd
kotlina - kotlina
ledenik - lodowiec

listnati gozd - las liściasty
nižina - nizina
oaza - oaza
obala - wybrzeże
otok - wyspa
pesek - piasek
planine - góry
polotok - półwysep
pragozd - puszcza
prerija - preria
puščava - pustynia
resava - wrzosowisko
rt - przylądek
savana - sawanna
sipina - wydma
slanišče - solnisko
soteska - wąwóz; jar
stepa - step
tajga - tajga
tundra - tundra
vintgar - wąwóz; parów
višavje - wyżyna

WODA

arhipelag - archipelag
arteški vodnjak - studnia artezyjska
bistra reka - rwąca rzeka
delta - delta
dno - dno
fjord - fiord
izvir - źródło
izvirati - mieć źródło
izvirček - źródelko
jezero - jezioro
kaskada - kaskada
koralni greben - rafa koralowa
laguna - laguna
meander - meander
mlaka - kałuża
močvirje - bagno
mokrišče - mokradło
morje - morze

obrambni jarek - fosa
ocean - ocean
otočje - archipelag
porečje - dorzecze
potok - potok
preliv - cieśnina
pritok - dopływ
reka - rzeka
reka se izliva v morje - rzeka wpływa do morza
ribnik - staw
slap - wodospad
struga - koryto
šotišče - torfowisko
ustje - ujście
val - fala
voda - woda
vodotok - ciek
zaliv - zatoka

14.2 POGODA

- aprilsko vreme** - kwiecień-plecień
arktični zrak - arktyczne powietrze
atmosferska fronta - front atmosferyczny
babje poletje - babie lato
brezoblačen - bezchmurny
brezsnežen - bezśnieżny
brezvetrje - bezwietrzna pogoda
dež in sneg - śnieg z deszczem
dež pada - deszcz pada
deževati - padać (o deszczu)
deževen - deszczowy
deževne kaplje - krople deszczu
deževno vreme - deszczowa pogoda
gore so zavite v meglo - góry są spowite mgłą
gosta megla - gęsta mgła
hitrost vetra - prędkość wiatru
hladen - zimny
hudo neurje - gwałtowne zjawiska pogodowe
ivje - szron
izgleda, da bo lepo vreme - wygląda na to, że będzie
 piękna pogoda
jesenska megla - jesienna mgła
jutranja megla - poranna mgła
jutranja rosa - poranna rosa
klima - klimat
klimatski - klimatyczny
kroženje zraka - cyrkulacja powietrza
led - lód
lepo vreme - piękna pogoda
mavrica - tęcza
megla - mgła
megla se dviga - mgła się podnosi
meglen - mglisty
meglica - mgielka
meteorna voda - woda meteoryczna
meteorolog - meteorolog
moker sneg - mokry śnieg
mraz - mróz
mrazen - mroźny
na nebu ni bilo niti enega oblačka - na niebie nie
 było ani chmurki
na nebu se kopičijo oblaki - na niebie gromadzą się
 chmury
nad mestom je divjala nevihta - nad miastem
 szalała burza
naliv - ulewa; oberwanie chmury; obfite opady
naliv je ponehal - ulewa ustała
napovedujejo padavine - zapowiadają opady
naraščajoča oblačnost - rosnące zachmurzenie
nevihta je minila - burza przeszła
nevihta se bliža - burza się zbliża
nevihta se je izbesnela - burza się rozszalała
nevihtna celica - komórka burzowa
nevihtni oblak - chmura burzowa
neznosna vročina - upał nie do zniesienia
oblaček - chmurka
oblačen dan - pochmurny dzień
oblačnost - zachmurzenie
oblak je zakril sonce - chmura zasłoniła słońce
oblaki bežijo po nebu - chmury płyną po niebie
ohladitev - ochłodzenie
ohladiti se - ochłodzić się
padavina - opad
padavinsko povprečje - średnia opadów
peklenska vročina - piekielny upał
planinski zrak - górskie powietrze
poslabšanje vremena - pogorszenie pogody
pretežno oblačno - zachmurzenie zmienne
prikazala se je mavrica - pokazała się tęcza
pripravljaja se k dežju - zbiera się na deszcz
redka megla - rzadka mgła
rosa - rosa
slabo vreme - brzydka pogoda
smer vetra - kierunek wiatru
sneg - śnieg
sneg se tali - śnieg topnieje
sneg se že taja - śnieg już topnieje
snežen - śnieżny
snežinka - śnieżynka
snežna odeja - pokrywa śnieżna
snežni metež - zamieć śnieżna
sonce greje - słońce grzeje
sonce sveti - słońce świeci
sonce taje led - słońce topi lód
sonce vzhaja - słońce wschodzi
sonce zahaja - słońce zachodzi
spremenljiva oblačnost - zachmurzenie zmienne
spremenljivo vreme - zmienna pogoda
suša - susza
tajati - topnieć
termometer kaže pet stopinj - termometr pokazuje
 pięć stopni
težko prenašati vročino - źle znosić upały
toča - grad
toča v velikosti jajca - grad wielkości jajka
topel veter - ciepły wiatr
topla fronta - ciepły front
tornado - tornado
utrgal se je oblak - oberwała się chmura
ves dan sneži - cały dzień pada śnieg
veter piha - wiatr wieje
veter razganja meglo - wiatr rozwiewa mgłę
vetrc - wiaterek
vetrček - wiaterek
vetren - wietrzny
vetrič - wiaterek
vetrn - wietrzny; dotyczący wiatru
vetrni sunek - poryw wiatru
vлага - wilgoć
vlažen - wilgotny

POGODA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY**vreme** - pogoda**vreme se boljša** - pogoda się poprawia**vreme se je izboljšalo** - pogoda się poprawiła**vreme se kvari** - pogoda się psuje**vremenoslovec** - meteorolog**vremenska napoved** - prognoza pogody**vremenska postaja** - stacja meteorologiczna**vremenski pojavi** - zjawiska pogodowe**vremenski preobrat** - gwałtowna zmiana pogody**vroč zrak** - gorące powietrze**vroče bo** - będzie gorąco**vročina** - upał**vročinski val** - fala upałów**zadnje dni se je ohladilo** - w ostatnich dniach się ochłodziło**zameglitev** - zamglenie**zapadel je sneg** - spadł śnieg**zaradi visokih temperatur** - z powodu wysokich temperatur**zastave vihrajo v vetru** - flagi łopoczą na wietrze**zračen** - powietrzny**zračni vrtinec** - trąba powietrzna**zrak** - powietrze**žled** - deszcz ze śniegiem**14.3 FAUNA****ZWIERZĘTA - POJĘCIA OGÓLNE****členonožec** - stawonóg**deblo** - typ (*w taksonomii*)**družina** - rodzina**dvoživka** - płaz**gojiti** - hodować**kralj živali** - król zwierząt (*lew*)**kraljestvo** - królestwo**mesojed** - mięsożerca**mesojedec** - mięsożerca**mesojeden** - mięsożerny**nadkraljestvo** - domena**ogrožena vrsta** - gatunek zagrożony**pajkovec** - pajęczak**parazit** - pasożyt**pipalkar** - szcękoczułkowiec**plazilec** - gad**podrazred** - podgromada**podvrsta** - podgatunek**pražival** - pierwotniak**pršice** - roztocze**rastlinojed** - roślinożerca**rastlinojedec** - roślinożerca**razmnoževanje** - rozmnażanie**razred** - gromada**red** - rząd (*w taksonomii*)**rod** - rodzaj (*w taksonomii*)**samec** - samiec**samica** - samica**skrajno ogrožena vrsta** - gatunek krytycznie zagrożony**sorodna vrsta** - gatunek pokrewny**strunar** - strunowiec**taksonomija** - taksonomia**udomačiti živali** - udomwić zwierzęta**vretenčar** - kręgowiec**vrsta** - gatunek**vsejedec** - wszystkożerca**zajedavec** - pasożyt**zavarovana vrsta** - gatunek chroniony**žival** - zwierzę**živalski** - zwierzęcy**živalski vrt** - ogród zoologiczny**žužkojed** - owadożerca

SSAKI

- antilopa** - antylopa
bik - byk
bivol - bawół
bizon - bizon
bober - bóbr
bobri gradijo jezove - bobry budują tamy
bobrovo krzno - futro bobra
bodica - kolec
činčila - szynszyla
čreda antilop - stado antylopy
damjak - daniel
delfin - delfin
divja mačka - żbik
divja svinja - dzik
dolgi skoki kengurujev - długie skoki kangurów
dromedar - dromader
gams - kozica
gazela - gazela
gibon - gibbon
glodavec - gryzoń
gorila - goryl
hrček - chomik
jelen - jelen
jelenček - jelonek
jež - jeż
ježek - jeż; język
ježek se je zvil v klobček - język zwinął się w kłębek
kamela - wielbłąd
kenguru - kangur
kit - wieloryb
kljunaš - dziobak
koala - koala
konj - koń
kopito - kopyto
koza - koza
koza meketa - koza meczy
kozel - kozioł
krava - krowa
krdelo volkov - wataha wilków
krempelj - szpon; pazur
krt - kret
kuna - kuna
lama - lama
lenivec - leniwiec
lev - lew
lisica - lis
lisica je požrla kokoš - lis pożarł kurę
los - łos
luskavec - łuskowiec
mačka - kot
medved - niedźwiedź
medvedek - niedźwiadek
merjasec - odyniec
miš - mysz
mrož - mors
muflon - muflon
netopir - nietoperz
nosorog - nosorożec
nutrija - nutria
odrasel slon - dorosły słoń
okapi - okapi
okel - parzystokopytny
opica - małpa
opička - małpka
oposum - opos
orangutan - orangutan
osel - osioł
ovca - owca
ovca beketa - owca beczy
oven - baran
ozelot - ocelot
parkelj - racica
pasavec - pancernik
pavijan - pawian
pekari - pekari
pes - pies
podgana - szczur
podlesek - orzesznica
polh - popielica
povodni konj - hipopotam
prerijski pes - piesek preriowy
rakunasti pes - jenot
rastlinojed - roślinożerca
rep - ogon
rezus - rezus
ris - ryś
rjavi medved - niedźwiedź brunatny
rjavoprsi jež - jeż zachodni
rog - róg
rogat - rogaty
rogovje - poroże
rosomah - rosomak
rumenogrla miš - myszarka leśna
sesalec - ssak
severnii medved - niedźwiedź polarny
slon - słoń
slon trobi - słoń trąbi
srna - sarna
šimpanz - szympanś
taca - łapa
tapir - tapir
tasmanski vrag - diabeł tasmański
tjulenj - foka
veliki panda - panda wielka
veverica - wiewiórka
vidra - wydra
volk - wilk
volk zavija - wilk wyje
volkec - wilczek
vrečar - torbacz
vsejedec - wszystkożerca
zajec - zając
zebra - zebra
zober - żubr
žirafa - żyrafa

PTAKI

- albatros** - albatros
alk - alka
ara - ara
bela štoklja - bocian biały
breguljka - brzegówka
brglez - kowalik
burnica - fregata
carar - paszkoł
cipa - świergotek
čaplja - czapla
črna štoklja - bocian czarny
črna žolna - dzięcioł czarny
čuk - pójdzka
detel - dzięcioł
dolgorepka - raniuszek
droplja - drop
drozd; drozg - drozd
duplina - dziupla
emu - emu
fazan - bażant
flamingo - flaming
galeb - mewa
gnezdece - gniazdko
gnezdece je bilo že prazno - gniazdko było już puste
gniezdo - gniazdo
golob - gołąb
gos - gęś
grlica - turkawka
hudournik - jerzyk
ibis - ibis
jastreb - jastrząb
kačar - gadożer
kalin - gil
kanarček - kanarek
kanja - myszołów
kavka - kawka
kazuar - kazuar
kljun - dziób
kobilar - wilga
kokoš - kura
kokoška - kurka
kondor - kondor
kormoran - kormoran
kos - kos
kosec - derkacz
kozača - puszczyk uralski
krokar - kruk
krokarji so krožili po zraku - kruki krążyły w powietrzu
kukavica - kukulka
labod - łabędź
labodi plavajo po jezeru - łabędzie pływają po jeziorze
lastovičje gnezdo - gniazdo jaskółek
lastovka - jaskółka
lastovke letijo na jug - jaskółki lecą na południe
lišček - szczygieł
lunj - błotniak
mladiči se izležejo iz jajc - młode wykluwają się z jaj
mladiči so že zleteli iz gnezda - młode wyleciały już z gniazda
mlakarica - kaczka krzyżówka
močvirski lunj - błotniak łąkowy
mormon - maskonur
napraviti gnezdo - zrobić gniazdo
njivska gos - gęś zbożowa
noj - struś
opazovati ptice med letom - obserwować ptaki w locie
orel - orzeł
ostroglež - poświerka
otroci krmijo labode - dzieci karmią łabędzie
papiga - papuga
pastirica - pliszka
pav - paw
pelikan - pelikan
perje - upierzenie
pero - pióro
petelin - kogut
pingvin - pingwin
pivka - dzięcioł zielonosiwy
plavček - sikora modra
podhujka - lelek
ponirek - perkoz
postovka - pustułka
povodni kos - pluszcz
prepelica - przepiórka
priba - czajka
ptica - ptak
ptica si je spletla gnezdece - ptak uwił sobie gniazdko
ptice čivkajo - ptaki ćwierkają
ptice pojejo - ptaki śpiewają
ptice so odletele z drevesa - ptaki odleciały z drzewa
ptič leti - ptak leci
ptičica - ptaszek
raca - kaczka
rep - ogon
ruševac - cietrzew
sinica - sikora
skobčevka - papużka falista
slavec - słowik
smrdokavra - dudek
sokol - sokół
sokol plenilec - raróg
sokol selec - sokół wędrowny
sova - sowa
sraka - sroka
sršenar - trzmielojad
strnad - trznadel
ščinkavec - zięba
škorec - szpak
škrjanec - skowronek
šoja - sójka
štoklje so klopotale - bociany klekotały
taščica - rudzik
togotnik - batalion

PTAKI - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

tukan - tukan
turška grlica - sierpówka
uharica - puchacz
ujeda - ptak drapieżny
velika sinica - sikora bogatka

vrabec - wróbel
vrana - wrona
žerjav - żuraw
žolna - dzięcioł

WEŹE

anakonda - anakonda
belouška - zaskroniec
boa - boa
črna mamba - czarna mamba
črnostrel - wąż koci
gož - wąż eskulapa
izsesavati strup - wysysać jad
kača piči - wąż kąsa
kača sika - wąż syczy
kačica - wężyk
klopotača - grzechotnik
kobranka - zaskroniec rybołów
kraljeva kobra - kobra królewska
kravoses - pyton
laški gad - żmija żebrowana
leopardovka - połów lamparci
levitev - linienie
mačjeoka kača - wąż koci

mali gad - żmija łąkowa
modras - żmija nosoroga
navadni gad - żmija zygzakowata
navadni udav - boa dusiciel
piton - pyton
plaziti se - pełznąć
protistrup - surowica
smokulja - gniewosz plamisty
strup - jad
strupena kača - jadowity wąż
strupenjača - jadowity wąż
ugriz kače - ukąszenie węża
vbrizgati protistrup - wstrzyknąć surowicę
vitka poljarica - połów wysmukły
zagovarjati kače - zaklinać węże
zagovornik kač - zaklinacz węży
zahodna smokulja - gniewosz południowy
zelena mamba - mamba pospolita

RYBY

amur - amur
atlantski jeseter - jesiotr zachodni
babica - śliz
babuška - karaś srebrzysty
belona - iglica
beluga - bieluga
blistave - jelec nadkamiennik
bolen - boleń
bradavičarica - tasza
čas drstitve - okres tarła
črnooka - płoć
drstiče - tarlisko
drstitev - tarło
drstiti se - odbywać tarło
francoski molič - bielmik
hrustančnica - ryba chrzęstnoszkieletowa
ikra - ikra
jato rib - ławica ryb
jegulja - węgorz
jeseter - jesiotr
jez - jaź
karas - karaś
kaviar - kawior
kečiga - sterlet; czeczuga
kitovec - rekin wielorybi
klen - kleń
klenič - jelec pospolity
koreselj - karaś
krap - karp
linj - lin

losos - łosoś
luska - łuska
mečarica - miecznik
morski pas - rekin
mrena - brzana
murena - murena
orada - dorada
orka - orka
ostriž - okoń
ozimica - sieja
panga - panga
pic - dubiel
piranha - pirania
pisanec - strzebla potokowa
plavut - płetwa
plošča - gładzica
ploščič - leszcz
postrv - pstrąg
rdečeperka - wzdręga
riba - ryba
ribja kost - ość
sardela - sardynka
seliti se - migrować
sevruga - siewruga
sibirski jeseter - jesiotr syberyjski
sivi tolstolobik - tołpyga pstra
skat - płaszczka
skuša - makrela
sladkovodna riba - ryba słodkowodna
sled - śledź

RYBY - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

smrkež - szreker
smuč - sandacz
som - sum
srebrni tolstolobik - tołpyga biała
šarenka - pstrąg tęczy
ščuka - szczupak
škrge - skrzele
trska - dorsz

tun - tuńczyk
tuna - tuńczyk
zelenika - ukleja pospolita
zlati koreselj - karaś złocisty
zlatobrov - dorada
zlatovčica - pstrąg źródłany
zobatec - kielec

OWADY

antena - czułek
bogomolka - modliszka
bolha - pchła
bolhica - pchełka
buba - poczwarka
cikada - cykada
čebela - pszczoła
čmrlj - trzmiel
čriček - świerszcz
črv - robak
deževnik - dżdżownica
golazen - robactwo
gosenica - gąsienica
hrošč - chrząszcz
insekt - owad
iz bube se je izvil metulj - poczwarka przeobraziła się w motyla
kobilica - 1. pasikonik 2. szarańcza
koloradski hrošč - stonka ziemniaczana
komar - komar
komarji pikajo - komary gryzą
kožokrilci - błonoskrzydłe
kresnica - świetlik
krompirjavec - stonka ziemniaczana
lesni črv - kornik

ličinka - pędrak
listna uš - mszyca
majski hrošč - chrząszcz
metulj - motyl
molj - mól
mravlja - mrówka
mravljišče - mrowisko
muha - mucha
obad - bąk
odganjati muho - odpędzać muchę
osa - osa
pikapolonica - biedronka
roj os - rój os
skarabej - skarabeusz
sršen - szerszeń
stonoga - stonoga
strigalica - skorek
ščurek - karaluch
škržat - cykada
termit - termit
tipalnica - czułek
uš - wesz
vešča - ćma
želo - żądło
žuželka - owad

INNE ZWIERZĘTA

aligator - aligator
gekon - gekon
hobotnica - ośmiornica
iguana - iguana; legwan
jastog - homar
kit - waleń
klop - kleszcz
krastača - ropucha
križavec - krzyżak (*pajak*)
krokodil - krokodyl
kuščar - jaszczurka
meduza - meduza
mehkužec - mięczak

močerad - salamandra
pajčevina - pajęczyna
pajek - pajak
pajek samotar - pustelnik
pupek - traszka
rakovica - krab
školjka - omułek
škorpijon - skorpion
tarantela - tarantula
trakulja - tasiemiec
vodni pajek - topik
žaba - żaba
želva - żółw

14.4 FLORA

ROŚLINY - POJĘCIA OGÓLNE

bodica - kolec
bodičast - kolczasty
brst - pąk
brsteti - pączkować
cvet - kwiat
cveteti - kwitnąć
cvetni brst - piąk kwiatowy
cvetni kolut - płatek kwiatów
čebulica - cebulka kwiatowa
glavica - kwiatostan
gomolj - bulwa
grm - krzew
iz stebra rastejo listi - z łodygi wyrastają liście
iztrgati - wyrwać
kelih - kielich
klas - kłos
kliti - kielkować
korenika - kłącze
korenina - korzenina
mesojeda rastlina - roślina mięsożerna
odrastek - pęd
okopavati - okopywać
ovenel - zwiędły

oveneti - zwiędnąć
pestiča - szyjka
poppek - pąk
rastline so se prijete - rośliny przyjęły się
razcveteti se - rozkwitnąć
rezano cvetje - kwiaty cięte
rože so hitro ovenele - róże szybko zwiędły
rožka - niełupka
seme - ziarno
steblo - łodyga
steblo se debeli - łodyga grubieje
steblo se ovija - łodyga się owija
šopek - bukiet
travna bilka - źdźbło trawy
trgati - zrywać
vel - zwiędły
veneti - więdnąć
vzkaliti - wykielkować
vzkliti - wykielkować
zasaditi - posadzić
zdravilna rastlina - roślina lecznicza
zdravilne lastnosti - właściwości lecznicze
žito - zboże

DRZEWO

akacija - akacja
baobab - baobab
bonsaj - bonsai
bor - sosna
bori šumijo - sosny szumią
breza - brzoza
bukev - buk
cedra - cedr
češarek - szyszka
deblo - pień
drevesce - drzewko
drevo - drzewo
drevo je pognalo veje - drzewo wypuściło gałęzie
drevo raste - drzewo rośnie
duplina - dziupla
evkalipt; evkaliptus - eukaliptus
figovec - figowiec
gaber - grab
hrast - dąb
iglasti gozd - las iglasty
iglasto drevo - drzewo iglaste
javor - klon
jelka - jodła
jesen - jesion
kakavovec - kakaowiec
kostanj - 1. kasztanowiec 2. kasztan
les - drewno

lipa - lipa
list - liść
listi rumenijo - liście żółkną
listič - listek
lističje - listowie
listnati gozd - las liściasty
listnato drevo - drzewo liściaste
mlado drevesce - młode drzewko
nad hišo se razprostira gozd - nad domem rozpościera się las
ob reki rastejo topoli - nad rzeką rosną topole
obmorski bor - sosna nadmorska
odsekati vejo - odciąć gałąź
okrasno drevo - drzewo ozdobne
palma - palma
pragozd - puszcza
pravi datljevec - daktylowiec właściwy
saditi drevesca - sadzić drzewka
sadno drevo - drzewo owocowe
skorja - kora
smreka - świerk
stati pod drevesom - stać pod drzewem
tisa - cis
topol - topola
veja - gałąź
vejica - gałązka
vrba - wierzba

PODSTAWOWE ROŚLINY

alpski repnjak - gęsiówka alpejska
arnika - arnika
astra - aster
begonija - begonia
bršljan - bluszcz
dalija - dalia
frezija - frezja
gerbera - gerbera
gladiola - mieczyk
iris - irys
kopriva - pokrzywa
krizantema - chryzantema
lilija - lilia
lokvanj - lilia wodna
mačeha - bratek
magnolija - magnolia
nagelj - goździk
narcisa - narcyz
orhideja - orchidea

ozkolistni trpotec - babka lancetowata
planinski shrobot - powojnik alpejski
potonika - piwonia
pravi pelin - byllica piołun
rododendron - rododendron
roža - róża
rumena narcisa - żonkil
sivka - lawenda
spominčica - niezapominajka
šatraj - cząber górski
šentjanževka - dziurawiec
šmarnica - konwalia
trstika - trzcina
tulipan - tulipan
vijolica - fiołek
vrtnica - róża
zvonček - przebiśnieg
žafan - szafran
žametnica - aksamitka

14.5 EKOLOGIA

človekov boj z naravo - walka człowieka z naturą
ekolog - ekolog
ekologija - ekologia
ekološka zavest - świadomość ekologiczna
ekološki - ekologiczny
ekosistem - ekosystem
industrijska odpadna voda - ścieki przemysłowe
izpust odpadnih voda - zrzut ścieków
iztekanje nafte - wyciek ropy
izumrla vrsta - gatunek wymarły
kemikalije - chemikalia
kontaminacija - skażenie
ločevanje odpadkov - segregacja odpadów
narava - natura; przyroda
naraven - naturalny
naravna bogastva - bogactwa naturalne
naravni rezervat - rezerwat przyrody
nevarne snovi - substancje niebezpieczne
odlagališče - wysypisko
odpadek - śmieć; odpad
odpadna embalaža - odpady opakowaniowe
odpadne vode - ścieki
odplaka - ściek
odvoz odpadkov - wywóz śmieci
ogrožene vrste - zagrożone gatunki
okolje - środowisko
okoljska katastrofa - katastrofa ekologiczna
oljni madež - plama oleju
onesnaženje zraka - zanieczyszczenie powietrza

onesnaženost - zanieczyszczenie
onesnaževati - zanieczyszczać
onesnažiti - zanieczyścić
ozonska luknja - dziura ozonowa
ozonski plašč - warstwa ozonowa
pesticid - pestycyd
pitna voda - woda pitna
podtalnica - woda gruntowa
prah - pył
predelava odpadkov - odzysk odpadów
ravnanje z odpadki - gospodarka odpadami
reciklaža - recykling
recikliranje - recykling
reciklirati - recyklować
reke se onesnažijo z odplakami - rzeki są zanieczyszczane ściekami
sekundarni odpadki - odpady wtórne
sežigalnica - spalarnia
smet - śmieć
smog - smog
strup - trucizna
strupen - trujący
svetlobno onesnaženje - zanieczyszczenie świetlne
tla - gleba
toplogredni plin - gaz cieplarniany
utapljati se v smeteh - tonać w śmieciach
varstvo okolja - ochrona środowiska
zastrupitev - zatrucie

14.6 MATERIAŁY I MINERAŁY

ahat - agat
alpaka - alpaka
amalgam - amalgamat
ametist - ametyst
beton - beton
boksit - boksyt
bron - brąz
cement - cement
cirkon - cyrkon
citryn - cytryn
diamant - diament
emulzija - emulsja
grafit - grafit
granit - granit
gudron - smoła
guma - guma
halkopirit - chalkopiryt
jantar - bursztyn
jaspis - jaspis
jeklo - stal
kalcedon - chalcedon

kamen - kamień
kavčuk - kauczuk
kremen - krzemień
les - drewno
marmor - marmur
material - materiał
med - mosiądz
mineral - minerał
olivin - oliwin
opal - opal
papir - papier
pergament - pergamin
pesek - piasek
peščenjak - piaskowiec
pirit - piryt
porcelan - porcelana
rudnina - ruda
sadra - gips
snov - 1. substancja 2. materiał
steklo - szkło
usnje - skóra

14.7 PIERWIASTKI

aktinij - aktyn
argon - argon
arzen - arsen
astat - astat
barij - bar
berilij - beryl
bismut - bizmut
bor - bor
brom - brom
cezj - cez
cink - cynk
cirkonij - cyrkon
dušik - azot
fluor - fluor
fosfor - fosfor
galij - gal
helij - hel
jod - jod
kadmij - kadm
kalcij - wapń
kalij - potas
kisik - tlen
klor - chlor
kobalt - kobalt
kripton - krypton
krom - chrom
ksenon - ksenon
litij - lit

magnezij - magnez
mangan - mangan
molibden - molibden
natrij - sód
nikelj - nikiel
ogljik - węgiel
osmij - osm
platina - platyna
plutonij - pluton
polonij - polon
radij - rad
radon - radon
rubidij - rubid
rutenij - ruten
selen - selen
srebro - srebro
stroncij - stront
svinec - ołów
talij - tal
tantal - tantal
titan - tytan
torij - tor
uran - uran
vanadij - wanad
vodik - wodór
volfram - wolfram
zlato - złoto
žveplo - siarka

15. ŚWIAT WOKÓŁ NAS

15.1 CZAS

brežčasen - ponadczasowy	pomlad - wiosna
čez dve minuti bo poldne - za dwie minuty będzie południe	pred našim štetjem - przed naszą erą
dan - dzień	prej ali slej - prędzej czy później
današnji - dzisiejszy	premikati uro - przesuwać wskazówki zegara
danes - dziś; dzisiaj	prepozno - za późno
datum - data	prestopno leto - rok przestępny
dekada - dekada; dziesięciolecie	preteklo leto - ubiegły rok
desetletje - dekada; dziesięciolecie	preteklost - przeszłość
do minute točno - punktualnie co do minuty	prezgodaj - za wcześnie
doslej - do tej pory	prihodnje leto - przyszły rok
dvakrat na leto - dwa razy w roku	prihodnost - przyszłość
epoha - epoka	prost trenutek - wolna chwila
epohalen - epokowy	rojstni dan - urodziny
era - era	sodobnost - terażniejszość
iz ure v uro - z godziny na godzinę	sprememba časa - zmiana czasu
jesen - jesień	stoletje - stulecie
jutri - jutro	tedanji - ówczesny
kalendarsko leto - rok kalendarzowy	tisočletje - tysiąclecie
kmalu - wkrótce; niebawem; niedługo	trenutek - chwila
lansko leto - ubiegły rok	trenutek nepazljivosti - chwila nieuwagi
leto - 1. rok 2. (<i>arch.</i>) lato	trenutek slabosti - chwila słabości
letošnje leto - bieżący rok	trimester - kwartał
meriti čas - mierzyć czas	tržni dan - dzień targowy
mesec - miesiąc	ura - 1. godzina 2. zegar
milenij - tysiąclecie	ura je odbila enajst - zegar wybił jedenastą
minutka - minuta	ura zaostaja za deset minut - zegarek spóźnia się o dziesięć minut
na sekundo natančno - co do sekundy	urar - zegarmistrz
ob dvajseti uri - o dwudziestej	v delčku sekunde - w ułamku sekundy
ob koncu leta - pod koniec roku	v trenutku se vrnem - wracam za chwilę
obletnica - rocznica	včeraj - wczoraj
odlašati v nedosežnost - odkładać w nieskończoność	vsak dan - codziennie; każdego dnia
odslej - od teraz	vsak drugi dan - co drugi dzień; co dwa dni
pisalo se je leto 1848 - był rok 1848	vsako leto - 1. każdego roku 2. z każdym rokiem
pojutrišnjem - pojutrze (<i>kiedy</i>)	vse leto - cały rok; przez cały rok
poldan - południe	z malce zamude - z niewielkim opóźnieniem
poleti - w lecie	zamik - spóźnienie
poletje - lato	zamuda - spóźnienie
poletni čas - czas letni	zima - zima
	zimski čas - czas zimowy

15.2 PRZESTRZEŃ

- blizu** - blisko
bližati se - zbliżać się
bližina - blisko, bliskość
bližina - поближе
bližje in bližje - coraz bliżej
bližji - bliższy
čakati v bližini - czekać w pobliżu
čedalje bližje - coraz bliżej
daleč - daleko
daleč zadaj - daleko z tyłu/w tyle
desni - prawy
distanca - dystans
dolnji - dolny
gledanje na bližino - patrzenie z bliska
gledanje na daljavo - patrzenie z daleka
hiše stojijo zelo blizu skupaj - domy stoją bardzo blisko siebie
iti spredaj - iść do przodu
izginil je za vogal - zniknął za rogiem
izza vogala - z za rogu
jug - południe
koraki se oddaljujejo - kroki się oddalają
letališče je nedaleč od mesta - lotnisko jest niedaleko od miasta
levi - lewy
levi breg reke - lewy brzeg rzeki
malo bližje - trochę bliżej
med - między; pomiędzy
na desni strani - po prawej stronie
na drugi strani meje - po drugiej stronie granicy
na križišču peljite naravnost - na skrzyżowaniu proszę jechać prosto
na levi strani - po lewej stronie
nad - nad
naokrog - wokół, dookoła
naravnost - prosto, na wprost
nasproten - przeciwny
nasproti - naprzeciwko
navkreber - pod górę
navzdol - w dół
navzgor - pod górę
nedaleč - niedaleko
nekam - dokądś; gdzieś
nekje - gdzieś
notranji - wewnętrzny
notri - wewnątrz
območje - obszar, terytorium
od daleč - z daleka
oddaleč - z daleka
oddaljevati (se) - oddalać się
oddaljiti (se) - oddalić (się)
odmaknjen - oddalony
odročen - ustronny
odspodaj - od dołu; z dołu
ogledati si iz bližine - obejrzeć z bliska
okno nasproti vratom - okno naprzeciw(ko) drzwi
ospredje - pierwszy plan
ozek - wąski
ozka cesta - wąska droga
počez - w poprzek
pod - pod
povečati distanco - zwiększyć dystans
preblizu - za blisko
preozek - za wąski; zbyt wąski
približati se na razdaljo desetih korakov - zbliżyć się na odległość dziesięciu kroków
priplavati na nasprotni breg - dopłynąć do przeciwnego brzegu
prostor - przestrzeń
razdalja - odległość
razdalja se veča - odległość rośnie
raztezati se - rozpościerać się
sedeti spredaj - siedzieć z przodu
sem in tja - tu i tam
sever - północ
smer - kierunek
sosednji - sąsiedni
spodaj - pod; na dole
spodnji - dolny
spred - przed
spredaj - przed; z przodu
spredaj levo je še en stol - z przodu po lewej stronie jest jeszcze jedno krzesło
sprednji - przedni
stanuje meni nasproti - mieszka naprzeciw(ko) mnie
stopiti bližje k oknu - podejść bliżej do okna
stran - 1. strona 2. bok 3. z boku 4. na bok
supermarketi po vsej Evropi - supermarkety w całej Europie
širok - szeroki
tu blizu ni nikogar - w pobliżu nie ma nikogo
višje - wyżej
vogal - róg
vprek in vzdolž - wzdłuż i wszerek
vse naokrog je zeleno - wszędzie wokół jest zieleń
vsepovsod - wszędzie
vzdolž - wzdłuż
vzhod - wschód
za vsakim vogalom - na każdym rogu
zadaj - z tyłu
zadajšnji - tylny
zadni - tylny
zahod - zachód
zbliza - z bliska
zbliza se mu ne zdi tako lepa - z bliska nie wydaje mu się tak piękna
zgoraj - nad; na górze
zgrešiti smer - pomylić kierunek
zraven - obok
zviška - z góry

15.3 RUCH

dvigniti - podnieść
hoditi kot manekenka - chodzić jak modelka
izskočiti - wyskoczyć
nesti - nieść
obkoliti - okrążyć; otoczyć
obkrožiti - okrążyć; otoczyć
odpreti - otworzyć
odskočiti - uskoczyć
odskočiti - uskoczyć
plavati - pływać
plaziti se - czołgać się
počepniti - kucnąć
pokleknniti - uklęknąć
povzdigniti - podnieść
premikati (se) - 1. poruszać (się) 2. przesuwać (się)
prenesti - przenieść
preteči - przebiec
prinesiti - zanieść; przynieść
priteči - przybiec; dobiec
seskočiti - zeskoczyć
skočiti - skoczyć

skotaliti se - stoczyć się; sturlać się
spodrsniti se - poślizgnąć się
šepati - kuleć
teči - bieć
tekati naokrog - biegać tam i z powrotem
trzaj - szarpnięcie
trzati - szarpać
valovi zibljejo jadrnico - fale kołyszą żaglówkę
veje se zibljejo v vetru - gałęzie kołyszą się na wietrze
vztrepetati - zacząć się trząść
zagrabiti - chwycić
zagugati - rozkołysać; rozhuścić
zamajati z glavo - pokręcić głową
zamežikati - zamrugać
zapreti - zamknąć
zastave vihrajo - flagi powiewają
zatrepetati - zatrzęść się
zavrteti (se) - obrócić (się)
zdrsniti - 1. ześlizgnąć się 2. zsunąć się
zibati - kołysać

15.4 DŹWIĘK

absolutna tišina - absolutna cisza
bariton - baryton
brneti - buczeć; brzęczeć; warkotać
čivkati - ćwierkać
donenje - łoskot; gruchot
drdrati - turkotać
glas - 1. głos 2. odgłos
glasnost - głośność
govoriti s pridušenim glasom - mówić przytłumionym głosem
grmenje - grzmot
grobna tišina - grobowa cisza
hruliti - krzyczeć; wrzeszczeć (*na kogoś*)
hrumeti - grzmieć; dudnić
hrumot - łoskot; warkot; gruchot
klopotati - 1. stukać 2. klekotać 3. kłapać
kokodakati - gdać; kwokać
krik se mu je iztrgal iz prsi - krzyk wyrwał mu się z piersi
listje šumi v vetru - liście szumią na wietrze
motor brni - silnik warkocze
odmev - 1. echo 2. odzew
odmevati - 1. odbijać się echem 2. rozbrzmiewać
pesek hreščal pod nogami - piasek chrzęścił pod nogami
pisk lokomotive - gwizd lokomotywy
pobrnevati - pobrzękiwać
pok - huk; trzask
povzdigniti glas - podnieść głos
prišepniti - szepnąć
rezget konja - rżenie konia
ropotati - brzęczeć; buczeć; stukać; dudnić
ropotati po vratih - łomotać w drzwi
sopran - sopran

stroji ropotajo - maszyny buczać
struna brni - struna brzęczy
suhe veje hreščijo - suche gałęzie trzeszcza
šepet - szept
šepetati - szeptać
škripanje snega pod čevlji - skrzywienie śniegu pod butami
štorklje so klopotale - bociany klekotały
šum - szum
šumeti - szumieć; szeleścić
šumeti s papirjem - szeleścić papierem
tenor - tenor
tišina - cisza
tla škripajo - podłoga skrzypi
toča ropota po strehi - grad dudni po dachu
treščati - trzeszczeć
utišati se - ucichnąć
veter huči - wiatr huczy
vihar buči - wiatr huczy
vrata so hreščala - drzwi skrzypiały
vzklik - okrzyk
vzklkniti - krzyknąć
zarjoveti - zaryczeć
zaropotati - zabrzączeć
zarožljati - zabrzączeć
zavladla je tišina - zapanowała cisza
zobje jim šklepetajo od mraza - zęby zgrzytają im z zimna
zunaj je šumel veter - na zewnątrz szumiął wiatr
zveneti - brzmieć
zvok - dźwięk
žvenketati - brzęczeć; chrzęścić
žvižg - gwizd; gwizdnięcie
žvrgolenje - świergot; szczebiotanie

15.5 KSZTAŁT

asimetrija - asymetria
dati obliko - nadać kształt
dolg - długi
horizontalen - poziomy
izbočen - wystający
izboklina - wybrzuszenie
izblikovati - ukształtować; uformować
jajčast - jajowaty
konkaven - wklęsły
kratek - krótki
krogla - kula
kroglast - kulisty
lok - łuk
majhen - mały
navpičen - pionowy
obla (*lit.*) - kula; bryła
oblika - 1. kształt 2. forma
oblikovati - kształtować; formować
odlomiti (se) - ułamać (się); odłamać (się)
odrezati - odciąć
odsekati - obciąć; uciąć; odrąbać
okroglast - okrągły
ovalen - owalny
ploščat - płaski

po obliki podoben hruški - kształtem podobny do gruszki
podolgovat - wydłużony; prostokątny
polokroglast - półokrągły
pravokoten - prostokątny
raven - prosty
razpasti se - rozpaść się
razpolavljati - prze poławiać
simetrija - symetria
spomenik v obliki piramide - pomnik w kształcie piramidy
stikati dva konca - łączyć dwa końce
stožčast - stożkowaty
štrlina - występ; wystający element
velik - duży
vertikalen - pionowy
višji - wyższy
viti se kot kača - wić się jak wąż
vodoraven - poziomy
zagreneti - zgorzknieć
zhib - 1. zgięcie 2. zagięcie 3. skinienie
zgladiti - wyrównać; wygładzić
zguban - pomarszczony
zgubati - zmarszczyć; pomarszczyć

15.6 ZMYŚŁY

aroma - aromat
aromatičen - aromatyczny
barvna slepota - daltonizm
bezokusen - bez smaku
bolečina - ból
bolest - ból
brez barve - bezbarwny
brezokusen - bez smaku
brezzvočen - bezdźwięczny
čut - zmysł
čut okusa - zmysł smaku
čut vida - zmysł wzroku
čut za vonj - zmysł zapachu
čuti - 1. czuć 2. słyszeć
čutni svet - świat zmysłów
daljnovidnost - dalekowzroczność
daltonist - daltonista
daltonizem - daltonizm
dišati - pachnieć
dotakniti se - dotknąć
dotik - dotyk
gladek - gładki
glas - głos
gluh - głuchy
gluh in slep - głuchy i ślepy
gluh kakor kamen - głuchy jak pień
gluh na levo uho - głuchy na lewe ucho
gluhonem - głuchoniemy
gnil - zgniły
grenek - gorzki
grenkast - gorzkawy

grenkoba - gorzkość, gorycz
halucinacija - halucynacja
hrup - hałas
hrupeti - hałasować
imeti dober sluh - mieć dobry słuch
iz kuhinje je zadišal dim - z kuchni zapachniało dymem
iz sosednje sobe se je slišalo petje - z sąsiedniego pokoju słyhać było śpiew
izgubiti vid - stracić wzrok
izkričati - wykrzyknąć
izvohati - wywęszyć
kisel - kwaśny
kljub starosti še dobro sliši - pomimo starości jeszcze dobrze słyszy
kovinski zvok - metaliczny dźwięk
kratkovidnost - krótkowzroczność
kričati - krzyknąć
krik - krzyk
kvariti si oči - psuć sobie wzrok
lajanje psa - szczekanie psa
ljudje so krikoma bežali - ludzie uciekali z krzykiem
na starost je oslepel - oślepl na starość
nagluh - niedosłyszający
naglušen - niedosłyszający
našpičiti ušesa - nadstawić uszu
nos - nos
obvohati - obwąchać
očala - okulary
oko - oko

ZMYSŁY - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

okus - 1. smak 2. gust	sladkokisel - słodko-kwaśny
okusen - 1. smaczny 2. gustowny	slan - słony
okusiti - zasmakować	slep - ślepy
okušalne brbončice - kubki smakowe	slepec - ślepiec
opaziti - zauważyć; zaobserwować	slišala je korake pred hišo - słyszała kroki przed domem
opazovati - obserwować	slišati - 1. słyhać 2. słyszeć
oslepeti - oślepnąć	sluh - słuch
oslepiti - oślepić	smrad - smród
oslepljati - oślepiać	tip - dotyk
osmraditi - zasmrodzić	tipni čut - zmysł dotyku
oster vonj - ostry zapach	tišina - cisza
ovohati - obwąchać	trpek - cierpki
ovohavati - obwąchiwać	uho - ucho
paša za oči - uczta dla oczu	v sobi vonja po kavi - w pokoju pachnie kawą
pes ga je povohal in tekel dalje - powąchwawszy go, pies pobiegł dalej	vedno slabše sliši - coraz gorzej słyszy
pes ima dober voh - pies ma dobry węch	vid - wzrok
plehek - mdły; bez smaku	viden - widoczny
plin brez vonja - bezzapachowy gaz, gaz bez zapachu	videti - widzieć
pogled - spojrzenie	vohanje - wąchanie
pogledati - spojrzeć	vohati - wąchać
povohati - powąchać	vonj - zapach
presladek - za słodki	vonj prepotenih nog - zapach prze poczonych nóg
priokus - posmak	vonjati - pachnieć
puščati za seboj neprijeten vonj - pozostawiać po sobie nieprzyjemny zapach	vonjav - pachnący
s prostim očesom - gołym okiem	zadišati - zapachnieć
sladek - słodki	zakričati - zakrzyczeć
sladek glas - słodki głos	zavohati smrad - poczuć smród
sladkoben - słodkawy	zvok - dźwięk
	zvokoven - dźwiękowy
	žalosten glas - smutny głos

15.7 KOLORY

azuren - lazurowy	obilovati z barvami - mienić się kolorami
barva - kolor	odtenek - odcień
barva sčasoma obledi - kolor z czasem wyblaknie	oker - ochrowy
barvast - kolorowy	okrast - ochrowy
barvna harmonija - harmonia kolorów	oranžen - pomarańczowy
bel - biały	plav - płowy
bež - beżowy	purpuren - purpurowy
bordo - bordowy	rdeč - czerwony
brezbarven - bezbarwny	rdečkast - czerwony
bujnobarven (<i>lit.</i>) - wielokolorowy	rjav - brązowy; brunatny
črn - czarny	rjavkast - brązowawy
črneti - czernieć	rožnat - różowy
črniti (se) - czernić (się)	rumen - żółty
črno-bel - czarno-biały	rumenkast - żółtawy
dvobarven - dwukolorowy	sinji - lazurowy; błękitny
enobarven - jednokolorowy	siv - szary
istobarven - tego samego koloru	srnje rjav - płowy
jantaren - bursztynowy	temnomoder - ciemnoniebieski
jantarjast - bursztynowy	temnordeč - ciemnoczerwony
kostanjev - kasztanowy	turkizen - turkusowy
mnogobarven - wielokolorowy	vijoličast - ciemnobrązowy
moder - niebieski	zelen - zielony
modrikast - niebieski	zelenkast - zielonkawy
obarvanost - zabarwienie	

15.8 ŚWIATŁO

ciemny - ciemny	razprševati svetlobo - rozpraszać światło
dan - dzień	senca - cień
dnevna svetloba - światło dzienne	somrak - 1. zmrok 2. półmrok
egiptovska tema - egipskie ciemności	sončna svetloba - światło słoneczne
hitrost svetlobe - prędkość światła	svetel - jasny
jutranji mrak - brzask; świt	svetiti - świecić
mežikati - 1. mrugać 2. migać; migotać	svetiti skozi okno - świecić przez okno
migetati - migotać	svetloba - światło (<i>jasność</i>)
migljati - migotać	svit - brzask; świt
mračnost - ciemność	tema - ciemność; mrok
mrak - zmierzch; zmrok	tema se dela - robi się ciemno
mrakoba - ciemność	umetna svetloba - sztuczne światło
nastala je tema - nastąpiła ciemność	vir svetlobe - źródło światła
noč - noc	zalesketati - zabłysnąć; zaśnić
občutljiv za svetlobo - wrażliwy na światło	zamigetati - zamigotać
obsvetiti - oświetlić	zasvetiti (se) - zaświecić (się)
oči so se privadile teme - oczy przyzwyczyły się do ciemności	zatrepetati - zaśnić; zamigotać
odsev - odbłask; odbicie	zdaniti se - rozwidnić się
odsevati - odbijać się	zmračiti se - zapaść (<i>o zmroku</i>)
padel je mrak - zapadł zmrok	zora - brzask; świt
plamikati - migotać	zvezde so obledele - gwiazdy przygasły
polmrak - półmrok	žarek - promień
poltema - półmrok	žarki zahajajočega sonca - promienie zachodzącego słońca
potemneti - pociemnieć	žarnica - żarówka
proti svetlobi - pod światło	žaromet - reflektor

15.9 PRAWDA I KŁAMSTWO

avtentičen - autentyczny	plat zgodbe - wersja wydarzeń
boriti se za resnico - walczyć o prawdę	plod domišljije - wytwór wyobraźni; wytwór fantazji
dvom - wątpliwość	podatki ne ustrezajo resničnosti - dane nie odpowiadają rzeczywistości
dvomi ga obhajajo - ogarniają go wątpliwości	podvomiti - zwątpić; nabrać wątpliwości
dvomiti - wątpić	polresnica - półprawda
fikcija - fikcja	pomislek - zastrzeżenie
fotomontaža - fotomontaż	ponarediti - sfałszować
govoriti po resnici - mówić prawdę	povedati po resnici - powiedzieć zgodnie z prawdą
imeti svoje mnenje - mieć swoje zdanie	predrzo lagati - bezczelnie kłamać
iskati resnico - szukać prawdy	pretiravati - przesadzać
izmisliti si - wymyślić	preveriti - sprawdzić
iztrgati iz konteksta - wyrwać z kontekstu	pripovedovati izmišljene stvari - opowiadać zmyślone rzeczy
košček resnice - ziarenko prawdy	razbliniti dvome - rozwiać obawy
lagati - kłamać	resnica - prawda
lagati v obraz - kłamać w żywe oczy	resnica v oči bode - prawda w oczy kole
lažne novice - fake news; zmyślone wiadomości	resničen - prawdziwy; rzeczywisty
lažniv - kłamliwy	resnični svet - rzeczywisty świat
lažnivček - kłamczuszek	resničnost - rzeczywistość
lažnivec - kłamca	spoznavati resnico - poznawać prawdę
lažnivka - kłamczucha	ujeti koga na laži - przyłapać kogoś na kłamstwie
manipulirati - manipulować	velika laž - wierutne kłamstwo
nalagati - okłamać	verjeti svojim očem - wierzyć własnym oczom
namigovati - sugerować	vlivati lažno upanje - dawać fałszywą nadzieję
nasesti - nabrać się	zanikati - zaprzeczyć
nejeverno - z niedowierzaniem	zavajati - wprowadzać w błąd
nejevernost - niedowierzanie	zavajati v zmoto - wprowadzać w błąd
neresničen - 1. nieprawdziwy 2. nierzeczywisty	zrno resnice - ziarenko prawdy
omahovanje - wahanie	
omahovati se - wahać się	

16.DODATKI**16.1 PAŃSTWA**

- Afganistan** - Afganistan
Albanija - Albania
Alżirija - Algieria
Andora - Andora
Avstralija - Australia
Avstrija - Austria
Azerbajdżan - Azerbejdżan
Bahami - Bahamy
Bahrajn - Bahrajn
Bangladeś - Bangladesz
Barbados - Barbados
Belgija - Belgia
Belorusija - Białoruś
Bocvana - Botswana
Bolgarija - Bułgaria
Bolivija - Boliwia
Bosna in Hercegovina - Bośnia i Hercegowina
Brazylia - Brazylia
Burkina Faso - Burkina Faso
Burundi - Burundi
Butan - Bhutan
Cyper - Cypr
Čad - Czad
Češka - Czechy
Čile - Chile
Danska - Dania
Egipt - Egipt
Ekvatorialna Gvineja - Gwinea Równikowa
Eritreja - Erytrea
Estonija - Estonia
Fidži - Fidži
Filipini - Filipiny
Finska - Finlandia
Francija - Francja
Gana - Ghana
Grčija - Grecja
Gruzija - Gruzja
Gwatemala - Gwatemala
Haiti - Haiti
Honduras - Honduras
Hrvaška - Chorwacja
Indija - Indie
Indonezija - Indonezja
Irak - Irak
Iran - Iran
Irska - Irlandia
Islandija - Islandia
Italija - Włochy
Japonska - Japonia
Jużna Koreja - Korea Południowa
Južnoafriška republika - Republika Południowej Afryki
Kanada - Kanada
Kazahstan - Kazachstan
Kenija - Kenia
Kirgizija - Kirgistan
Kitajska - Chiny
Kolumbija - Kolumbia
Komori - Komory
Kostarika - Kostaryka
Kuba - Kuba
Kuwajt - Kuwejt
Latwija - Łotwa
Libanon - Liban
Litwa - Litwa
Madżarska - Węgry
Makedonija - Macedonia
Malta - Malta
Maroko - Maroko
Mehika - Meksyk
Moldawija - Mołdawia
Mongolija - Mongolia
Mozambik - Mozambik
Namibija - Namibia
Nepal - Nepal
Nigerija - Nigeria
Norweška - Norwegia
Nova Zelandija - Nowa Zelandia
Pakistan - Pakistan
Paragvaj - Paragwaj
Peru - Peru
Poljska - Polska
Portugalska - Portugalia
Rmunija - Rumunia
Rusija - Rosja
Savdska Arabija - Arabia Saudyjska
Severna Koreja - Korea Północna
Sirija - Syria
Slonokoścena obala - Wybrzeże Kości Słoniowej
Slovaška - Słowacja
Slovenija - Słowenia
Španija - Hiszpania
Šrilanka - Sri Lanka
Šwedska - Szwecja
Šwica - Szwajcaria
Tadżykistan - Tadżykistan
Tajska - Tajlandia
Tunizija - Tunezja
Turčija - Turcja
Turkmenistan - Turkmenistan
Ukrajina - Ukraina
Urugvaj - Urugwaj
Uzbekistan - Uzbekistan
Venezuela - Wenezuela
Vietnam - Wietnam
Zambija - Zambia
Zelenortske otočje - Wyspy Zielonego Przylądka
Združene države Amerike - Stany Zjednoczone Ameryki
Združeni arabski emirati - Zjednoczone Emiraty Arabskie

16.2 MIASTA

Basel - Bazylea	Luxembourg - Luksemburg
Beljak - Villach	Lvov - Lwów
Benetke - Wenecja	Milano - Mediolan
Beograd - Belgrad	Neapelj - Neapol
Bologna - Bolonia	Nica - Nicea
Bregenz - Bregencja	Olomuc - Ołomuniec
Bremen - Brema	Padova - Padwa
Bruselj - Bruksela	Pariz - Paryż
Budimpešta - Budapeszt	Peking - Pekin
Bukarešta - Bukareszt	Poznanj - Poznań
Cape Town - Kapsztad	Praga - Praga
Čelovec - Klagenfurt	Riga - Ryga
Čenstohova - Częstochowa	Rim - Rzym
Čikago - Chicago	Skader - Szkodra
Damask - Damazek	Sofija - Sofia
Debrecen - Debreczyn	Solun - Saloniki
Dresden - Drezno	Stockholm - Sztokholm
Dunaj - Wiedeń	Šanghaj - Szanghaj
Firence - Florencja	Torino - Turyn
Genova - Genua	Torunj - Toruń
Gradec - Graz	Toulouse - Tuluza
Istanbul - Stambuł	Trst - Triest
Kairo - Kair	Varšava - Warszawa
Kaunas - Kowno	Vroclav - Wrocław
Kijev - Kijów	Washington - Waszyngton
Krakov - Kraków	Zagreb - Zagrzeb
Leipzig - Lipsk	Ženeva - Genewa
Lodž - Łódź	

16.3 NARODY

Albanec - Albańczyk	Italijan - Włoch
Albanka - Albanka	Italijanka - Włoszka
Alžirec - Algierczyk	Japonec - Japończyk
Alžirka - Algierka	Japonka - Japonka
Američan - Amerykanin	Kanadčan - Kanadyjczyk
Američanka - Amerykanka	Kanadčanka - Kanadyjka
Avstralec - Australijczyk	Kitajec - Chińczyk
Avstralka - Australijka	Kitajka - Chinka
Avstrijec - Austriak	Kolumbijec - Kolumbijczyk
Avstrijka - Austriaczka	Kolumbijka - Kolumbijka
Azerbajdżanec - Azer	Latvijec - Łotysz
Azerbajdżanka - Azerka	Latvijka - Łotyszka
Bangladeševec - Banglijczyk	Litovec - Litwin
Bangladeševka - Banglijka	Litovka - Litwinka
Belgijec - Belg	Madžar - Węgier
Belgijka - Belgijka	Madžarka - Węgierka
Belizejčan - Belizeńczyk	Makedonec - Macedończyk
Belizejčanka - Belizenka	Makedonka - Macedonka
Belorus - Białorusin	Maltežan - Maltańczyk
Belorusinja - Białorusinka	Maltežanka - Maltanka
Bolgar - Bułgar	Mehikanec - Meksykanin
Bolgarka - Bułgarka	Mehikanka - Meksykanka
Brazilec - Brazylijczyk	Mongolec - Mongoł
Brazilka - Brazylijka	Mongolka - Mongołka
Ciprčan - Cypryjczyk	Norvežan - Norweg
Ciprčanka - Cypryjka	Norvežanka - Norweżka
Čeh - Czech	Perujec - Peruwianczyk
Čehinja - Czeszka	Perujka - Peruwianka
Danec - Duńczyk	Poljak - Polak
Danka - Dunka	Poljakinja - Polka
Egipčan - Egipcjanin	Portugalec - Portugalczyk
Egipčanka - Egipcjanka	Portugalka - Portugalka
Estonec - Estończyk	Romun - Rumun
Estonka - Estonka	Romunka - Rumunka
Finec - Fin	Rus - Rosjanin
Finka - Finka	Rusinja - Rosjanka
Francoz - Francuz	Sirec - Syryjczyk
Francozinja - Francuzka	Sirka - Syryjka
Grk - Grek	Slovak - Słowak
Grkinja - Greczynka	Slovakinja - Słowaczka
Gruzijec; Gruzinec - Gruzin	Slovenec - Słoweniec
Gruzijka - Gruzinka	Slovenka - Słowenka
Haitijec - Haitańczyk	Španec - Hiszpan
Haitijka - Haitanka	Španka - Hiszpanka
Hondurašan - Honduranin	Šrilančan - Lankijczyk
Hondurašanka - Honduranka	Šrilančanka - Lankijka
Hrvat - Chorwat	Šved - Szwed
Hrvatica - Chorwatka	Švedinja - Szwedka
Indijec - Hindus	Švicar - Szwajcar
Indijka - Hinduska	Švicarka - Szwajcarka
Iračan - Irakijczyk	Tunizijec - Tunezyjczyk
Iračanka - Irakijka	Tunizijka - Tunezyjka
Irec - Irlandczyk	Turek - Turek
Irka - Irlandka	Turkinja - Turczynka
Islandec - Islandczyk	Ukrajinec - Ukraińiec
Islandka - Islandka	Ukrajinka - Ukrainka

16.4 PODSTAWOWA SŁOWEŃSKA FRAZEOLOGIA

CZAS WE FRAZEOLOGII

Biti v cvetu let.
 Biti v letih.
 Bolje pozno kot nikoli.
 Brskati po preteklosti.
 Čas beži.
 Čas celi rane.
 Čas je denar.
 Čas se vleče.
 Čas teče.
 Debeli četrtek.
 Dnevi so mu štetni.
 Duhovi preteklosti.
 Iti v korak s časom.
 Iz leta v leto.
 Jutri je še en dan.
 Na stare dni.
 Naš čas še ni prišel.
 Ne hvali dneva pred večerom/nočjo.
 Ne ve ne ure ne dneva.
 Njegov čas je minil.
 Odkar svet stoji.
 Pesem prihodnosti.
 Pridobiti na času.
 Pustimo času čas.
 Star kot svet.
 Takrat so bili drugačni časi.
 Ura duhov.
 V starih časih.
 Vse ob svojem času.
 Zlati časi.
 Zob časa.

Być w kwiecie wieku.
 Mieć swoje lata.
 Lepiej późno niż wcale.
 Grzebać w przeszłości.
 Czas leci.
 Czas goi rany.
 Czas to pieniądz.
 Czas się wlecze.
 Czas płynie.
 Tłusty czwartek.
 Jego dni są policzone.
 Demony przeszłości.
 Iść z duchem czasu.
 Z roku na roku.
 Jutro też jest dzień.
 Na stare lata.
 Nasz czas jeszcze nie nadszedł/przyszł.
 Nie chwal dnia przed zachodem słońca.
 Nie zna dnia ani godziny.
 Jego czas minął.
 Od zarania dziejów.
 Melodia przyszłości.
 Zyskać na czasie.
 Jak przyjdzie pora, znajdzie się rada.
 Stary jak świat.
 Wtedy były inne czasy.
 Godzina duchów.
 W starych czasach.
 Wszystko w swoim czasie.
 Złote czasy.
 Ząb czasu.

CZĘŚCI CIAŁA WE FRAZEOLOGII

Alkohol jim je odvezal/razmajal jezike.
 Beseda mu je kar ušla z jezika.
 Beseda mu je ostala v grlu.
 Biti čistih rok.
 Biti desna roka koga.
 Biti na dosegu roke.
 Biti pri roki.
 Biti s kom na bojni nogi.
 Čakati s prekrižanimi rokami.
 Dati za koga roko v ogenj.
 Do zadnje kaplje krvi.
 Dobiti kaj na zob.
 Držati jezik (za zobmi).
 Dvigniti roko nad koga.
 Glavo za glavo.
 Gledati izpod čela.
 Gledati komu na prste.
 Gledati skozi prste.
 Gledati smrti v obraz.
 Golimi rokami.
 Govori, kar mu pride na jezik.
 Hoditi po glavi.

Alkohol rozwiązał im języki.
 Słowo wymknęło mu się z ust.
 Słowo nie przeszło mu przez gardło.
 Mieć czyste ręce.
 Być czyjąś prawą ręką.
 Być w zasięgu ręki.
 Być pod ręką.
 Być z kimś na stopie wojennej.
 Czekać z założonymi rękami.
 Dać sobie za kogoś rękę uciąć.
 Do ostatniej kropli krwi.
 Dostać coś na ząb (do jedzenia).
 Trzymać język za zębami.
 Podnieść na kogoś rękę.
 Śmierć za śmierć.
 Patrzeć wilkiem.
 Patrzeć komuś na ręce/palce.
 Patrzeć przez palce.
 Patrzeć śmierci w oczy.
 Gołymi rękami.
 Mówi, co mu ślina na język przyniesie.
 Chodzić po głowie. (o myśli).

- Imeti dve leve roki.
 Imeti glavo na pravem koncu.
 Imeti jih polno za ušesi.
 Imeti krvave roke.
 Imeti polne roke dela.
 Imeti slamo v glavi.
 Imeti srečno roko.
 Imeti suho grlo.
 Imeti zvezane roke.
 Iti iz rok v roke.
 Izbiti si iz glave.
 Izsesati iz prsta.
 Jezik ga je srbel.
 Kakor na dlani.
 Kamen se mu je odvalil od srca.
 Kozja brada.
 Kriči, kot bi ga iz kože dajali.
 Lagati v obraz.
 Laž ima kratke noge.
 Melodija gre v uho.
 Meti si roke.
 Misliti s svojo glavo.
 Na njegovo glavo je razpisana nagrada.
 Najti isti/skupni jezik.
 Našpíčiti ušesa.
 Ne verjeti svojim ušesom.
 Nima kaj v usta dati.
 Nima niti strehe nad glavo.
 Njegovo življenje visi na lasu.
 Nositi glavo v torbi.
 Nositi kožo naprodaj.
 Od nog do glave.
 Ognjeni jeziki.
 Oslovska ušesa.
 Pognal si je kroglo v glavo.
 Pokazati svoj pravi obraz.
 Poslušati glas srca.
 Postaviti se na lastne noge.
 Povedati komu v obraz.
 Privlečen za lase.
 Prosi za roko koga.
 Rešiti kožo.
 Riba pri glavi smrdi.
 Roka roko umiva.
 Sedeti na ušesih.
 Skočiti si v lase.
 Smejati se komu v obraz.
 Spoznati nove obraze.
 Stene imajo ušesa.
 Suh, da bi mu lahko rebra preštel.
 Tiščiti glavo v pesek.
 To mu ne gre v glavo.
 To podpišem z obema rokama.
 To si preveč jemlje k srcu.
 Ugrizniti se v jezik.
 Umazati si roke.
 Upirati se z rokami in nogami.
 V ta gozd še ni stopila človeška noga.
 Več glav več ve.
 Vladati z železno roko.
 Vzeti noge pod pazduho.
 Mieć dwie lewe ręce.
 Mieć głowę na karku.
 Mieć swoje za uszami.
 Mieć krew na rękach.
 Mieć pełne ręce roboty.
 Mieć siano w głowie.
 Mieć szczęśliwą rękę.
 Mieć sucho w gardle.
 Mieć związane ręce.
 Przechodzić z rąk do rąk.
 Wybić sobie z głowy.
 Wyssać z palca.
 Język go świerbił.
 Jak na dłoni.
 Spadł mu kamień z serca.
 Kozia bródka.
 Krzyczy, jakby go ze skóry obdzierali.
 Kłamać w oczy.
 Kłamstwo ma krótkie nogi.
 Melodia wpada w ucho.
 Zacierać ręce.
 Myśleć własną głową.
 Za jego głowę wypisana jest nagroda.
 Znaleźć wspólny język.
 Nadstawić uszu.
 Nie wierzyć własnym uszom.
 Nie ma co włożyć do ust.
 Nie ma dachu nad głową.
 Jego życie wisi na włosku.
Być w śmiertelnym niebezpieczeństwie.
 Nadstawiać karku.
 Od stóp do głów.
 Jęzory ognia.
 Ośle uszy.
 Strzelił sobie kulę w łeb.
 Pokazać swoją prawdziwą twarz.
 Słuchać głosu serca.
 Stanąć na własne nogi.
 Powiedzieć komuś w twarz.
 Naciągany/Przesadzony.
 Prosić kogoś o rękę.
 Ratować skórę.
 Ryba psuje się od głowy.
 Ręka rękę myje.
 Puszczając mimo uszu.
 Skoczyć sobie do gardeł/Wziąć się za łby.
 Śmiać się komuś w twarz.
 Poznać nowe twarze.
 Ściany mają uszy.
 Chudy, że mu można żebra policzyć.
 Schować głowę w piasek.
 Nie mieści mu się to w głowie.
 Podpisuję się pod tym obiema rękami.
 Za bardzo bierze to sobie do serca.
 Ugryźć się w język.
 Pobrudzić sobie ręce.
 Bronić się rękami i nogami.
 W tym lesie nie stanęła jeszcze ludzka noga.
 Co dwie głowy, to nie jedna.
 Rządzić żelazną ręką.
 Wziąć nogi za pas.

Z golim očesom.
 Za to bodo še glave padale.
 Zasaditi nož v hrbet.
 Zmešati glavo dekletu.
 Žena ovija moža okoli prsta.

Gołym okiem.
 Za to (jeszcze) polecą głowy.
 Wbić nóż w plecy.
 Zawrócić dziewczynie w głowie.
 Żona owija męża wokół palca.

ZWIERZĘTA WE FRAZEOLOGII

Bela vrana.
 Biti kot pes in mačka.
 Biti na psu.
 Biti tiho kot miš.
 Boriti se kot lev.
 Bosti se z bikom.
 Črna ovca.
 Delati iz muhe slona.
 Delati kot vol.
 Denarna mula.
 Dregniti v sršenovo gnezdo.
 Garati kot vol.
 Gledati kot bik/tele v nova vrata.
 Gojiti kačo na prsih.
 Golob miru.
 Grešni kozel.
 Hoditi kot mačka okoli vrele kaše.
 Hoditi s kurami spati.
 Hoditi v gosjem redu.
 Igrati se s kom kot mačka z mišjo.
 Imeti na muhi koga.
 Iti kot muha na med.
 Izgubljena ovca.
 Jeklena ptica.
 Kosmat kakor medved.
 Kot mokra kura.
 Kot riba v vodi.
 Kozja brada.
 Kozla v zelnik spustiti.
 Kraj, kjer ti lisica lahko noč vošči.
 Krasti kot sraka.
 Krave bi se smejale.
 Krotek kot ovca.
 Kukavičje jajce.
 Kupiti mačka v žaklju.
 Lačen kot volk.
 Lačen, da bi vola pojedel.
 Lagati kot pes teče.
 Ležali so tesno drug ob drugem kakor sardine.
 Ljudje umirajo kot muhe.
 Majhna riba.
 Metati bisere svinjam.
 Mi o volku, volk na vrata.
 Množijo se kot muhe.
 Močan kot bik.
 Močan kot vol.
 Molčati kot riba.
 Moralni maček.
 Na to se razume kakor zajec na boben.
 Ni ne tič ne miš.
 Nočni ptič.
 Opičja ljubezen.
 Oslovska klop.

Biały kruk.
 Życ jak pies z kotem.
 Zejść na psy.
 Być cicho jak mysz pod miotłą.
 Walczyć jak lew.
 Kopać się z koniem.
 Czarna owca.
 Robić z igły widły.
 Harować jak wół.
 Słup.
 Włożyć kij w mrowisko.
 Harować jak wół.
 Patrzyć jak cielę na malowane wrota.
 Hodować żmiję we własnym łonie.
 Gołąbek pokoju.
 Kozioł ofiarny.
 Owijać w bawełnę.
 Chodzić spać z kurami.
 Iść gęsiego.
 Bawić się z kimś w kotka i myszkę.
 Mieć kogoś na muszce.
 Lgnąć jak muchy do miodu.
 Zbłąkana owca.
 Stalowy ptak.
 Owłosiony jak niedźwiedź.
 Jak zmokła kura.
 Jak ryba w wodzie.
 Kozia bródka.
 Zrobić kozła ogrodnikiem.
 Tam, gdzie diabeł mówi dobranoc.
 Kraść jak sroka.
 Koń by się uśmieiał.
 Potulny jak baranek.
 Kukułcze jajo.
 Kupić kota w butach.
 Głodny jak wilk.
 Zjadłby konia z kopytami.
 Łgać jak pies.
 Leżeli ściśnięci jak sardynki.
 Ludzie padają jak muchy.
 Płotka.
 Rzucić perły przed wieprze.
 O wilku mowa, a wilk tu.
 Rozmnażają się jak króliki.
 Silny jak tur.
 Silny jak tur.
 Milczeć jak grób.
 Kac moralny.
 Zna się na tym jak kura na pieprzu.
 Ni to pies, ni wydra.
 Nocny marek.
 Małpia miłość.
 Ośła ławka.

Padali so kot muhe.
 Padati kot muhe.
 Peti kot slavček.
 Pijan kot muha.
 Pijan kot svinja.
 Pisati kot kura.
 Počutiti se kot riba na suhem.
 Postaviti kozla za vrtnarja.
 Pretepsti kot mačka.
 Pretepsti kot psa.
 Princ na belem konju.
 Pristajati kot kravi sedlo.
 Pristati kot svinji sedlo.
 Prost kot ptiček na veji.
 Rdeči petelin.
 Reven kot cerkvena miš.
 Saj nisva skupaj krav pasla.
 Sedem debelih krav.
 Sedem suhих krav.
 Siv kot ovca.
 Smrdeti kot kozel.
 Stari kozel.
 Stari/Pravi morski volk.
 Sveta krava.
 Trmast kot osel.
 Ubiti dve muhi na en mah.
 Ustreliti kozla.
 Velika riba.
 Vitez na belem konju.
 Volk sit in koza cela.
 Volk v ovčji koži.
 Vrana vrani ne izključe oči.
 Vstajati s petelini.
 Zabit kot vol.
 Zdrav kot konj.
 Zgrabit bika za roge.
 Zvest kot pes.
 Zvit kot lisica.

Padali jak muchy.
 Padać jak muchy.
 Śpiewać jak skowronek.
 Pijany jak bela.
 Pijany jak świnia.
 Pisać jak kura pazurem.
 Czuć się jak ryba bez wody.
 Zrobić kozła ogrodnikiem.
 Zbić jak psa.
 Zbić jak psa.
 Książę na białym koniu.
 Pasować jak wół do karety.
 Pasować jak wół do karety.
 Wolny jak ptak.
 Czerwony kur.
 Biedny jak mysz kościelna.
 Nie paśliśmy razem świń.
 Siedem tłustych lat.
 Siedem suchych lat.
 Siwy jak gołąb.
 Śmierdzieć jak cap.
 Stary pryk./Stary cap.
 Morski wilk (o marynarzu).
 Święta krowa.
 Uparty jak osioł.
 Upiec dwie pieczenie na jednym ogniu.
 Palnąć byka.
 Gruba ryba. (Wysoko postawiony człowiek).
 Rycerz na białym koniu.
 Wilk syty i owca cała.
 Wilk w owczej skórze.
 Kruk krukowi oka nie wykole.
 Budzić się z kurami.
 Głupi jak wół.
 Zdrow jak ryba.
 Wziąć byka za rogi.
 Wierny jak pies.
 Sprytny jak lis.

KOLORY WE FRAZEOLOGII

Bel kot mleko.
 Bela hiša.
 Bela knjiga.
 Bela smrt.
 Bele lise na zemljevidu.
 Beli kontinent.
 Boji med rdečo in belo rožo.
 Črna celina.
 Črna kronika.
 Črna lista.
 Črna luknja.
 Črna ovca.
 Črne misli.
 Črne srajce.
 Črni trg.
 Gledati skozi rožnata očala.
 Graditi zlate gradove v oblake.
 Imeti zeleno luč.
 Izobesiti belo zastavo.
 Modra kri.

Biały jak mleko.
 Biały dom.
 Biała księga.
 Śmierć pod lawiną.
 Białe plamy na mapie.
 Biały kontynent. (Antarktyda)
 Wojna dwóch róż.
 Czarny kontynent.
 Kronika kryminalna.
 Czarna lista.
 Czarna dziura.
 Czarna owca.
 Czarne myśli.
 Czarne koszule.
 Czarny rynek.
 Patrzyć przez różowe okulary.
 Budować zamki na lodzie/piasku.
 Mieć zielone światło.
 Wywiesić białą flagę.
 Błękitna krew.

Ponoči so vse krave črne.
 Prikazovati v črni luči.
 Rdeč kot kuhan rak.
 Rdeč kot puran.
 Rdeča četrt.
 Rdeča preproga.
 Rdeča svetilka.
 Rdeči križ.
 Rdeči petelin.
 Rdeči planet.
 Rumena knjiga.
 Rumeni angeli.
 Rumeni pas.
 Siva eminenca.
 Siva vsakdanjost.
 Sredi belega dne.
 To ga draži kot rdeča ruta bika.
 Trgovanje z belim blagom.
 V sivi davnini.
 Vitez na belem konju.
 Zagledati beli den.
 Zbirajo se nad kom črni oblaki.
 Zelena meja.
 Zelena miza.
 Zelena vlna.
 Zeleni otok.
 Zlata mladina.
 Zlata sredina.

LICZBY WE FRAZELOGII

Biti med dvema ognjema.
 Biti po enem kopitu.
 Biti v sedmih nebesih.
 Biti z eno nogo v grobu.
 Biti za peto kolo.
 Delati vse po enem kopitu.
 Delati za tri.
 Dežela tisočerih jezer.
 Enkrat ni nobenkrat.
 Fant, kakršnih gre dvanajst na ducat.
 Igrati drugo violino.
 Igrati prvo violino.
 Imeti dve leve roki.
 Imeti svojih pet minut slawy.
 Iz druge roke.
 Iz prve roke.
 Kdor molči, desetim odgovori.
 Knjiga s sedmimi pečati.
 Kot en mož.
 Ljubezen na prvi pogled.
 Manj kot nič.
 Manjka mu eno kolesce v glavi.
 Med štirimi stenami.
 Metati vse v en koš.
 Narediti prvi korak.
 Ne znati šteti do tri.
 Palica ima dva konca.
 Pet minut pred dvanajsto.
 Peta kolona.
 Pogovor v štiri oči.

Nocą wszystkie krowy są czarne.
 Przedstawić w czarnym świetle.
 Czerwony jak rak/burak.
 Czerwony jak burak.
 Dzielnica czerwonych latarni.
 Czerwony dywan.
 Czerwona latarnia.
 Czerwony Krzyż.
 Czerwony kur.
 Czerwona planeta. (Mars)
 Żółta księga.
 Pomoc drogowa.
 Żółty pas. (pas dla autobusów)
 Szara eminenca.
 Szara codzienność.
 W biały dzień.
 Działa to na niego jak płachta na byka.
 Handel żywym towarem.
 Dawno temu.
 Rycerz na białym koniu.
 Ujrzeć światło dzienne.
 Zbierają się nad kimś czarne chmury.
 Zielona granica.
 Zielony stolik. (sport.)
 Zielona fala.
 Zielona wyspa. (Irlandia)
 Bananowa młodzież.
 Złoty środek.

Znajdować się pomiędzy młotem a kowadłem.
 Być na jedno kopyto.
 Być w siódmym niebie.
 Być jedną nogą w grobie.
 Być piątym kołem u wozu.
 Robić wszystko na jedno kopyto.
 Pracować za dwóch.
 Kraj tysiąca jezior.
 Jeden raz się nie liczy.
 Chłopak jakich wielu.
 Grać drugie skrzypce.
 Grać pierwsze skrzypce.
 Mieć dwie lewe ręce.
 Mieć swoich pięć minut slawy.
 Z drugiej ręki.
 Z pierwszej ręki.
 Brak odpowiedzi też jest odpowiedzią.
 Księga zamknięta na siedem pieczęci.
 Jak jeden mąż.
 Miłość od pierwszego wejrzenia.
 Mniej niż zero.
 Brakuje mu piątej klepki.
 W czterech ścianach.
 Wrzucać wszystko do jednego worka.
 Zrobić pierwszy krok.
 Nie umieć zliczyć do trzech.
 Kij ma dwa końce.
 Za pięć dwunasta.
 Piąta kolumna.
 Rozmowa w cztery oczy.

Prešteti na prsteh ene roke.
 Sedem debelih krav.
 Sedem suhих krav.
 Sedmo čudo sveta.
 Sovražnik številka ena.
 Staviti vse na eno karto.
 Številke lažejo.
 Tretji svet.
 Ubiti dve muhi na en mah.
 V eni sapi.
 Vsi do enega so prišli.
 Z eno besedo.
 Z vsemi štirimi.
 Za devetimi gorami.

Policzyć na palcach jednej ręki.
 Siedem tłustych lat.
 Siedem suchych lat.
 Siódmy cud świata.
 Wróg numer jeden.
 Postawić wszystko na jedną kartę.
 Liczby kłamią.
 Trzeci świat.
 Upiec dwie pieczenie na jednym ogniu.
 Jednym tchem.
 Przyszli wszyscy oprócz jednego.
 Jednym słowem.
 Ze wszystkich sił.
 Za siedmioma górami.

PRACA WE FRAZEOLOGII

Biti pri lahkem kruhu.
 Brez dela ni jela.
 Delati ko mravlja.
 Delati s podvojeno silo.
 Delati z glavo.
 Delo plemeniti.
 Imeti dela čez glavo.
 Imeti polne roke dela.
 Iti s trebuhom za kruhom.
 Kdor ne dela, naj ne je.
 Najprej delo potem zabava.
 Nihče ni nenadomestljiv.
 Vreči se na delo.

Mieć łatwy chleb (pracę).
 Bez pracy nie ma kołaczy.
 Pracować jak mrówka.
 Pracować ze zdwojoną siłą.
 Pracować głową. (umysłowo)
 Praca uszlachetnia.
 Mieć pracy powyżej uszu/po dziurki w nosie.
 Mieć pełne ręce roboty.
 Wędrować za chlebem.
 Kto nie pracuje, ten nie je.
 Najpierw praca, potem zabawa.
 Nie ma ludzi niezastąpionych.
 Rzucić się w wir pracy.

PIENIĄDZE WE FRAZEOLOGII

Debel denar.
 Denar je sveta vladar.
 Denar kvari ljudi.
 Denar ne osrečuje.
 Denar ne smrdi.
 Denar raste na drevesu.
 Do vratu tiči v dolgovich.
 Gledati na vsak dinar.
 Hotel ni primeren moji denarnici.
 Imeti debelo denarnico.
 Imeti denarja kot toče.
 Imeti kačo v žepu.
 Imeti luknjo v žepu.
 Izprazniti denarnico.
 Je gol ko ptič.
 Ljubezen do denarja.
 Masten račun.
 Metati denar skozi okno.
 Nabita denarnica.
 Nima kaj v usta dati.
 Ostati brez strehe.
 Ostati na cesti.
 Plavati v denarju.
 Pri denarju se prijateljstvo konča.
 Sedeti na milijonih.
 Spravljati denar v nogavico.
 Videti le denar.
 Vodnjak bez dna.

1. gruby banknot 2. grube pieniądze
 Pieniądz rządzi światem.
 Pieniądze psują ludzi.
 Pieniądze szczęścia nie dają.
 Pieniądze nie śmierdzą.
 Pieniądze rosną na drzewach.
 Być zadłużonym po uszy.
 Liczyć każdy grosz.
 (Ten) Hotel nie jest na mój portfel.
 Mieć wypchany portfel.
 Mieć pieniędzy jak lodu.
 Mieć węża w kieszeni.
 Mieć dziurawą kieszeń.
 Opróżnić portfel.
 Jest goły jak święty turecki.
 Miłość do pieniędzy.
 Słony rachunek.
 Wyrzucać pieniądze w błoto.
 Wypchany portfel.
 Nie ma co włożyć do ust.
 Zostać bez dachu nad głową.
 Znaleźć się na ulicy/bruku.
 Pławić się w luksusie.
 Na pieniądzech kończy się przyjaźń.
 Siedzieć na forsie.
 Trzymać pieniądze w skarpetce.
 Widzieć tylko pieniądze.
 Studnia bez dna.

Za malo denarja malo muzike.
 Zadolžiti se čez glavo.
 Živeti na tuj račun.
 Živeti na veliki nogi.

Jaka płaca, taka praca.
 Zadłużyć się po uszy.
 Życ na cudzy koszt.
 Życ na wysokiej stopie.

EMOCJE WE FRAZELOGII

Bati se koga kot živega vraga.
 Bati se kot vrag križa.
 Bati se kot vrag žegnane vode.
 Bati se lastne sence.
 Dolivati olja na ogenj.
 Hud je na ves svet.
 Iskra upanja.
 Iti na živce.
 Izgubiti oblast nad seboj.
 Kolena se mu šibijo.
 Lasje se mu ježijo od strahu.
 Morje solz.
 Nabrati se strahu.
 Najsrečnejši človek pod soncem.
 Oči (se) mu bliskajo od jeze.
 Od smeha se je tolkel po kolenih.
 Odpovedali so mu živci.
 Ohraniti mirne živce.
 Ohraniti mirno kri.
 Pasti v nemilost.
 Pokati od smeha.
 Popustili so mu živci.
 Salva smeha.
 Skočiti iz kože.
 Solze jeze.
 Solze sreče.
 Staviti upanje na koga/v koga.
 Strah mu je gledal iz oči.
 Topiti se v solzah.
 Umirati od smeha.
 Vest mu ni dala miru.
 Zadnje upanje.
 Žalost jim je stiskala grlo.

Uciekać od kogoś jak od złego ducha.
 Bać się kogoś jak diabeł święconej wody.
 Bać się kogoś jak diabeł święconej wody.
 Bać się własnego cienia.
 Dolewać oliwy do ognia.
 Jest zły na cały świat.
 Iskierka nadziei.
 Działać na nerwy.
 Stracić panowanie nad sobą.
 Nogi mu się trzęsą.
 Włosy stają mu dęba ze strachu.
 Morze łez.
 Najeść się strachu.
 Najszczęśliwszy człowiek pod słońcem.
 Jego oczy płoną gniewem.
 Zrywał boki ze śmiechu.
 Nerwy odmówiły mu posłuszeństwa.
 Zachować spokój.
 Zachować zimną krew.
 Popaść w niełaskę.
 Pękać ze śmiechu.
 Puściły mu nerwy.
 Salwa śmiechu.
 Wskoczyć ze skóry (z gniewu).
 Łzy gniewu.
 Łzy szczęścia.
 Pokładać w kimś nadzieję upanje.
 Widać było strach w jego oczach.
 Tonać w łzach.
 Umierać ze śmiechu.
 Sumienie nie dało mu spokoju.
 Ostatnia nadzieja.
 Smutek ścisnął im gardło.

16.5 PRZYSŁOWIA

Bolje grozen konec kot groza brez konca.
 Bolje je preprečiti kot zdraviti.
 Bolje prej kot pozneje.
 Bolje slabo sedeti kot dobro stati.
 Boljši je vrabec v roki kakor golob na strehi.
 Božja pota so skrivnostna.
 Božji mlini meljejo počasi, pa gotovo.
 Brez dela ni jela.
 Če mu prst ponudiš, pa roko z(a)grabi.
 Česar polno je srce, o tem usta rada govore.
 Čigar kruh jem, tega pesmi pojem.
 Čim več človek ima, več hoče.
 Človek človeku volk.
 Človek ne živi samo od kruha.
 Človek obrača, bog obrne.
 Človek se uči, dokler živi.
 Dajati je lepše kot jemati.
 Daleč od oči, daleč od srca.
 Danes meni, jutri tebi.
 Deljeno veselje je dvojno veselje.
 Delo plemeniti.
 Delu se pozna hitrica.
 Denar je sveta vladar.
 Denar kvari ljudi.
 Denar ne osrečuje.
 Denar ne smrdi.
 Dobro blago se samo hvali.
 Dobrota je sirota.
 Dolgi lasje - kratka pamet.
 Dosti gmenja, malo dežja.
 Drevo se po sadu spozna.
 Drugi kraji, drugi običaji.
 Duh je voljan, ali meso je slabo.
 Dvakrat da, kdor hitro da.
 Dvakrat premisli, enkrat stori.
 Eden dol, drugi gor — je že tako na svetu.
 Ena lastovka ne naredi pomladi.
 Enako se z enakim družī.
 Enkrat je treba začeti.
 Enkrat ni nobenkrat.
 Glas vpijočega v puščavi.
 Gliha vkup štrīha.
 Govoriti je srebro, molčati pa zlato.
 Hiti počasi.
 Izjema potrjuje pravilo.
 Izkušnje so najboljša šola.
 Jabolko ne pade daleč od drevesa.
 Jutri je še en dan.
 Kadar mačke ni doma, miši plešejo.
 Kakor dobljeno, tako izgubljeno.
 Kakršen pozdrav, takšen odzdrav.
 Kakršna mati, takšna hči.
 Kakršno življenje, taka smrt.
 Kamor si hudič sam ne upa, pošlje babo.
 Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri.
 Kar se Janezek nauči, to Janez zna kar.

 Kar te ne zlomi, te okrepi.

Lepszy straszny koniec niż strach bez końca.
 Lepiej zapobiegać niż leczyć.
 Lepiej wcześniej niż później.
 Lepiej źle siedzieć, niż dobrze stać.
 Lepszy wróbel w garści niż gołąb na dachu.
 Niezbadane są wyroki boskie.
 Boże młyny mielą powoli, ale sprawiedliwie.
 Kto nie pracuje, ten nie je.
 Daj palec, a weźmie (całą) rękę.
 Co na sercu, to na języku.
 Czy chleb jesz, tego pieśń śpiewaj.
 Apetyt rośnie w miarę jedzenia.
 Człowiek człowiekowi wilkiem.
 Nie samym chlebem człowiek żyje.
 Człowiek strzela, Bóg kule nosi.
 Człowiek uczy się przez całe życie.
 Lepiej dawać, niż brać.
 Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal.
 Dziś mnie, jutro tobie.
 Radość dzielona z kimś jest podwójną radością.
 Praca uszlachetnia.
 Co nagle, to po diable.
 Pieniądz rządzi światem.
 Pieniądze psują ludzi.
 Pieniądze szczęścia nie dają.
 Pieniądze nie śmierdzą.
 Dobry towar sam się chwali.
 Dobro nie popłaca.
 Długie włosy, krótki rozum.
 Z dużej chmury mały deszcz.
 Drzewo poznaje się po owocach.
 Co kraj, to obyczaj.
 Duch ochoczy, ale ciało mdłe.
 Dwa razy daje, kto prędko daje.
 Najpierw pomyśl, potem zrób.
 Raz na wozie, raz pod wozem.
 Jedna jaskółka wiosny nie czyni.
 Ciągnie swój do swego.
 Kiedyś trzeba zacząć.
 Jeden raz się nie liczy.
 Głos wołającego na puszczy.
 Ciągnie swój do swego.
 Mowa jest srebrem, milczenie złotem.
 Spiesz się powoli.
 Wyjątek potwierdza regułę.
 Doświadczenie jest najlepszym nauczycielem.
 Niedaleko pada jabłko od jabłoni.
 Jutro też jest dzień.
 Gdy kota nie ma w domu, myszy harcują.
 Łatwo przyszło, łatwo poszło.
 Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.
 Jaka matka, taka córka.
 Jakie życie, taka śmierć.
 Gdzie diabeł nie może, tam babę pośle.
 Co możesz zrobić dziś, nie odkładaj na jutro.
 Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał.
 Co cię nie zabije, to cię wzmocni.

Kdo se zadnji smeje, se najslajše smeje.
 Kdor čaka, dočaka.
 Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.
 Kdor išče, najde.
 Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen.
 Kdor laže, ta krade.
 Kdor molči, desetim odgovori.
 Kdor molči, se strinja.
 Kdor ne dela, ne greši.
 Kdor ne pozna preteklosti, nima prihodnosti.

Kdor nima v glavi, ima v petah.
 Kdor prvi pride, prvi melje.
 Kdor se z volkovi družī, mora z njimi tuliti.

Kdor seje veter, bo žel vihar.
 Kdor visoko leta, nizko pade.
 Kdor vpraša, ne zaide.
 Kjer je volja, je tudi pot.
 Kjer ni tožnika, ni sodnika.
 Kjer nič ni, še cesar ne more vzeti.
 Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.
 Kjer se seka, letijo trske.
 Kogar je kača pičila, se boji zvite vrvi.
 Kolikor jezikov znaš, toliko (mož) veljaš.
 Kolikor ljudi, toliko okusov.
 Kolo sreče se obrača.
 Konec dober, vse dobro.
 Konkurenca ne spi.
 Kovačeva kobila je zmeraj bosa.
 Kri ni voda.
 Kuj železo, dokler je vroče.
 Lakota je najboljša kuharica.
 Laž ima kratke noge.
 Lažje reči kot storiti.
 Le čevlje sodi naj kopitar.
 Ljubezen gre skozi želodec.
 Majhni otroci - majhne skrbi.
 Med slepimi je enooki kralj.
 Mi o volku, volk iz gozda.
 Mirna vest je najboljše vzglavje.
 Motiti se je človeško.
 Na napakah se učimo.
 Na to se razume kakor zajec na boben.
 Naj ne ve levica, kaj dela desnica.
 Najboljše zdravilo je spanec.
 Najprej delo potem zabava.
 Namen posvečuje sredstvo.
 Nasprotja se privlačijo.
 Navada je železna srajca.
 Ne hvali dneva pred večerom.
 Ne morete služiti dvema gospodarjema.
 Ne prodajaj kože, dokler je medved še v brlogu.
 Ne stori drugemu tega, česar nočeš, da drugi storijo tebi.
 Ne veseli se prezgodaj.
 Nehvaležnost je plačilo sveta.
 Nesreča ne pride nikoli sama.
 Nesreča nikoli ne počiva.
 Neumen je tisti ptič, ki se sramuje svojega gnezda.
 Nevednost ne ščiti pred kaznijo.
 Ni dima brez ognja.

Ten się śmieje, kto się śmieje ostatni.
 Kto czeka, ten się doczeka.
 Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada.
 Kto szuka, ten znajdzie.
 Kto jest bez winy, niech pierwszy rzuci kamieniem.
 Kto kłamie, ten kradnie.
 Brak odpowiedzi też jest odpowiedzią.
 Milczenie oznacza zgodę.
 Nie popełnia błędów ten, kto nic nie robi.
 Kto nie zna przeszłości, nie ma przed sobą przyszłości.
 Kto nie ma w głowie, ma w nogach.
 Kto pierwszy, ten lepszy.
 Jeśli wejdiesz między wrony, musisz krakać tak jak one.
 Kto sieje wiatr, zbiera burzę.
 Pycha poprzedza upadek.
 Kto pyta, nie błądzi.
 Gdzie chęć, tam i droga./ Chcieć to móc.
 Gdzie nie ma adwokata, nie ma też sędziego.
 Z próżnego i Salomon nie naleje.
 Gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta.
 Gdzie drwa rąbią, tam wióry lecą.
 Kto się na gorącym sparzył, ten na zimne dmucha.
 Ile języków znasz, tyle razy jesteś człowiekiem.
 Ile ludzi, tyle gustów.
 Fortuna kołem się toczy.
 Wszystko dobre, co się dobrze kończy.
 Konkurencja nie śpi.
 Żona szewca bez butów chodzi.
 Krew nie woda.
 Kuj żelazo, póki gorące.
 Głód jest najlepszym kucharzem.
 Kłamstwo ma krótkie nogi.
 Łatwo powiedzieć, trudniej zrobić.
 Pilnuj szewcze swego kopyta.
 Przez żołądek do serca.
 Małe dziecko - mały problem.
 Na bezrybiu i rak ryba.
 O wilku mowa, a wilk tu.
 Najlepszą poduszką jest spokojne sumienie.
 Mylić się jest rzeczą ludzką.
 Człowiek uczy się na błędach.
 Zna się na tym jak kura na pieprzu.
 Nie wie lewica, co robi prawica.
 Sen jest najlepszym lekarstwem.
 Najpierw praca, potem zabawa.
 Cel uświęca środki.
 Przeciwności się przyciągają.
 Przyzwyczajenie jest drugą naturą.
 Nie chwal dnia przed zachodem słońca.
 Nie można służyć dwóm panom.
 Nie dziel skóry na niedźwiedziu.
 Nie czyn drugiemu, co tobie niemiłe.
 Nie mów hop, dopóki nie przeskoczysz.
 Niewdzięczność jest zapłatą świata.
 Nieszczęścia chodzą parami.
 Licho nie śpi.
 Zły to ptak, co własne gniazdo kala.
 Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia.
 Nie ma dymu bez ognia.

Ni vrtnice brez trnja.
 Ni vse zlato, kar se sveti.
 Nihče ne pade učen z neba.
 Nihče ni nenadomestljiv.
 Nihče ni prerok v svoji domovini.
 Nikoli ne reci nikoli.
 Nikoli ni prepozno.
 Nova metla dobro pometa.
 Nuja je mati iznajdljivosti.
 Obleka dela človeka.
 Obljuba dela dolg.
 Oči so ogledalo duše.
 Odličnost zavezuje.
 Oko za oko, zob za zob.
 Palica ima dva konca.
 Pametnejši odneha.
 Papir vse prenese.
 Pes je najboljši človekov prijatelj.
 Pes, ki laja, ne grize.
 Počasi se daleč pride.
 Podarjenemu konju se ne gleda na zobe.
 Pogumnim pripada svet.
 Poln želodec nerad študira.
 Ponoči so vse krave črne.
 Povej mi, s kom hodiš, in povem ti, kdo si.
 Povsod je lepo, a doma je najlepše.
 Prazen sod ima močen glas.
 Prepovedani sad je najslajši.
 Preveč še s kruhom ni dobro.
 Pri denarju se prijateljstvo konča.
 Pri enem ušesu mu gre noter, pri drugem ven.
 Prijatelja spoznaš v nesreči.
 Prilika dela tatu.
 Proti neumnosti ni zdravila.
 Prvi korak je najtežji.
 Psi lajajo, karavana gre dalje.
 Pustimo času čas.
 Rana ura - zlata ura.
 Resnica v oči bode.
 Resnico govorijo norci, otroci in pijanci.
 Riba pri glavi.
 Sita vrana lačni ne verjame.
 Skromnost je lepa čednost.
 Slikati vruga bolj črnega, kot je v resnici.
 Sreča je na strani neumnih.
 Sreča je opoteča.
 Sreča v igri, nesreča v ljubezni.
 Srednja pot najboljša pot.
 Stara ljubezen ne zarjavi.
 Stene imajo ušesa.
 Strah ima velike oči.
 Sveta ne boš spremenil.
 Tek pride z jedjo.
 Tiha voda bregove dere.
 Tresla se je gora, rodila se je miš.
 Tudi slepa kura včasih zrno najde.
 Upanje umre zadnje.
 Usodi ne ubežiš.
 Uspeh ima veliko očetov.
 V tretje gre rado.
 V vinu je resnica.

Nie ma róży bez kolców.
 Nie wszystko złoto, co się świeci.
 Nikt nie urodził się geniuszem.
 Nie ma ludzi niezastąpionych.
 Nikt nie jest prorokiem we własnym kraju.
 Nigdy nie mów nigdy.
 Nigdy nie jest za późno.
 Nowa miotła dobrze zamiata.
 Potrzeba (jest) matką wynalazku.
 Szata czyni człowieka.
 Obietnica jest obietnicą.
 Oczy są zwierciadłem duszy.
 Pochodzenie zobowiązuje.
 Oko za oko, ząb za ząb.
 Kij ma dwa końce.
 Mądrzejszy ustąpi.
 Papier przyjmie wszystko.
 Pies jest najlepszym przyjacielem człowieka.
 Pies, który dużo szczeka, nie gryzie.
 Co nagle, to po diable.
 Darowanemu koniowi nie zagląda się w zęby.
 Do odważnych świat należy.
 Pełny brzuch nie uczy się chętnie.
 Nocą wszystkie krowy są czarne.
 Pokaż mi swoich przyjaciół, a powiem ci, kim jesteś.
 Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej.
 Mądry głupiego nie przegada.
 Zakazany owoc smakuje najlepiej.
 Co za dużo, to nie zdrowo.
 Na pieniądzech kończy się przyjaźń.
 Jednym uchem wejdzie, drugim wyjdzie.
 Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
 Okazja czyni złodzieja.
 Na głupotę nie ma lekarstwa.
 Pierwszy krok najtrudniejszy.
 Psy szczekają, karawana idzie dalej.
 Jak przyjdzie pora, znajdzie się rada.
 Kto rano wstaje, temu pan Bóg daje.
 Prawda w oczy kole.
 Dzieci i głupcy mówią prawdę.
 Ryba psuje się od głowy.
 Syty głodnego nie zrozumie.
 Skromność jest cnotą.
 Nie taki diabeł straszny, jak go malują.
 Głupi ma zawsze szczęście.
 Szczęście i szkło tłuką się łatwo.
 Szczęście w grze, nieszczęście w miłości.
 Najlepszy jest złoty środek.
 Stara miłość nie rdzewieje.
 Ściany mają uszy.
 Strach ma wielkie oczy.
 Świata nie zmienisz.
 Apetyt rośnie w miarę jedzenia.
 Cicha woda brzegi rwie.
 Z dużej chmury mały deszcz.
 Trafiło się jak ślepej kurze ziarno.
 Nadzieja umiera ostatnia.
 Przeznaczenia nie oszukasz.
 Sukces ma wielu ojców.
 Do trzech razy sztuka.
 W winie jest prawda.

Več glav več ve.	Co dwie głowy, to nie jedna.
Velik v bahanju, majhen v dejanju.	Krowa, która dużo ryczy, mało mleka daje.
Velike ribe male žro.	Wielkie ryby jedzą małe ryby.
Veliko babic - kilav otrok.	Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.
Vera gore premika.	Wiara przenosi góry.
Videz vara.	Pozory mylą.
Vodo v morje nositi.	Wozić drewno do lasu.
Volk dlako menja, a narave nikda.	Wilk zmienia sierść, ale nie zmienia natury.
Volk je sit in koza cela.	Wilk jest syty i owca cała.
Vrana vrani oči ne izkljuje.	Kruk krukowi oka nie wykole.
Vrč hodi toliko časa po vodo, dokler se ne razbije.	Póty dzban wodę nosi, póki się ucho nie urwie.
Vsak berač svojo malho hvali.	Każda pliszka swój ogon chwali.
Vsak je svoje sreče kovač.	Każdy jest kowalem własnego losu.
Vsak lonec najde svoj pokrov.	Każdy garnek znajdzie swoją pokrywkę.
Vsaka medalja ima dve plati.	Każdy medal ma dwie strony.
Vsaka slaba stvar je za nekaj dobra.	Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło.
Vse ob svojem času.	Wszystko w swoim czasie.
Vse poti vodijo v Rim.	Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.
Vsi za enega, eden za vse.	Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego.
Za dežjem sonce sije.	Po każdej burzy wychodzi słońce.
Za malo denarja malo muzike.	Jaka płaca, taka praca.
Zadnji bodo prvi.	Ostatni będą pierwszymi.
Zaradi dreves ne vidi gozda.	Drzewa zasłaniają mu las.
Zdrav duh v zdravem telesu.	W zdrowym ciele zdrowy duch.
Zdravje po niti gor, po curku dol.	Zdrowie łatwo stracić, ale trudno odzyskać.
Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.	Ziarno do ziarnka, a zbierze się miarka.

BIBLIOGRAFIA

Słownik powstał głównie w oparciu o słownictwo z internetowej wersji "Słownika literackiego języka słoweńskiego" opracowywanego w latach 1970-2000 oraz słoweńskich portali internetowych. Ponadto korzystałem z następujących prac i publikacji:

PUBLIKACJE TRADYCYJNE

Joanna Pomorska, *Jak to powiedzieć po słoweńsku*, wyd. Wiedza Powszechna, Warszawa 2007

PUBLIKACJE ELEKTRONICZNE

bos.zrc-sazu.si/sskj.html - słownik literackiego języka słoweńskiego (Slovar slovenskega knjižnega jezika)
fran.si/192/janez-keber-frazeoloski-slovar-slovenskega-jezika/ - słownik słoweńskich frazemów
slovníki.lingea.pl - słownik słoweńsko-polski i polsko-słoweński wydawnictwa Lingea.